

Isaac Asimov

FUNDAȚIA ȘI IMPERIUL

DOUĂ PREMII HUGO PENTRU SERIA „FUNDAȚIEI”

SF

EDITURA NEMPA



ISAAC ASIMOV

Fundația și Imperiul

**© 1952, 1980 by ISAAC ASIMOV
FOUNDATION AND EMPIRE**

Traducere:
GABRIEL STOIAN

Coperta:
DAN ALEXANDRU IONESCU

Versiunea 2.0 standard RIF1

**Nemira
1993**

Fundația devenise cel mai puternic stat din Galaxie, cu excepția Imperiului care, concentrat în zona centrală a Căii Lactee, încă mai controla trei sferturi din populația și bogăția Universului.

Părea inevitabil ca următoarea amenințare căreia Fundația va trebui să-i facă față să fie zvâcnetul din urmă al muribundului Imperiu. Și chiar era inevitabil...

* * *

„Imperiul nu ne poate învinge, nu-i așa? Doar Seldon ne-a asigurat că, până la urmă, vom constitui cel de-al Doilea Imperiu. E vorba de o simplă criză. Au mai fost trei înainte.”

„Da, o simplă criză. Dar în cazul primelor două l-am avut pe Salvor Hardin care să ne conducă; la cea de-a treia l-am avut pe Hober Mallow. Acum pe cine mai avem?”

Isaac Asimov

Fundația și Imperiul

© Isaac Asimov, 1952, 1980
FOUNDATION AND EMPIRE

Traducere: Gabriel Stoian

Coperta: Dan Alexandru Ionescu

Ediția: Nemira, 1993

Versiunea 2.0 standard RIF1

*Lui Mary și lui Henry,
pentru răbdare și înțelegere.*

Prolog

Imperiul Galactic se prăbușea.

Era un Imperiu colosal, care îngloba milioane de lumi, întinzându-se de la un capăt la celălalt al nemărginitei spirale duble, cunoscută sub numele de Calea Lactee. Însăși prăbușirea sa era colosală și mai avea încă un lung drum de parcurs.

Ea începuse cu secole în urmă, și un singur om înțelesese cu adevărat acest proces – Hari Seldon, cel care a reprezentat unica licărire de efort creator și viu în mijlocul decăderii ce se desfășura într-un ritm din ce în ce mai alert. El a dezvoltat și a dus știința psihoistoriei la apogeu.

Psihoistoria nu se ocupa de om, ci de masele umane; era știința mulțimilor, mulțimi ce puteau fi numărate în miliarde de indivizi. Ea reușea să prevadă reacții la stimuli cu precizia cu care o știință la îndemâna oricui anticipa traiectoria unei bile de biliard. Reacția unui om n-ar putea fi anticipată de către matematica pe care o cunoaștem, dar reacția unui miliard de oameni ar însemna cu totul altceva.

Hari Seldon a trasat tendințele sociale și economice ale vremii, a prevăzut toate ocolișurile și a anticipat prăbușirea continuă și accelerată a civilizației, precum și falia de treizeci de mii de ani care ar fi trebuit să treacă până când, prin zbateri de neînchipuit, un nou Imperiu ar fi putut să se ridice din ruine.

Era mult prea târziu pentru a împiedica prăbușirea, dar nu atât de târziu pentru a închide poarta barbariei. Seldon a întemeiat două Fundații la „capetele opuse ale Galaxiei”, iar plasarea lor a fost gândită în așa fel încât, în decurs de un mileniu, evenimentele să se întrepătrundă și să fie determinate să se unească cât mai curând într-un al Doilea Imperiu, mai puternic și mai durabil.

Fundația („Gnome Press”, 1951) a relatat istoria uneia dintre acele Fundații de-a lungul a două secole de existență.

Ea s-a născut ca o colonie de fizicieni pe Terminus, o planetă situată la capătul extrem al unuia dintre brațele în formă de spirală ale Galaxiei. Departe de agitația Imperiului, ei au trudit pentru alcătuirea unui compendiu universal al cunoașterii – Enciclopedia Galactica –, incapabili să înțeleagă rolul mai profund pe care li-l hărăzise Seldon, deja decedat.

Pe măsură ce Imperiul se năruia, regiunile exterioare cădeau în

mâinile unor „regi” independenți care amenințau Fundația. Manevrându-i pe acești tirani minori unul împotriva celuilalt, sub conducerea primului lor primar, Salvor Hardin, ei și-au menținut doar o independență precară. Ca unici deținători de energie atomică între lumile care-și pierdeau cunoștințele științifice și se întorceau la cărbune și țiței, ei au stabilit o relație de dominare. Fundația a devenit centrul „religios” al regatelor învecinate.

Încetul cu încetul, Fundația a dezvoltat o economie bazată pe comerț, în timp ce Enciclopedia a trecut pe plan secund. Neguțătorii lor, care vindeau produse electronice de mici dimensiuni și atât de compacte încât nici măcar Imperiul, în zilele lui de glorie, nu le-ar fi putut produce, pătrundeau, la distanțe de sute de ani-lumină, în lumile Periferiei.

Sub conducerea lui Hober Mallow, primul dintre Marii Neguțători ai Fundației, au dus tehnicile războiului economic la o asemenea perfecțiune încât au zdrobit Republica Korell, cu toate că aceasta primea ajutor din partea uneia dintre Provinciile Exterioare a ceea ce mai rămăsese din Imperiu.

După două sute de ani, Fundația devenise cel mai puternic stat din Galaxie, cu excepția rămășițelor Imperiului care, concentrat în treimea centrală a Căii Lactee, încă mai controla trei sferturi din populația și bogăția Universului.

Părea inevitabil ca următoarea amenințare căreia Fundația va trebui să-i facă față să fie zvâcnetul din urmă al muribundului Imperiu.

Condițiile pentru confruntarea dintre Fundație și Imperiu erau pregătite.

Partea întâi – GENERALUL

BEL RIOSE – ... În cariera sa relativ scurtă, Riose și-a câștigat titlul de „Ultima dintre figurile imperiale”, și pe bună dreptate. Un studiu al campaniilor lui ni-l înfățișează ca pe egalul lui Peurifoy prin capacitatea strategică și superior acestuia prin priceperea de a folosi oamenii. Faptul că s-a născut în zilele de declin ale Imperiului l-a împiedicat să egaleze rezultatele lui Peurifoy în postura de cuceritor. Cu toate acestea, a avut și el momentul său de măreție când, ca primul dintre Generalii Imperiului care au purtat lupte cu Fundația, a înfruntat-o bărbătește...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

1. În căutarea magicienilor

Bel Riose călătorea fără escortă, ceea ce, potrivit etichetei Curții, nu era chiar recomandabil pentru conducătorul flotei staționate într-un sistem stelar încă nestatornic de la Hotarele Imperiului Galactic.

Bel Riose era însă tânăr și energic – îndeajuns de energic pentru a fi trimis cât mai la marginea Universului de către o Curte lipsită de sentimente și animată de calcule reci. În plus, era împins de o vie curiozitate. Istorii ciudate și greu de crezut, repetate și îmbogățite de fantezia a sute de oameni și cunoscute confuz de alte mii de oameni, ridicau semne de întrebare asupra adevărului lor, iar posibilitatea unei confruntări militare aducea calitățile lui în atenția tuturor. Acest amestec era tulburător.

Coborî din demodatul vehicul de teren pe care-l conducea și ajunsese la destinație: un conac lipsit de strălucire. Așteptă. Un bătrân îi deschise ușa, deși ochiul fonic ce-o supraveghea era activ.

Bel Riose îi zâmbi bătrânului.

— Sunt Riose...

— V-am recunoscut. (Bătrânul rămase țeapăn, fără să-și exprime surpriza în vreun fel.) Cu ce treburi?

Riose făcu un pas înapoi, cu un gest de supunere.

— Treburi de pace. Dacă sunteți Ducem Barr, v-aș cere îngăduința de a purta o discuție.

Ducem Barr se retrase în lături și în interiorul casei pereții începură să emită lumină. Când intra generalul, casa era luminată ca ziua.

Atinse pereții biroului, apoi își privi atent vârful degetelor.

— Aveți așa ceva pe Siwenna?

Un zâmbet fugar apărui pe chipul lui Barr.

— Nici nu există în altă parte, cred. Întrețin instalația singur, atât cât mă pricep. Trebuie să-mi cer scuze că v-am făcut să așteptați la ușă. Sistemul automat semnalează prezența vizitatorilor, dar n-o mai deschide.

— Nu mai faceți față reparațiilor? Întrebă generalul cu o ușoară ironie.

— Nu mai există piese de schimb. Vă rog să luați loc, domnule. Beți ceai?

— Pe Siwenna? Stimate domn, este imposibil să fii atât de

nepoliticos încât să refuzi ceaiul în aceste locuri.

Bătrânul patrician se retrase înclinându-se discret, ceea ce ținea de politețea moștenită de la aristocrația *ci-devant*, aparținând unui secol defunct.

Riose privi cum se îndepărtează silueta gazdei sale și găsi că actul studiat de bună-cuviință nu-l prindea prea bine. Educația lui fusese pur militară, iar experiența de viață aidoma. Dacă ar fi să folosim un clișeu verbal, văzuse moartea cu ochii de multe ori, dar întotdeauna tangibilă și familiară. Prin urmare, n-ar fi un neadevăr dacă am spune că adulatul leu al Flotei a Douăsprezecea se înfioră în camera pe care o simți, dintr-o dată, rece și demodată.

Generalul observă în cutiile mici de culoare neagră-ivorie, aliniate pe rafturi, niște cărți cu titluri necunoscute. Bănuiește că obiectul masiv dintr-un capăt al încăperii era receptorul care, la cerere, transforma cărțile în sunete și imagini. Nu văzuse niciunul funcționând, dar auzise despre asemenea lucruri.

I se spusese cândva că în vremurile de aur, când Imperiul însemna întreaga Galaxie, nouă case din zece aveau astfel de receptoare și asemenea șiruri de cărți.

Acum însă trebuiau apărute granițele, iar cărțile rămâneau în grija bătrânilor. Și, oricum, mai bine de jumătate din istoriile care se povesteau despre vremurile de odinioară erau mitologie.

Ceaiul sosi și Riose se așează. Ducem Barr ridică ceașca.

— În onoarea dumneavoastră!

— Mulțumesc. În a dumneavoastră!

— Se spune că sunteți tânăr. Treizeci și cinci?

— Destul de exact. Treizeci și patru.

— În cazul acesta, continuă Barr, cu o ușoară emfază, nu găsesc altă introducere mai fericită decât aceea de a vă informa cu părere de rău că nu sunt în posesia unor farmece, poțiuni sau filtre ale dragostei. Și nu sunt câtuși de puțin capabil să influențez grațiile vreunei tinere doamne de care v-ați simți atras.

— Nu am nevoie de ajutoare din afară în această privință, domnule. (Mulțumirea de sine, prezentă și până atunci, răzbătu în glasul ușor amuzat al generalului.) Primiți multe solicitări de acest fel?

— Destule. Din nefericire, persoanele neinformate tind să ia erudiția drept magie, iar dragostea drept acea latură a vieții care are nevoie cel mai mult de ajutorul magiei.

— Mi se pare normal. Numai că eu sunt altfel. Pentru mine, erudiția nu reprezintă altceva decât posibilitatea de a răspunde unor întrebări dificile.

Siwennianul i se adresează neutru:

— S-ar putea să vă înșelați la fel de mult ca și ceilalți.

— Vom vedea. (Tânărul general își așează cana în locașul ceaincului și aceasta se umplu la loc. I se oferi o capsulă cu aromă, căreia îi dădu drumul cu un plescăit în cană.) Spuneți-mi atunci, Patricianule, cine sunt magicienii? Cei adevărați.

Barr păru surprins la auzul unui cuvânt demult uitat.

— Nu există magicieni, răspunse el.

— Dar siwennienii istorisesc multe despre ei. Există o legătură ciudată între această situație și acele grupuri de conaționali de-ai dumneavoastră care visează și tânjesc după vremurile de odinioară și după ceea ce ei numesc libertate și autonomie. Evident, aceste idei ar putea periclita ființa Statului.

Bătrânul clătină din cap:

— De ce-mi spuneți toate astea? Bănuieți că e vorba de o revoltă condusă de mine?

— Nu, nici gând, îl liniști Riose, ridicând din umeri. De fapt, ideea nu e într-utotul ridicolă. Tatăl dumneavoastră a fost la vremea sa un exilat, iar dumneavoastră ați fost patriot și șovin la vremea dumneavoastră. Ca oaspete, mi se pare o nedelicatețe să amintesc aceste lucruri, dar misiunea mea de acum îmi cere să v-o spun. Și, totuși, să fie vorba de o conspirație? Mă îndoiesc. În cursul ultimelor trei generații, Siwenna și-a pierdut spiritul de cutezanță.

— Așa cum dumneavoastră sunteți lipsit de delicatețe ca oaspete, tot așa voi fi și eu ca gazdă, răspunse bătrânul, parcă împotriva voinței sale. Aș vrea să vă reamintesc că, demult, un vicerege gândea la fel despre siwennienii lipsiți de cutezanță. Din ordinul acelui vicerege, tatăl meu a devenit un fugar sărac, lipit pământului, frații mei au devenit martiri, iar sora mea o sinucigașă. Și, totuși, acel vicerege a avut parte de o moarte groaznică, fiind ucis de prea umilii și servilii siwennieni.

— A, da, și cu asta ați atins aproape un subiect asupra căruia aș vrea să zăbovim. Vreme de trei ani, moartea acelui vicerege nu a constituit un mister pentru mine. În garda lui personală a existat un soldat ale cărui acțiuni mi s-au părut demne de interes, și acela ați fost dumneavoastră, deci nu cred că ar mai fi necesare alte detalii.

— Desigur, răspunse Barr netulburat. Și ce-mi propuneți?

— Să-mi răspundeți la întrebări.

— N-o voi face sub presiunea amenințărilor. Sunt bătrân, dar nu atât de bătrân încât pentru mine viața să nu mai însemne nimic.

— Stimate domn, trăim vremuri grele – spuse Riose rar, vrând să dea greutate cuvintelor –, iar dumneavoastră aveți copii și prieteni, o patrie pentru care ați spus vorbe de iubire nehibzuite în trecut. Să fim serioși, dacă m-aș hotărî să folosesc forța, nu m-aș coborî într-atât încât să lovesc în dumneavoastră.

— Ce doriți? Întrebă Barr cu răceală.

Ridicând ceașca goală, Riose spuse:

— Patricianule, vă rog să mă ascultați cu atenție. Trăim vremuri în care soldații cei mai apreciați sunt cei care conduc parade de gală pe aleile palatului regal la zile de sărbătoare și escortează strălucitoarea navă de agrement care-o poartă pe Splendoarea sa Imperială către planetele pe care-și petrece verile. Eu... la treizeci și patru de ani sunt un ratat și așa voi rămâne. Pentru că-mi place să lupt, înțelegeți?

De aceea m-au și trimis aici. La Curte aș crea prea multe probleme. Eticheta Curții nu mi se potrivește. Îi jignesc pe filfizoni și pe lorzii-amirali, dar sunt prea bun conducător de nave și de oameni ca să-și încheie conturile cu mine abandonându-mă în spațiu. Așa că Siwenna este un înlocuitor – o lume de frontieră, o provincie săracă și bântuită de rășcoale, situată foarte departe, îndeajuns de departe pentru ca toată lumea să fie mulțumită. Și, prin urmare, lâncezesc. Nu sunt revolte pe care să le înăbuș, căci în ultima vreme viceregii nu s-au mai revoltat; cel puțin n-au mai făcut-o de când tatăl Maiestății sale Regale, fie-i amintirea încărcată de glorie, a dat un exemplu prin Mountel de Paramay.

— Puternic împărat, murmură Barr.

— Da, și am dori și alții la fel de puternici. El este stăpânul meu; să țineți minte asta. Eu îi apăr interesele aici.

Barr ridică indiferent din umeri și întreabă:

— Ce legătură au toate astea cu motivul vizitei dumneavoastră?

— Vă voi spune în câteva cuvinte. Magicienii la care m-am referit vin de dincolo... de dincolo de avanposturile de frontieră, unde stelele sunt foarte, foarte rare.

— Acolo unde stelele sunt foarte, foarte rare, repetă Barr. Și-s frigului din spațiu o poartă de intrare.

— Asta-i o poezie? se încruntă Riose. (Versurile i se păreau o frivolitate într-un asemenea moment.) În orice caz, sunt de la Periferie, din singurul sector în care pot lupta pentru gloria Împăratului.

— Și serviți interesele Maiestății sale Imperiale, satisfăcându-vă astfel pasiunea dumneavoastră pentru luptă.

— Exact. Dar trebuie să știu împotriva cui lupt; aici mă puteți ajuta.

— De unde știți asta?

Riose mușcă dezinvolt dintr-o prăjitură.

— Pentru că de trei ani încoace am notat toate zvonurile, miturile, fiecare șoaptă în legătură cu magicienii și, dintr-o mulțime de informații care ar umple o bibliotecă, doar două elemente izolate sunt unanim admise, prin urmare, adevărate. Primul este acela că magicienii se află la marginea Galaxiei, într-o poziție opusă față de

Siwenna, iar al doilea, acela că tatăl dumneavoastră a întâlnit odată un magician în carne și oase și a discutat cu el.

Bătrânul patrician îl privi pe Riose fără să clipească și acesta continuă:

— M-ar interesa tot ce știți în acest sens.

— Într-adevăr, unele lucruri, spuse Barr gânditor, ar constitui o experiență psihoistorică proprie.

— Ce fel de experiență?

— Psihoistorică. Bătrânul își însoți vorbele de un zâmbet ironic. Apoi, spuse reținut: Mai serviți ceai. Povestea mea va fi cam lungă.

Se rezemă de pernele moi ale scaunului. Lumina emisă de pereți devenise o strălucire odihnitoare, de culoare roz-ivorie, care îndulcise până și trăsăturile rigide ale soldatului.

— Cunoștințele mele sunt rezultatul a două întâmplări, începu el. Prima, că întâmplător sunt fiul tatălui meu și a doua, că întâmplător m-am născut pe această planetă. Totul a început în urmă cu patruzeci de ani, la scurtă vreme după Marele Masacru, când tatăl meu s-a salvat refugiindu-se în pădurile din Sud, iar eu eram tunar în flota personală a viceregelui. Apropo, e vorba de același vicerege care ordonase Masacrul și care a avut parte mai apoi de o moarte crudă.

Barr zâmbi întristat și continuă:

— Tatăl meu era Patrician al Imperiului și Senator de Siwenna. Se numea Onum Barr.

Nerăbdător, Riose îl întrerupse:

— Cunoșc circumstanțele care au dus la exilul lui. Nu este nevoie să intrați în aceste detalii.

Siwennianul nu-l băgă în seamă și continuă netulburat:

— În timpul exilului a venit la el un călător – un Neguțător de la marginea Galaxiei –, un tânăr care vorbea cu un accent ciudat, nu cunoștea nimic din Istoria recentă a Imperiului și era protejat de un câmp de forță individual.

— Câmp de forță individual? întrebă Riose mirat. Spuneți vorbe mari. Ce generator ar putea fi atât de puternic pentru a condensa un câmp protector de mărimea unui singur om? *Pentru numele Galaxiei*, căra pe un cărucior echipamentul unei surse atomice de cinci mii de mirya-tone?

— Este magicianul despre care ați auzit povești și mituri, spuse Barr calm. Numele de magician nu se dobândește lesne. Nu căra niciun generator la vedere, dar nici cea mai puternică armă nu putea să străpungă acest câmp din jurul lui.

— Asta e toată istoria? Oare magicienii s-au născut din nălucirile unui bătrân zdrobit de suferință și de exil?

— Istorisiri despre magicieni circulau și înainte de a-l întâlni tatăl meu pe acest călător, domnule. Și iată o dovadă și mai elocventă.

După ce s-a despărțit de tatăl meu, acest Neguțător, pe care oamenii îl numesc magician, a vizitat un Tehnician din orașul spre care tatăl meu îl îndrumase și a lăsat acolo un generator de câmp de același tip cu cel pe care-l purta. Generatorul a fost recuperat de tatăl meu la întoarcerea lui din exil, după execuția sângerosului vicerege. I-a trebuit multă vreme până să-l găsească.

Generatorul este agățat pe peretele din spatele dumneavoastră, domnule. Nu funcționează. N-a funcționat decât două zile; dar dacă-l veți privi, veți constata că nimeni din Imperiu nu l-ar fi putut proiecta.

Bel Riose întinse mâna după centura de metal care atârna pe perete.

În momentul atingerii, câmpul slab de aderență dispăru și obiectul se desprinsese ca o ventuză. Elipsoidul de la un capăt al centurii îi reținu atenția. Era de mărimea unei nuci.

— Acesta... făcu el.

— Este generatorul, încuviință Barr. *Era* generatorul, se corectă el. Secretul modului de funcționare nu poate fi descoperit. Cercetările subelectronice au dovedit că face corp comun cu metalul care-l adăpostește, și nici cele mai atente studii ale rețelelor de difracție nu au reușit să distingă părțile individuale care existaseră înainte de fuziune.

— În acest caz, „dovada” dumneavoastră ezită încă la granița nesigură a cuvintelor care nu se bazează pe probe concrete.

Barr făcu un gest de renunțare.

— Mi-ați cerut să vă spun ceea ce știu și ați amenințat că veți obține aceste informații prin forță. Ce să înțeleg dacă preferați o atitudine sceptică? Pot continua?

— Desigur, spuse generalul, aproape poruncitor.

— Am continuat cercetările după moartea tatălui meu și apoi a intervenit a doua întâmplare la care mă refeream mai devreme, și anume faptul că Siwenna a fost cunoscută bine de către Hari Seldon.

— Și cine este acesta?

— Un om de știință de pe vremea domniei Împăratului Daluben al IV-lea. A fost psihoistoric – ultimul și cel mai mare dintre toți. A vizitat Siwenna când era un mare centru comercial, recunoscut în arte și știință.

— Hmm! făcu acru Riose. Arătați-mi și mie planeta cu o economie stagnantă care să nu susțină că a fost cândva un pământ al abundenței și bunăstării.

— Vremurile despre care vorbesc au existat acum două secole, când stăpânirea Împăratului se întindea până la ultima și cea mai îndepărtată stea; când Siwenna era o lume interioară, și nu o provincie semibarbară de la Frontieră. În vremurile acelea Hari Seldon a anticipat declinul puterii imperiale și căderea aproape sigură în

barbarie a întregii Galaxii.

Riose izbucni în râs:

— A prevăzut el așa ceva? Atunci a profețit greșit, dragul meu om de știință. Presupun că asta vă considerați. Păi, Imperiul e mai puternic decât a fost în ultima mie de ani. Ochii dumneavoastră oboșiți de bătrânețe sunt orbiți de sărăcia de la graniță. Faceți o vizită lumilor interioare într-o bună zi; veniți către căldura și bogăția de la centru.

Bătrânul clătină din cap întristat:

— Circulația încetează în primul rând la extremități. Va mai trece multă vreme până când declinul va atinge inima. Vreau să spun, declinul evident, pe înțelesul tuturor, spre deosebire de prăbușirea internă, care este o poveste veche de circa cincisprezece secole.

— Deci, acest Hari Seldon a profețit o Galaxie în care barbaria se va generaliza, spuse Riose vădit amuzat. Și ce se va întâmpla atunci?

— El a întemeiat două Fundații la capetele opuse ale Galaxiei – Fundații populate cu cei mai buni, cei mai tineri și cei mai puternici oameni, pentru ca aceștia să se înmulțească, să crească și să se dezvolte. Lumile pe care le-au colonizat au fost alese cu grijă, acordându-se aceeași atenție momentului și vecinătății. Totul s-a aranjat în așa fel încât viitorul, așa cum fusese el anticipat prin matematică și psihoistorie, să presupună dintru început izolarea lor de restul civilizației imperiale și dezvoltarea lor treptată, până ce vor deveni germeni ai celui de-al Doilea Imperiu Galactic – reducând inevitabila perioadă de barbarie de la treizeci de mii la numai o mie de ani.

— Și cum ați reușit să aflați toate acestea? Lăsați impresia că sunteți informat în detaliu.

— Detaliile nu le-am cunoscut niciodată, spuse cu o voce stăpânită Patricianul. Totul s-a încheiat prin osteneala mea, prin punerea cap la cap a anumitor dovezi descoperite de tatăl meu sau aflate de mine. Baza este fragilă și subțire, iar suprastructura, rezultatul fabulațiilor care s-au născut pentru a umple golurile uriașe. Dar sunt convins că ceea ce v-am spus este în esență adevărat.

— Așa se pare.

— Oare? Mi-au trebuit patruzeci de ani de cercetări.

— Hmm, patruzeci de ani! Aș putea rezolva problema în patruzeci de zile, ceea ce voi și face. Ar fi cu totul altceva.

— Și cum veți proceda?

— Simplu și direct. Dacă aș deveni explorator, aș avea posibilitatea să descopăr și să văd cu ochii mei Fundația aceasta la care vă referiți. Spuneți că sunt două?

— Există probe care susțin numai existența uneia, ceea ce mi se pare explicabil, întrucât cealaltă se află la capătul opus al Axei

Galactice.

— Păi atunci o vom vizita. Generalul se ridică în picioare și-și îndreptă centura.

— Știți încotro să mergeți? întrebă Barr.

— Într-un fel, da. Documentele rămase de pe vremea penultimului vicerege, cel pe care l-ați ucis, conțin relatări neclare despre barbari de pe lumi exterioare. De fapt, una dintre fiicele lui i-a fost dată de soție unui prinț barbar. Mă descurc eu.

Întinse mâna pentru a-și lua rămas bun:

— Vă mulțumesc pentru ospitalitate.

Ducem Barr îi strânse mâna și se înclină ceremonios:

— Vizita dumneavoastră m-a onorat în mod deosebit.

— Cât privește informațiile pe care mi le-ați dat, continuă Bel Riose, voi găsi o cale de a vă mulțumi când mă voi întoarce.

Ducem Barr își conduse respectuos oaspetele până la ușă și, privind în urma autovehiculului ce se îndepărta, spuse: „*Dacă* te vei mai întoarce.”

FUNDAȚIA – ... După patruzeci de ani de expansiune, Fundația a trebuit să înfrunte amenințarea lui Riose. Zilele de epopee ale lui Hardin și ale lui Mallow dispăruseră și, o dată cu ele, apuseseră într-o oarecare măsură temeritatea și hotărârea...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

2. Magicienii

În camera izolată, de care nimeni nu se putea apropia să tragă cu urechea, se aflau patru bărbați. După ce își aruncară priviri furișe, se uitară spre masa care-i despărțea, unde-i așteptau patru sticle și tot atâtea pahare pline, dar niciunul nu se atinse de al său.

Apoi, bărbatul cel mai apropiat de ușă întinse mâna și bătu calm și ritmat cu degetele în tăblia mesei.

— Vă mai gândiți mult? întrebă el. Oare contează cine va vorbi primul?

— Atunci vorbește tu, spuse bărbatul corpolent care stătea vizavi. Tu ar trebui să fii cel mai îngrijorat.

Sennett Forell zise sec, fără nicio urmă de umor:

— Asta pentru că mă consideri cel mai bogat dintre toți. Ori pentru că te aștepți să continui așa cum am început. Sper că n-ai uitat că flota mea comercială a capturat nava lor însărcinată cu misiuni de cercetare.

— Aveai flota cea mai mare și cei mai buni piloți, interveni al treilea, ceea ce ne lasă să înțelegem că ești cel mai bogat dintre noi. A fost un risc pe care nimeni altul nu și l-ar fi putut asuma.

Sennett Forell chicoti din nou:

— Am moștenit de la tatăl meu o anumită ușurință în a-mi asuma riscuri. La urma urmelor, atunci când îți asumi niște riscuri, trebuie să le justifici prin foloasele pe care le tragi. Luați ca exemplu faptul că nava inamică a fost izolată și capturată fără pierderi pentru noi și fără a fi nevoie să le alertăm pe celelalte.

Pe Fundație se recunoștea în mod deschis și se accepta tacit că Forell era fiul nelegitim al marelui dispărut Hober Mallow.

Cel de-al patrulea bărbat clipi mărunț din ochi, aruncând o căutătură furișă. Strecură printre buzele subțiri câteva cuvinte:

— Nu-i cazul să fiți atât de mândru că ați capturat o navă minusculă. Pentru că, probabil, o să-l irităm și mai și pe tânărul acela.

— Crezi că-i mai trebuie alte motive? întrebă Forell disprețuitor.

— Cred că da, și asta îl va scuti de osteneala de a-și căuta vreunul, spuse cel de-al patrulea și continuă: Hober Mallow nu proceda așa. Și nici Salvor Hardin. Îi lăsa pe adversari să aleagă incerta cale a forței, iar ei acționau cu siguranță și fără zarvă.

Forell se strâmbă:

— Nava aceasta și-a dovedit importanța. Motivele n-au nicio valoare, afirmă el, cu satisfacția neguțătorului înăscut. Apoi adăugă: Tânărul vine din Vechiul Imperiu.

— Știam, zise cel de-al doilea bărbat, cel corpulent, cu o voce groasă și nemulțumită.

— Am bănuț, îl corectă Forell cu calm. Când apare un om cu nave și bani, cu intenții amicale și cu propuneri de afaceri, mi se pare că e o chestiune de bun simț să te stăpânești și să nu ți-l faci dușman decât dacă ai siguranța că profitul pe care-l sugerează nu constituie, până la urmă, decât un paravan. Acum însă...

— Se cuvenea să fim mai precauți, spuse al treilea cu o iritare reținută. Trebuia să aflăm noi primii, chiar înainte de a-i permite să plece. Ar fi fost cea mai înțeleaptă hotărâre.

— Problema s-a discutat și s-a rezolvat, spuse Forell, care, printr-un gest larg și decis, le arată celorlalți că subiectul nu mai e actual.

— Guvernul este nehotărât, iar primarul un neisprăvit, se plânse cel de-al treilea.

Cel de-al patrulea îi privi pe ceilalți, pe rând, scoțându-și din gură țigara de foi stinsă. O lăsă să cadă neglijent într-o fantă din dreapta lui, în care dispăru, dezintegrându-se cu o strălucire de o clipă.

— Sunt încredințat, spuse el sarcastic, că domnul care a vorbit ultimul s-a exprimat astfel din pură obișnuință. Ne putem reaminti că noi suntem Guvernul.

Se auzi un murmur aprobator.

— Atunci să lăsăm deoparte politica Guvernului, spuse cel de-al patrulea, privind tăblia mesei. Tânărul acesta... acest străin ar fi putut deveni un client. S-au mai întâlnit cazuri. Toți trei ați încercat să-l înduplecați să încheie un contract preliminar. Deși avem un acord – o înțelegere verbală – care interzice acest lucru, totuși ați încercat.

— Și tu ai fi făcut la fel, mârâi cel de-al doilea bărbat.

— Știu, spuse cel de-al patrulea.

— Atunci să nu mai discutăm despre ceea ce ar fi trebuit să facem mai devreme și să vedem ce trebuie să facem acum, îl întrerupse Forell. În cazul în care l-am fi aruncat în închisoare ori l-am fi ucis, ce s-ar fi întâmplat? Încă nu-i cunoaștem intențiile și, oricum, nu am distruge un Imperiu dispunând de viața unui om. S-ar putea să existe flote întregi pregătite pentru situația în care nu s-ar mai întoarce.

— Exact, îl aprobă cel de-al patrulea. Îmi spuneți și mie cu ce vați ales de pe nava capturată? Sunt prea bătrân ca să mai suport astfel de discuții.

— Putem rezuma totul în câteva cuvinte, spuse Forell morocănos. E un general din Imperiu – sau ce grad o fi având acolo. Un tânăr care s-a comportat strălucit ca militar – așa am auzit – și care este un idol pentru oamenii săi. O carieră foarte romantică. Nu mă îndoiesc că

istoriile pe care ei le povestesc sunt pe jumătate minciuni, dar chiar și așa îl ridică în slăvi ca pe un fel de bărbat-minune.

— Cine sunt acești „ei”? Întrebă cel de-al doilea.

— Echipajul navei capturate. Ascultați, declarațiile lor sunt înregistrate pe un microfilm pe care l-am pus la loc sigur. Mai târziu, dacă doriți, puteți să-l vizionați sau să vorbiți personal cu oamenii, dacă socotiți necesar. Eu v-am spus esențialul.

— Cum ai obținut declarațiile? De unde știi că au spus adevărul?

— N-aș zice că prin blândețe, domnule, spuse Forell încruntându-se. I-am maltratat, i-am drogat, de nu mai știam nici eu cine sunt, și am folosit fără nicio reținere Sonda. Au vorbit. Puteți să le dați crezare.

— În vremurile de odinioară, se trezi vorbind cel de-al-treilea, aparent fără nicio legătură cu subiectul, s-ar fi folosit psihologia pură. O metodă care nu provoacă dureri, dar foarte sigură. Nu dă niciodată greș.

— Ei, multe erau odinioară, spuse Forell sec. Trăim alte timpuri.

— Dar ce căuta aici acest general, acest bărbat nemaipomenit? Întrebă cel de-al patrulea cu o voce obosită, dar în care se simțea încăpățânarea de a obține un răspuns.

Forell îi aruncă o privire critică.

— Îți închipui că încredințează celor din echipaj detalii de politică de stat? Habar n-aveau. Din acest punct de vedere n-am aflat nimic și doar am încercat. Galaxia mi-e martoră.

— Ceea ce ne lasă să...

— Să tragem propriile noastre concluzii, evident. (Forell bătea darabana pe tăblia mesei.) Deși tânărul este un conducător militar al Imperiului, a pretins că e un prințisor neînsemnat peste câteva stele împrăștiate într-un colț uitat al Periferiei. Fie și numai acest lucru ne convinge că nu-i convine ca noi să-i cunoaștem adevăratele motive. Și dacă ar fi să coroborăm natura profesiei lui cu faptul că Imperiul a susținut un atac împotriva noastră pe vremea tatălui meu, pericolul este real și înspăimântător. Primul atac a dat greș. Personal, mă îndoiesc că Imperiul ne are la suflet pentru asta.

— Și nu există nimic cert în investigațiile tale? Întrebă prudent cel de-al patrulea bărbat. Nu cumva ne ascunzi ceva?

— În niciun caz, spuse Forell calm. Acum, nu mai este vorba de rivalitate și de competiție în afaceri. Suntem obligați să fim uniți.

— Patriotism, pufni ironic cel de-al treilea bărbat.

— Lăsați patriotismul pe seama altora, i-o tăie Forell rece. Credeți că pun vreun preț pe ceea ce vrea să fie cel de-al Doilea Imperiu? Credeți că mi-aș risca măcar o singură reprezentanță comercială pentru a-i netezi calea? Vă imaginați că afacerile mele sau ale voastre vor merge mai bine dacă vom fi cuceritori de Imperiu? Dacă Imperiul

învinge, vor apărea destui corbi flămânzi care să se năpustească asupra trofeelor.

— Iar noi am fi trofee, adăugă cel de-al patrulea, indiferent.

Cel de-al doilea bărbat sparse tăcerea care se lăsase și se foi greoi, încât scaunul scârțâi sub greutatea lui:

— Dar ce rost are să mai discutăm despre asta?! Imperiul nu ne poate învinge, nu-i așa? Doar Seldon ne-a asigurat că până la urmă vom forma cel de-al Doilea Imperiu. E vorba doar de o simplă criză. Au mai fost trei înainte.

— Da, o simplă criză, repetă Forell gânditor. Numai că în cazul primelor două l-am avut pe Salvor Hardin care să ne conducă; la cea de-a treia l-am avut pe Hober Mallow. Dar acum pe cine mai avem? Le aruncă celorlalți o privire întunecată și continuă: Legile psihoistorice ale lui Seldon, pe care ne bazăm cu atâta comoditate, conțin, probabil, ca o variabilă importantă, o anumită inițiativă din partea oamenilor Fundației, și mi se pare normal să fie așa. Legile lui Seldon îi ajută pe cei ce se ajută singuri.

— Dacă ții atât de mult la proverbe, vremurile mari creează oameni mari, spuse cel de-al treilea bărbat.

— Nu ne putem bizui pe proverbe, asta-i sigur, reluă grav Forell. Iată calea care-mi pare demnă de urmat. În cazul în care ne vom confrunta cu cea de-a patra criză, atunci Seldon a anticipat-o. Dacă acest lucru e adevărat, criza poate fi depășită, deci trebuie să existe o soluție.

În prezent, Imperiul este mai puternic decât noi, și asta nu de azi de ieri. Dar acum ne paște pentru prima dată primejdia unui atac direct, așa încât amenințarea e mai grozavă ca oricând. Iar dacă ea poate fi înfrântă, atunci trebuie s-o facem, ca și în cazul crizelor precedente, prin alte metode decât prin forța pură. Trebuie să-i găsim adversarului punctul slab și acolo să-l lovim.

— Și care ar fi acest punct slab? Întrebă cel de-al patrulea bărbat. Ai de gând să propui o teorie?

— Nu. Aici voiam să ajung. Marii noștri conducători din trecut au detectat întotdeauna slăbiciunile adversarilor și le-au folosit în propriul avantaj. Acum însă...

Vocea lui trădă lipsa de speranță și, pentru o vreme, nimeni nu îndrăzni să comenteze.

Apoi, cel de-al patrulea rupse tăcerea:

— Avem nevoie de spioni.

Forell se întoarse spre el, brusc înflăcărat:

— Exact! Nu știm când va ataca Imperiul. Poate avem timp să ne pregătim.

— Și Hober Mallow în persoană a pătruns în interiorul Imperiului, sugeră cel de-al doilea bărbat.

— Nu e nevoie de o acțiune atât de directă, spuse Forell, clătinând din cap. Niciunul dintre noi nu mai este tânăr; toți am devenit sclavii detaliilor administrative și ne-am învățat cu fastul protocoalelor. Avem nevoie de oameni tineri, care călătoresc mult...

— Neguțătorii Independenți? întrebă cel de-al patrulea.

Forell clătină afirmativ din cap și spuse:

— Dacă nu cumva e prea târziu...

3. Mâna moartă

Bel Riose, care se plimba îngrijorat prin birou, se opri și-l privi plin de speranță pe aghiotantul său, care tocmai intrase:

— Ai vreo veste despre *Starlet*?

— Niciuna. Navele de cercetare au cutreierat în lung și-n lat, dar instrumentele n-au detectat nimic. Comandantul Yume a raportat că Flota este pregătită pentru un atac de represalii.

— Nu pentru o simplă navă de patrulare, spuse generalul, clătinând din cap. Încă nu. Spune-le să dubleze... Stai! Redactez eu mesajul. Să fie codificat și transmis prin fascicul cu bandă îngustă. În timp ce vorbea, îi dădu ofițerului hârtia și întrebă: Siwennianul a fost adus?

— Încă nu.

— Atunci, să fie trimis la mine imediat ce sosește.

Aghiotantul salută scurt și plecă. Riose își reluă umbletul ca un înțemnițat.

Când ușa se deschise din nou, în prag se afla Ducem Barr. Pășind încet în urma aghiotantului care-l condusese, intră în încăperea orbitor de luxoasă, al cărei tavan era ornamentat cu un model stereoscopic al Galaxiei. În centrul încăperii, îmbrăcat în uniformă, Bel Riose îl aștepta.

— Bună ziua, Patricianule! Generalul împinse cu piciorul un scaun și-i făcu semn aghiotantului să plece, spunându-i: Nu intră nimeni până la noi ordine.

Rămase drept în fața siwennianului, cu picioarele larg desfăcute, cu mâinile la spate, legănându-se încet și gânditor pe călcâie.

Apoi, spuse aspru:

— Patricianule, ești supus loial al Imperiului?

Barr, care până atunci tăcuse nepăsător, ridică din sprâncene și răspunse calm:

— N-am niciun motiv să iubesc dominația imperială.

— Ceea ce e departe de a spune că ai fi capabil de trădare.

— Adevărat. Dar acest simplu fapt nu înseamnă nicidecum că sunt de acord să acționez ca sprijinitor.

— În condiții normale, și acest lucru este adevărat. Însă refuzul de a ne ajuta acum, spuse Riose apăsător, va fi considerat trădare și va fi tratat în consecință.

Barr se încruntă:

— Păstrați-vă șfichiuirile verbale pentru subordonați. Spuneți precis ce doriți de la mine și-mi va fi de ajuns.

Riose se așeză picior peste picior:

— Barr, noi am mai avut o discuție cu jumătate de an în urmă.

— Despre magicienii dumneavoastră?

— Da. Îți amintești ce am spus că voi face?

Barr încuviință din cap, în timp ce-și odihnea mâinile pe genunchi.

— Voiati să-i vizitați și ați fost plecat acolo în ultimele patru luni. I-ați găsit?

— Dacă i-am găsit?! Bineînțeles, strigă Riose. Patricianule, nu sunt magicieni, ci diavoli. E dincolo de orice închipuire. Gândește-te numai! O lume de mărimea unei batiste, a unui degetar, cu resurse atât de sărăcăcioase, cu o putere atât de neînsemnată și cu o populație atât de redusă cum nu întâlnești nici pe cele mai înapoiate lumi din prăfuitele prefecturi ale Stelelor Întunecate. Și, cu toate acestea, cu un popor atât de mândru și ambițios încât visează să pună stăpânire, încet și metodic, pe toată Galaxia.

Sunt foarte siguri de ei și nici măcar nu se grăbesc. Se mișcă încet, flegmatic; vorbesc de secolele necesare, înghit o lume după alta fără efort; se strecoară printre sisteme cu o încredere nepăsătoare. Și reușesc. Nimeni nu-i poate opri. Au construit o murdară comunitate comercială care-și încolăcește tentaculele în jurul unor sisteme situate mult mai departe decât cutează să se aventureze navele lor ca niște jucării. Neguțătorii – așa își zic agenții lor – pătrund tot mai adânc, parsec după parsec².

Ducem Barr îi întrerupse tirada:

— Cât adevăr conțin informațiile și care-i rostul acestei izbucniri de furie?

Soldatul se controlă și redeveni calm.

— Nu sunt orbit de furie. Te asigur că am vizitat lumi mai apropiate de Siwenna decât de Fundație pe care Imperiul era un mit îndepărtat, iar Neguțătorii, adevăruri vii. Noi înșine am fost luați drept Neguțători.

— Și v-au spus oamenii Fundației că ținesc să domine Galaxia?

— Chiar așa, de-a dreptul? Riose se înfurie din nou: N-aveau cum. Persoanele oficiale nu scot o vorbă despre asemenea lucruri. Ele se referă exclusiv la afaceri. Am discutat însă cu oameni simpli și le-am reținut spusele: „destinul lor sigur”, acceptarea calmă a unui mare viitor. Așa ceva nu se poate ascunde; e vorba de un optimism universal pe care nici nu încearcă să-l tăinuiască.

Siwennianul își stăpâni cu greu satisfacția:

— Până acum, s-ar părea că ceea ce ați constatat singur seamănă

cu ceea ce am descoperit eu din puținele date pe care le-am avut.

— Fără îndoială, răspunse Riose, sarcastic. E un tribut pe care-l aduc puterii tale analitice și, în același timp, o recunoaștere sinceră și limpede a pericolului din ce în ce mai mare care amenință proprietățile Maiestății sale Imperiale.

Barr ridică din umeri nepăsător, iar Riose, aplecându-se brusc, îl prinse pe bătrân de brațe și-l privi drept în ochi cu o ciudată blândețe.

— Nu-ți face griji, Patricianule. Nu doresc să fiu barbar. Din punctul meu de vedere, perpetuarea ostilității siwenniene față de Imperiu reprezintă o povară cumplită și așa face orice s-o uit. Însă specialitatea mea este milităria și nu mă pot amesteca în treburile civile. Ar însemna să fiu rechemat și asta mi-ar distruge cariera, înțelegi? Sunt sigur că da. Ți spun între patru ochi: lasă ca autorul atrocităților care au durat patruzeci de ani să fie răsplătit prin acte de răzbunare și să nu ne mai gândim la restul. Recunosc deschis că am nevoie de ajutorul tău.

În vocea tânărului se simțea o impresionantă îngrijorare, dar Ducem Barr clătină hotărât și calm din cap în semn de refuz.

— Nu înțelegi, Patricianule, spuse Riose rugător, și mă îndoiesc că sunt în stare să te fac să înțelegi. Nu pot câștiga pe terenul tău. Tu ești savant, iar eu militar. Dar sunt sigur măcar de câteva lucruri. Orice părere ai avea despre Imperiu, vei recunoaște că a adus și mari servicii. Forțele lui armate au comis crime ici și colo, dar, în mare, au fost o forță a păcii și civilizației. Flota imperială a creat *Pax Imperium*, care a domnit în întreaga Galaxie vreme de două mii de ani. Compară cele două milenii de pace trăite sub semnul Soarelui-și-Navei cu cele două milenii de anarhie interstelară de dinainte. Gândește-te numai la războaiele și distrugerile din zilele acelea și spune-mi dacă, în ciuda tuturor erorilor comise, Imperiul nu merită să fie păstrat.

Gândește-te – continuă el avântat – la ceea ce s-a ales de Lumile Exterioare ale Galaxiei acum, când toate s-au desprins și sunt independente, și pune-ți întrebarea dacă, de dragul unei răzbunări copilărești, merită să transformi Siwenna dintr-o provincie protejată de o Flotă neînfricată, într-o lume barbară a Galaxiei, decăzută și scufundată în mizerie.

— Se va înrăutăți totul așa de curând? murmură siwennianul.

— Nu, recunosc Riose. Dacă viețile noastre ar fi de patru ori mai lungi, cu siguranță c-am afla. Destinul meu, pe care nu ți-l pot impune, e să lupt pentru Imperiu, pentru o tradiție militară. Ea își găsește originea în instituția imperială pe care o slujesc.

— Deveniți mistic și mi-e întotdeauna greu să înțeleg misticismul altuia.

— N-are importanță. Înțelegi pericolul pe care-l reprezintă Fundația.

— Dacă îmi amintesc bine, chiar înainte de plecarea dumneavoastră de pe Siwenna, v-am atenționat asupra acestuia.

— Atunci îți dai seama că trebuie oprit încă dintru început, altfel n-o vom mai putea face niciodată. Ai avut idee de această Fundație înainte ca oricine altcineva să audă măcar de ea. Ai aflat mai multe despre ea decât oricare altul din Imperiu. Probabil că știi cum poate fi atacată fără riscuri și mă poți avertiza asupra contramăsurilor pe care le va lua. Hai să fim prieteni!

Ducem Barr se ridică și spuse calm:

— Ajutorul pe care vi-l pot da eu nu înseamnă nimic, deci vă scutesc de a-mi adresa o asemenea rugămintă.

— Lasă-mă să judec eu prioritățile.

— Nu, vorbesc foarte serios. Nici întreaga putere a Imperiului nu ar putea să strivească această lume aparent neînsemnată.

— De ce? (Ochii lui Bel Riose se aprinseră de furie.) Rămâi aici. Vei pleca când îți voi permite eu. Dacă-ți închipui că subestimez acest dușman pe care l-am descoperit, te înșeli. Patricianule, spuse el reținut, la întoarcere am pierdut o navă. N-am nicio dovadă c-ar fi căzut în mâinile Fundației; dar n-a mai fost găsită de atunci și, dacă ar fi avut loc un accident, ar fi trebuit să-i găsim epava până acum. Nu e o pierdere importantă – nu înseamnă mare lucru –, dar asta îmi sugerează că, probabil, Fundația a declanșat deja ostilitățile. O asemenea grabă și o ignorare a consecințelor ar putea să însemne forțe despre care nu știu nimic. Îmi răspunzi la o întrebare foarte precisă? Care este puterea lor militară?

— N-am idee.

— Atunci deslușește singur ceea ce ai afirmat. De ce susții că Imperiul nu poate zdrobi acest mic dușman?

Siwennianul se așeză din nou și evită privirea fixă a lui Riose. Spuse apăsător:

— Pentru că am încredere în principiile psihoistoriei. E o știință ciudată. A atins maturitatea printr-un singur om – Hari Seldon – și a pierit o dată cu el, pentru că nimeni n-a mai reușit să-i stăpânească ștele complicate. Dar, în acea scurtă perioadă, s-a dovedit cel mai puternic instrument de studiere a umanității inventat vreodată. Fără a pretinde anticiparea acțiunilor oamenilor ca indivizi, ea a formulat legi precise, capabile de analiză matematică și de extrapolare, în scopul dirijării și anticipării acțiunii concertate a grupurilor umane.

— Și?...

— A fost psihoistoria pe care Seldon și grupul său a aplicat-o din plin la întemeierea Fundației. Locul, momentul și condițiile se întrepătrund din punct de vedere matematic și conduc astfel, în mod inevitabil, la dezvoltarea Imperiului Universal.

Lui Riose începu să-i tremure glasul de indignare:

— Vrei să spui că această știință prezice că voi ataca Fundația și că voi pierde nu știu ce bătălie din motive cunoscute dinainte? Încerci să susții că sunt un robot fără imaginație și că urmez un drum la capătul căruia îmi voi găsi sfârșitul?

— Nu, răspunse tăios bătrânul patrician. Am afirmat deja că știința nu are nimic de-a face cu acțiunile individuale și că a fost anticipat un context mai larg.

— Prin urmare, ne aflăm în strânsoarea Zeiței Necesității Istorice?

— A Necesității *Psihoistorice*, îl ajută Barr cu delicatețe.

— Și dacă-mi exercit dreptul meu de liberă voință? Dacă hotărâsc să atac anul viitor, sau să nu atac deloc? Cât de docilă este Zeița? Cât de ingenioasă?

Barr ridică din umeri:

— Puteți ataca acum ori niciodată, cu o singură navă sau cu forța întregului Imperiu; prin forță militară ori prin presiuni economice; printr-o declarație deschisă de război sau printr-o ambuscadă perfidă. Puteți face orice doriți, exercitându-vă plenar libera voință. Și, totuși, veți pierde.

— Din cauza mâinii moarte a lui Seldon?

— Din cauză că mâna moartă a matematicii comportamentului uman nu poate fi nici oprită, nici deviată, nici frânată.

Cei doi rămaseră față în față, ca într-o înclăștare mută, până când generalul făcu un pas înapoi.

— Primesc provocarea. O mână moartă contra unei voințe vii, spuse el simplu.

CLEON AL II-LEA – ... numit îndeobște „Cel Mare”. Ca ultim împărat puternic al Primului Imperiu, el este important prin renașterea artistică și politică ce a avut loc în timpul lungii sale domnii. Literatura romanțată ni-l face cunoscut, totuși, mult mai bine, legându-i numele de cel al lui Bel Riose, deci pentru oamenii simpli rămâne „Împăratul lui Riose”. Nu trebuie să lăsăm ca evenimentele din ultimul său an de domnie să umbrească patruzeci de ani de...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

4. Împăratul

Cleon al II-lea, numit îndeobște „Cel Mare”. Ultimul Împărat puternic. O dureroasă suferință care nu poate fi diagnosticată. Date fiind neînțelesele meandre ale vieții oamenilor, cele două afirmații nu se exclud și nici nu sunt compatibile. De-a lungul istoriei s-au întâlnit supărător de multe cazuri similare.

Dar lui Cleon al II-lea nu-i păsa de astfel de precedente. Suferințele personale nu i s-ar fi ameliorat câtuși de puțin chiar dacă s-ar fi gândit la lista lungă de cazuri asemănătoare. La fel de puțin l-ar fi liniștit și gândul că, în timp ce străbunicul său fusese domnitor și pirat al unei planete cât un grăunte de praf, el domnea în Palatul Plăcerilor, care aparținuse lui Ammenetik cel Mare, ca moștenitor al unui șir de domnitori galactici ce se pierdea în negura vremurilor. În aceste momente nu-l alina nici măcar faptul că, prin eforturi deosebite, tatăl său curățase focarele de revoltă și restabilise pacea și unitatea de care se bucurase Imperiul sub Stanel al VI-lea și că, prin urmare, în cei douăzeci și cinci de ani ai domniei sale nici măcar ideea de răsccoală nu-i umbrise strălucirea gloriei.

Împăratul Galaxiei și Stăpânul Tuturora avu o tresărire și-și lăsă capul pe spate în câmpul înviorător de forță din jurul pernelor. Câmpul opunea o ușoară rezistență și, simțind plăcuta lui mângâiere, Cleon se liniști. Se ridică greoi în capul oaselor și privi morocănos către pereții camerei. Nu era o cameră în care să stai singur. Era prea mare. Toate camerele erau prea mari.

Mai bine să fie singur în timpul acestor crize care-l istovesc complet decât să suporte agitația plină de ifose și compasiune a curtenilor, obtuzitatea lor îngăduitoare și fără vlagă. Mai bine singur decât să vadă măștile insipide, în spatele cărora se țes speculații nesfârșite privind probabilitatea morții și soarta succesiunii.

Gândurile îl copleșiră și-i dădură putere. Cei trei fii ai săi, falnici, virtuoși, puteau oferi un viitor Imperiului. Dar unde dispăruseră tocmai acum, când se simțea atât de rău? Așteptau, desigur – fiecare cunoscând mișcările celorlalți și cu toții supraveghindu-l pe el.

Se foi nemulțumit. Și acum Brodrig tânjea să vină în audiență. Credinciosul Brodrig, născut într-o familie nevoiașă; credincios, pentru că altfel n-ar fi fost detestat de toată lumea, fără deosebire – ura fiind singurul punct comun al numeroaselor grupuri care formau Curtea...

Brodrig – favoritul credincios, pentru că așa trebuia să fie –, cel care, dacă nu se va îmbarca pe cea mai rapidă navă din Galaxie imediat după moartea Împăratului, va sfârși în camera atomică.

Cleon al II-lea atinse butonul de pe brațul divanului încăpător pe care stătea și ușa imensă de la capătul camerei se dizolvă, devenind transparentă.

Brodrig înaintă pe covorul stacojiu și îngenunche pentru a săruta mâna vlăguită a Împăratului.

— Cum vă simțiți, sire? întrebă Secretarul particular cu o voce slabă în care se simțea îngrijorarea.

— Sunt viu, dacă mai poți numi viață ceea ce a devenit un domeniu primitiv și insensibil la tot felul de experiențe nevolnice ale oricărui șarlatan în stare să citească o carte de medicină, i-o retează Împăratul exasperat. Dacă mai există vreun remediu chimic, fizic sau atomic încă netestat, atunci poți fi sigur că se va găsi mâine-poimâine vreun deștept bun de gură care să vină din cine știe ce văgăună a Imperiului ca să mi-l propună. Și e foarte probabil că va fi folosită ca autoritate vreo carte abia descoperită sau, mai degrabă, măsluită. Pe memoria tatălui meu – continuă Împăratul dezlănțuit –, se pare că nu mai există niciun biped care să poată studia o boală cu propriii săi ochi, sau care să poată lua pulsul fără să consulte o carte din vechime. Și ei numesc asta „necunoscută”. Neghiobii! Dacă, de-a lungul mileniilor, corpul uman deprinde noi metode de a o lua razna, cauza rămâne necunoscută și deci boala e incurabilă pentru că studiile anticilor n-au descoperit-o. Ori anticii ar trebui să fie acum în viață, ori eu ar trebui să trăiesc în vremea lor.

Împăratul lăsa să-i scape câteva blesteme, în timp ce Brodrig aștepta supus. Apoi întrebă prost dispus:

— Câți sunt afară? – și făcu cu capul către ușă.

— Sala Mare adăpostește numărul obișnuit.

— Atunci să aștepte. Sunt ocupat cu treburi de stat. Trimite-l pe căpitanul gărzii să-i anunțe. Sau, lasă, lasă treburile de stat. Să le spună că nu acord audiențe și să arboreze o figură îndurerată. Șacalii s-ar putea trăda singuri. Împăratul râse disprețuitor.

— Circulă zvonuri, sire, că vă supără inima, spuse Brodrig cu umilință.

Împăratul pufni răutăcios:

— Cei care iau în serios acest zvon vor avea dureri de inimă și mai rele. Spune-mi, mai degrabă, ce dorești tu.

Brodrig se ridică de jos când îi făcu semn Împăratul și spuse:

— În legătură cu Generalul Bel Riose, Guvernatorul Militar al Siwennei.

— Riose? făcu Cleon, încruntat. (Încercă să-și amintească, dar nu știu de unde să-l ia.) Stai puțin, nu-i cel care a trimis un mesaj

fantezist cu câteva luni în urmă? Da, știu acum. Cerșea o aprobare ca să-și facă o carieră de cuceritor, întru gloria Imperiului și a Împăratului.

— Exact, sire.

Împăratul izbucni în râs:

— Crezi că mai am asemenea generali, Brodrig? Astfel de oameni par a fi bizare relicve ale trecutului. Și ce i-am răspuns? Cred c-ai avut tu grijă să-i răspunzi.

— Da, sire. I s-a cerut să trimită informații suplimentare și să nu ia nicio hotărâre care să implice acțiuni navale fără ordinul personal al Împăratului.

— Hmm! Destul de prudent. Cine e acest Riose? A fost vreodată pe la Curte?

Brodrig dădu afirmativ din cap și colțurile gurii i se ridicară într-o încercare de zâmbet ironic:

— Și-a început cariera militară acum zece ani, prin a fi cadet în Gardă. A participat la lupta de la Aglomerarea Lemul.

— Aglomerarea Lemul? Nu mai am o memorie atât de... Atunci când un tânăr soldat a intervenit, salvând două nave de linie de la o ciocnire directă? (Gesticulă iritat.) Nu-mi amintesc detaliile. A fost ceva eroic.

— Riose era acel soldat. A fost avansat și numit căpitan activ pe o navă, spuse Brodrig sec.

— Iar acum Guvernator Militar al unui sistem de la graniță – și e încă tânăr. Un bărbat capabil, Brodrig!

— Nu ne putem baza pe el, sire. Trăiește în trecut. Are nostalgia acelor vremuri sau, mai degrabă, a miturilor care relatează despre viața de atunci. Asemenea oameni sunt inofensivi în ceea ce-i privește, dar ciudata ignorare a realității îi face să pară niște caraghioși în ochii altora. Subordonații sunt complet subjugați de el, adăugă Brodrig. Este unul dintre generalii *iubiți*.

— Chiar așa? se miră Împăratul. Hai, Brodrig, nu mi-ar surâde să fiu slujit numai de incompetenți. Astfel de oameni n-au cum să devină exemple de invidiat în ceea ce privește credința.

— Un trădător care este și incompetent nu prezintă niciun pericol. Mai degrabă oamenii capabili trebuie supravegheați.

— Te numeri și tu printre aceștia, Brodrig? (Cleon al II-lea râse și apoi se strâmbă de durere.) Bine, lasă acum cuvintele mari. Ce vești mai ai de la acest tânăr cuceritor? Sper că n-ai venit doar ca să rețrăim trecutul.

— Sire, s-a primit un nou mesaj de la Generalul Riose.

— Da? Și ce mai dorește?

— A spionat zona în care trăiesc acești barbari și recomandă o expediție în forță. Motivațiile sunt detaliate și destul de plecticoase. Cu

toate acestea, nu merită s-o deranjez pe Maiestatea voastră Imperială acum, când sunteți indispus, mai ales că problema va fi discutată pe îndelete în cursul sesiunii Consiliului Lorzilor. Se uită către Împărat.

Cleon se încruntă.

— Lorzii? E o treabă de competența lor? Asta ar însemna noi cereri pentru o interpretare mai permisivă a Cartei. Întotdeauna se ajunge la asemenea pretenții.

— E inevitabil, sire. Ar fi fost mai bine dacă Augustul dumneavoastră tată ar fi înfrânt ultima revoltă fără să acorde acea Cartă. Dar pentru că ea există, trebuie s-o suportăm o vreme.

— Cred că ai dreptate. Atunci, Lorzii să dezbată problema. Dar pentru ce atâta solemnitate? La urma urmei, nu-i decât un subiect minor. Succesul la o graniță îndepărtată, cu trupe nu prea numeroase, nu reprezintă o treabă de stat.

Brodrig schiță un zâmbet și spuse indiferent:

— Poate pentru un idiot romantic, dar chiar și un asemenea om devine o armă mortală dacă un rebel lipsit de romantism îl folosește ca unealtă. Sire, omul a fost iubit aici și este iubit și la graniță. Tânăr e, iar dacă va anexa una sau două planete barbare care au luat-o razna va deveni un cuceritor. Și un tânăr cuceritor, capabil să stârnească entuziasmul piloților, minerilor, comercianților și al altor asemenea specimene, este oricând un pericol. Chiar dacă n-ar fi împins de dorința de a proceda cu dumneavoastră așa cum a procedat Augustul dumneavoastră tată cu uzurpatorul Ricker, tot ar putea fi folosit drept armă de către unul dintre loialii voștri Lorzi.

Cleon al II-lea făcu un gest repezit și se chirci de durere. Se liniști, dar zâmbetul îi era șters și vorba doar o șoaptă.

— Ești un supus neprețuit, Brodrig. Întotdeauna bănuiești mai mult decât se cuvine și trebuie să accept doar jumătate din precauțiile pe care le-ai sugerat ca fiind absolut sigure. Le vom supune spre dezbatere în Consiliul Lorzilor. Vom vedea ce spun și ei și vom lua măsuri în consecință. Presupun că tânărul încă nu a întreprins nicio acțiune ostilă.

— N-a raportat așa ceva, dar cere deja întăriri.

— Întăriri! (Ochii Împăratului se luminau a uimire.) Ce forță are cu el?

— Zece nave de linie, sire, cu vasele auxiliare respective. Două dintre nave sunt echipate cu motoare recuperate de la fosta Mare Flotă, una cu o baterie de artilerie grea din aceeași sursă, iar celelalte sunt din ultimii cincizeci de ani, dar totuși utilizabile.

— Zece nave mi se par suficiente pentru orice acțiune rezonabilă. Tatăl meu a obținut primele victorii asupra uzurpatorului cu mai puține. Cine *sunt* barbariiăștia împotriva cărora vrea să lupte?

Secretarul particular ridică ochii, plin de sine.

— Raportul face referire la „Fundatie”.

— Fundatie? Ce înseamnă asta?

— Nu avem documente despre ea, sire. Am cercetat cu atenție arhivele. Zona indicată se află în vechea provincie Anacreon, care acum două secole a decăzut, fiind bântuită de piraterie, barbarie și anarhie. Cu toate acestea, nu există nicio planetă cunoscută sub numele de Fundatie în întreaga provincie. Există câteva mențiuni neclare despre un grup de oameni de știință trimiși în provincia aceea cu puțin timp înainte de a ieși de sub protecția noastră. Oamenii de știință trebuiau să pregătească o Enciclopedie. (Zâmbi vag.) Cred că au numit-o Fundația Enciclopediei.

— Atunci, socoti Împăratul îngândurat, acesta mi se pare un element insuficient pentru a face vreo supoziție.

— Sire, nu s-a mai primit niciun mesaj din partea acelei expediții după instaurarea anarhiei în regiune. Dacă urmașii lor mai trăiesc și încă-și păstrează numele, atunci e sigur că s-au scufundat în barbarie.

— Și deci vrea întăriri. (Împăratul îl privi neîndurător.) Foarte ciudat! Să-ți propui să lupți împotriva unor sălbatici cu zece nave și să ceri întăriri chiar înainte de a da prima lovitură. Și, cu toate astea, parcă am început să mi-l amintesc pe acest Riose; era un băiat atrăgător, provenit dintr-o familie loială nouă. Brodrig, există complicații al căror înțeles nu-l pătrund. S-ar putea ca ele să aibă o importanță mai mare decât pare la prima vedere.

Își plimbă degetele pe cearșaful strălucitor care-i acoperea picioarele țepene.

— Am nevoie de un om acolo, spuse el, unul care să vadă tot, să înțeleagă și să fie credincios, Brodrig...

Secretarul dădu supus din cap:

— Și navele, sire?

— Încă nu. (Împăratul gemu ușor în timp ce-și schimba poziția cu mare atenție și îndreptă spre Brodrig un deget tremurător.) Nu, până nu vom ști mai multe. Convoacă Consiliul Lorzilor de azi într-o săptămână. Va veni și momentul potrivit pentru cucerire. Vom rezolva și problema *asta*, altfel mulți vor regreta.

Își lăsă capul în fluxul înviorător al pernei cu câmp de forță spre a-și alina durerile.

— Du-te acum, Brodrig, și trimite doctorul. E cel mai nătâng șarlatan pe care l-am avut.

5. Începe războiul

Din Siwenna, care devenise punctul central, forțele Imperiului porniră cu precauție spre zonele necunoscute și întunecate ale Periferiei. Navele gigantice străbătură distanțele vaste care separau stelele călătoare de la marginea Galaxiei și-și căutară drum spre zonele în care se făcea simțită influența Fundației.

Lumile izolate și scufundate de mai bine de două secole în barbarie simțiră din nou sosirea Lorzilor Imperiali pe pământurile lor. Jurară credință sub amenințarea artileriei îndreptate spre orașele-capitală.

Fură postate garnizoane: zeci de soldați îmbrăcați în uniformă imperială, purtând pe umeri însemnele Navei-și-Soarelui. Bătrânii își amintiră din nou poveștile uitate, auzite de la stră-străbunici, despre vremurile în care Universul era întins, bogat și netulburat de războaie și aceiași oameni reprezentând Nava-și-Soarele domniseră peste toate.

Apoi navele plecară mai departe, ca să-și presare bazele din ce în ce mai avansate în jurul Fundației. Și, pe măsură ce fiecare lume era prinsă în această plasă deasă, lui Bel Riose i se transmiteau noi vești la Cartierul General instalat în pustietatea stâncoasă a unei planete rătăcitoare și fără soare.

Riose se relaxă și zâmbi mohorât către Ducem Barr:

— Ei, Patricianule, *tu* ce părere ai?

— Eu? Ce valorează gândurile mele? Doar nu sunt militar.

Contemplă cu ochi disprețuitori și obosiți dezordinea și aglomerarea de bolovani din încăperea alcătuită dintr-o peliculă artificială de aer, lumină și căldură, care reprezenta singura celulă de viață în nemărginirea acelei lumi pustii.

— După cât ajutor vă pot oferi eu, sau după cât vă puteți aștepta de la mine, ați face mai bine să mă trimiteți înapoi pe Siwenna.

— Încă nu. Încă nu. (Generalul își întoarse scaunul spre colțul în care se găsea sfera uriașă, transparentă și strălucitoare care reprezenta vechea prefectură imperială Anacreon și sectoarele învecinate.) Mai târziu, când vom termina aici, te vei întoarce la cărțile tale și la multe altele. Voi avea grijă ca proprietățile familiei să-ți fie restituite, ție și copiilor tăi, pentru totdeauna.

— Mulțumesc, spuse Barr ușor ironic, dar n-am încredere în sfârșitul fericit al acestei aventuri.

Riose răsă nepăsător:

— Nu începe iarăși cu întristătoarele tale profeții. Această hartă vorbește mai convingător decât teoriile tale lamentabile. Mângâie cu gingășie conturul invizibil: Știi să citești o hartă în proiecție radială? Bine, bine, uită-te aici. Stelele aurii reprezintă teritoriile imperiale, stelele roșii, pe cele loiale Fundației, iar stelele roz sunt acelea care se află, probabil, în sfera de influență comercială. Acum privește. (Riose apăsă un buton și, treptat, o zonă în care se aflau puncte albe deveni de un albastru închis. Ca o ceașcă întoarsă cu gura în jos, ele învăluiră punctele roșii și roz.) Stelele albastre au fost cucerite de forțele mele, spuse Riose cu mândrie abia reținută, și ele avansează în continuare fără a întâmpina vreo rezistență. Barbarii sunt liniștiți. Forțele Fundației dorm adânc.

— V-ați împrăștiat efectivele pretutindeni, e adevărat? întrebă Barr.

— De fapt, spuse Riose, în ciuda aparențelor, n-am făcut-o. Punctele-cheie în care stabilesc garnizoane și fortificații sunt puține, dar au fost judicios alese. Rezultă deci că forța dispersată e mică, iar succesul strategic, deosebit. Sunt multe avantaje, chiar mai multe decât i s-ar părea unuia care n-a făcut un studiu atent al tacticii spațiale, însă e limpede pentru oricine, de exemplu, că pot porni un atac din orice punct al unei sfere care se închide și că, atunci când voi termina, Fundația nu va mai putea ataca din flanc sau din spate. Această strategie a Încercuirii Prealabile a mai fost folosită, îndeosebi în cursul campaniilor lui Loris al VI-lea, acum aproximativ două mii de ani, dar niciodată complet; întotdeauna, cu știința adversarului și cu încercările lui de a se opune. Acum situația e diferită.

— Cazul ideal pe care-l prezintă tratatele? Vocea lui Barr era indiferentă și nepăsătoare.

— Tot mai crezi că forțele mele vor da greș? întrebă Riose iritat.

— Desigur.

— Sper că înțelegi că nu există niciun caz în istoria militară în care, după ce Încercuirea completă a fost realizată, forțele atacatoare să nu fi câștigat, cu excepția situațiilor în care vreo Flotă exterioară, destul de puternică, putea sparge Încercuirea.

— Dacă ziceți dumneavoastră, așa e.

— Deci rămâi încă la părerea ta.

— Da.

— Fie, spuse Riose, ridicând din umeri.

Barr lăsă ca iritarea să se mai atenueze și apoi întrebă calm:

— Ați primit vreun răspuns din partea Împăratului?

Riose își luă o țigară dintr-un sertar din spatele său, o puse într-un țigaret și o aprinse grijuliu:

— Te referi la cererea mea pentru întăriri? A venit, dar asta-i tot.

Doar un răspuns pe hârtie.

— Deci nicio navă.

— Niciuna. Nici nu prea speram. Patricianule, n-ar fi trebuit să mă las sedus de teoriile tale și, în primul rând, n-ar fi trebuit să-ți cer părerea. Mă pune într-o falsă lumină.

— Da?

— Sigur. Navele sunt la mare preț. Războaiele civile din ultimele două secole au distrus mai bine de jumătate din Marea Flotă, iar navele care au mai rămas sunt în stare precară. Știi că navele care se fabrică acum nu fac două parale. Nu cred că mai e cineva în întreaga Galaxie care să poată construi astăzi un motor hiperatomic de clasă.

— Știam, zise siwennianul, cu o privire gânditoare. Nu eram sigur dacă și *dumneavoastră* cunoașteți acest lucru. Deci Maiestatea sa Imperială nu se poate lipsi de nicio navă. Psihoistoria ar fi putut anticipa o asemenea situație și, de fapt, a și făcut-o. Aș îndrăzni să afirm că mâna moartă a lui Hari Seldon câștigă prima rundă.

— Am și așa destule nave, răspunse Riose tăios. Seldon al tău nu câștigă nimic. Dacă situația s-ar agrava, atunci *ar fi* puse la dispoziție alte nave. Deocamdată, Împăratul nu cunoaște întreaga poveste.

— Serios? De ce nu i-ați comunicat-o?

— Din cauza teoriilor tale, evident. (Riose îl privi sardonice.) Cu tot respectul ce ți-l datorez, povestea mi se pare improbabilă. Numai dacă evenimentele îmi furnizează noi dovezi voi prezenta situația drept gravă și primejdioasă. Și, în plus, continuă Riose calm, povestea nefondată miroase a *lèse-majesté*³, ceea ce s-ar putea să-i fie foarte puțin pe plac Maiestății sale Imperiale.

Bătrânul patrician zâmbi.

— Să înțeleg că informația potrivit căreia tronul îi e primejduit de uneltirile câtorva barbari neciopliți de la capătul Universului nu este demnă de crezare sau că nu va fi apreciată? Atunci n-aveți la ce să vă așteptați din partea lui.

— Decât dacă luăm în calcul un trimis special.

— Și de ce, mă rog, un trimis special?

— E un vechi obicei. Un reprezentant direct al Coroanei este prezent la fiecare campanie militară care se desfășoară sub auspiciile guvernamentale.

— Zău? De ce?

— O metodă de a păstra simbolul conducerii personale de către Împărat a tuturor campaniilor. A mai dobândit o funcție suplimentară, aceea de a garanta fidelitatea generalilor, dar care nu dă întotdeauna roade.

— Această prezență vă va stânjeni, generale. O autoritate din afară...

— Nu mă îndoiesc, spuse Riose roșind ușor, dar n-am ce face.

Receptorul de pe biroul generalului se luminează și, cu un pocnet discret, comunicarea cilindrică apăsă în fantă. Riose o desfăcu:

— Bun! Asta e!

Ducem Barr își arcui întrebător sprâncenele. Riose continuă:

— Să știi că l-am capturat pe unul dintre acești Neguțători. Viu și cu nava intactă.

— Am auzit vorbindu-se despre asta.

— Tocmai l-au adus aici și va sosi peste câteva clipe. Rămâi, Patricianule. Vreau să fii de față când îl voi interoga, de-aceia te-am chemat. S-ar putea ca tu să înțelegi atunci când mie îmi vor scăpa unele lucruri.

Se auzi un semnal; generalul atinse un buton cu piciorul și ușa se deschise larg. Bărbatul care stătea în prag era înalt și bărbos, purta o haină scurtă dintr-un material moale, din piele sintetică, cu o glugă atașată lăsată pe spate. Avea mâinile libere și părea să-i ignore pe cei din jur, chiar dacă erau înarmați.

Păși înăuntru netulburat și aruncă o privire, cântărind totul. Îl onoră pe general cu o fluturare neglijentă a mâinii și cu o înclinare a capului.

— Numele tău? Întrebă Riose scurt.

— Lathan Devers. (Neguțătorul își vârî degetele mari în găicile centurii late, cu aspect țipător.) Ești șef pe-aici?

— Ești Neguțător de pe Fundație?

— Ai nimerit-o. Ascultă, dacă ești șeful, fă bine și spune-le oamenilor tăi să nu se atingă de marfa mea.

Generalul își lăsă capul puțin pe spate și-l măsură cu răceală pe prizonier:

— Răspunde la întrebări! Nu mai da ordine!

— În regulă. Sunt înțelegător. Dar unul dintre băieții tăi și-a făcut deja o ditamai gaură în piept, vârându-și labele unde nu era treaba lui.

Riose își mută privirea spre locotenentul de serviciu:

— Acest om spune adevărul? Raportul tău, Vrank, nu semnala vieți pierdute.

— Când am întocmit raportul, răspunse locotenentul cu oarecare teamă în glas, nu pierdusem niciun om. Mai târziu s-a dat ordin să se facă o percheziție a navei deoarece circulau zvonuri că ar exista o femeie la bord. Acestea nu s-au confirmat, în schimb, au fost găsite multe instrumente a căror natură este necunoscută, domnule, instrumente despre care prizonierul afirmă că ar fi mărfuri pe care le are în stoc. În momentul mânuirii, unul dintre ele a emis o flacără și soldatul respectiv a murit.

Generalul se întoarse către Neguțător:

— Transportați explozivi atomici?

— Nu, pentru numele Galaxiei! Neghiobul a apucat un găuritor

atomic de partea de care nu trebuia și l-a pornit pe dispersie maximă. Nu trebuie să faci așa ceva. Mai bine-ți pui la tâmplă un pistol cu neutroni. L-aș fi oprit dacă cinci dintre oamenii tăi nu mi-ar fi stat pe piept.

Riose făcu un gest către garda care aștepta:

— Puteți pleca. Nava capturată va fi sigilată și nu va mai pătrunde nimeni în ea. Stai jos, Devers!

Neguțătorul se așează pe locul indicat și rămase neclintit sub privirea pătrunzătoare a generalului și sub ochii curioși al Patricianului.

— Se vede că ești un om cu care se poate discuta, Devers, spuse Riose.

— Mulțumesc. Ori te-a impresionat chipul meu, ori vrei ceva anume. Să-ți spun ceva. Mă pricep la afaceri.

— E același lucru. Te-ai predat, când, de fapt, ai fi putut hotărî să devii pulbere stelară și să ne faci și pe noi să stricăm muniția. Înseamnă că-ți vom oferi un tratament uman, mai ales dacă vei continua să ai aceeași părere despre viață.

— Șefule, mă dau în vânt după un tratament confortabil.

— Bine, și eu mă dau în vânt după cooperare, zâmbi Riose, și-i șopti lui Ducem Barr: Sper că expresia „mă dau în vânt” înseamnă ce cred eu. Ai mai auzit vreodată o expresie atât de barbară?

— Minunat, făcu Devers politicos. Suntem pe aceeași lungime de undă. Dar ce fel de cooperare ai în vedere, șefule? Dacă e s-o spun de-a dreptul, n-am idee care-i situația mea. (Privi în jur.) De exemplu, unde mă aflu și ce vrei să-mi propui?

— O, am neglijat partea introductivă. Îmi cer scuze. (Riose era bine dispus.) Acest domn este Ducem Barr, Patrician al Imperiului. Eu sunt Bel Riose, Nobil al Imperiului și General Clasa a III-a în forțele armate ale Maiestății sale Imperiale.

Neguțătorul rămase cu gura căscată, apoi își reveni și întrebă:

— Imperiul? Vrei să spui Vechiul Imperiu despre care ni s-a predat la școală? Hmm! Ciudat! Eu credeam că nu mai există.

— Uită-te în jur. Există, spuse Riose sumbru.

— Și, totuși, ar fi trebuit să-mi dau seama. (Lathan Devers privi spre tavan.) Navele care mi-au capturat hârbul păreau foarte făloase. Niciun regat de la Periferie n-ar fi fost în stare să producă asemenea nave. (Se încruntă.) Ca să lămurim lucrurile, care-i problema, șefule? Sau vrei să-ți spun general?

— Problema e războiul.

— Imperiul contra Fundației?

— Bineînțeles.

— De ce?

— Cred că știi de ce.

Neuguțătorul făcu ochii mari și clătină din cap, neștiind ce să creadă.

Riose îl lăsa să se gândească, apoi spuse rar:

— Sunt sigur că știi de ce.

— E cam cald aici, murmură Lathan Devers. (Se ridică și-și dezbracă haina cu glugă, apoi se așează din nou și-și întinse picioarele în față.) Știi – făcu, simțindu-se în largul său –, am impresia că te aștepți să-mi sară inima din piept și să cad lat. Dacă-mi pun mintea și prind un moment prielnic, te înhaț fără mare efort, iar bătrânelul care stă aici fără să scoată o vorbă n-ar putea face mare lucru pentru a mă opri.

— Dar n-o vei face.

— Așa e, îl aprobă Devers cordial. În primul rând, presupun că moartea ta n-ar opri războiul. Or mai fi și alți generali prin locurile din care vii.

— O apreciere foarte exactă.

— Pe lângă asta, aș fi prins, acum sau mai târziu, și ucis pe loc, cine știe? Deci, adio viață, și nu prea-mi surâde perspectiva. Nu merită.

— Am spus eu că ești un om cu care se poate discuta.

— Dar aș dori un lucru, șefule. Ce să pricep atunci când spui că știu de ce-ați pornit război contra noastră? Eu unul habar n-am și joaca asta de-a ghicitul mă calcă pe nervi cum nici nu-ți închipui.

— Da? Ai auzit vreodată de Hari Seldon?

— Nu. Am zis că nu-mi place joaca asta de-a ghicitul.

Riose aruncă o privire către Ducem Barr, care zâmbi afabil și recăzu în visare.

— Lasă joaca, Devers, spuse Riose cu o strâmbătură. Există pe Fundație o tradiție, ori o fabulă, ori o poveste serioasă – la urma-urmei nu-mi pasă ce e – care spune că veți întemeia al Doilea Imperiu. Știu chiar o versiune amănunțită a aiurelii psihoistorice a lui Hari Seldon și a planurilor voastre de agresiune împotriva Imperiului.

— Chiar așa? întrebă Devers, clătinând gânditor din cap. Și cine ți-a spus asta?

— Are vreo importanță? întrebă Riose calm, dar amenințător. Nu ești aici să mă interoghezi. Vreau să-mi spui tot ce știi despre „istoria” asta a lui Seldon.

— Păi, dacă e o „istorie”...

— Nu te juca cu vorbele, Devers.

— Nu mă joc. De fapt, o să ți-o spun de-a dreptul. Știi ceea ce știu și eu. Povești neghioabe, pe jumătate năluciri. Fiecare lume își are plăsmuirile ei; nu le poți alunga. Da, am auzit vorbindu-se despre Seldon, despre al Doilea Imperiu și altele. Astea sunt poveștile care se spun copiilor înainte de culcare. Țâncii se cuibăresc cu proiectoarele

lor de buzunar în câte-o cameră mai ferită și se îndoaie cu aventuri despre Seldon. Treaba asta nu-i pentru adulți. Sau, oricum, e pentru adulții lipsiți de inteligență. Neguțătorul clătină din cap.

Ochii generalului se întunecară.

— Asta-i realitatea? Faci risipă de imaginație, omule. Am fost pe Terminus. Cunosc Fundația. Am văzut-o de aproape.

— Atunci de ce mă-ntrebi pe mine? În ultimii zece ani, nu cred să fi stat pe Terminus mai mult de două luni. Îți *pierzi* timpul. Dar dă-i înainte cu războiul, dacă te iei după istorii.

— Ești atât de încredințat că Fundația va câștiga? interveni Barr calm și măsurat.

Neguțătorul întoarse capul spre el. Roși ușor și cicatricea veche de pe tâmplă îi pâli:

— Hmm, partenerul cel tăcut. *Asta* ai înțeles din ce-am spus eu, doctore?

Riose făcu o mișcare ușoară din cap către Barr, și siwennianul continuă cu o voce moale și egală:

— Te-ar *deranja* până și ideea că lumea ta ar putea pierde acest război și că ar trebui să înduri tristețea înfrângerii, sunt sigur. Lumea mea a trecut prin așa ceva și încă suferă.

Lathan Devers își răvăși barba, se uită pe rând la cei doi adversari, apoi izbucni în râs:

— Întotdeauna vorbește așa, șefule? Ascultă, spuse el, redevenind serios, ce înseamnă înfrângerea? Am văzut și războaie și înfrângeri. Ce dacă învingătorul ia puterea? Pe cine deranjează? Pe mine? Pe tipi ca mine? (Clătină din cap în bătaie de joc.) Nu înțelegeți că de obicei cinci sau șase barosani conduc o planetă de mărime medie? spuse cu voce hotărâtă și convingătoare. Ei iau partea cea mai mare, dar unul ca mine n-o să-și piardă liniștea pentru atâta lucru. Poporul? Oamenii cei mulți și simpli? A, bineînțeles, unii sunt uciși, iar restul plătesc taxe mai mari o vreme. Dar și asta se rezolvă de la sine, e un lucru obișnuit. Și după aia situația e la fel, cu singura diferență că sus sunt alți cinci sau șase barosani.

Ducem Barr începu să respire precipitat și mâna dreaptă îi tresări, dar nu spuse nimic.

Lathan Devers era cu ochii pe el. Nu-i scăpase niciun gest.

— Uitați-vă, îmi petrec mai toată viața în spațiu, cu jucăriile mele de două parale și cu porția zilnică de bere și covrigei de la automat. Iar acolo, pe planetă – făcu un gest cu degetul peste umăr –, barosanii stau acasă și primesc în fiecare minut venitul meu pe un an – și asta doar luând caimacul de la mine și de la alții. Să presupunem că ați conduce *voi* Fundația. Tot veți avea nevoie de noi. Veți avea mai mare nevoie de noi decât Sindicatul, pentru că n-ați ști cum merg treburile și doar noi am putea aduce marile venituri. Și am face

afaceri mai bune cu Imperiul. Zău, chiar așa; doar sunt om de afaceri și știu ce spun. Dacă asta îmi va aduce venituri suplimentare, sunt într-un totu de acord – încheie el și-i scrută pe cei doi, gata pentru o nouă ripostă.

Rămaseră în tăcere secunde în șir, apoi în recipient zăngăni un nou cilindru. Generalul îl deschise febril, aruncă o privire la scrisul mărunț și conectă toate monitoarele.

— Pregătiți un plan cu indicarea pozițiilor fiecărei nave aflate în misiune. Așteptați ordine în condiții de defensivă armată!

Întinse mâna după mantie. În timp ce și-o punea pe umeri, șopti monoton către Barr, aproape fără să-și miște buzele:

— Îl las pe acest om în grija ta. Voi aștepta rezultatele. Suntem în război și așa putea fi necruțător în caz de eșec. Pleacă fără să salute.

Privind în urma lui, Lathan Devers constată:

— L-am lovit unde-l doare cel mai tare. Ce se întâmplă?

— O bătălie, evident, răspunse răgușit Barr. Forțele Fundației se apropie pentru a da o primă luptă. Vino cu mine.

În încăpere erau soldați înarmați. Aveau o ținută respectuoasă și fețele le erau împietrite. Devers îl urmă pe bătrânul siwennian afară din cameră.

Fură conduși într-una mai mică și mai simplu mobilată: două paturi, un vizi-ecran și un duș cu dotări sanitare. Soldații ieșiră și ușa grea bubui înfundat.

— *Hmm*, făcu Devers și privi dezaprobator în jur. Am senzația că e ceva de durată.

— Asta e situația, spuse Barr tăios. Bătrânul siwennian îi întoarse spatele.

— Ce joc faci, doctore? întrebă Neguțătorul iritat.

— Niciunul. Ești în grija mea, asta-i tot.

Neguțătorul se ridică și se apropie. Îl domina prin statură pe bătrânul patrician.

— Da? Dar stai în aceeași celulă cu mine și, când ai fost adus aici, armele erau îndreptate și spre tine. Ascultă, mi se pare că v-a cam dat peste cap părerea mea despre război și pace. Așteptă și, cum nu primi răspuns, continuă: Bine, să lăsăm asta. Vreau să te întreb ceva. Spuneai că lumea *ta* a fost zdrobită odată. De către cine? De oamenii cometelor din nebuloasele exterioare?

— De către Imperiu, spuse Barr, privindu-l în ochi.

— Așa, deci! Și atunci ce cauți aici?

Barr păstră o tăcere semnificativă.

Neguțătorul își țuguie buzele și clătină încet din cap. Își scoase brățara plată care-i înlănțuia încheietura mâinii drepte și i-o întinse bătrânului:

— Ce părere ai de asta? Mai avea o brățară la mâna dreaptă.

Siwennianul o primi, răspunse încet la gestul Neguțătorului și și-o puse la mână. Senzația ciudată de la încheietură îi dispăru curând.

Vocea lui Devers se schimbă pe dată:

— În regulă, doctore. Acum poți să vorbești normal. Dacă discuțiile din această cameră sunt ascultate, nu vor pricepe nimic. Ceea ce ți-am dat e un Deviator de Câmp – proiect Mallow autentic. Se vinde cu douăzeci și cinci de credite pe orice lume, de aici până la marginile cele mai îndepărtate. Ți-o dau pe gratis. Ține-ți buzele nemișcate când vorbești și nu te grăbi. Trebuie să te obișnuiești.

Ducem Barr se simți dintr-o dată obosit. Ochii pătrunzători ai Neguțătorului erau luminoși și încurajatori. Simțea că nu poate răspunde îndemnului lor.

— Ce dorești? spuse Barr. Cuvintele îi zăboviră pe buzele nemișcate.

— Ți-am spus. Vorbești de parcă ai fi mare patriot. Lumea ta a fost zdrobită de Imperiu și, totuși, faci jocul acestui tânăr general al Imperiului. Nu prea se potrivește, nu crezi?

— Eu mi-am făcut datoria, spuse Barr. Un vicerege imperial a pierit din pricina mea.

— Serios? Recent?

— Acum patruzeci de ani.

— Acum patruzeci... de ani! (Cuvintele părură să-l impresioneze pe Neguțător.) Nu poți trăi prea mult din amintiri. Generalul ăsta imberb știe?

Barr dădu afirmativ din cap.

Ochii lui Devers se înnegurară:

— Vrei ca Imperiul să învingă?

— Fie ca Imperiul și nenorocirile pe care le-a adus să piară pe vecie. Tot poporul Siwennei se roagă zilnic pentru asta. Odată, demult, am avut frați, o soră, un tată. Acum nu mai am decât copii și nepoți. Generalul știe unde-i poate găsi.

Devers rămase tăcut.

Barr continuă în șoaptă:

— Dar asta nu mă împiedică dacă riscurile se justifică. Vor ști cum să moară.

— Spui că ai ucis un vicerege? Întrebă încet Neguțătorul. Asta-mi amintește de ceva. Am avut cândva un primar pe nume Hober Mallow, care a vizitat Siwenna. Așa se cheamă lumea ta, nu? Și a întâlnit un bătrân cu numele de Barr.

Ducem îl privi încordat și bănuitor:

— Ce știi despre asta?

— Ceea ce știe oricare Neguțător de pe Fundație. S-ar putea să fii un bătrânel isteț aruncat în celula asta pentru a mă trage de limbă. Bineînțeles că te-au amenințat, fiindcă tu urăști Imperiul și susții sus și

tare că-i vrei pieirea. Eu mor de dragul tău și spun tot ce știu, iar generalul are să fie nespus de încântat. N-ai șanse prea mari, doctore. Și, cu toate astea, aș vrea să văd cum dovedești că ești fiul lui Onum Barr de pe Siwenna – al șaselea și cel mai mic fiu, care a scăpat de la masacru.

Cu mâini tremurătoare, Ducem Barr deschise o cutie metalică plată, aflată într-o ascunzătoare în zid, și scoase un obiect metalic. Se auzi un clinchet ușor când îl puse în mâinile Neguțătorului.

— Uită-te la asta, spuse el.

Devers făcu ochii mari și-i apropie de zona centrală a obiectului, care era mai proeminentă, scăpând o înjurătură:

— Să m-apuce nebunia spațiului dacă asta nu-i monograma lui Mallow, iar modelul e vechi de cincizeci de ani, cum mă vezi și cum te văd.

Ridică ochii și zâmbi:

— Bate palma, doctore. Un scut atomic pentru o persoană îmi ajunge ca dovadă, zise el, și-i întinse bătrânului mâna.

6. Favoritul

Navele minuscule apărură dintr-o dată din străfundurile spațiului și se năpustiră în mijlocul Armadei. Fără să tragă vreun foc sau să emită vreun fascicul energetic, ele șerpuiră prin zona înțesată de nave, apoi se îndepărtară în mare viteză, în timp ce navele imperiale se răsuciră spre ele ca niște animale mătăhăloase și greoaie. Două explozii de lumină străluciră în spațiu când două dintre navele-țânțar se dezintegrară, iar restul dispărură.

Navele uriașe cercetară sectorul de spațiu, apoi reveniră la misiunea lor, și o lume după alta continuară să fie strânse în plasa Încercuirii.

Brodrig purta o uniformă ceremonioasă, croită îngrijit. Se plimba calm, cu o expresie serioasă pe chip, prin grădinile unei planete neînsemnate, Wanda, pe care se stabilise temporar Cartierul General Imperial.

Bel Riose mergea alături de el, iar vestonul cenușiu, desfăcut la guler, îi dădea un aer trist.

Riose arătă către o bancă înnegrită și lustruită de vreme, aflată sub un înmiresmat arbore-ferigă ale cărui frunze spatulate se înălțau timid spre soarele alb.

— O vedeți, domnule? E o relicvă a Imperiului. Băncile ornamentate făcute pentru îndrăgostiți mai dăinuie încă, proaspete și utile, pe când palatele și uzinele se prăbușesc în ruină și uitare.

Se așeză, în timp ce Secretarul particular al lui Cleon al II-lea rămase în picioare în fața lui și începu a reteza frunzele de deasupra capului cu șfichiuri precise ale bastonului din fildeș.

Riose își puse picior peste picior, îi oferă o țigaretă celuiilalt și, învârtindu-și între degete propria-i țigară, spuse:

— Era de așteptat din partea Prea-Luminatei și înțeleptei Maiestăți Imperiale să trimită un observator atât de competent ca dumneavoastră. Asta îmi alungă orice posibil sentiment de îngrijorare că povara unor alte afaceri de stat, mai importante și mai arzătoare, ar putea umbri total o campanie în zona Periferiei.

— Ochii Împăratului sunt pretutindeni, spuse Brodrig, aproape mecanic. Nu subestimăm importanța campaniei; totuși, s-ar părea că se pune prea mare accent pe dificultățile ei. E clar că navele lor foarte mici nu constituie o asemenea piedică încât să trebuiască să

parcurgem toate manevrele preliminare ale încercuirii.

Riose roși, dar își păstră cumpătul:

— Nu pot risca într-un atac nesăbuit viața puținilor mei oameni sau pierderea navelor care sunt de neînlocuit. Prin realizarea Încercuirii, voi înregistra pierderi umane doar în cazul unui atac final, oricât de dificil ar fi acesta. Mi-am permis să vă explic ieri motivația militară a hotărârii.

— De acord, eu nu sunt militar. În cazul de față, mă asigurăți că ceea ce pare normal din toate punctele de vedere este, de fapt, greșit. Trecem peste asta. Dar precauția dumneavoastră merge mult prea departe. E adevărat că în cel de-al doilea mesaj ați cerut întăriri împotriva unui dușman neînsemnat, sărac și barbar, cu care încă nu avuseserăți vreo confruntare până atunci. Cererea de forțe suplimentare în condițiile de față m-ar duce cu gândul la incapacitate sau la ceva și mai grav dacă întreaga dumneavoastră carieră de până acum nu ar fi dovedit cutezanță și imaginație.

— Vă mulțumesc, răspunse rece generalul, dar aș dori să vă reamintesc că e o mare diferență între cutezanță și orbire. Una e când îți cunoști dușmanul și poți calcula, măcar în mare, riscurile, și alta când acționezi împotriva unui inamic necunoscut; aceasta din urmă înseamnă cutezanță. La fel de bine vă puteți întreba de ce un om sare cu bine toate obstacolele într-o cursă desfășurată ziua, iar noaptea, același om se împiedică de mobila din propria-i cameră.

Brodrig ignoră vorbele celui alt cu o mișcare scurtă din degete și spuse:

— Dramatic, dar nesatisfăcător. Dumneavoastră în persoană ați vizitat această lume barbară. În plus, aveți un prizonier inamic – acel Neguțător pe care-l cocoloșiți. Cu ceea ce ați constatat personal și cu ce ați aflat de la acest prizonier, nu sunteți în totală necunoștință de cauză.

— Nu? Vă rog să țineți seama că o lume care s-a dezvoltat într-o izolare absolută vreme de două secole nu poate fi înțeleasă într-o vizită de-o lună. Sunt soldat, nu un erou cu pieptul bombat și cu gropiță în bărbie dintr-un film serial de aventuri subterice, fie el și tridimensional. Un prizonier, și acela un membru neimportant al unui grup economic care nu are legături strânse cu lumea din care face parte, nu-mi poate revela toate secretele intime ale strategiei dușmanului.

— L-ați interogat?

— Desigur.

— Și?

— A fost util, dar nu esențial. Nava lui minusculă nici nu contează. Vinde mici jucărioare care sunt amuzante, dacă nu chiar caraghioase. Am reținut câteva dintre cele mai inteligente și aș dori să

le trimit Împăratului drept curiozități. Evident că pe navă există multe instalații care mă depășesc, dar, la urma urmei, nu sunt tehnician.

— Ai, în schimb, tehnicieni printre oamenii tăi, remarcă Brodrig.

— Știu asta, răspunse generalul pe un ton veninos. Dar nevolnicii mai au multe de învățat până să corespundă necesităților actuale. Am cerut deja oameni pregătiți care să fie în stare să-nțeleagă modul de funcționare a unor ciudate circuite de câmp atomic cu care este echipată nava. N-am primit niciun răspuns.

— Nu putem risipi astfel de oameni, generale. Cu siguranță că aveți pe cineva printre oamenii dumneavoastră care să se priceapă la asemenea probleme.

— Dacă aș avea un astfel de om, l-aș pune să repare motoarele betege care acționează două dintre cele zece nave mici ale flotei mele, care nu pot participa la o bătălie decisivă întrucât sunt lipsite de energie. O cincime din forța mea e condamnată să apere doar pozițiile din spatele frontului.

Secretarul făcu un gest plictisit:

— În această privință, situația dumneavoastră nu e singulară, generale. Împăratul are necazuri similare.

Generalul azvârli țigara morfolită pe care nici nu apucase s-o aprindă, aprinse alta și ridică din umeri:

— Lipsa tehnicienilor de înaltă clasă nu e problema cea mai presantă. Aș fi putut face progrese însemnate cu prizonierul meu dacă Sonda Psihică ar funcționa bine.

Secretarul ridică sprâncenele în semn de mirare:

— Aveți o Sondă?

— Veche. Una demodată, care m-a lăsat exact atunci când am avut nevoie de ea. Am instalat-o în timp ce prizonierul dormea și n-am obținut niciun rezultat. Asta-i situația. Am încercat-o pe oamenii mei și rezultatele sunt satisfăcătoare, dar nimeni din personalul tehnic nu poate spune de ce nu dă rezultate și în cazul prizonierului. Ducem Barr, care e un fel de teoretician, afirmă că structura psihică a prizonierului nu poate fi afectată de Sondă, întrucât a fost supus unor stimuli neurali și de mediu străini încă de pe vremea copilăriei. N-am cum să știu. Dar s-ar putea ca prizonierul să-mi fie totuși util. Îl păstrez cu această speranță.

Brodrig se rezemă în baston:

— Voi vedea dacă avem vreun specialist în Capitală. Pentru că veni vorba, ce e cu celălalt despre care-mi vorbeai, acel siwennian? Cam mulți dușmani ți-au intrat în grații.

— Cunoaște adversarul. Și pe el îl păstrez în speranța că-mi va fi de folos în viitor.

— Dar e siwennian și fiu al unui rebel proscris.

— Un bătrân neputincios, iar familia lui este ostatică.

— Înțeleg. Totuși, sunt de părere că ar trebui să vorbesc personal cu acest Neguțător.

— Firește.

— Singur, adăugă secretarul pe un ton glacial care nu admitea replică.

— Bineînțeles, repetă Riose amabil. Ca supus credincios al Împăratului, îl recunosc pe reprezentantul său personal drept superior al meu. Totuși, pentru că Neguțătorul se află la baza noastră permanentă, va trebui să părășiți linia întâi într-un moment interesant.

— Da? Interesant în ce sens?

— Prin faptul că încercuirea se va încheia astăzi, iar în cursul săptămânii, Flota a Douăzecea va avansa spre punctul central, care va opune rezistență. Riose zâmbi, se întoarse și plecă.

Brodrig simți că-și pierde din măreție.

7. Mita

Sergentul Mori Luk era omul ideal pentru a deveni conștiincios. Venea de pe una dintre uriașele planete agricole din constelația Pleiadelor și pentru populația de-acolo numai înrolarea în armată putea sfărâma lanțurile ce-o legau de pământ și de viața monotonă și searbădă, iar el era un reprezentant elocvent al acestei lumi. Îndeajuns de lipsit de imaginație pentru a fi gata să înfrunte pericolele fără umbră de teamă, era puternic și agil atât cât să iasă cu succes din multe încercări. Accepta ordinele fără să ezite, îi conducea pe oamenii din subordine nemilos și hotărât și-l adora pe generalul său fără nicio rezervă.

Cu toate acestea, avea un caracter luminos. Chiar dacă în îndeplinirea unei misiuni era în stare să ucidă un om fără să ezite, o făcea fără nici cea mai mică urmă de ură.

Faptul că bătu la ușă înainte de a intra dovedea tact, pentru că ar fi avut tot dreptul să dea buzna pe neașteptate.

Cei doi din celulă își ridicară privirile din farfuriile în care li se servise masa de seară și unul dintre ei întinse piciorul pentru a reduce vocea spartă ce răzbătea cu o vioiciune neobișnuită din transmițătorul de buzunar care apucase și zile mai bune.

— Mai ai cărți? întrebă Lathan Devers.

Sergentul le întinse o rolă de film înfășurat strâns și se scărpină la ceafă:

— E a mecanicului Orre și trebuie să i-o înapoiez. Vrea să le-o trimită copiilor, știți, ca amintire.

Ducem Barr înapoi rola pe o parte și pe alta, vădit interesat:

— Și de unde o are mecanicul? N-are cumva și un transmițător?

Sergentul clătină energic din cap. Arată spre aparatul zgâriat și lovit, de la picioarele patului:

— E singurul pe care-l avem. Tipul ăsta, Orre, a pus mâna pe Cartea asta pe una din lumile murdare ca niște cotețe pe care le-am capturat. Iar aparatul l-a luat dintr-o clădire mare și a trebuit să ucidă câțiva băștinași care au încercat să-l împiedice. (Cântări din ochi aparatul.) Știți, e bun ca amintire – pentru copii.

Rămase tăcut o vreme, apoi zise cu o voce secreteasă:

— Apropo, am niște vești grozave. Sunt doar vorbe prinse din zbor, dar chiar și așa merită povestite. Generalul a dat din nou

lovitura. Clătină încet și grav din cap.

— Serios? făcu Devers. Cum anume?

— A terminat Încercuirea. (Sergentul chicoti cu mândrie aproape paternă.) Nu-i mare? N-a făcut o treabă pe cinste? Unul dintr-ai noștri, care știe să vorbească frumos, zicea că totul a mers fără discordanțe, ca o muzică a sferelor, ce-or mai fi și alea.

— Acum începe marea ofensivă? întrebă Barr calm.

— Așa sper, veni foarte impetuos răspunsul. Fiindcă mi s-a vindecat brațul, vreau să mă întorc pe nava mea. M-am săturat să stau degeaba.

— Și eu, bolborosi Devers, fără să-și stăpânească furia. Îi venea să-și muște buzele pentru o asemenea scăpare.

Sergentul îl privi bănuitor și zise:

— Ar trebui să plec. Căpitanul își face rondul la ora asta și n-aș vrea să mă prindă aici.

Se opri în cadrul ușii.

— Apropo, domnule, se adresează el Neguțătorului cu o sficiune stângace, nevasta mi-a transmis vești. Știți, i-am trimis congelatorul acela mic pe care mi l-ați dat și zice că funcționează grozav. N-o costă nimic și poate să-și țină mâncarea pe o lună perfect înghețată. Vă sunt recunoscător.

— În regulă. Nu-i nevoie să-mi mulțumești.

Ușa grea se închise fără zgomot în urma sergentului zâmbitor.

Ducem Barr se ridică de pe scaun:

— Și-a plătit cum se cuvine datoria pentru congelator. Hai să vedem și Cartea asta. Ah, nu mai are titlu. Derulă aproape un metru de film și se uită la el contra luminii: Hei, să mă faci pierdut în spațiu, după cum zice sergentul. Ia te uită ce avem aici, Devers: „Grădina din Summa”.

— Serios? făcu Neguțătorul nepăsător, împingând deoparte resturile cinei. Stai jos, Barr. Nu-mi priește să tot ascult literatură prăfuită. Ai auzit ce-a spus sergentul?

— Am auzit. Și ce-i cu asta?

— Vor porni ofensiva. Iar noi mucezim aici!

— Dar unde ai vrea să stai?

— Nu te mai prefacă că nu pricepi. N-are rost să așteptăm.

— Da? (Barr se concentrează să scoată filmul cel vechi din transmițător și să-l monteze pe cel nou.) În ultima lună mi-ai spus multe despre istoria Fundației și am înțeles că marii conducători din vremea celorlalte crize n-au făcut altceva decât să stea și să aștepte.

— Ei, Barr, dar știau încotro se desfășurau evenimentele.

— Știau? Cred mai degrabă că se lăudau cu asta când totul se isprăvea și poate că așa se și întâmpla. Dar n-aveau nicio dovadă că lucrurile nu s-ar fi rezolvat la fel de bine sau chiar mai bine dacă n-ar

fi știut încotro se îndreptau ele. Forțele economice și sociologice mai profunde nu sunt dirijate de oameni.

Devers pufni iritat:

— Dar n-avem cum să știm dacă lucrurile n-ar fi ieșit mai rău. Pui totul de-a-ndoaselea. Ochii îi trădară gândurile ascunse și nu se mai putu abține: Ia zi, ce-ar fi să-l omor?

— Pe cine? Pe Riose?

— Da.

Barr suspină. Ochii lui bătrâni și obosiți erau tulburați de imagini din trecut:

— Asasinatul nu este o soluție, Devers. Am încercat odată, când aveam douăzeci de ani, fiind provocat – dar asta nu a rezolvat nimic. L-am ucis pe asupritorul Siwennei, dar n-am îndepărtat jugul imperial, care era, de fapt, mai important decât acel ticălos.

— Riose nu e un simplu ticălos, doctore. El reprezintă armata, care, fără el, se va destrăma. Se agață cu toții de poala lui de parc-ar fi copii. Sergentul lăcrimează de câte ori îi pronunță numele.

— Chiar așa. Mai sunt și alte armate, și alți conducători. Trebuie să mergi mai adânc. Ia-l ca exemplu pe Brodrig. Împăratul îl ascultă numai pe el, și pe nimeni altul. Ar putea să ceară sute de nave și să le obțină, în timp ce Riose se zbate cu zece. Îi cunosc reputația.

— Ești sigur? Ce știi despre el? Devers alungă dezamăgirea și sentimentul de neputință, devenind brusc interesat.

— Vrei o scurtă prezentare? E un ticălos născut dintr-o familie modestă care, prin lingușiri și supușenie, e în grațiile Împăratului, căruia îi satisface toate toanele tocmai pentru că nu are în spate o familie puternică; e cât se poate de detestat de toți aristocrații de la Curte, și aceia niște viermi, căci nu-s cu nimic mai presus decât el. El este sfetnicul Împăratului în toate problemele și unealta Împăratului în făptuirea celor mai mari grozăvii. E necredincios din naștere, dar loial de nevoie. Nu e om în Imperiu care să fie la fel de subtil ca el în ticăloșie sau la fel de brutal în căutarea plăcerilor. Și se mai zice că nu poți intra în grațiile Împăratului decât prin mijlocirea lui; iar în grațiile lui nu poți intra decât prin ticăloșie.

— Grozav! (Devers se trase gânditor de barba tunsă scurt și îngrijit.) Deci asta-i tipul pe care Împăratul l-a trimis aici să stea cu ochii pe Riose. Știi că mi-ai dat o idee?

— Aflu acum.

— Ce-ar fi dacă acest Brodrig ar începe să-l deteste pe tânărul nostru Comandant de Oști?

— Probabil că-l detestă deja. E recunoscut pentru capacitatea de a urî.

— Dar să presupunem că l-ar urî rău de tot, că Împăratul ar afla și Riose ar da de bucluc.

— Îhâmm. Foarte probabil. Dar cum îți propui să faci asta?

— Nu știu. Presupun că poate fi mituit.

Patricianul râse îngăduitor:

— Într-un fel, da, dar nu așa cum l-ai mituit pe sergent – nu-i ajuns un congelator de buzunar. Și chiar de-ai avea ceva pentru nasul lui, nu merită osteneala. Probabil că nimeni nu se lasă mai ușor mituit ca el, dar îi lipsește până și o anumită cinste ce caracterizează corupția onorabilă. *Uită* c-a fost mituit, indiferent de sumă. Gândește-te la altceva.

Devers își puse picior peste picior și zise:

— Oricum, avem un punct de pornire...

Dar tăcu brusc; semnalul luminos de la ușă se aprinse din nou și sergentul apărui în prag. Era emoționat, cu fața îmbujorată, fără urmă de zâmbet.

— Domnule, începu el, încercând să rămână respectuos, vă sunt îndatorat pentru congelator și pentru că-mi vorbiți întotdeauna frumos, cu toate că nu-s decât băiat de țărani, iar dumneavoastră sunteți mari Lorzi.

Accentul lui provincial, greoi, făcea ca vorbele să nu poată fi lesne înțelese și, datorită emoției, exprimarea țărănească și bolovănoasă șterse cu totul impresia de comportare bătoasă și soldățească îndelung și chinuitor cultivată.

— Ce s-a întâmplat, sergent? întrebă nerăbdător Barr.

— Măine vine lordul Brodrig să vă vadă! Știi sigur. Mi-a zis căpitanul să-mi pregătesc oamenii pentru inspecția de front mâine... pentru el. M-am gândit că... ar fi bine să vă pun în gardă.

— Mulțumim, sergent, spuse Barr. Îți suntem recunoscători. Dar nu-i nicio problemă, omule... nu-i nevoie să te...

Însă privirea din ochii sergentului Luk trăda teama. Li se adresă în șoaptă:

— Se vede că n-ați auzit ce lucruri îngrozitoare se spun despre el. Și-a vândut sufletul Diavolului Spațiului. Nu, nu vă mai hliziți. Zice-se că are oameni înarmați până-n dinți care-l urmează pretutindeni și, când îl apucă, le ordonă să-i omoare pe toți cei care-i stau în cale, iar el râde. Se mai zice că însuși Împăratul îi știe de frică și că el îl obligă să tot mărească taxele și să nu asculte plângerile oamenilor.

Unii spun că-l urăște pe general și că ar vrea să-l ucidă pentru că este măreț și înțelept. Dar nu poate, pentru că generalul n-are pereche în lume și știe că Lord Brodrig e soi rău.

Sergentul clipi speriat, apoi zâmbi, brusc rușinat de propria-i izbucnire, și se retrase cu spatele către ușă, clătinând din cap.

— Ascultați-mă pe mine. O să vedeți, spuse el, și ieși.

Devers ridică ochii plini de hotărâre spre tavan:

— Asta ne dă apă la moară, nu-i așa, doctore?

— Depinde, spuse Barr sec. Depinde de Brodrig, nu crezi?
Dar Devers nu-l mai asculta. Mintea îi lucra febril.

* * *

Lord Brodrig își lăsă capul în jos ca să nu se lovească de canatul ușii când intră în careul locuibil, cam îngrămădit, al navei comerciale, și cei doi membri ai gărzii lui personale îl urmară repede cu armele gata să tragă, furișând priviri hotărâte de gorile profesionale.

Secretarul particular nu arăta ca un suflet pierdut. Chiar dacă și-l vânduse Diavolului Spațiului, nimic din înfățișarea lui nu trăda că ar fi posedat. Brodrig putea fi considerat mai degrabă ca o adiere de la Curte care venise să înveselească puțin urâtenia și severitatea atmosferei dintr-o bază militară.

Croiala rigidă și strâmtă a costumului imaculat și lucios îi conferea o statură impunătoare, de la înălțimea căreia ochii lui reci și lipsiți de orice sentiment priveau în jos către Neguțător. Manșetele sidefii și largi i se învolburară în jurul încheieturilor când puse bastonul din fildeș pe podea, sprijinindu-se delicat în el.

— Nu, spuse el, făcând un gest scurt, tu rămâi aici. Lasă jucăriile, nu mă interesează.

Își trase un scaun, îl șterse atent de praf cu iridiscenta țesătură legată de partea de sus a bastonului alb și se așeză. Devers aruncă o privire spre celălalt scaun liber, dar Brodrig continuă leneș:

— Vei sta în picioare în prezența unui Pair al Imperiului – și zâmbi.

Devers ridică nepăsător din umeri:

— Dacă nu vă interesează mărfurile mele, eu pentru ce sunt aici?

Secretarul particular îl privi rece și nu-i răspunse, iar Devers adăugă fără chef: „Domnule.”

— Pentru o discuție între patru ochi, zise secretarul. Ți se pare normal să călătoresc două sute de parseci pentru a inspecta o încărcătură de nimicuri? Pentru *tine* am venit. (Scoase o tabletă minusculă de culoare roz dintr-o cutie gravată și o puse cu mișcări delicate între dinți, începu s-o sugă încet și plin de încântare.) De exemplu, tu cine ești? Chiar ești cetățean al acestei lumi barbare care stârnește agitația asta furibundă și războinică?

Devers încuviință grav din cap.

— Și chiar ai fost capturat de el *după* începerea acestei ciondăneli pe care el o numește război? Mă refer la tânărul nostru general.

Devers clătină iarăși din cap.

— Așa deci! Foarte bine, stimată Străin. Bag seama că stai cam prost cu fluenta în exprimare. O să te ajut eu. Se pare că generalul nostru duce un război fără noimă cu un consum înspăimântător de forțe – și asta pentru o lume prăpădită și uitată de toți de la capătul

Universului, pentru care un om întreg la minte n-ar strica nici măcar o salvă de tun. Și, totuși, generalul nu e lipsit de logică. Dimpotrivă, așa zice că este extrem de inteligent. Pricepi?

— N-ai crede, domnule.

Secretarul își admiră unghiile și continuă:

— Atunci ascultă. Generalul nu și-ar împrăstia și nu și-ar risca navele și oamenii pentru o faptă de glorie sterilă. Știu că *vorbește* despre glorie și despre onoarea imperială, dar e foarte limpede că iluzia de a deveni unul dintre nesuferiții semizei ai acestui Secol Eroic nu se prea justifică. În toată afacerea asta e ceva mai mult decât gloria, iar el are o grijă cel puțin ciudată, suspectă chiar, față de persoana ta. Dacă ai fi prizonierul *meu* și mi-ai spune *mie* tot atât de puține lucruri utile câte i-ai servit generalului, cu mâna mea ți-aș despica burta și te-aș gătui cu propriile-ți intestine.

Devers înlemni. Ochii i se mișcă imperceptibil, întâi către unul dintre membrii gărzii de corp a secretarului, apoi către celălalt. Erau în alertă, gata să intervină.

Secretarul zâmbi:

— Văd că ți-ai pus lacăt la gură. Dacă e să-l cred pe general, nici măcar Sonda Psihică n-a dat roade și, apropo, asta a fost o greșeală din partea lui, pentru că m-a convins că tânărul nostru militar fanfaron minte. Continuă foarte bine dispus: Cinstite Neguțător, am o Sondă Psihică proprie, una care ar trebui să ți se potrivească perfect. Vezi această...

Ridică neglijent între degetul mare și arătător câteva pătrate cu desene complicate, în culori roz și galben, a căror identitate era de neconfundat.

— Par a fi bani, spuse Devers.

— Bani, și încă cei mai siguri bani din Imperiu, pentru că sunt garantați de proprietățile mele, mai întinse chiar decât ale Împăratului. O sută de mii de credite. Aici și acum! Între două degete! Pot fi ale tale!

— Pentru ce, domnule? Oi fi eu bun Neguțător, dar afacerile se fac între parteneri care au ce să-și ofere unul altuia.

— Pentru ce? Pentru adevăr! Ce urmărește de fapt generalul? De ce poartă acest război?

Lathan Devers suspină și-și netezi barba, cufundat în gânduri:

— Ce urmărește? (Ochii lui studiau mișcările mâinilor secretarului care-și număra banii, bancnotă după bancnotă.) Pe scurt, Imperiul.

— *Hmm*. Ce banal! Întotdeauna se ajunge la asta până la urmă. Dar cum? Cum se face că drumul ce duce de la marginea Galaxiei până în fruntea Imperiului este atât de larg și de ademenitor?

— Fundația are secrete, spuse Devers cu amărăciune. Cărți, cărți

vechi – atât de vechi încât limba în care sunt scrise este cunoscută doar de câțiva inițiați. Dar secretele sunt înveșmântate în ritual și religie și nimeni nu le poate folosi. Am încercat, și acum sunt aici. Acolo mă așteaptă o condamnare la moarte.

— Înțeleg. Și ce-i cu aceste secrete antice? Hai, pentru o sută de mii de credite merit detalii cât mai ascunse.

— Transmutația elementelor, spuse Devers precipitat.

Ochii secretarului își pierdură din aerul de detașare și nepăsare.

— Știam că, potrivit legilor atomului, transmutația este practic imposibilă.

— Așa și este, dacă sunt folosite forțe atomice. Anticii, însă, erau băieți scilipitori. Există surse de energie mai puternice decât atomul. Dacă Fundația ar folosi acele surse așa cum am sugerat eu...

Devers fu cuprins de o ușoară senzație de gol în stomac. Momeala era pregătită, iar peștele îi dădea târcoale.

Secretarul nu se mai putu stăpâni:

— Continuă. Sunt convins că generalul e conștient de toate astea. Dar ce vrea să facă după ce desăvârșește această mascaradă?

Devers spuse sigur de sine:

— Cu transmutația controlează economia întregului sistem al Imperiului. Terenurile bogate în minerale nu vor mai valora nici cât negru sub unghie atunci când Riose va putea fabrica tungsten din aluminiu și iridiu din fier. Un întreg sistem de producție bazat pe raritatea unor elemente și pe abundența altora își va ieși din țâțâni. Ar fi cea mai mare dezorganizare pe care ar putea s-o cunoască Imperiul, și doar Riose ar avea cum să-i pună capăt. Mai e și problema noii energii despre care v-am vorbit, a cărei utilizare nu-l va face pe Riose să cadă în crize religioase. Acum, nimic nu-l mai poate opri. Are Fundația în palmă și, după ce va termina cu ea, va fi Împărat în cel mult doi ani.

— Așa deci. (Brodrig chicoti ușor.) Iridiu din fier, așa ai zis, nu? Țiți voi spune un secret de stat. Știi că Fundația a luat deja legătura cu generalul?

Devers înlemni de uimire.

— Pari surprins. De ce nu? Acum totul se leagă. I-au oferit o sută de tone de iridiu pe an pentru a încheia pacea. O sută de tone de fier convertite în iridiu, încălcându-și propriile principii religioase, pentru a-și salva pielea. Destul de cinstit, dar nu mă miră că bătosul și incoruptibilul nostru general a refuzat, când, de fapt, ar putea avea și iridiul, și Imperiul. Și când te gândești că sârmanul Cleon îl apreciază drept singurul lui general cinstit. Pe barba ta, Negustorule, Țiți meriți banii!

Îi azvârli spre el, iar Devers începu să prindă din zbor bancnotele.

Lord Brodrig se opri în ușa și se întoarse:

— Un avertisment, Neguțătorule. Însoțitorii mei înarmați n-au nici urechi medii, nici limbă, nici educație și nici nu-s inteligenți. Nu pot să audă, să vorbească sau să scrie, iar Sonda Psihică nu poate scoate nimic de la ei. Sunt însă mari maeștri în execuții interesante. Te-am cumpărat cu o sută de mii de credite, ține minte. Ești o marfă de valoare. Dacă vei uita vreodată că te-ai vândut mie și vei încerca să... să-i redai conversația noastră lui Riose, de exemplu, vei fi executat. Dar așa cum știu eu.

Și chipul său cu trăsături delicate se strâmbă într-o expresie de cruzime, care transformă zâmbetul studiat într-un rânjel amenințător și sângeros. Pentru o clipă, lui Devers i se păru că vede acel Diavol al Spațiului, care-l cumpăraseră pe cumpărătorul său, privindu-l prin ochii lui Brodrig.

Ieși tăcut, escortat până în camera sa de cei doi „tovarăși de joacă” ai lui Brodrig.

Răspunse întrebării lui Ducem Barr cu o satisfacție sumbră:

— Nu, tocmai asta-i partea mai ciudată. *El* m-a mituit pe *mine*.

* * *

Cele două luni de război îl marcaseră pe Bel Riose. Avea un aer grav și preocupat și se enerva din nimica toată.

Iar acum se adresa iritat devotatului sergent Luk:

— Așteaptă afară, soldat, și să-i escortezi pe acești oameni înapoi în camera lor după ce voi termina cu ei. Să nu intre nimeni fără aprobarea mea. Absolut nimeni, ai înțeles?

Sergentul salută regulamentar și ieși, iar Riose, murmurând, dezgustat de toate, strânse de-a valma documentele de pe birou, le azvârli într-un sertar și-l închise trântindu-l.

— Luați loc! se răsti el la cei doi care așteptau. N-am prea mult timp la dispoziție. La drept vorbind, nici n-ar trebui să fiu aici, dar era important să vă văd.

Se întoarse spre Ducem Barr, ale cărui degete lungi mângâiau cubul de cristal în care era încrustat chipul auster și ridat al Maiestății sale Imperiale, Cleon al II-lea.

— Patricianule, în primul rând, Seldon al tău pierde. Nu pot să neg, se luptă bine, pentru că oamenii Fundației roiesc asemenea unor albine fără minte și se bat ca niște descreierați. Fiecare planetă e apărată cu îndârjire și, după ce este cucerită, clocotește de revolte care fac stăpânirea la fel de grea ca și cucerirea. Dar planetele sunt cucerite și menținute sub ocupație. Seldon al tău pierde.

— Dar încă n-a pierdut, murmură Barr politicos.

— Însăși Fundația păstrează un optimism rezervat. Îmi oferă milioane ca să nu-l supun pe Seldon încercării din urmă.

— Circulă zvonuri.

— Aha, mi-o iau zvonurile înainte? S-a auzit și ultima noutate?

— Care-i ultima?

— Păi, acest Lord Brodrig, favoritul Împăratului, este acum adjunct la comanda Flotei, la cerere.

Devers, care tăcuse până acum, întrebă:

— La cererea lui, șefule? Ori a ajuns să-ți placă tipul? Râse ironic.

— Nu, n-aș putea spune asta, zise Riose calm. Și-a cumpărat postul la un preț pe care-l consider cinstit și meritat.

— Care ar fi?

— Obținerea de întăriri din partea Împăratului.

Fața lui Devers era toată un zâmbet disprețuitor.

— A luat legătura cu Împăratul, nu-i așa? După cum văd, șefule, aștepți întăririle, iar ele pot sosi oricând. Am dreptate?

— Nu tocmai! Au și sosit. Cinci nave de linie, zvelte și puternice, cu un mesaj personal de felicitare din partea Împăratului, iar alte nave sunt pe drum. Ce s-a întâmplat, Neguțătorule? Întrebă el sarcastic.

Devers simți că îngheață și abia reuși să îngâne:

— Nimic!

Riose păși în fața lui, cu mâna pe patul armei:

— Spune-mi, ce-i în neregulă, Neguțătorule? Veștile astea par să te fi tulburat. Doar nu a renăscut așa de brusc interesul tău față de Fundație!

— Nu.

— Ba da, ai o comportare care ridică semne de întrebare.

— Chiar așa, șefule? (Devers zâmbi cu jumătate de gură și-și frământă nervos mâinile pe care le ținea în buzunar.) Aliniază semnele astea și le ștergem imediat, unul câte unul.

— Bine. Te-ai dat de gol. Te-ai predat după prima lovitură, din cauza unui scut distrus. Ești gata să-ți trădezi lumea, și asta pe gratis. Cam ciudat, nu crezi?

— Îmi place să fac parte din tabăra câștigătoare, șefule. Chiar tu ai spus că sunt un om de înțelese.

— De acord! zise Riose cu o voce răgușită. Totuși, de atunci n-a mai fost prins niciun Neguțător. Navele Neguțătorilor dispun doar de iuțeala pe care-o pot folosi atunci când vor să scape. Dacă aceste nave hotărăsc să lupte, au un scut care le permite o confruntare cu un crucișător ușor. Și întotdeauna au luptat până la capăt când n-au avut încotro. Neguțătorii sunt considerați lideri și instigatori ai luptelor de gherilă de pe planetele ocupate și ai raidurilor în spațiul ocupat. Iar tu vrei să fii *singurul* om de înțelese? Nici nu te bați, nici nu încerci să scapi prin fugă, ci devii trădător fără să-ți fi cerut cineva. Ești unic, uimitor de singular – și de fapt suspect prin unicitatea ta.

Devers spuse calm:

— Înteleg ce vrei, dar n-ai ce să-mi reproșezi. Sunt aici de șase

luni și am stat cât se poate de cuminte.

— Asta așa e, dar ai beneficiat de un tratament confortabil. Nava ți-a rămas neatinsă și te-ai bucurat de toată considerația. Totuși, nu te ridici la înălțimea așteptărilor. De pildă, mi-ar fi fost utile informații din proprie inițiativă privind mărfurile tale. Principiile atomice pe baza cărora sunt construite par să fi fost utilizate și în construcția armelor celor mai grozave ale Fundației. Nu crezi?

— Sunt doar Neguțător, spuse Devers, și nu specialist cu ifose. Eu vând marfa, n-o produc.

— Ei, vom vedea asta curând. De-aia am și venit aici. De exemplu, nava ta va fi percheziționată pentru a se găsi un scut de forță personal, așa cum poartă toți soldații Fundației. Faptul că există informații pe care nu vrei să mi le dai va fi o dovadă semnificativă. Ce zici?

Devers nu-i răspunse, așa că Riose continuă:

— Vom mai avea, de altfel, și dovezi mai directe. Am adus Sonda Psihică. A dat greș o dată, dar contactul cu dușmanul m-a învățat multe.

Vocea lui era ușor amenințătoare și Devers simți brusc arma generalului împingându-l în coaste.

Generalul spuse cu răceală:

— Scoate-ți brățara de la mână și orice alt ornament metalic pe care-l porți și dă-mi-le. Ușurel! Câmpul atomic ar putea fi distorsionat și Sonda Psihică ar cerceta atunci doar câmpul parazitar. Așa, dă-o încoace!

Becul receptorului de pe biroul generalului se aprinse și o capsulă cu un mesaj ateriză cu un ușor zgomot metalic în fanta de lângă Barr, care încă mai ținea în mâini bustul tridimensional al Împăratului.

Riose trecu în spatele biroului cu dezintegratorul pregătit. I se adresă lui Barr:

— Patricianule, brățara te condamnă și pe tine. Mi-ai fost, totuși, de ajutor la început, și eu nu sunt răzbunător, dar voi aprecia soarta ostaticilor din familia ta după rezultatele pe care mi le va da Sonda Psihică.

Și în timp ce Riose se aplecă să scoată capsula cu mesajul, Barr ridică brațul lui Cleon încastrat în cristal și, cu calm și precizie, îl pocni în cap pe general.

Totul se petrecu atât de iute încât Devers nici nu avu timp să schițeze vreun gest. Era ca și cum bătrânul fusese cuprins de un demon nestăpânit.

— Să plecăm! șuieră Barr printre dinți. Repede! Ridică dezintegratorul lui Riose de pe podea și-l băgă în sân.

Sergentul Luk apăru de îndată ce crăpară puțin ușa.

— Condu-ne, sergent! spuse Barr cu răceală.

Sergentul Luk îi conduse în tăcere către camera lor și apoi, după o scurtă ezitare, merse mai departe, simțindu-se îmboldit în coaste cu țeava dezintegratorului și îndemnat de o voce hotărâtă ce-i șopti:

— La nava comercială!

Devers făcu un pas înainte pentru a debloca ecluza de presurizare și Barr zise:

— Rămâi pe loc, Luk. Te-ai purtat omeneste și n-am vrea să te ucidem.

Dar, recunoscând monograma de pe patul armei, sergentul strigă cu o furie abia reținută:

— L-ați ucis pe general!

Cu un răcnet sălbatic, neinteligibil, se năpusti orbește în bătaia armei și se prăbuși, retezat.

Nava comercială se ridică deasupra planetei moarte înainte ca luminile de semnalizare să înceapă a clipi nervos și, curând, alte și alte nave se înălțară, profilându-se pe păienjenișul lăptos al formei lenticulare care era Galaxia.

— Ținte-te bine, Barr, spuse Devers sumbru, să vedem dacă au vreo navă care să se poată măsura în viteză cu a mea.

Știa că n-au!

Imediat ce ajunseră în spațiu, Neguțătorul spuse cu o voce pierdută:

— Minciuna pe care i-am servit-o lui Brodrig a prins grozav. Se pare că a luat-o pe urmele generalului.

Goneau cu viteză maximă spre adâncurile puzderiei de stele ale Galaxiei.

8. Spre Trantor

Devers se aplecă deasupra micului glob insensibil, sperând să observe un semn de viață oricât de mic. Controlul direcțional cerceta încet și minuțios spațiul cu un fascicul îngust de semnale.

Stând pe un pat scund în colțul cabinei, Barr îl privea cercetător și calm pe Devers.

— Îi mai detectezi?

— Pe băieții Imperiului? Nu. (Neguțătorul rosti aceste vorbe cu un glas nemulțumit și nerăbdător.) Am scăpat demult de nevolnici. Mare ți-e spațiul! Cu cele trei salturi prin hiperspațiu, e un miracol că n-am nimerit în miezul vreunui soare. N-ar fi putut să ne urmărească nici măcar dacă ar fi avut un loc mai mare de manevră, și nu le-am oferit o asemenea șansă.

Se rezemă de speteaza scaunului, desfăcându-și gulerul cu o mișcare bruscă.

— Nu-mi dau seama ce-au făcut aici băieții ăștia ai Imperiului. Am impresia că unele spații nu mai sunt aliniate.

— Înțeleg că încerci să ajungi pe Fundație.

— Chem Asociația sau, mai degrabă, încerc s-o fac.

— Asociația? Asta ce mai e?

— Asociația Neguțătorilor Independenți. N-ai auzit de-așa ceva, așa-i? Nu-i nimic, nu ești singurul. Încă n-am făcut mare zarvă până acum!

O vreme, rămase tăcut, concentrându-se asupra Indicatorului de Recepție care nu reacționa în niciun fel, apoi Barr întrebă:

— Poți recepționa?

— Habar n-am. Nici nu știu cam pe unde ne aflăm. Voi folosi controlul direcțional. S-ar putea să avem nevoie de ani, crede-mă.

— Serios?

Deodată, Barr făcu un semn spre aparat și Devers se grăbi să-și așeze căștile pe urechi. În interiorul sferei întunecate licări o luminiță alburie.

Vreme de jumătate de ceas, Devers se chinui să capteze firava și nesigura fărâmbă de comunicare pe care o recepționa prin hiperspațiu și să conecteze două puncte, lucru pentru care luminii rătăcitoare i-ar fi trebuit cinci sute de ani.

Apoi renunță dezamăgit și se rezemă de spătarul scaunului. Privi

în tavan și-și scoase căștile de pe urechi.

— Hai să mâncăm, doctore. Am un duș în care abia te poți învârti, dar folosește-l dacă ai chef. Te rog însă s-o lași mai moale cu apa caldă.

Se aplecă și cotrobăi într-unul dintre dulapurile care se întindeau de-a lungul peretelui.

— Sper că nu ești vegetarian.

— Sunt omnivor, zise Barr. Dar ce-i cu Asociația? I-ai pierdut?

— Așa se pare. Era raza maximă de acțiune, ba chiar mai mult decât atât, dar n-are importanță. Am recepționat ce trebuia.

Se ridică în picioare și puse două containere metalice pe masă.

— Las-o cinci minute, doctore, apoi deschide-o apăsând pe contact. Conține hrana, farfuria și furculița – destul de convenabil când ești zorit, mai ales dacă nu acorzi importanță unor detalii, cum ar fi șervețelele. Presupun că vrei să știi ce-am recepționat din partea Asociației.

— Dacă nu-i secret.

Devers clătină din cap:

— Pentru tine, nu. E adevărat ce-a spus Riose.

— În legătură cu oferta de tribut?

— Îhâm. Ei l-au oferit, dar el i-a *refuzat*. Situația e gravă. Se dau lupte în apropierea soriilor externi ai sistemului Loris.

— Loris e în apropierea Fundației?

— Ce zici? A, n-ai de unde să știi. E unul dintre cele Patru Regate, chiar o parte a liniei interioare de apărare, așa putea spune. Acesta însă nu-i lucrul cel mai grav. Se luptă cu nave mari cum n-am mai întâlnit până acum. Deci, Riose n-a vorbit fără temei. Chiar a *primit* alte nave. Brodrig s-a *răzgândit*, iar eu am *încurcat* și mai rău lucrurile.

Apăsă absent contactul cutiei cu mâncare și privi cum aceasta se deschise ușor. Mâncarea, un fel de ghiveci, își împrăștie aroma în întreaga încăpere. Ducem Barr se ospăta deja.

— Gata cu improvizațiile, zise Barr. Nu putem face nimic aici; nu putem trece direct prin liniile imperiale pentru a ne întoarce pe Fundație; așa că, singurul lucru de bun simț este să așteptăm cu răbdare. Cred, totuși, că dacă Riose a ajuns la linia interioară de apărare, nu vom avea prea mult de așteptat.

Devers puse furculița lângă farfurie:

— Să așteptăm, zici? se zbârli el. Ție-ți convine, n-ai nimic de pierdut.

— Așa crezi? Barr schiță un zâmbet.

— Nu, de fapt am o idee. (Nervozitatea lui Devers era perceptibilă.) M-am saturat să tot analizez afacerea asta de parc-ar fi un preparat pe lamela unui microscop. Am prieteni care pier acolo, și o lume întreagă, care este și a mea, luptă pe viață și pe moarte. Tu ești

în afara problemei, n-ai de unde să știi ce înseamnă asta.

— Am văzut prieteni de-ai mei murind, spuse bătrânul, închizând ușor ochii. Ești căsătorit?

— Neguțătorii nu se căsătoresc.

— Eu am doi fii și un nepot. Au fost avertizați, dar s-ar putea să nu se întreprindă nimic. Evadarea noastră înseamnă moartea lor. Sper că fiică-mea și cei doi nepoți au părăsit planeta înainte de evadarea noastră, dar, oricum, am riscat și-am pierdut mult mai mult decât tine.

— Înțeleg, spuse Devers mânios. Dar a fost o chestiune de opțiune. Ai fi putut să rămâi cu Riose. Doar nu ți-am cerut niciodată să...

Barr clătină din cap:

— N-a fost vorba de opțiune, Devers. Nu-i nevoie să-ți încarci conștiința, căci nu mi-am riscat fiii pentru tine. Am cooperat cu Riose cât s-a putut. Dar era vorba de Sonda Psihică.

Patricianul deschise ochii și Devers văzu cum în ei se răsfrângea durerea:

— Riose m-a vizitat acum un an și ceva. Mi-a vorbit de un cult care înflorise în jurul magicienilor, dar situația reală îi scăpase. Nu e un cult în adevăratul sens al cuvântului. Vezi tu, sunt patruzeci de ani de când Siwenna a fost prinsă în insuportabila strânsoare a aceluiași clește care acum amenință și lumea ta. Au fost înăbușite cinci revolte. Apoi am descoperit documentele vechi referitoare la Hari Seldon și acum acest „cult” așteaptă sosirea „magicienilor” și e pregătit pentru acea zi. Fiii mei sunt liderii acestora. Iată secretul la care Sonda nu trebuia să ajungă. Prin urmare, ei vor trebui să moară ca ostatici, pentru că alternativa înseamnă moartea lor ca rebeli și pieirea, o dată cu ei, a unei jumătăți din Siwenna. Vezi, n-am avut de ales! Și nici nu sunt în afara problemei.

Devers își coborî privirea și Barr continuă calm:

— Speranțele Siwennei depind de victoria Fundației, iar fiii mei sunt sacrificați pentru asta. Hari Seldon nu antecalculează salvarea inevitabilă a Siwennei, așa cum o face în cazul Fundației. N-am nicio certitudine în ceea ce privește poporul *meu*, ci numai speranțe.

— Și, totuși, te mulțumești să aștepti. Chiar acum, când Flota Imperială se află pe Loris.

— Sunt plin de încredere, spuse Barr simplu, chiar dacă ar ajunge să cucerească și planeta Terminus.

Neguțătorul se încruntă, nereușind să înțeleagă nimic.

— Nu știu. Eu nu pot gândi așa, nu cred în magie. Psihoistorie sau nu, sunt grozav de puternici, iar noi, foarte slabi. Ce poate face Seldon în situația asta?

— Nu-i nimic *de făcut*. Totul *e făcut* deja. Se desfășoară acum. Faptul că nu auzi rotițele învârtindu-se și gongul bătând nu înseamnă

că nu se-ntâmplă nimic.

— Așa o fi, dar aș fi preferat să-i crăpi țeasta lui Riose. Ca dușman, e mai puternic decât toată armata lui.

— Să-i crăp țeasta? Când Brodrig este adjunctul la comandă? (Chipul lui Barr se înăspri de ură.) Toți oamenii de pe Siwenna ar fi devenit ostatici. Brodrig a dovedit de multe ori ce-i poate pielea. Există o lume care acum cinci ani a pierdut un bărbat din zece – și asta numai pentru că nu s-au putut plăti taxele restante. Același Brodrig era perceptorul. Nu, Riose merită să trăiască. În comparație cu Brodrig, Riose merită o pedeapsă blândă.

— Dar *șase luni* pierdute fără niciun folos în Baza dușmanului, spuse Devers frângându-și mâinile, fără niciun profit!

— Ia stai puțin. Mi-am amintit. (Barr se cotrobăi prin buzunare.) Ai putea să scazi asta din pierderi – și aruncă pe masă mica sferă de metal.

Devers o înșfăcă:

— Ce-i asta?

— Capsula-mesaj pe care Riose o primise înainte ca eu să-l lovesc. Are vreo valoare?

— Nu știu. Depinde ce-i înăuntru. Devers se așeză și o învârti atent în palmă.

* * *

Când Barr termină de făcut dușul rece și pași recunoscători în curentul cald al uscătorului, îl găsi pe Devers la masa de lucru, tăcut și preocupat.

Siwennianul începu să-și maseze ritmic corpul și întrebă:

— Ce faci acolo?

Devers ridică privirea. Picături de transpirație îi străluceau în barbă.

— Vreau să deschid capsula.

— *Poți* s-o deschizi fără a avea amprenta personală a lui Riose? O ușoară undă de mirare răzbătu în glasul siwennianului.

— Dacă nu-s în stare, îmi dau demisia din Asociație și nu mai calc pe-o navă cât trăiesc. Am făcut deja o analiză electronică tridimensională a interiorului și am niște jucărioare, special făcute pentru a vida capsula, de care Imperiul n-a auzit vreodată. Înainte, am fost spărgător. Un Neguțător trebuie să știe câte ceva din toate.

Se aplecă din nou asupra sferei și, cu un instrument mic și plat, o atinse delicat ici, colo, stârnind la fiecare contact mici scânteii roșiatice.

— Oricum, capsula asta e grosolan făcută. Băieții Imperiului nu se pricep la miniaturizare. Ai văzut vreodată o capsulă pe care-o folosim pe Fundație? E pe jumătate mai mică și impenetrabilă la analiza

electronică.

Apoi rămase nemișcat, doar mușchii umerilor îi jucau sub tunică. Sonda minusculă apăsă încet...

Capsula se deschise fără niciun sunet, iar Devers lăsă să-i scape un oftat de ușurare. Avea în mână sfera strălucitoare, și mesajul se derula ca un papirus.

— De la Brodrig, zise el, apoi făcu disprețuitor: Suportul mesajului este permanent. Într-o capsulă de-a noastră, mesajul se oxidează și se transformă în gaz în câteva secunde.

Ducem Barr îi făcu semn să tacă. Citi grăbit mesajul:

DIN PARTEA: AMMEL BRODRIG. TRIMIS EXTRAORDINAR AL MAIESTĂȚII SALE IMPERIALE, SECRETAR PARTICULAR AL CONSILIULUI ȘI PAIR AL IMPERIULUI.

CĂTRE: BEL RIOSE, GUVERNATOR MILITAR AL SIWENNEI, GENERAL AL FORȚELOR IMPERIALE ȘI PAIR AL IMPERIULUI. TE FELICIT! PLANETA 1120 NU MAI REZISTĂ. OFENSIVA CONTINUĂ CONFORM PLANULUI. INAMICUL ESTE VIZIBIL SLĂBIT ȘI SCOPURILE ULTIME VOR FI CU SIGURANȚĂ ATINSE.

Barr își ridică privirea de pe scrisul microscopic și strigă cu amărăciune:

— Nesăbuitul! Paiată nenorocită și caraghioasă! Țsta-i mesaj?

— Poftim? făcu Devers, puțin dezamăgit.

— Nu comunică nimic, pufni Barr. Curteanul ăsta lingău și preaplecăt se joacă acum de-a generalul. Prin îndepărtarea lui Riose, el e comandantul întregii acțiuni și trebuie să-și gâdile cugetul aproape inexistent, născocind rapoarte găunoase privind acțiuni militare cu care n-are nimic comun. „Planeta cutare nu mai rezistă... Ofensiva continuă... Inamicul slăbit.” Se umflă-n pene ca un păun fără minte.

— Ia stai puțin...

— Aruncă-l. (Bătrânul se întoarse scârbit.) Galaxia mi-e martoră că nu mă așteptam ca mesajul ăsta să fie atât de important încât să zguduie lumea din temelii, dar în război e normal să presupui că până și cel mai obișnuit ordin care nu ajunge la destinație ar putea frâna acțiunile militare și ar conduce, în cele din urmă, la complicații. De aceea l-am luat. Și acum, uite! Era mai bine dacă-l lăsam. I-ar fi răpit lui Riose un minut care acum ne-ar fi adus mai mult folos nouă.

Dar Devers se ridicase:

— N-ai vrea să te oprești puțin și să nu-ți mai dai atâta importanță? Pentru numele lui Seldon... Împinse fâșia cu mesajul sub ochii lui Barr: Ia mai citește o dată. Ce vrea să spună cu „scopurile ultime”?

— Cucerirea Fundației. Și?

— Sigur? Dar poate că vrea să spună cucerirea Imperiului. Știi foarte bine că el *crede* că acesta e scopul final.

— Și dacă e așa?

— Dacă e așa, spuse Devers, îți arăt ceva. Ia privește aici.

Cu un deget, împinse ușor hârtia care conținea mesajul înapoi în fantă. Cu un declic imperceptibil, aceasta dispăru în interiorul globului, care redeveni întreg și neted. Undeva, înăuntru, se auzi clinchetul ușor al roțițelor bine unse care se reazează prin mișcări aleatorii.

— Nu există metode de deschidere a capsulelor fără a cunoaște caracteristicile personale ale lui Riose.

— În Imperiu, nu, spuse Barr.

— Atunci conținutul mesajului ne este necunoscut și absolut inedit.

— Pentru Imperiu, da, răspunse Barr.

— Dar Împăratul poate să-l deschidă? Caracteristicile personale ale membrilor Guvernului trebuie să existe în dosare. Pe Fundație așa stau lucrurile.

— Și în capitala Imperiului, îl aprobă Barr.

— Deci dacă tu, un patrician siwennian și Pair al Imperiului, vei spune acestui Cleon, acestui Împărat, că papagalul lui iubit și cel mai strălucit dintre generali s-au aliat pentru a-l răsturna și-i vei înmâna capsula ca probă, care va crede *el* că sunt scopurile finale ale lui Brodrig?

Barr se așează încet:

— Stai puțin. Nu prea înțeleg. Își trecu mâna peste față și continuă: Sper că nu vorbești serios.

— Ba da. (Devers se aprinsese și era ușor iritat.) Ascultă, dintre ultimii zece împărați, nouă s-au ales cu gâtul tăiat ori cu țeasta sfărâmată de vreunul sau altul dintre generalii lor cu gânduri de mărire. Chiar tu mi-ai spus asta de multe ori. Bătrânul Împărat ne va crede imediat, încât până și Riose va rămâne fără replică.

Barr murmură ca pentru sine:

— Riose *este* serios. Pentru numele Galaxiei, omule, nu poți depăși o criză Seldon printr-un plan greu de crezut și nesperios ca acesta. Să presupunem că Brodrig n-ar fi folosit cuvântul „final”. Seldon nu s-a bizuit pe o astfel de întâmplare.

— Dacă ni se oferă o asemenea șansă, nicio lege nu spune că nu trebuie să profităm de ea.

— Sigur. Dar... Barr se opri, apoi vorbi calm, cu glas reținut: Ascultă, în primul rând, cum vei ajunge pe Trantor? Nu-i cunoști poziția în spațiu, iar eu nu-mi amintesc coordonatele. Nici măcar poziția ta în spațiu n-o știi.

— În spațiu nu te poți pierde, spuse Devers numai zâmbet. (Se

afla deja în fața pupitrului de control.) Coborâm pe planeta cea mai apropiată, aflăm imediat poziția exactă și, cu ajutorul sutei de mii de credite a lui Brodrig, ne alegem și cu cele mai bune hărți de navigație.

— Poate ne alegem și cu o încărcătură în piept. Semnalmentele noastre au fost cu siguranță transmise pe fiecare planetă din acest sector al Imperiului.

— Doctore, spuse Devers răbdător, nu mai fi atât de provincial și de naiv. Riose a spus că nava mea s-a predat prea lesne și, pe onoarea mea, n-a glumit. Nava are suficientă putere de foc și energie în scut pentru a respinge orice atac în zona asta din interior. Avem și scuturi personale. Băieții lui Riose nu le-au găsit, înțelegi, dar nici nu mă așteptam s-o facă.

— Bine, bine, spuse Barr. Să presupunem că ajungem pe Trantor. Cum îl vei contacta pe Împărat? Crezi că are ore de audiență?

— Ce-ar fi să lăsăm asta pentru mai târziu?

— Bine, făcu înfrânt Barr. De jumătate de secol tot visam să văd planeta Trantor înainte de a muri. Fie cum zici.

Odată activat motorul hiperatomic, luminile navei pâlpâiră și cei doi simțiră o mică zdruncinătură internă care însemna trecerea în hiperspațiu.

9. Pe Trantor

Stelele erau dese ca buruienile pe un câmp neîngrijit și, pentru prima oară, Lathan Devers descoperi importanța capitală a zecimalelor unui număr pentru a calcula cursul prin hiperspațiu. Din cauza salturilor care nu depășeau un an-lumină, trăiră senzația de claustrofobie. Cerul care strălucea continuu în toate direcțiile părea nemilos și înspăimântător. Se pierdea într-o mare de radiație.

Și în centrul unei grupări de zece mii de stele, a căror lumină părea să sfâșie și să alunge întunericul din jurul lor, se rotea uriașa planetă imperială, Trantor.

Era însă mai mult decât o planetă; era inima vie și fermecătoare a unui Imperiu format din douăzeci de milioane de sisteme solare. N-avea decât o funcție – administrarea; un scop – guvernarea; și un produs finit – legea.

Întreaga lume era o singură distorsiune funcțională. Pe suprafața sa nu existau alte forme de viață în afară de oameni, favoriți și paraziți. Nu se vedea niciun fir de iarbă sau vreun petic de sol dezgolit, ci doar cele o sută de mile pătrate ale Palatului Imperial. În afara terenurilor Palatului, nu exista apă decât în uriașele bazine subterane care adăposteau rezervele lumii.

Metalul indestructibil, incoruptibil, cu strălucire rece, care forma suprafața continuă a planetei, constituia fundația giganticelor structuri ce făceau din ea un labirint nesfârșit. Existau structuri legate prin șosele; unite printr-o horbotă de coridoare; presărate cu birouri; sprijinite pe uriașe centre comerciale, întinse pe suprafețe de mile pătrate; glazurate de strălucitoare spații de distracție, care apăreau în toată splendoarea în fiecare noapte.

Te plimbai prin lumea Trantorului fără ca măcar să părăsești o astfel de clădire-conglomerat și fără a putea vedea orașul.

O flotă mai numeroasă decât toate flotele de război pe care le avusese vreodată Imperiul aducea în fiecare zi pe Trantor hrană pentru cele patruzeci de miliarde de oameni care nu făceau altceva decât să descâlcească miriadele de ițe ce duceau, pe căi întortocheate, spre administrația centrală a celui mai complex guvern cunoscut vreodată de Umanitate.

Douăzeci de Lumi Agricole erau grânarul Trantorului. Un întreg univers era servitorul său...

Prinsă de niște brațe metalice uriașe, nava comercială coborî încet către rampa ce ducea la Hangar. Devers își croise deja drum prin nenumăratele meandre ale acestei lumi care trăia prin hârțogărie, dedicată trup și suflet principiului formularului în patru exemplare.

Se opriră mai întâi în spațiu și completară primul dintre cele o sută de chestionare, apoi pe celelalte. Urmară o sută de verificări și constatări, testarea de rutină cu o Sondă simplă, fotografierea navei și înregistrarea, Analiza Caracteristică a celor doi călători, perchiziționarea pentru eventuala depistare a mărfurilor de contrabandă, plata taxei de intrare și, în sfârșit, problema cărților de identitate și a vizei de intrare.

Ducem Barr era siwennian și supus al Imperiului, însă Lathan Devers era un necunoscut fără documentele de identitate necesare. Funcționarul de serviciu își exprimă imediat profundul regret că Devers nu putea intra. De fapt, trebuia reținut pentru cercetări.

Ca din senin, o sută de credite în bancnote noi și foșnitoare își schimbă discret proprietarul. Funcționarul își dresă glasul cu multă solemnitate și regretul i se topi de parcă nici n-ar fi existat. Dintr-un raft apărură formularul potrivit, pe care funcționarul îl completează rapid și sânguincios și-i adăugă datele personale ale lui Devers.

Cei doi bărbați, Neguțătorul și Patricianul, pătrunseră pe Trantor.

În Hangar, nava comercială trebui parcată, fotografiată, înregistrată, inventariată, se făcură copii după actele de identitate ale pasagerilor, iar pentru toate astea se plăti o taxă adecvată, înregistrată la rândul ei, și se emise o chitanță.

Abia după aceea Devers ajunse pe o terasă uriașă, sub bătaia razelor orbitoare ale soarelui alb, unde femeile flecăreau, copiii țipau, iar bărbații își sorbeau alene băuturile, ascultând vești din Imperiu ce se revărsau din difuzoarele televizoarelor uriașe.

Barr scoase un număr potrivit de monede din iridiu și-și cumpără ziarul *Imperial News* – care apărea pe Trantor –, organ oficial al Guvernului. Din spatele magazinului de publicații, unde se tipăreau ziarele, răzbăteau susurul și clinchetul mașinilor de tipărit care lucrau simultan cu rotativele de la *Imperial News* – situate la zece mii de mile depărtare, dacă ai fi mers pe coridoare, sau la șase mii de mile, dacă ai fi mers cu aerotaxiul –, în timp ce zece milioane de seturi de copii erau tipărite în zece milioane de alte magazine identice de pe întreaga planetă.

Barr aruncă o privire pe titluri și spuse încet:

— Ce facem mai întâi?

Devers încercă să alunge starea de deprimare care-l cuprinsese. Se afla într-un univers mult deosebit de cel care-i era familiar, într-o lume care-l strivea prin complicatele-i meandre, între oameni ale căror fapte i se păreau de neînțeles și a căror limbă abia dacă o pricepea.

Strălucitoarele turnuri metalice care-l înconjurau și care păreau să se multiplice la nesfârșit, până dincolo de orizont, îl apăsau: viața agitată și nepăsătoare a unei lumi-metropolă îl azvârlise într-o cumplită și întunecată izolare, readucându-l la dimensiunile unui obiect fără valoare.

— Mai bine las totul în seama ta, doctore, zise el.

— Am încercat să-ți spun, dar știu că e greu să crezi fără să vezi. Ai idee câți oameni vor să ajungă în fiecare zi la Împărat? Aproape un milion. Va trebui să apelăm la Serviciul Secret și asta va complica lucrurile. Oricum, nu ne putem permite să apelăm la aristocrație.

— Avem aproape o sută de mii de credite.

— De-abia ne ajung pentru un Pair al Împăratului, iar ca să ne facem drum până la Împărat ar trebui să apelăm la trei sau patru. Asta înseamnă circa cincizeci de comisari și funcționari superiori, și fiecare dintre ei ne va costa o sută, probabil. Voi vorbi numai eu. În primul rând, cu accentul pe care-l ai, le-ar fi greu să te înțeleagă, iar în al doilea rând, nu cunoști ritualul de mituire imperială. E o artă, te asigur. Aha, ia uite-aici!

Pagina a treia din *Imperial News* cuprindea exact ceea ce căutau, deci îi înmână ziarul lui Devers. Cu tot limbajul ciudat, Devers reuși să înțeleagă. Își ridică privirea de pe pagină, preocupat și îngrijorat. Lovi furios ziarul cu dosul palmei:

— Oare ne putem încrede?

— Cu unele rezerve, da, răspunse Barr calm. E foarte puțin probabil ca Flota Fundației să fi fost complet distrusă. Cred că au publicat vestea de câteva ori până acum, dacă procedează potrivit tehnicii obișnuite de prezentare a războiului într-o capitală situată oricum departe de locul bătăliei. Cu toate astea, înseamnă că Riose a mai câștigat o bătălie, ceea ce n-ar fi atât de surprinzător. Scrie că a capturat Lorisul. Asta-i planeta-capitală a Regatului Loris?

— Da, a ceea ce obișnuiam să numim Regatul Loris, răspunse Devers gânditor. Și se află la mai puțin de douăzeci de parseci de Fundație. Doctore, trebuie să lucrăm repede.

Barr ridică din umeri și spuse:

— Nu se poate pe Trantor. Dacă vei încerca așa ceva, mai mult ca sigur că te vei trezi cu un dezintegrator în coaste.

— Cât ne trebuie?

— O lună, dacă suntem norocoși. O lună și, o sută de mii de credite – dacă ne va ajunge suma asta – în cazul în care Împăratului nu-i vine ideea de a pleca spre Planetele Verii, unde nu primește niciun petiționar.

— Dar Fundația...

— Are să-și poarte singură de grijă, ca și până acum. Hai, trebuie să mâncăm. Mi-e foame. Și apoi, toată seara va fi a noastră. N-o să mai

vedem niciodată Trantorul sau vreo lume ca asta, de acord?

* * *

Comisarul cu Probleme Interne ale Provinciilor Exterioare își ridică neajutorat mâinile plinuțe și se holbă la petiționari cu ochi miopi ca ai unei bufnițe surprinse de lumină.

— Domnilor, Împăratul are o indispoziție. E absolut inutil să prezint problema în fața superiorului meu. Maiestatea sa Imperială n-a primit pe nimeni de-o săptămână.

— Pe noi ne va primi, zise Barr, mimând o deplină încredere. E vorba doar de o persoană din subordinea Secretariatului privat.

— Imposibil, spuse comisarul cu emfază. Dacă aș încerca așa ceva, mi-aș periclita slujba. N-ați putea să-mi precizați natura problemei dumneavoastră? Vreau să vă ajut din toată inima, dar e normal să fiu cât de cât în temă, ca să-i prezint superiorului meu un motiv întemeiat, astfel ca problema să poată fi promovată la cel mai malt nivel.

— Dacă așa stau lucrurile, interveni Barr mios, n-ar fi atât de important pentru mine să solicit o audiență la Maiestatea sa Imperială. V-aș sugera să vă asumați acest risc. Mi-aș mai permite să vă amintesc că, dacă Maiestatea sa Imperială acordă acestei probleme importanța pe care o merită – și noi garantăm că așa va fi –, vă asigurăm respectuos că veți primi onorurile pe care le meritați pentru ajutorul ce ni-l oferiți.

— Da, dar... și comisarul ridică din umeri, incapabil să găsească cuvintele potrivite.

— E o șansă, recunosc Barr. Orice risc trebuie să fie recompensat pe măsură. Poate vă solicităm o mare favoare, dar vă suntem deja profund îndatorați pentru amabilitatea de a ne permite să vă expunem problema noastră. Și dacă *ne permiteți* să ne exprimăm recunoștința, am dori să primiți...

Devers se strâmbă. Mai auzise vorbele astea, cu mici diferențe, de vreo douăzeci de ori în luna ce trecuse. Discuția se termina, ca întotdeauna, cu înmânarea pe furiș a unor bancnote. Numai că epilogul era diferit de astă dată. De obicei, bancnotele dispăreau ca prin farmec; acum, însă, ele rămaseră la vedere, iar comisarul le număra tacticos, inspectându-le și pe o parte, și pe alta. Simțiră o schimbare subită în vocea lui:

— Garantate de Secretarul particular, nu? Bani buni!

— Să ne întoarcem la subiect... îl îndemnă Barr.

— Nu, așteptați puțin, îl întrerupse comisarul, s-o facem cu încetul. Țin morțiș să aflu ce problemă aveți. Bani ăștia sunt noi, recent emiși, și se pare că aveți o sumă mare. Am impresia că ați mai fost primiți și de alți funcționari până la mine. Hai, vorbiți, ce-i cu ei?

— Nu înțeleg ce vreți să insinuați, spuse Barr.

— Păi, s-ar putea dovedi că prezența dumneavoastră pe planetă este ilegală, întrucât Cărțile de Identitate și de Intrare ale tăcutului dumneavoastră prieten nu sunt în regulă. El nu este un supus al Împăratului.

— Resping această acuzație.

— Respingerea n-are nicio valoare, spuse comisarul, care devenise dintr-o dată tăios. Funcționarul care a semnat documentele pentru suma de o sută de credite a recunoscut – și nu de bună-voie –, astfel că deținem informații despre dumneavoastră chiar mai multe decât vă închipuiți.

— Dacă vreți să ne dați a înțelege că suma pe care v-am rugat s-o acceptați este insuficientă pentru riscurile...

Comisarul zâmbi:

— Ba dimpotrivă. Reprezintă mai mult decât mă așteptam. (Aruncă bancnotele deoparte.) Ca să revin la ceea ce spuneam mai devreme, chiar Împăratul în persoană a început să fie interesat de cazul dumneavoastră. Nu-i așa, domnilor, că ați fost recent oaspeții Generalului Riose? Nu-i așa că ați evadat din mijlocul flotei lui cu o ușurință uimitoare, ca să nu spun altfel? E adevărat că posedati o mică avere în bancnote garantate de proprietățile Lordului Brodrig? Pe scurt, nu-i așa că sunteți doi spioni și asasini trimiși aici ca să... Ei bine, o să ne spuneți singuri cine v-a plătit și cu ce scop a făcut-o.

— Știți ceva? făcu Barr, cu o furie reținută. Un comisar oarecare nu are dreptul să ne acuze de asemenea crime. Vom pleca.

— Nu vă veți mișca de aici. (Comisarul se ridică, iar ochii nu-i mai păreau câtuși de puțin miopi.) Nu trebuie să răspundeți la nicio întrebare acum; ne vom rezerva plăcerea pentru mai târziu, și în condiții adecvate. Să știți că nu sunt comisar, ci locotenent în Poliția Imperială. Sunteți arestați. Întreptă spre ei țeava rece și strălucitoare a armei și zâmbi: Au fost arestați oameni mai importanți astăzi. Facem curățenie în cuibul ăsta de viespi.

Devers rânji și duse mâna încet spre propria-i armă. Locotenentul de poliție apăsă, zâmbind, pe contact. Ucigătoarea rază de forță îl lovi pe Devers drept în piept, dar scutul său personal o respinse, o anihilă și o transformă în frânturi strălucitoare de lumină.

Devers apăsă contactul și partea superioară a trunchiului locotenentului dispăru, iar capul i se prăvăli la pământ. Avea încă un zâmbet pe fața luminată de o rază ce răzbătea prin gaura proaspătă din zid.

Ieșiră grăbiți pe ușa din dos.

— Repede, la navă, spuse Devers cu o voce răgușită. Vor da alarma imediat. (Scăpă o înjurătură printre buze.) Încă un plan care a dat greș. Puteam să jur că Diavolul Spațiului are să-mi fie împotriva.

Când ajunseră afară, văzură mulțimi agitate strângându-se în jurul televizoarelor uriașe. Dar nu aveau vreme de pierdut și nici nu luară în seamă cuvintele fără legătură ce le ajunseră la urechi. Barr smulse un exemplar din *Imperial News* înainte de a intra în uriașul Hangar, de unde nava se ridică iute printr-o cavitate făcută în acoperiș.

— Poți scăpa de ei? întrebă Barr.

Zece nave ale poliției, însărcinate cu supravegherea traficului, urmăreau îndârjite nava fugară care țâșnise spre spațiu, ieșind din cuvenitul Culoar de Decolare controlat prin radio, și care depășise orice legi ale vitezei. De pe planetă se ridicară câteva nave zvelte ale Serviciului Secret pentru a o urmări pe cea condusă de doi ucigași perfect identificați.

— Fii atent, spuse Devers.

La înălțimea de două mii de mile deasupra Trantorului comută brusc trecerea în hiperspațiu, atât de aproape de o masă planetară, încât îl făcu pe Barr să-și piardă cunoștința și-i provocă dureri înspăimântătoare lui Devers. Dar, pe o distanță de câțiva ani-lumină, spațiul din jurul lor era gol.

Devers nu-și mai putu ascunde mândria sub masca sobrietății:

— Nu s-a construit încă nava imperială care să mă prindă din urmă. Adăugă plin de amărăciune: Nenorocirea este că nu avem unde fugi și nici nu-i putem înfrunta. Atunci ce ne mai rămâne? Ce să facem?

Barr se mișcă în pat cu greutate. Efectul trecerii în hiperspațiu nu dispăruse și acum îl dureau toți mușchii.

— Nu trebuie să facem nimic. S-a isprăvit. Privește!

Îi dădu Neguțătorului exemplarul din *Imperial News*. Citind titlurile, acesta se lămurii pe deplin.

— „*Riose și Brodrig – rechemăți și arestați*”, murmură Devers, privindu-l inexpressiv pe Barr. De ce?

— Articolul nu face alte precizări, dar ce importanță mai are? Războiul cu Fundația s-a sfârșit și în aceste momente Siwenna se răscoală. Citește ca să te convingi. (Vocea i se pierdu încetul cu încetul.) Ne vom opri în vreuna dintre provincii și vom afla ultimele noutăți. Acum aș vrea să dorm, dacă nu te superi.

Și adormi.

Cu salturi din ce în ce mai mari, nava comercială parcurgea întreaga Galaxie în drumul ei de întoarcere spre Fundație.

10. Războiul ia sfârșit

Lathan Devers era vădit stânjenit și întrucâtva invidios. Primise și el o decorație și rezistase cu stoicism mut la plicticosul tumult oratoric al primarului care-i oferise peticul de pânză stacojie. Deși în ceea ce-l privea ceremonia era ca și încheiată, politețea îl silise să rămână în continuare. Formalitățile de genul acesta nu-i permiteau să caște fără să se controleze sau să-și întindă picioarele pe alt scaun, ceea ce-l făcea să tânjească după singurătatea din spațiu, unde simțea că-i era locul.

Delegația siwenniană, în cadrul căreia Ducem Barr era un membru deosebit de respectat, semna Convenția, și Siwenna deveni prima provincie care trecu direct de sub tutela politică a Imperiului sub cea economică a Fundației.

Cinci Nave de Linie Imperiale – capturate când Siwenna se răsculase în spatele liniilor Flotei de Frontieră a Imperiului – uriașe și masive, trecură pe deasupra orașului cu un vuiet năprasnic și asurzitor, în semn de salut.

În rest, nimic altceva decât băuturi, multă etichetă și discuții fără importanță...

Auzi o voce chemându-l pe nume. Era Forell, omul care, gândea Devers cu răceală, putea să cumpere douăzeci ca el numai cu venitul dintr-o singură dimineață, dar acum acesta îi făcu un semn cu bunăvoință amicală.

Păși pe balcon în vântul răcoros al serii și se plecă politicos, strâmbându-se în același timp, gest care rămase neobservat din cauza bărbii dese. Era și Barr acolo; acesta i se adresa zâmbitor:

— Devers, te rog să-mi vii în ajutor. Sunt acuzat de modestie, un păcat groaznic și cu totul anormal.

— Devers – Forell își scoase țigara groasă de foi din colțul gurii –, Lord Barr susține că plimbarea voastră până în capitala lui Cleon n-a avut nicio legătură cu rechemarea lui Riose.

— Absolut niciuna, domnule, răspunse scurt Devers. N-am ajuns să-l vedem pe Împărat. Veștile privind procesul, pe care le-am aflat în drumul nostru de întoarcere, dovedesc că totul e o înscenare. S-au vehiculat multe acuzații nefondate cum că generalul ar fi fost amestecat în intrigile subversive de la Curte.

— Și era nevinovat?

— Riose? interveni Barr. Da! Pentru numele Galaxiei, da. Brodrig este un trădător înnăscut, dar nici el nu este vinovat de acuzațiile ce i se aduc. A fost o farsă juridică, dar necesară, așa zice previzibilă și inevitabilă.

— Prin necesitate psihoistică, presupun. Forell rosti fraza rostogolind cuvintele sonore cu o ușurință îndelung exersată.

— Exact. (Barr deveni grav.) N-am priceput chiar dintru început, dar după ce totul s-a terminat și am putut... să... arunc o privire la răspunsurile de la sfârșitul Cărții, problema a devenit simplă. Înțelegem *acum* că peisajul social al Imperiului face ca războaiele de cucerire să devină o imposibilitate. Sub conducerea unor împărați nevolnici, el este sfâșiat de generalii care se întrec pentru a ocupa un tron ce nu valorează nimic, ba, mai mult, înseamnă moarte sigură. Sub împărați puternici, Imperiul este cuprins de o încremenire paralică în care dezintegrarea încetează pentru moment, dar numai prin sacrificarea oricărei tendințe de dezvoltare.

Forell îi reteză avântul printre pufăituri:

— Nu prea e limpede ce spui, Lord Barr.

— Mda, asta din cauză că vă lipsește pregătirea psihoistică, spuse el zâmbind calm. Cuvintele nu sunt decât înlocuitori palizi ai ecuațiilor matematice. Să vedem acum dacă...

Barr căzu pe gânduri, în timp ce Forell se rezemă comod cu spatele de balustradă, iar Devers privi spre cerul catifelat și gândul îi fugi spre Trantor.

— Vedeți, domnule, reluă Barr, dumneavoastră – și Devers, și toată lumea, fără îndoială – ați crezut că pentru a înfrânge Imperiul trebuia să creați disensiuni între Împărat și generalul său. Dumneavoastră – și Devers, și alții deopotrivă – v-ați închipuit că aveți tot timpul dreptate în ceea ce privește principiul dezbinării. V-ați înșelat, totuși, crezând că această rupere internă trebuia să fie provocată prin acte individuale și inspirații de moment. Ați încercat prin mită și prin minciuni. Ați recurs la ambiție și teamă. Dar n-ați obținut nimic, în ciuda tuturor strădaniilor. De fapt, situația se înrăutățea după fiecare încercare. Și, cu toată această zbatere disperată ce crea doar valuri mici, marea Seldon înainta tăcută, dar irezistibilă.

Ducem Barr se întoarse și privi peste balustradă luminile orașului în sărbătoare.

— O mână moartă ne împingea pe toți, spuse el, pe puternicul general și pe marele Împărat – mână moartă a lui Seldon. Știa că un om ca Riose va da greș, întrucât succesul a fost cel care i-a adus căderea; și cu cât succesul era mai mare, cu atât mai răsunătoare avea să-i fie prăbușirea.

— N-aș zice că ai fost mai limpede, interveni sec Forell.

— O clipă, continuă Barr avântat. Apreciați situația. Un general slab nu ne-ar fi putut periclita niciodată existența, asta-i clar. Un general puternic în cursul domniei unui împărat nevolnic nu ne-ar fi amenințat nici atât, pentru că și-ar fi îndreptat armele spre o țintă mult mai bogată. Evenimentele au dovedit că trei sferturi din împărății ultimelor două secole au fost generali și viceregi rebeli înainte de a ajunge pe tron. Așa încât numai combinația dintre un Împărat puternic și un general puternic poate dăuna Fundației, pentru că un Împărat puternic nu poate fi detronat cu ușurință, iar un general puternic este silit să-și canalizeze forțele în exterior, dincolo de frontiere. *Totuși*, ce-l menține pe un Împărat? Ce l-a făcut pe Cleon puternic? Evident, el nu admite existența unor supuși puternici. Un curtean care se îmbogățește peste măsură sau un general care devine prea cunoscut și iubit sunt periculoși. În acest sens, istoria recentă a Imperiului oferă dovezi oricărui Împărat îndeajuns de inteligent pentru a fi puternic.

Riose era mereu victorios și Împăratul a devenit bănuitor. Vremurile l-au silit să fie bănuitor. A refuzat Riose să fie mituit? Foarte dubios. L-a favorizat pe Riose, cel mai de încredere curtean al său? Foarte dubios. Nu actele individuale erau dubioase, ci orice altceva, ceea ce justifică inutilitatea comploturilor noastre individuale. *Succesul* lui Riose era dubios. De aceea a fost rechemat și acuzat, condamnat și ucis. Fundația a câștigat din nou. Gândiți-vă că nu există nicio combinație a evenimentelor care să nu ducă la victoria Fundației. Era inevitabilă, orice-ar fi făcut Riose și orice am fi făcut noi.

Magnatul de pe Fundație încuviință mărinimos:

— Așa e! Dar dacă Împăratul și generalul ar fi fost aceeași persoană?! Ce s-ar fi întâmplat atunci? E un caz pe care nu l-ai dezvoltat, așa că nu ți-ai demonstrat încă ideea.

Barr ridică din umeri:

— Nu pot *dovedi* nimic; nu am relațiile matematice. Dar fac apel la gândirea dumneavoastră. Într-un Imperiu în care orice aristocrat, orice om puternic, orice pirat pot aspira la Tron – și după cum ne arată istoria, adesea reușesc –, ce i s-ar putea întâmpla fie și unui împărat temut care ar fi preocupat de războaie externe la capătul Galaxiei? Cât timp ar sta departe de Capitală până când cineva ar declanșa un război civil care să-l silească să se întoarcă? Mediul social al Imperiului ar face ca această perioadă de timp să fie foarte scurtă. Îmi amintesc ce i-am spus odată lui Riose că nici măcar întreaga putere a Imperiului nu va putea clinti mâna moartă a lui Hari Seldon.

— Foarte bine! (Forell era extrem de încântat.) Atunci înseamnă că Imperiul nu ne mai poate amenința de-acum înainte.

— Așa s-ar părea, aprobă Barr. La drept vorbind, Cleon s-ar putea

să nu apuce sfârșitul anului și va urma o dispută asupra succesiunii, așa cum se întâmplă în astfel de cazuri, ceea ce ar însemna *ultimul* război civil al Imperiului.

— Și atunci, zise Forell, nu mai avem dușmani.

Barr rămase pe gânduri:

— Mai există cea de-a Doua Fundație.

— La celălalt capăt al Galaxiei? Va dura secole.

Devers se schimbă la față și se întoarse brusc la auzul acestor cuvinte, înfruntându-l pe Forell:

— Există dușmani interni, probabil.

— Serios? Întrebă Forell cu răceală. Care sunt aceștia?

— De pildă, oamenii care s-ar putea să dorească împărțirea bogăției, împiedicând concentrarea în alte mâini decât în cele care muncesc. Înțelegeți ce vreau să spun?

Treptat, privirea lui Forell își pierdu din dispreț și deveni la fel de furioasă ca și cea a lui Devers.

**Partea a doua –
CATĂRUL**

CATÂRUL – ... Se cunosc mai puține lucruri despre „Catâr” decât despre oricare alt personaj de importanță comparabilă pentru Istoria Galactică. Numele lui adevărat este necunoscut; despre începuturile activității sale circulă doar presupuneri. Până și perioada lui de cel mai mare renume ne este cunoscută, în principal, grație părerilor dușmanilor săi și, în primul rând, celor ale unei tinere mirese...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

11. Mire și mireasă

De când o zărise pentru prima oară, planeta Haven nu i se păruse Baytei deloc spectaculoasă, ba chiar dimpotrivă. Soțul ei i-o arătase – o stea ștearsă, pierdută în deșertul de la marginea Galaxiei. Era dincolo de ultimele grupuri rare de stele, acolo unde străluceau puncte izolate și răzlețe de lumină. Chiar și printre acestea, Haven avea un aspect sărăcăcios și neatrăgător.

Toran își dădu seama că Pitica Roșie, ca loc de preludiv al vieții conjugale, nu avea nimic din ceea ce ar fi putut să impresioneze și strânse din buze nemulțumit.

— Bay, știu că nu este o schimbare potrivită, față de Fundație, vreau să spun.

— Cumplită schimbare, Toran. N-ar fi trebuit să mă căsătoresc cu tine.

Când pe chipul lui trecu o umbră de supărare, înainte ca el să și-o controleze, ea adăugă cu vocea „învăluitoare” pe care o folosea în ocazii deosebite:

— Bine, bine, caraghiosule. Acum strâmbă-te puțin și aruncă-mi o privire de pasăre rănită, ca atunci când îți pleci capul pe umărul meu și mă lași să-ți mângâi părul încărcat de electricitate statică. Ai fi vrut să-ți spun vorbe frumoase, te-ai fi așteptat să izbucnesc: „Oriunde aș fi fericită cu tine, Toran!” sau „Pustiul interstelar îmi va fi cămin, iubitul meu, numai să-mi fii alături.” Hai, recunoaște!

Întinse un deget spre el și-l retrase fulgerător când Toran vru să i-l muște.

— Dacă mă dau bătut, pregătești cina?

Ea încuviință mulțumită. Toran zâmbi și o privi.

În comparație cu alte femei, nu era defel frumoasă, chiar dacă toată lumea zăbovea cu privirea asupra ei. Avea părul negru, strălucitor, cu firul drept, gura puțin cam mare, iar sprâncenele dese, ușor arcuite, despărțeau o frunte albă și fără riduri de ochii foarte calzi, de culoarea mahonului, care păreau să zâmbească tot timpul.

Și dincolo de viguroasa și îndârjită atitudine practică, lipsită de romantism în confruntarea cu viața, se afla o rezervă de blândețe care nu apărea niciodată la suprafață dacă era zgândărită, în schimb putea fi descoperită dacă cineva găsea calea spre ea și nu lăsa să se întrezărească ce căuta.

Toran umblă la câteva reglaje doar așa, fără să fie nevoie, și hotărî să renunțe. Mai avea de parcurs un salt interstelar și apoi câțiva milimicroparseci „în linie dreaptă” înainte de a fi necesare manevre manuale. Se lăsă puțin pe spate ca să poată privi în cămară, unde Bayta mânua expert câteva containere cu alimente.

În atitudinea lui față de Bayta se simțea un aer de mulțumire – sfiala satisfăcută care însoțește triumful cuiva ce plutise incert, vreme de trei ani, la limita unui complex de inferioritate.

La urma urmelor, el era nu numai un provincial, ci și fiul unui Neguțător renegat, pe când ea aparținea cu totul Fundației – și nu numai atât, dar printre strămoșii ei se afla și Mallow.

Această pricină întreținea un sentiment de nesiguranță și teamă. Era destul de neplăcut s-o ducă pe Haven, cu peisajul său stâncos și cu orașe săpate în subteran. Iar a o face să trăiască în mijlocul ostilității tradiționale a Neguțătorilor față de Fundație – a nomazilor față de locuitorii orașelor – era și mai neplăcut.

Și totuși... După cină, ultimul salt!

Haven apărea acum ca o incandescență stacojie, iar cea de-a doua planetă ca o pată roșiatică de lumină, pe jumătate cufundată în beznă, cu conturul neclar din cauza atmosferei. Bayta se aplecă deasupra mesei de vizionare cu linii dense și încrucișate, ca pânza de păianjen, în centrul căreia se afla Haven II.

— Era bine să-l fi cunoscut întâi pe tatăl tău. Dacă n-o să mă placă...

— În cazul ăsta, spuse Toran netulburat, ai fi prima fată atrăgătoare care să-i inspire un *asemenea* sentiment. Înainte de a-și pierde brațul, ceea ce l-a împiedicat să mai cutureiere prin Galaxie, el... Ei, dacă-l întrebi ceva în legătură cu asta, o să-ți împuie urechile cu tot felul de istorii. De multe ori m-am gândit că se laudă și inventează, pentru că niciodată n-a povestit la fel aceeași istorie...

Haven II părea că se năpustește spre ei. Marea înconjurată de uscat din toate părțile se unduia greoaie dedesubtul lor, cenușie acum, la căderea întunericului, și, ici, colo, ascunsă vederii de norii răzleți. De-a lungul coastei răsăreau crestele zimțate ale munților.

Când ajunseră mai aproape, văzură vălurirea mării și apoi, când își schimbă direcția, zăriră dincolo de orizont sclipirile țărmurilor îmbrățișate de ghețuri.

Nava începu să decelereze puternic și Toran întrebă:

— Costumul tău e etanșeizat?

Fața plină a Baytei era îmbujorată în interiorul costumului, încălzit și căptușit cu un material spongios.

Nava coborî scrâșnind pe câmpul deschis, la mică distanță de locul în care platoul începea să urce.

Porniră greoi prin întunericul dens al nopții și Bayta se înfioră

când simți mușcătura iute a frigului și vâjâitul tăios al vântului. Toran o prinse de cot și o îmboldi să alerge pe pământul neted și bătătorit spre strălucirea luminilor ce se zăreau la distanță.

La jumătatea drumului îi întâmpină o patrulă și, după un schimb șoptit de cuvinte, îi conduse mai departe. Vântul și frigul dispărură când poarta de piatră se deschise și se închise în urma lor. Interiorul cald și plăcut, cu pereți luminiscenți, era cuprins de o neobișnuită agitație și zumzăială. Oamenii aflați la pupitre ridicară privirea și Toran scoase documentele.

După o cercetare rapidă, li se făcu semn să-și continue drumul. Toran îi șopti soției:

— Tata trebuie să fi aranjat toată primirea. Diferența de orar este de aproximativ cinci ore.

Ieșiră într-un spațiu deschis și Bayta exclamă pe neașteptate:

— Vai de mine...

Orașul subteran era scăldat în lumină – lumina albă a unui soare tânăr, care, desigur, nu exista aici. Ceea ce se putea numi cer se pierdea în strălucirea orbitoare provenită din mai multe surse. Aerul era cald, proaspăt și încărcat cu miresme de verdeață.

— E minunat, Toran, spuse Bayta.

Toran zâmbi larg, plin de încântare și nerăbdare:

— De acord, Bay, nu seamănă cu nimic de pe Fundație, bineînțeles, dar e cel mai mare oraș de pe Haven II, are douăzeci de mii de locuitori; o să-ți placă. E drept că nu avem palate de distracții, dar nici Poliție Secretă.

— Vai, Torie, e ca un oraș de jucărie. Numai în alb și roz, și-i atât de curat.

— Da...

Toran privi orașul o dată cu ea. Casele aveau în general două etaje și erau construite din piatră netedă cu nervuri de diferite culori, care se găsea din belșug în zonă. Lipseau turlele familiare de pe Fundație, precum și uriașele clădiri de locuit din Vechile Regate, dar prin dimensiuni se făcea simțită o notă de individualitate care reprezenta o relicvă de inițiativă într-o Galaxie în care mari mase de oameni duceau o viață standard.

Tresări și deveni dintr-o dată foarte atent:

— Bay... Uite-l pe tata! Uită-te acolo unde-ți arăt eu, caraghioaso! Nu-l vezi?

Îl zări. Făcea impresia unui bărbat solid, așa cum gesticula cu degetele larg răsfirate de parcă ar fi vrut să înoate prin aer. Tunetul grav al unui strigăt ajunsese până la ei. Bayta țâșni înainte, trăgându-l de mână pe soțul ei, și alergară în jos pe pajiștea cu iarba tunsă scuיל. Aproape ascuns în spatele bărbatului cu un singur braț, se afla un alt bărbat, scund și cu părul alb.

— E fratele vitreg al tatei, îi explică Toran. Cel care a fost pe Fundație. Ți-am vorbit despre el.

Se întâlniră râzând și gâfâind, neputând articula un cuvânt, iar tatăl lui Toran slobozi o ultimă exclamație de bucurie. Își așează haina scurtă și-și aranjă centura gravată, singura concesie pe care o făcuse eleganței și luxului.

Privirea îi alergia de la unul la altul și spuse pe nerăsuflăte:

— Ai ales o zi tare nepotrivită pentru a te întoarce acasă, băiete!

— Poftim? Doar *este* ziua de naștere a lui Seldon, nu?

— Așa e. Am închiriat o mașină ca să călătoresc până aici și l-am luat și pe dragonul de Randu ca să conducă. N-am putut obține un vehicul public cu niciun chip.

O privi pe Bayta și ochii nu i se mai dezlipiră de ea:

— Am fotografia ta într-un cristal și arată bine, dar acum îmi dau seama că individul care a făcut-o a fost un biet amator.

Scoase din buzunarul hainei un cub mic, transparent, iar în lumină, chipul surâzător dinăuntru căpătă viață ca o miniatură a Baytei.

— Aceea? făcu Bayta. Mă întreb cum de-o fi trimis Toran așa o caricatură. Sunt surprinsă că mă lăsați să mă apropii de dumneavoastră, domnule.

— Tot mai ești surprinsă? Spune-mi Fran. Nu suport politețea exagerată. Și acum, poți să mă iei de braț să mergem la mașină. Până în clipa asta n-am crezut că băiatul meu știe ce vrea. Cred c-o să-mi schimb părerea. Va *trebui* să-mi schimb părerea.

Toran îl întrebă încet pe unchiul lui:

— Cum se mai simte bătrânul? Tot mai asaltează femeile?

Chipul lui Randu se umplu de riduri când zâmbi:

— Oriunde și oricând are prilejul. Sunt momente în care își amintește că vârsta de șaizeci de ani bate la ușă, și atunci își mai pierde din elan. Dar îndată alungă acest gând urât și redevine el însuși. E un Neguțător din stirpea veche. Și tu, Toran? Unde ai găsit o soție atât de atrăgătoare?

Tânărul își luă unchiul de braț, chicotind:

— Vrei să-ți povestesc pe nerăsuflăte o istorie care a durat trei ani?

Când ajunseră în cocheta cameră de zi, Bayta își scoase cu mișcări grăbite mantia de călătorie și gluga, după care își eliberă părul clătinând din cap. Se așează picior peste picior și răspunse privirii admirative a bărbatului cu statură impresionantă:

— Știu ce încerci să apreciezi, spuse ea, și-o să-ți dau o mână de ajutor: douăzeci și patru de ani, înălțime cinci picioare și patru inci⁴, greutate cincizeci de kilograme, pregătire de specialitate – istoria. Observă că el stătea tot timpul întors pe jumătate ca să-și ascundă

lipsa brațului.

Acum însă Fran se aplecă puțin în față și-i spuse:

— Dacă tot ai adus vorba de greutate, *cântărești cincizeci și cinci de kilograme.*

Începu să râdă în hohote când o văzu că roșește. Apoi se adresă celorlalți:

— Întotdeauna îți poți da seama de greutatea unei femei după grosimea brațului – asta presupune, însă, experiență. Vrei să bei ceva, Bay?

— Vreau și asta, printre alte lucruri, răspunse ea, și plecară împreună, în timp ce Toran își făcu de lucru pe lângă rafturile cu cărți pentru a afla noutățile.

Fran reveni singur și spuse:

— Are să coboare mai târziu.

Se lăsă greoi pe un scaun dintr-un colț al camerei și-și puse piciorul stâng, ale cărui încheieturi îl dureau, pe-un scaun mai mic. Chipul îi era încă roșu de atâta râs și Toran se întoarse spre el.

— În sfârșit, ești acasă, băiete, și mă bucur că ai venit. Îmi place femeia ta. Nu-i o toantă plângăcioasă ca altele.

— M-am căsătorit cu ea, spuse Toran cu simplitate.

— Ei, asta-i cu totul altceva, băiete. (Ochii îi redeveniră serioși.) E o prostie să-ți blochezi viitorul. La anii și la experiența mea, eu n-am făcut așa ceva.

Din colțul în care stătuse până atunci liniștit, Randu îl întrerupse:

— Ei, Franssart, de ce faci comparațiile astea? Până la prăbușirea navei tale, acum cinci ani, niciodată n-ai stat mai mult într-un loc pentru a întemeia un cămin. Și de-atunci încoace cine te-ar mai fi vrut de soț?

Bărbatul cu un singur braț făcu o mișcare bruscă, fără să se ridice de pe scaun, și răspunse răstit:

— Multe, nătângule cu părul alb.

Toran interveni iute ca să împace lucrurile:

— În mare, e vorba de o formalitate legală, tată. Situația are și părțile ei bune.

— În primul rând, pentru femei, bodogăni Fran.

— Chiar așa stând lucrurile, încercă Randu să-l pună la punct, e treaba băiatului să decidă. Căsătoria este un obicei vechi pe Fundație.

— Cei de pe Fundație nu sunt modele potrivite pentru un Neguțător cinstit, spumegă Fran.

— Soția mea este de pe Fundație, interveni din nou Toran. Îi privi pe rând pe cei doi, apoi șopti: Vine.

După masa de seară, discuția se purtă pe teme generale, cărora Fran le adăugă puțină sare și piper prin trei istorisiri din trecutul său, amintiri în care se împleteau deopotrivă sânge, femei, profituri și

fantezie. Pe ecranul micului televizor se desfășura nebăgată în seamă o dramă clasică. Randu se cuibărise într-o poziție mai confortabilă pe canapeaua joasă și, prin fumul ce se depăna alene din pipa lui, privea spre Bayta. Ea ședea cu genunchii strânși între brațe pe un covor de blană, adus cândva dintr-o călătorie de afaceri, care se întindea pe podea doar la ocazii deosebite.

— Ai studiat istoria, fata mea? întrebă el cu o voce caldă.

Bayta dădu afirmativ din cap:

— I-am adus la disperare pe profesorii mei, dar am învățat ceva istorie.

— O mențione pentru rezultate științifice, atâta tot, interveni Toran,prinzând un moment potrivit.

— Și ce-ai învățat? continuă Randu calm.

— Vreți să știți totul acum? spuse fata și izbucni în râs.

Bătrânul zâmbi îngăduitor:

— Ei, nu totul, dar spune-mi ce părere ai despre situația din Galaxie?

— Cred că o criză Seldon este iminentă și dacă nu va avea loc, înseamnă că planul lui Seldon este un eșec, spuse Bayta concis.

„Tii, frumos mai vorbește despre Seldon”, bolborosi Fran din colțul lui.

Randu trase gânditor din pipă:

— Chiar așa? De ce spui asta? Știi, în tinerețe am fost pe Fundație și nutream gânduri mărețe, pline de dramatism, ca și tine. Acum, însă, de ce vorbești așa?

— Păi, începu Bayta – și ochii i se încețoșară plini de gânduri, în timp ce degetele picioarelor desculțe își căutară culcuș în moliciunea albă a covorului, iar bărbia își găsi reazem în podul palmei –, mi se pare că ideea centrală a Planului Seldon a fost de a crea o lume mai bună decât lumea veche a Imperiului Galactic. În urmă cu trei secole, când Seldon a întemeiat Fundația, lumea aceea începuse să se destrame și, dacă istoria relatează adevărul, suferea de trei maladii: inerție, despotism și distribuție inegală a bunurilor existente în Univers.

Randu aprobă, clătinând rar din cap, în timp ce Toran o privea cu ochi strălucitori și mândri. În colțul său, Fran plescăi ușor și-și umplu cu grijă paharul.

— Dacă povestea lui Seldon este adevărată, grație legilor psihoistoriei, el a anticipat prăbușirea completă a Imperiului și a prevăzut cei treizeci de mii de ani de barbarie premergători întemeierii unui al Doilea Imperiu care să redea umanității cultura și civilizația. Țelul operei sale de o viață a fost să stabilească acele condiții care să asigure o reîntinerire mai grabnică.

Fran izbucni cu o voce baritonă:

— Și de aceea a întemeiat cele două Fundații, lăudat fie-i numele!

— Chiar așa, încuviință Bayta. Fundația noastră a reprezentat gruparea oamenilor de știință din muribundul Imperiu întemeiată cu scopul de a duce știința și cunoașterea umană la progres. Fundația a fost astfel situată în Spațiu și în mediul istoric ales încât, prin minuțioase și geniale calcule, Seldon a anticipat că peste o mie de ani ea va deveni un nou Imperiu, mai întins.

Se lăsă o tăcere respectuoasă.

— Dar asta-i o poveste veche și binecunoscută, continuă fata, o știți cu toții. De aproape trei secole, orice ființă umană de pe Fundație o știe. M-am gândit însă că merită s-o mai spun o dată, în câteva cuvinte. Astăzi *este* ziua de naștere a lui Seldon și, chiar dacă *eu* sunt de pe Fundație, iar voi de pe Haven, avem cu toții acest lucru în comun.

Cu mișcări calme, își aprinse o țigară și privi absentă capătul ei incandescent.

— Legile istoriei sunt absolute, aidoma legilor fizicii, și dacă probabilitățile de eroare sunt mai mari, acest lucru se întâmplă deoarece oamenii, prin număr și trăsături, nu sunt la fel ca atomii, în sensul că variațiile individuale atârnă mai greu. Seldon a anticipat o serie de crize de-a lungul celor o mie de ani de dezvoltare, fiecare dintre ele având menirea de a impune o nouă cotitură a istoriei antecalulate. Aceste crize sunt cele care ne direcționează calea și, prin urmare, acum trebuie să se petreacă o nouă criză. Acum! repetă ea convinsă. A trecut aproape un secol de la precedentă, și în cursul acestui secol toate viciile Imperiului s-au repetat în viața Fundației. Inerția! Clasa noastră conducătoare cunoaște o singură lege: despotismul! Nu cunoaște decât o regulă: forța. Repartiție inegală! Nu e animată decât de o singură dorință: să păstreze ceea ce posedă.

— În timp ce alții pier de foame! tună Fran pe neașteptate, lovind năprasnic cu pumnul în brațul fotoliului. Vorbele tale sunt adevărate perle, fata mea. Pântecele umflat al pungilor lor cu bani duc Fundația la pieire, în timp ce Neguțătorii neînfricați își ascund sărăcia pe lumi mizere ca Haven. Asta înseamnă a-l batjocori pe Seldon, a-l mânji cu noroi și a-i scuipa în barbă. (Ridică brațul și chipul i se luminează.) O, de-aș avea și celălalt braț! Dacă... Cândva eram ascultat!

— Tată, spuse Toran, nu te aprinde.

— Nu te aprinde, nu te aprinde, îl maimuțări furios tatăl. Vom trăi de-a pururi aici, și tot aici o să murim, cum să nu mă aprind!

— Fran al nostru este un Lathan Devers modern, zise Randu, făcând un gest cu pipa. Devers a murit ca un sclav într-o mină, acum optzeci de ani, o dată cu străbunicul soțului tău, pentru că i-a prisosit curajul, dar i-a lipsit înțelepciunea.

— Pentru numele Galaxiei, așa face la fel dacă așa avea prilejul,

izbucni Fran. Devers a fost cel mai mare Neguțător din istorie, mai mare chiar decât balonul acela umflat de Mallow, venerat de Fundație. Dacă asasinii care stăpânesc Fundația l-au ucis pentru că iubea dreptatea, cu atât mai nemiloasă ar trebui să fie pedeapsa ce-o merită aceștia.

— Continuă, fată dragă, zise Randu. Continuă, pentru că altfel o să vorbească el toată noaptea și o să bată câmpii până mâine.

— Nu mai am ce să adaug, făcu ea, cuprinsă brusc de tristețe. Trebuie să fie o criză, iar eu nu știu cum s-o creez. Forțele progresiste ale Fundației sunt grozav de asuprite. Voi, Neguțătorii, s-ar putea să aveți voință, dar sunteți dezbinați și hăituiți peste tot. Dacă toate forțele binelui dinăuntrul și din afara Fundației s-ar uni...

Fran râse în semn de aspră dojană:

— I-auzi la ea, Randu, i-auzi! Dinăuntrul și din afara Fundației! Fată dragă, nu ne punem noi speranțe în nevolnicii de pe Fundație. Acolo stau câțiva cu biciul în mână, iar restul sunt șfichiuiți – loviți de moarte. În toată lumea aceea coruptă n-a mai rămas curaj care să se compare cu cel al Neguțătorilor.

Slabele încercări ale Baytei de a-l întrerupe dădură greș în fața dezlănțuirii lui furtunoase.

Toran se aplecă și-i puse mâna peste gură.

— Tată, spuse el cu răceală, n-ai fost niciodată pe Fundație. Nu știi nimic despre ea. Îți spun eu că mișcarea subterană de-acolo e îndeajuns de curajoasă și îndrăzneată. Și Bayta face parte din mișcare...

— Bine, băiete, nu mi-o lua în nume de rău. Ei, ce trebuie să vă supărați? Era vădit tulburat.

Toran continuă plin de înflăcărare:

— Tată, necazul este că tu ai opinii de provincial. Îți închipui că dacă acum câteva sute de mii de Neguțători se ascund în subteranele unei planete nedorite de nimeni, aflată la capătul lumii, asta înseamnă că sunt niște oameni grozavi. A, desigur, orice perceptor al Fundației care se aventurează până aici nu mai ajunge să plece, dar asta-i un eroism ieftin. Ce v-ați face dacă Fundația ar trimite o flotă?

— Am spulbera-o, spuse Fran arțăgos.

— Și ați fi spulberați, pentru că puterea e de partea lor. Sunteți mai puțini la număr, mai slab înarmați și mai slab organizați – și dacă Fundația va considera că merită să vă acorde atenție, veți înțelege aceste lucruri. Prin urmare, mai bine v-ați căuta aliați chiar pe Fundație, dacă puteți.

— Randu, zise Fran, privind ca un taur neajutorat spre fratele său.

Randu își scoase pipa din gură:

— Băiatul are dreptate, Fran. În adâncul sufletului tău, știi că așa e. Dar aceste gânduri nu te mulțumesc, așa că preferi să le alungi cu

racnetele tale. Dar ele persistă. Toran, îți voi spune de ce-am ridicat problema asta.

Pufăi gânditor o vreme, apoi scutură pipa deasupra scrumierei, așteptă străfulgerarea mută și o retrase. Tacticos, o umplu din nou, îndesând tutunul cu degetul mic.

— Toran, vaga ta sugestie privind interesul pe care-l prezentăm pentru Fundație își are tâcul ei. În ultima vreme, au avut loc două vizite în scopul perceperii taxelor. Detaliul supărător a fost că cel de-al doilea vizitator era însoțit de o navă ușoară de patrulare. Au coborât la Gleiar City, scăpându-ne nouă printre degete, dar bineînțeles că n-au mai apucat să plece. Dar acum se vor întoarce. Tatăl tău își dă seama de asta, Toran, poți fi sigur. Uită-te la bătrânul destrăbălat și încăpățânat. Știe că Haven e în pericol, știe că suntem fără apărare, dar își repetă formulele. Crede că-i țin de cald și-l apără. Dar dacă apucă să-și verse năduful, să-și proclame sus și tare disprețul și să se simtă eliberat de datoria de bărbat și de Taur Neguțător, devine la fel de cuminte ca oricare dintre noi.

— Ca oricare dintre noi? întrebă Bayta.

El îi zâmbi:

— Am format un mic grup, Bayta, doar în orașul nostru. Încă n-am întreprins nimic. Nici măcar n-am reușit să luăm legătura cu celelalte orașe, dar e totuși un început.

— Început pentru ce?

Randu clătină din cap:

— Încă nu știm. Sperăm într-un miracol. Așa cum spuneai și tu, ne-am gândit că trebuie să apară o criză Seldon. (Făcu un gest larg cu brațele.) Pretutindeni în Galaxie există cioburi și sfărâmături din Imperiu. Peste tot roiesc generali. Crezi că va sosi vreodată vremea să devenim îndrăzneți?

Bayta se gândi o clipă, apoi clătină hotărâtă din cap:

— Nu, nu e nicio șansă. Până și ultimul general știe că un atac împotriva Fundației ar fi curată sinucidere. Bel Riose din Vechiul Imperiu era cel mai bun dintre toți. A atacat având de partea sa resursele unei întregi Galaxii și tot n-a putut izbândi împotriva Planului Seldon. E vreun general care să nu știe acest lucru?

— Dar dacă i-am îmboldi noi?

— Încotro? Spre un cataclism atomic? Cum ați putea să-i îmboldiți?

— Păi, ar fi unul, unul nou. În ultimii doi ani am auzit chestii ciudate despre un bărbat căruia i se spune Catârul.

— Catârul? (Bayta rămase pe gânduri.) Ai auzit vreodată de el, Torie?

Toran clătină din cap.

— Și ce-i cu el?

— Nu știu. Dar se zice că obține victorii în bătălii în care n-are sorți de izbândă. Zvonurile pot fi mincinoase, dar, în orice caz, ar fi interesant să-l cunoaștem. Mai sunt oameni capabili și ambițioși care nu cred orbește în Hari Seldon și în legile psihoistoriei și n-ar strica să încurajăm această neîncredere. S-ar putea ca el să atace.

— Iar Fundația ar câștiga.

— Da, dar nu chiar atât de ușor. Ar fi posibil să izbucnească o criză, iar noi am putea profita de ea pentru a forța un compromis cu despoții Fundației. În cel mai rău caz, ei ar uita de noi într-o oarecare măsură și asta ne-ar permite să uneltim în continuare.

— Tu ce zici, Torie?

Toran zâmbi nehotărât, ridicându-și o șuviță de păr care-i căzuse peste ochi:

— După cum se prezintă lucrurile, n-ar strica să încercăm. Dar cine este Catârul? Randu, ce știi despre el?

— Deocamdată nimic. Te-am putea folosi pe tine pentru asta, Toran. Și pe soția ta, dacă vrea. Eu și Fran am discutat problema și am răsucit-o pe toate fețele.

— În ce sens, Randu? Ce vrei de la noi? Tânărul îi aruncă soției sale o privire întrebătoare.

— Ați fost undeva în luna de miere?

— Păi... da... dacă putem numi lună de miere călătoria de la Fundație până aici.

— Ce-ați spune de o călătorie mai plăcută pe Kalgan? Climă semitropicală, plaje, sporturi nautice, vânătoare de păsări, o adevărată stațiune de vacanță. E cam la șapte mii de parseci în... dar nu-i prea departe.

— Și de ce tocmai pe Kalgan?

— Pentru că acolo e Catârul. Sau, cel puțin, oamenii lui. A cucerit-o luna trecută fără luptă, deși stăpânul de pe Kalgan a dat publicității o amenințare că va face ca planeta să explodeze înainte de a o ceda.

— Și unde e stăpânul ei acum?

— Nu mai e, făcu Randu, ridicând din umeri. Ce zici de asta?

— Iar noi ce trebuie să facem?

— Nu știu. Eu și Fran suntem bătrâni; mai avem și aerul ăsta provincial. Neguțătorii din Haven sunt cu toții provinciali prin definiție. Chiar tu ai spus-o. Negoțul nostru este foarte restrâns, căci nu mai cutreierăm întreaga Galaxie, așa cum făceau strămoșii. Tu să taci, Fran! Însă voi doi cunoașteți Galaxia. Mai ales Bayta, care vorbește cu un accent elegant, ca pe Fundație. Vrem să știm doar ce se poate afla. Dacă puteți lua legătura... deși nu ne așteptăm la așa ceva. Ce-ar fi să vă gândiți amândoi? Vă puteți întâlni cu tot grupul nostru dacă doriți... a, dar abia săptămâna viitoare. Mai întâi, ar trebui să vă

trageți puțin sufletul.

După o pauză, Fran izbucni din nou:

— Cine mai vrea ceva de băut? În afară de mine, bineînțeles!

12. Căpitan și primar

Căpitanul Han Pritcher nu era obișnuit cu luxul din jurul său și nu se lăsa nicidecum impresionat de așa ceva. În general, descuraja autoanaliza și orice formă de metafizică sau filosofie care nu era direct legată de munca lui.

Și asta îl ajuta.

Se ocupa în mare parte de ceea ce Ministerul Apărării numea „informații”, cei sofisticăți „spionaj”, iar romanticii „culegere de date”. Și, din nefericire, în ciuda stridentei limbajului înzorzonat, folosit în mod obișnuit de televiziune, „informațiile”, „spionajul” și „culegerea de date” constituiau, în cel mai bun caz, o sordidă afacere de trădare și credință înșelată. Toate erau scuzate de societate, căci se făceau în „interesul statului”, dar, întrucât filosofia părea să-l îndrume întotdeauna pe căpitan spre concluzia că în privința acestor interese sacrosante societatea era mai ușor de domolit decât conștiința individuală, el descuraja filosofia.

Așa se face că acum, în luxul anticamerei primarului, începu să se gândească, fără să vrea, la propria-i persoană.

Mulți fuseseră promovați înaintea lui, deși nu aveau capacitatea sa, iar acest lucru era recunoscut. Trebuise să suporte o continuă ploaie de reproșuri și pedepse, dar le supraviețuise. Își văzuse cu îndărătnicie de drumul său, ferm încredințat că insubordonarea în aceleași sacrosancte „interese de stat” nu-i va fi totuși luată în considerare, datorită realelor servicii pe care le aducea.

Și iată-l acum în anticamera primarului – însoțit de cinci soldați, respectuoși, ce-i drept, care îl păzeau însă ca pe o viitoare și probabilă victimă a Curții Marțiale.

Ușile grele din marmură se dădură în lături încet, fără, zgomot, lăsând să se vadă pereții mătăsoși dinăuntru, mocheta roșie din plastic și alte două uși de marmură, întărite cu metal. Doi funcționari, îmbrăcați în costume cu o croială dreaptă, modă care se purtase cu trei sute de ani în urmă, apărură în ușă și strigară:

— O audiență pentru Căpitanul Han Pritcher de la Informații.

Făcură câte un pas înapoi, înclinându-se ceremonios când căpitanul înaintă. La prima ușă, escorta se opri, iar el intră singur pe cea de-a doua.

De cealaltă parte, într-o încăpere ciudat de simplu mobilată, la un

birou mare, de o formă neobișnuită, stătea un bărbat scund, aproape pierdut în acea imensitate.

Primarul Indbur – al treilea care purta acest nume – era nepotul lui Indbur Întâiul, un bărbat brutal, dar capabil. Își dovedise prima dintre aceste calități prin modul spectaculos în care pusese mâna pe putere, iar pe cea de-a doua, prin priceperea impresionantă de a lichida până și ultimele rămășițe grotești de alegeri libere și de a menține o domnie relativ pașnică.

Primarul Indbur era, de asemenea, fiul lui Indbur al Doilea, primul dintre Primarii Fundației care ajunsese în acest post prin dreptul primului născut și care semănase doar pe jumătate cu tatăl său, întrucât fusese doar brutal.

Așadar, Primarul Indbur, cel de-al treilea cu acest nume, era exemplarul cel mai nereușit dintre toți, nefiind nici brutal, nici capabil, ci doar un contabil excelent, născut accidental în această familie.

Pentru toată lumea, Indbur al Treilea reprezenta o combinație bizară de false calități, dar el era cu totul de altă părere.

Pentru el, aranjamentul geometric și artificial reprezenta un „sistem”, interesul febril și neobosit față de cele mai mărunte aspecte ale birocrăției de zi cu zi însemna „hărnicie”, ezitarea în luarea deciziilor, când acestea erau corecte, însemna „precauție”, iar stăruința îndărătnică și oarbă, atunci când greșea, însemna „hotărâre”.

Pe deasupra, nu arunca banii în dreapta și-n stânga, nu ucidea pe nimeni în mod nejustificat și era foarte bine intenționat.

Deși îl frământau asemenea gânduri negre, Căpitanul Pritcher rămase respectuos în poziție de dreptți în fața biroului masiv, iar trăsăturile împietrite ale chipului său nu lăsară să se ghicească nimic dincolo de ele. Nu tuși, nu-și mută greutatea de pe un picior pe altul, nu făcu vreo mișcare până când primarul nu-și ridică încet privirea de pe pagina scrisă cu litere mărunte, pe care stiloul alerga grăbit, făcând notații pe margine.

Primarul Indbur își împreună grijuliu mâinile în față, de parcă s-ar fi temut ca nu cumva vreuna dintre ele să tulbure aranjamentul pedant al accesoriilor de pe birou.

— Căpitanul Han Pritcher de la Informații, se prezintă el.

Supunându-se cu exactitate protocolului, Căpitanul Pritcher îndoii unul din genunchi, încât aproape atinse podeaua, și rămase cu capul plecat până auzi cuvintele salvatoare:

— Ridică-te, Căpitane Pritcher! Apoi, primarul vorbi cu un aer de caldă înțelegere: Te afli aici datorită unor măsuri disciplinare întreprinse în ceea ce te privește de către superiorul dumitale. Documentele referitoare la sus-numitele măsuri au fost supuse atenției mele așa cum este și normal în astfel de cazuri și, întrucât niciun

eveniment de pe Fundație nu este lipsit de interes pentru mine, am hotărât să solicit informații suplimentare în legătură cu situația dumitale. Sper că nu ești surprins.

— Nu, Excelență, spuse Căpitanul Pritcher, fără urmă de emoție în glas. Spiritul dumneavoastră de dreptate este proverbial.

— Da? Așa e?

Primarul avea un aer încântat, iar lentilele colorate de contact pe care le purta străluciră într-un mod ce dădea ochilor săi un aspect de duritate și uscăciune. Așeză meticolos cele câteva dosare legate în metal din fața lui în formă de evantai. Foile pergamentoase dinăuntru foșniră amenințător în momentul în care le întoarse.

— Căpitane, am în față dosarul dumitale complet. Ai patruzeci și trei de ani. Ești Ofițer al Forțelor Armate de șaptesprezece ani. Te-ai născut pe Loris, din părinți anacreonieni, n-ai suferit boli grave în copilărie, o criză de mis... ei, asta n-are nicio importanță... educație premilitară la Academia de Științe, obiect principal de studiu – motoare hiper, situație școlară... hmm, foarte bună, meriți felicitări... intrat în armată ca subofițer în a o sută doua zi a celui de-al 293-lea an al Erei Fundaționale.

Ridică privirea pentru o clipă, timp în care închise primul dosar, îl puse deoparte și-l deschise pe cel de-al doilea.

— Vezi, sub administrația mea, spuse el, nimic nu e lăsat la voia întâmplării. Ordine! Sistem!

Ridică spre buze un jeleu parfumat de culoare roz. Era singurul lui viciu, dar și acesta tolerat cu multă părere de rău. Ca dovadă, de pe biroul primarului lipsea dezintegratorul atomic pentru îndepărtarea resturilor de tutun, care, de altfel, era aproape peste tot prezent în alte părți. Și asta pentru că primarul nu fuma.

Și nici vizitatorii săi, ca să spunem lucrurilor pe nume.

Vocea primarului continuă să recite monoton, metodic, zăbovind ici, colo, bolborosind și, din când în când, lăsând să-i scape comentarii șoptite prin care adresa laude și critici, ambele la fel de lipsite de vitalitate și eficiență.

Fără să se grăbească, puse dosarele unul peste altul în ordinea în care fuseseră la început.

— Da, căpitane, spuse el pe un ton vioi, dosarul dumitale este neobișnuit. S-ar părea că ai o pregătire remarcabilă, iar serviciile pe care le-ai adus sunt valoroase, fără îndoială. Văd că ai fost rănit de două ori în cursul unor misiuni și că ți s-a acordat Ordinul „Meritul Militar” pentru curaj în afara serviciului. Fapte care nu pot fi minimalizate cu ușurință.

Căpitanul Pritcher rămase neclintit. Protocolul cerea ca un supus căruia i se făcea onoarea de a fi primit în audiență la primar să nu se așeze – regulă inutil de subliniat, întrucât singurul scaun existent în

încăperea era doar acela pe care stătea primarul. De asemenea, protocolul impunea ca persoana primită în audiență să nu facă alte afirmații în afara răspunsului la întrebări directe.

Primarul îl fixă pe militar, iar vocea îi deveni răspicată și iritată:

— Cu toate acestea, n-ai fost promovat de zece ani, iar superiorii dumitale raportează, în mod repetat, că ești încăpățânat și inflexibil, că dovedești o insubordonare alarmantă, că ești incapabil de a adopta o atitudine corectă față de ofițerii superiori și că nu depui un interes vizibil pentru a menține relații normale, de înțelegere, cu colegii. În plus, provoci în permanență disensiuni. Cum poți explica toate astea, căpitane?

— Excelență, fac ceea ce mi se pare corect. Faptele mele în slujba Statului și rănilor primite în îndeplinirea misiunilor constituie dovezi că ceea ce mi se pare mie corect este și în interesul Statului.

— Este afirmația unui militar, dar reprezintă o doctrină primejdioasă. Vom mai discuta acest aspect. Mai precis, ești acuzat că ai refuzat de trei ori îndeplinirea unor ordine semnate de către delegații mei legali.

— Excelență, misiunea nu are nicio importanță într-o perioadă atât de critică, în care sunt ignorate probleme de maxim interes.

— Aha, cine ți-a spus că problemele la care te referi sunt de maximă importanță, și, dacă lucrurile stau astfel, cine ți-a spus că sunt trecute cu vederea?

— Excelență, aceste lucruri îmi sunt foarte clare. Experiența și cunoașterea evenimentelor – pe care niciunul dintre superiorii mei nu le neagă – evidențiază ceea ce afirm.

— Dar, căpitane, ești atât de orb încât nu-ți dai seama că, arogându-ți dreptul de a hotărî politica de culegere de informații, te substitui superiorilor dumitale?

— Excelență, îndatoririle mele sunt în primul rând față de Stat și nu față de superiorii mei.

— Greșit, pentru că superiorul dumitale are și el un superior, și acela sunt eu, iar eu reprezint Statul, Dar fie, nu vei avea motive să te plângi de dreptatea pe care-o fac și despre care afirmi că este proverbială.

— Excelență, în ultimul an și jumătate am locuit pe Kalgan, dându-mă drept fost membru al unui echipaj comercial. Am avut ordinul de a dirija activitatea Fundației pe această planetă, de a pune la punct o organizație care să verifice acțiunile stăpânului de pe Kalgan, mai ales în ceea ce privea politica sa externă.

— Lucrurile astea îmi sunt cunoscute. Continuă!

— Excelență, rapoartele mele au evidențiat mereu poziția strategică a Kalganului și a sistemelor pe care le controlează. Am raportat despre ambiția stăpânului, resursele lui, hotărârea de a-și

extinde domeniul și despre atitudinea preponderent amicală – sau, probabil, neutră – față de Fundație.

— Am parcurs cu atenție rapoartele duminicale. Continuă!

— Excelență, am revenit în urmă cu două luni. La acea vreme, nu detectasem niciun semn de război iminent; niciun indiciu, în afară de o capacitate sporită de a respinge orice fel de atac. Acum o lună, un necunoscut soldat al norocului a cucerit Kalganul fără luptă. După toate aparențele, cel ce-a fost odată stăpânul Kalganului nu mai este în viață. Nu se vorbește de trădare, ci doar despre puterea și geniul acestui condotier ciudat – acest Catâr.

— Acest ce? Întrebă primarul, oarecum jignit.

— Excelență, e cunoscut sub numele de Catârul. Cât privește faptele lui, se vorbește puțin despre ele, dar eu am adunat frânturi de informații și le-am selectat pe cele mai plauzibile. E, neîndoielnic, un bărbat fără strămoși iluștri și fără poziție socială. Tatăl – necunoscut. Mama a murit la nașterea lui. În ceea ce privește creșterea, un vagabond. Educația tipică pentru lumile sărace, situate la periferia civilizației spațiale. N-are alt nume decât acela de Catârul, un nume care, după cum se afirmă, și l-a ales singur și, potrivit explicației populare, lasă să se înțeleagă o imensă forță fizică și îndărătnicie în urmărirea scopului propus.

— Ce forță militară posedă, căpitane? Lasă la o parte forța fizică.

— Lumea vorbește de flote uriașe, Excelență, însă această afirmație ar putea fi influențată de ciudata capitulare a Kalganului. Teritoriul pe care-l controlează nu este mare, deși limitele lui exacte sunt greu de apreciat. Omul acesta trebuie, totuși, investigat.

— Hmm! Așa deci!

Cuprins de o subită reverie, trăgând încet douăzeci și patru de linii cu stiloul, primarul desenă șase pătrate într-un aranjament hexagonal pe foaia albă de deasupra topului de hârtie, pe care apoi o detașă, o împături meticolos în trei și o introduce în fanta recipientului pentru hârtie din dreapta biroului. Aceasta se dezintegrează curat și fără zgomot.

— Bine, căpitane, acum care crezi că este alternativa? Mi-ai spus că „trebuie” investigat. Ce ți s-a ordonat să investighezi?

— Excelență, există în spațiu un cuib de șobolani care se pare că nu-și plătesc taxele.

— Ei, și asta e tot? Nu înțelegi ori nu ți s-a spus că acești oameni care nu-și plătesc taxele sunt descendenți ai neîmplânziților Neguțători din vremurile de odinioară – anarhiști, rebeli, maniaci – care pretind că sunt strămoși ai Fundației și iau în răs cultura ei? Nu ți s-a comunicat că acest cuib de șobolani nu este singurul, că există mult mai multe decât ne închipuim noi, că ele conspiră împreună cu toate elementele criminale care încă mai există pe teritoriul Fundației?

Până și aici, căpitane, până și pe Fundație!

Înflăcărarea de moment a primarului se stinse repede:

— Nu-nțelegi, căpitane?

— Excelență, mi s-au comunicat toate astea. Dar, ca slujbaș al Statului, trebuie să servesc cu credință – și asta n-o pot face decât cei care sunt în slujba Adevărului. Oricare ar fi implicațiile politice ale acțiunilor urmașilor nedemni ai Neguțătorilor de odinioară, puterea aparține lorzilor războinici care au moștenit fărăîmiturile Vechiului Imperiu. Neguțătorii n-au nici arme și nici resurse. Nu-s nici măcar uniți. Eu nu sunt perceptor ca să fiu trimis pentru o treabă pe care și-un copil o poate duce la bun sfârșit.

— Căpitane Pritcher, ești soldat și te ocupi de arme. E o slăbiciune din partea mea că-ți permit să vorbești într-un mod care aduce a insubordonare. Ai grijă. Dreptatea mea nu este pur și simplu slăbiciune. Căpitane, s-a dovedit deja că generalii Secolului Imperial și lorzii războinici ai acestui secol sunt la fel de neputincioși în fața noastră. Știința lui Seldon, care anticipează dezvoltarea Fundației, se bazează nu pe eroismul individual, așa cum ești dumneata înclinat să crezi, ci pe tendințele sociale și economice ale istoriei. Am trecut deja cu succes prin patru crize, e adevărat?

— Am trecut, Excelență. Totuși, știința aceasta îi rămâne cunoscută numai lui Seldon. Noi nu avem decât credința. Din câte am învățat, în primele trei crize Fundația a fost condusă de lideri înțelepți care au prevăzut natura crizelor și care și-au luat măsuri corespunzătoare de precauție. Altfel, cine știe ce s-ar fi întâmplat!

— Da, căpitane, dar omiți cea de-a patra criză. Să fim serioși, la vremea respectivă nu aveau o conducere care să-i merite numele și ne-am confruntat cu cel mai inteligent dușman, cu cea mai puternică forță de atunci. Cu toate acestea, am învins datorită implacabilității istoriei.

— Excelență, este adevărat. Dar istoria la care vă referiți a devenit implacabilă doar după ce luptaserăm cu disperare mai mult de un an. Victoria inevitabilă ne-a costat cinci sute de nave și jumătate de milion de oameni. Excelență, Planul Seldon îi ajută pe cei ce se ajută singuri.

Primarul Indbur se încruntă și se simți dintr-o dată obosit după efortul de a expune calm lucrurile. Știa că îngăduința este o slăbiciune, că nu trebuia să-i permită căpitanului să răspundă la nesfârșit, să devină revendicativ și să se scalde în dialectică, așa că spuse sec:

— Căpitane, Seldon garantează totuși victoria asupra lorzilor războinici și eu nu pot, în aceste vremuri neclare, să permit risipirea eforturilor. Acești Neguțători pe care îi ignori provin de pe Fundație. Un război cu ei ar fi un război civil. Planul Seldon nu ne oferă nicio

garanție în această privință, pentru că și ei, și noi facem parte din Fundație. Așa că trebuie aduși la supunere. Acesta este un ordin.

— Excelență...

— Nu ți s-a pus nicio întrebare, căpitane. Ordinul e ordin. Orice alte discuții pe această temă, cu mine ori cu cei care mă reprezintă, vor fi considerate acte de trădare. Poți să te retragi.

Căpitanul Han Pritcher îngenunche încă o dată, apoi se retrase încet, pășind cu spatele către ușă.

Primarul Indbur, al treilea cu acest nume și al doilea primar din istoria Fundației care ajunsese în acest post pe linie descendentă, își recăpătă echilibrul interior și ridică o altă foaie de hârtie de pe teancul ordonat din stânga lui. Era un raport privind economia de fonduri datorată reducerii cantității de spumă metalică necesară dublurilor de la uniformele forțelor polițienești. Primarul Indbur șterse o virgulă de prisos, corectă o greșeală de ortografie, făcu trei notații pe margine și puse raportul pe teancul ordonat din dreapta lui. Ridică o altă foaie de pe teancul ordonat din stânga și...

* * *

Când se întoarse la birou, Căpitanul Han Pritcher de la Informații găsi o Capsulă Personală care conținea ordine plicticoase, subliniate cu roșu și șampilate: URGENT.

I se ordona în termeni foarte severi să se îndrepte spre „lumea rebelă numită Haven”.

În nava sa rapidă și ușoară, pentru o singură persoană, Căpitanul Han Pritcher stabili tăcut cursul spre Kalgan, fără să se grăbească. Apoi adormi, încredințat că îndărătnicia lui dăduse roade.

13. Locotenent și măscărici

Dacă de la distanța de șapte mii de parseci prăbușirea Kalganului în fața armatelor Catărului produsese un ecou care stârnise curiozitatea unui bătrân neguțător, îngrijorarea unui căpitan îndărătnic și iritarea unui primar meticulos, pentru locuitorii de pe Kalgan acest eveniment nu avu nici o urmare și nici nu surprinse pe cineva.

Umanității i se demonstrează continuu că distanța în timp, ca și cea în spațiu, creează o concentrare a atenției. Întâmplător sau nu, nici nu există probe că această lecție ar fi fost învățată o dată pentru totdeauna.

Kalgan era Kalgan, și nimic mai mult. Doar el singur în tot acel sector al Galaxiei părea să nu știe că Imperiul se prăbușise, că familia Stanell nu mai domnea, că măreția era o amintire și că pacea dispăruse.

Kalgan era lumea luxului. În vreme ce întregul edificiu al omenirii se năruia, Kalgan își menținea integritatea ca producător de plăceri, cumpărător de aur și vânzător de distracții.

Scăpase de dureroasele vicisitudini ale istoriei, pentru că niciun cuceritor n-ar fi distrus sau deteriorat grav o lume atât de plină de bani, care-și putea plăti imunitatea.

Cu toate acestea, până și Kalgan devenise, în cele din urmă, cartierul general al unui lord războinic, și nepăsarea sa fusese adaptată imperativelor războiului.

Jungla îmblânzită, țămurile blând modelate și orașele strălucitoare și stridente răsunau acum de umbletul mercenarilor importați și al cetățenilor impresionați. Lumile provinciei sale fuseseră înarmate și, pentru prima oară în istorie, banii fuseseră investiți în nave de luptă în loc să fie dați ca mită. Cărmuitorul său dovedea înainte de toate că era hotărât și dornic să apere ce era al său și să pună mâna pe ce aparținea altora.

Era unul dintre puternicii Galaxiei, războinic și pacificator, întemeietor de Imperiu și creator al unei dinastii.

Iar acum, un necunoscut cu o poreclă ridicolă îi luase totul: armele, Imperiul în devenire și pe el însuși, și nici măcar nu dusesse vreo bătălie.

Kalgan era, prin urmare, ca și înainte, iar cetățenii săi îmbrăcați

în uniforme se grăbeau să-și reia vechile obiceiuri, în timp ce străinii, profesioniști ai războiului, se amestecau cu noile armate care soseau.

Și, din nou, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, fură reluate fastuoasele vânători de lux în căutarea animalelor crescute în junglă, care nu atacau niciodată omul, și vânătorile de păsări cu ajutorul aeroscuterelor, îndeletnicire care le era fatală doar păsărilor mari.

În orașe, fugarii Galaxiei puteau să-și satisfacă plăcerile după cât îi ținea punga, începând cu etericele palate ale spectacolului și fanteziei, care-și deschideau ușile în fața mulțimilor doar la sunetul unei jumătăți de credit, până la localurile discrete și fără firmă, de care aveau cunoștință doar cei foarte înstăriți.

Toran și Bayta se alăturară șuvoiului uman și se pierdură în el. Își lăsară nava spre păstrare în uriașul Hangar de pe Peninsula de Est și se îndreptaseră spre acel compromis al claselor mijlocii, Marea Interioară, unde plăcerile erau încă legale și chiar respectabile, iar aglomerația nu devenise încă de nesuportat.

Bayta purta ochelari cu lentile închise la culoare, pentru a-și feri ochii de strălucirea solară, și o rochie largă, albă și subțire, ca să nu-i fie prea cald. Cu brațele bronzate după câteva ore de stat la soare, își cuprinsese genunchii și privea absentă trupul soțului ei, întins cât era de lung, a cărui piele strălucea în lumina orbitoare a soarelui alb.

— Nu exagera cu plaja, îi spusese ea dintru început, căci Toran venea de pe o stea roșie muribundă. În ciuda celor trei ani petrecuți pe Fundație, pentru el soarele era un lux. După patru zile, pielea lui, antrenată pentru a rezista la radiații, nu simțise, totuși, încorsetarea hainelor, cu excepția pantalonilor scurți.

Bayta se cuibări mai aproape de el pe nisip și începură să vorbească în șoaptă.

Chipul lui Toran era calm și destins, dar vocea-i trăda amărăciune.

— Recunosc. N-am avansat deloc. Dar unde-o fi? Cine e? Lumea asta nebună nu vorbește despre el. Poate că nici nu există.

— Există, murmură Bayta, dar e inteligent. Unchiul tău are dreptate. E omul care ne-ar trebui, dacă l-am găsi la vreme.

După o scurtă tăcere, Toran șopti:

— Știi ce-o să fac, Bay? Visez cu ochii deschiși, de parcă aș avea insolație. Lucrurile se înlănțuie atât de limpede, atât de plăcut. (Vocea i se pierdu, apoi reveni.) Îți amintești de ceea ce spunea doctorul Amann la colegiu, Bay? Fundația nu poate pierde niciodată, dar asta nu înseamnă că *domnitorii* Fundației nu pot pierde. Istoria adevărată a Fundației n-a început când Salvor Hardin i-a dat deoparte pe Enciclopediști și a preluat puterea pe Terminus ca întâiul ei primar? Și apoi, în secolul următor, Hober Mallow n-a luat puterea prin metode la fel de drastice? Asta înseamnă că *de două ori* au fost înfrânți

cârmuitorii. De ce n-am face-o și noi?

— E cel mai vechi argument din cărți, Torie. Mai bine ți-ai continua visarea.

— Așa crezi? Bine. Ce este Haven? Nu-i o parte a Fundației? E pur și simplu o parte a proletariatului de la Periferie, ca să zicem așa. Dacă noi am deveni liderii, Fundația n-ar avea decât de câștigat, și vor pierde doar cârmuitorii actuali.

— E mare diferență între „a putea” și „a reuși”. Îți bați gura degeaba.

Toran se enervă:

— Prostii, Bay, ești doar prost dispusă și acrită. De ce vrei să-mi strici ziua? O să trag un pui de somn, dacă nu te superi.

Dar Bayta își înălțase capul și deodată, *non sequitur*⁵, începu să chicotească și-și scoase ochelarii pentru a privi în lungul plajei cu mâna streășină la ochi.

Toran se ridică și el, apoi se răsuci ca să privească în aceeași direcție.

Ea urmărea atent o siluetă caraghioasă care mergea în mâini, mișcându-și dezordonat picioarele în aer pentru a distra mulțimea pestriță. Era unul dintre cerșetorii acrobați care umblau de colo-colo pe plajă și care făceau tot felul de giumbușlucuri pentru a li se azvârli câteva monede.

Un paznic îi făcu semn acrobatului să iasă de pe plajă, dar acesta, rămânând într-un surprinzător echilibru pe un singur braț, își duse cealaltă mână la nas și-i dădu paznicului cu tifa. Paznicul se apropie cu un chip amenințător și se clătină cât pe ce să cadă pe spate, când primi o lovitură de picior în stomac. Măscăriciul reveni pe picioare și se îndepărtă, în timp ce privirile tăioase și disprețuitoare ale mulțimii de privitori îl opriră să reacționeze violent pe paznicul care spumega de furie.

Măscăriciul își făcu drum în zig-zag de-a lungul plajei, trecu pe lângă privitori, ezită de câteva ori și merse mai departe. Mulțimea care se strânsese în jurul lui se împrăștie, iar paznicul se retrase.

— Ciudat individ, zise Bayta cu o voce amuzată, și Toran o aprobă nepăsător.

Individul era acum suficient de aproape și-l putu vedea mai bine. Avea un chip slăbănog, un nas acvilin, cu vârful plin și borcânat, care părea foarte mobil. Membrele lungi și zvelte, evidențiate și de costumație, aminteau de cele ale unui păianjen și se mișcau cu ușurință și grație, lăsând impresia că fuseseră împerecheate la întâmplare, ceea ce stârnea ilaritate.

Măscăriciul păru dintr-o dată conștient de insistența cu care era privit. După ce trecuse pe lângă ei, se opri și, întorcându-se brusc, se apropie. Ochii lui mari și căprui rămaseră ațintiți la Bayta.

Eu îl privi tăcută.

Măscăriciul zâmbi, dar nu reuși decât să dea un aer trist chipului său, cu nasul ca un cioc. Când începu însă să vorbească, se remarcă frazarea plăcută și deosebit de îngrijită din Sectoarele Centrale.

— De-ar fi să mă slujesc de chibzuința cu care m-au înzestrat Spiritele cele bune, începu el, atunci aş îndrăzni să spun că o asemenea doamnă nu poate exista și, apoi, care om în toate mințile ar îndrăzni să socotească visul drept realitate? Și, totuși, n-ar fi cuminte să nu dau crezare ochilor mei vrăjiți și încântați.

Bayta îl privi mirată și zise:

— Grozav!

— O, tu, seducătoarea, nu zăbovi, asta merită o monedă de cinci credite. Dă-i-o, Bay!

Măscăriciul făcu încă o săritură și se apropie:

— Nu, doamna mea, nu mă lua drept ceea ce nu sunt. Căci nicidecum nu grăiesc pentru bani, ci pentru acești ochi strălucitori și acest chip încântător.

— Atunci, *îți mulțumesc*. Se adresa lui Toran: Ia zi, crezi că-l bate prea tare soarele?

— Și, totuși, nu doar pentru ochi și chip, continuă măscăriciul să peroreze din ce în ce mai înfocat, ci și pentru o minte limpede, sclipitoare și blândă.

Toran se ridică în picioare, se întinse după halatul alb pe care-l purtase pe braț vreme de patru zile și-l îmbracă.

— Hei, prietene, zise el, ce-ar fi să-mi spui și mie ce dorești și să n-o mai deranjezi pe doamna?

Măscăriciul făcu înspăimântat un pas înapoi, iar trupul lui pipernicit se chirci:

— N-am vrut să supăr pe nimeni. Sunt străin prin locurile acestea și se zice că n-aș fi în toate mințile; cu toate astea, știu să deslușesc chipurile oamenilor. Chipul frumos al acestei doamne îmi spune că are o inimă bună și blândă și că mă va ajuta, de aceea mă încumet a vorbi atât de deschis.

— Cinci credite vor lecui necazul de care suferi? întrebă Toran sec, întinzându-i moneda.

Măscăriciul nu făcu nicio mișcare, iar Bayta spuse:

— Lasă-mă pe mine să vorbesc cu el, Torie. Adăugă apoi iute, cu voce joasă: N-are rost să te enerveze modul lui caraghios de a se adresa. Țasta-i dialectul lui, iar al nostru îi sună probabil la fel de ciudat. Apoi, către om: Ce necazuri ai? Sper că nu ești îngrijorat din pricina paznicului? N-o să te mai supere.

— O, nu, nu el. El nu-i decât un vânticel care nu face decât să ridice praful din jurul picioarelor mele. De un altul fug eu, și acela este ca o furtună care mătură lumile și le-mprăștie, făcându-le să se

ciocnească între ele. Am fugit acum o săptămână; am dormit pe străzi și m-am ascuns în agitația mulțimii din oraș. Și multe chipuri am privit, căutând ajutorul de care am nevoie. L-am găsit aici. Repetă ultima afirmație cu o voce tremurătoare și caldă, tulburat de emoție: L-am găsit aici.

— Eu, zice Bayta gânditoare, aș vrea să te ajut, dar zău, prietene, nu sunt o pavază împotriva unei furtuni care mătură lumile. Să-ți spun drept, și eu aș avea nevoie...

Deodată răsună puternic o voce răstită care îi făcu să se înfioare:

— Aici erai, ticălos zămislit din noroi...?!

Paznicul plajei se apropiase în goană, roșu ca focul în obraji și rânjind furios. Îl ținti cu țeava armei paralizante de mică putere.

— Voi doi, puneți mâna pe el. Să nu vă scape. Își lăasă mâna grea să cadă atât de tare pe umărul firav al măscăriciului încât acesta scoase un scâncet de durere.

— Ce-a făcut? întrebă Toran.

— Ce-a făcut? Ei, asta-i bună! (Paznicul băgă mâna în buzunarul care-i atârna legat de centură și scoase o batistă de culoare purpurie cu care își tamponă gâtul dezgolit.) O să vă spun eu ce-a făcut. A fugit. Tot Kalganul vorbește despre asta și l-aș fi recunoscut din capul locului, dacă ar fi stat în picioare ca oamenii, în loc să stea pe țeasta aia de șoim. Își zgudui prada cu vădită plăcere.

— Și de unde a scăpat, domnule? întrebă Bayta, zâmbind.

Paznicul ridică glasul. Lumea începuse să se strângă în jur, curioasă, holbându-se și dându-și cu părerea, iar pe măsură ce publicul creștea, paznicul începu să se simtă din ce în ce mai important:

— De unde a scăpat? spuse el răspicat, cu o voce sarcastică. Păi, cred că ați auzit de Catâr, nu?

Toate murmurele încetară și Bayta se simți dintr-o dată fulgerată de un fior rece în capul pieptului. Măscăriciul n-avea ochi decât pentru ea și tremura încă în strânsoarea sălbatică a paznicului.

— Și cine credeți că e – continuă paznicul plin de sine – această zdreanță de om dacă nu măscăriciul Curții Măriei Sale, care a fugit? Îl îmbrânci și-l scutură pe captiv: Recunoști, măscăriciule?

Acesta însă nu putea scoate nicio vorbă de spaimă și Bayta îi șopti pe nerăsuflăte ceva lui Toran la ureche.

Cu un aer prietenos, Toran făcu un pas înainte, către paznic:

— Ei, prietene, ce-ar fi să-l lași puțin în pace? Măscăriciul pe care l-ai prins dansa pentru noi și n-a dansat încă de toți banii.

— Ia te uită! Paznicul ridică vocea, brusc îngrijorat: E vorba de recompensă...

— O vei primi, dacă dovedești că este cel căutat. Deocamdată, ai face bine să te retragi. Cred că-ți dai seama că deranjezi un oaspete, și

asta s-ar putea să te coste.

— Dar dumneavoastră vă amestecați în treburile Măriei Sale, și asta vă *va costa* și mai și. Îl zgâlțâi din nou pe măscărici: Dă-i banii omului, blestemăție murdară!

Toran făcu o mișcare rapidă și smulse arma paralizantă din mâna paznicului, care începu să urle de durere și furie. Toran îl împinse violent deoparte și măscăriciul, eliberat, se ascunse în spatele lui.

Mulțimea, pe care abia acum o puteai cuprinde cu privirea, nu acordă prea mare atenție acestui ultim episod al întâmplării. Câțiva întinseră gâturile, ridicându-se pe vârfuri ca să vadă mai bine, și se formă încet o mișcare centrifugă, de parcă mai toți doreau să se îndepărteze cât mai repede de miezul evenimentului.

Apoi se produse o busculadă și se auzi un ordin gutural. Se formă un coridor de-a lungul căruia se apropiară doi bărbați cu bastoane electrice gata de acțiune. Pe bluzonul purpuriu al fiecăruia era imprimată o rază frântă de fulger deasupra unei planete care se sfărâma în bucăți.

O matahală cu părul negru și cu o căutătură severă, în uniformă de locotenent, apăru în urma lor.

Se adresă cu o blândețe prevestitoare de primejdii, care demonstra, fără putință de tăgadă, că nu simțea nevoia de a striga pentru a-și impune voința:

— Tu ești cel care ne-a chemat?

Paznicul își mângâie mâna brutalizată și, cu fața schimonosită de durere, bolborosi:

— Solicit recompensa, măria voastră, și îl acuz pe omul acela...

— Îți vei primi recompensa, spuse locotenentul, fără a catadicsi să-l privească. Făcu o mișcare scurtă către oamenii lui: Luați-l!

Toran simți cum măscăriciul se agață disperat și înnebunit de halatul lui.

Ridică glasul și se adresă locotenentului, făcând un efort să nu-i tremure vocea:

— Îmi pare rău, domnule locotenent, dar acest om este al meu.

Soldații îl ascultară fără să clipească. Unul dintre ei ridică nepăsător bastonul, dar, auzind ordinul tăios al locotenentului, îl lăsă în jos.

Silueta lui masivă și amenințătoare făcu un pas înainte și rămase teapănă în fața lui Toran:

— Dumneata cine ești?

— Cetățean al Fundației, veni răspunsul răspicat al lui Toran.

Gestul său merse drept la țintă și dădu roade – în fața mulțimii cel puțin. Tăcerea ei refulată până atunci se dezlănțui într-un tumult de vociferări. Oricâtă teamă ar fi stârnit Catârul, la urma urmelor, numele lui era de dată recentă și nu se fixase la fel de profund în

conștiința oamenilor precum cel al Fundației, care distrusese Imperiul și care conducea despotice și nemilos un sfert de Galaxie prin înfricoșare.

Locotenentul nu se lăsa impresionat și spuse:

— Aveți cunoștință de identitatea bărbatului din spatele dumneavoastră?

— Mi s-a spus că a fugit de la curtea conducătorului dumneavoastră, dar știu sigur că mi-e prieten. Veți avea nevoie de dovezi de nezdruccinat privind identitatea lui pentru a-l lua.

Din mulțime se auziră câteva oftături aprobatoare, dar locotenentul le ignoră:

— Aveți la dumneavoastră documentele care să ateste că sunteți cetățean al Fundației?

— Da, pe nava mea.

— Vă dați seama că acțiunea dumneavoastră este ilegală? Aș putea ordona să fiți împușcat.

— Desigur, dar în cazul acesta ați ucide un cetățean al Fundației și trupul dumneavoastră ar putea fi trimis bucăți pe Fundație drept compensație. Unii lorzi războinici așa au procedat.

Locotenentul își linse buzele. Afirmația era adevărată. Întrebă:

— Numele dumneavoastră?

Toran folosi avantajul creat și spuse:

— Voi răspunde la orice întrebare când vom ajunge pe nava mea. Puteți obține numărul compartimentului la Hangar; nava e înregistrată pe numele „Bayta”.

— Nu-l veți preda pe fugar?

— Doar Catârului, probabil. Trimiteți-l pe stăpânul dumneavoastră.

Tonul conversației scăzuse până la șoaptă, iar locotenentul se întoarse brusc spre oamenii săi.

— Împrăștiați mulțimea! spuse el, cu o ferocitate abia ținută în frâu.

Bastoanele electrice se puseră în mișcare. Se auziră câteva plesnituri, și mulțimea se împrăștie în goană cu vuiet mare.

În timp ce mergeau spre Hangar, Toran își întrerupse starea de visare și spuse mai mult pentru sine:

— Pentru numele Galaxiei, Bay, ce zi am avut! Eram atât de înspăimântat...

— Așa e, spuse ea, cu o voce încă nesigură, având în ochi o licărire ce semăna a venerație, ziua asta a fost neasemuit de ciudată.

— Încă nu-mi dau seama cum s-a petrecut totul. M-am trezit cu o armă paralizantă în mână, pe care nici nu sunt sigur că-aș fi fost în stare s-o folosesc, și m-am răstit la locotenent. Mă întreb de ce-am făcut-o.

Se aflau într-o navă ce zbura pe distanțe scurte și care efectua transporturi în zona plajei. Toran privi dincolo de culoarul ce despărțea șirul de scaune, spre locul pe care măscăriciul Catârului se cuibărise ca să doarmă, și adăugă dezgustat:

— A fost lucrul cel mai greu pe care l-am izbutit vreodată.

* * *

În acest timp, locotenentul stătea respectuos în poziție de drepti în fața șefului garnizoanei, un colonel, care îi spuse:

— Ai procedat corect. Rolul tău s-a încheiat.

Dar locotenentul nu se retrase imediat. Vorbi închiudat:

— Catârului i-a fost știrbită reputația în fața mulțimii, domnule. Vor trebui întreprinse măsuri disciplinare pentru a restabili o atmosferă potrivită de respect.

— Măsurile s-au luat deja.

Locotenentul se întoarse pe jumătate și zise aproape cu părere de rău:

— Sunt gata să vă dau dreptate, domnule, ordinul este ordin, dar a rămâne neclintit în fața aceluia om care avea o armă paralizantă în mână și a-i suporta insolența a fost cea mai grea misiune din viața mea.

14. Mutantul

Hangarul de pe Kalgan este o instituție ciudată în sine, născută din nevoia de a primi numărul uriaș de nave ale vizitatorilor de pe alte planete și din necesitatea de a le crea acestora condiții de locuit. Inteligentul care soluționase cel mai bine această problemă devenise peste noapte milionar. Moștenitorii lui prin naștere sau pe linie financiară erau de departe cei mai bogați oameni de pe Kalgan.

Hangarul se întinde generos pe mile întregi și este, de fapt, un hotel pentru nave. Călătorul plătește în avans, iar navei lui i se asigură un loc din care poate decola în spațiu în orice moment. Deci, vizitatorul locuiește pe navă. Pot fi obținute, desigur, serviciile hoteliere obișnuite: furnizarea de hrană și de medicamente, revizii tehnice ale navei, transport intern pe Kalgan pentru o sumă nominală și altele.

Prin urmare, plătind printr-o singură notă spațiul de parcare a navei și serviciile hoteliere, vizitatorul face economii substanțiale. Proprietarii vând dreptul de folosință temporară a terenului cu profituri respectabile, guvernul încasează taxe uriașe și toată lumea prosperă. Nimeni nu iese în pierdere. Simplu!

Omul care mergea pe partea mai umbrită a coridoarelor largi ce legau nenumăratele aripi ale Hangarului cugetase mult la noutatea și utilitatea sistemului descris mai înainte, dar acestea erau gânduri potrivite mai degrabă unor momente de trândăveală, acum fiind total nelalocul lor.

Navele masive se profilau de-a lungul șirurilor de celule perfect aliniate, iar omul le ignoră una după alta. Era expert în ceea ce avea de făcut, și dacă studierea preliminară a registrului Hangarului nu reușise să-i furnizeze alte informații în afară de precizarea destul de vagă a unei aripi – care adăpostea sute de nave –, cunoștințele sale de specialitate îi permiteau să le contopească pe toate la un loc.

Se auzi un foșnet slab în spațiul acela cufundat în tăcere, și omul se opri. Se furișă de-a lungul uneia dintre linii, minusculă insectă în comparație cu semeții monștri de metal care se odihneau acolo.

Slabele luminițe ce licăreau prin hublouri indicau prezența vreunui pasager care renunțase mai devreme la plăcerile organizate, pentru a se bucura de propriile plăceri, mai simple sau mai intime.

Când se opri, ar fi zâmbit, dacă ar fi fost capabil, dar numai

circumvoluțiunile creierului lui realizară echivalentul mental al unui zâmbet.

Nava lângă care se oprise era zveltă și, prin urmare, foarte rapidă. Îl atrăsese ciudățenia modelului ei deosebit, pentru că majoritatea navelor din acel sector al Galaxiei ori imitau proiecte obișnuite pe Fundație, ori erau construite de Tehnicienii ei. Aceasta era o navă a Fundației, fie și numai din pricina micilor denivelări de pe suprafața exterioară, care erau nodurile scutului de protecție.

Omul nu ezită niciun moment.

Bariera electronică, instalată în jurul navelor de către Administrația Hangarului, ca o concesiune făcută intimității, nu era un obstacol pentru el. Folosind o forță specială de neutralizare pe care o avea la dispoziție, trecu prin barieră fără să declanșeze alarma.

Prin urmare, primul indiciu perceput din interiorul navei în legătură cu intrusul de afară a fost un semnal ușor și aproape amical al soneriei din camera de zi a navei, atunci când omul și-a apăsât palma pe fotocelula mică, aflată în imediata apropiere a ecluzei principale.

Și, în timp ce căutarea se desfășura cu succes, Toran și Bayta se simțeau prea puțin în siguranță între pereții de oțel ai navei *Bayta*. Măscăriciul Catărului, care relatase că, în ciuda puținătății trupești, purta impozantul nume de Magnifico Giganticus, stătea aplecat deasupra mesei și înfuleca de zor mâncarea ce-i fusese pusă dinainte.

Ridică ochii căprui și triști din farfurie doar pentru a o urmări pe Bayta trebăluind într-un fel de combinație de bucătărie și cămară în care se aflau.

— Mulțumirile unuia lipsit de putere nu prea au mare valoare, murmură el, dar vi le adresez pentru că, într-adevăr, în săptămâna ce a trecut nu am căpătat decât resturi și, cu toate că trupul mi-e neînsemnat, pofta de mâncare mi-e nemăsurată.

— Atunci mănâncă! spuse Bayta zâmbind. Nu mai pierde timpul cu mulțumiri. Auzisem odată un proverb din Zona Centrală a Galaxiei despre recunoștință, dar nu-l mai țin minte.

— Sigur că există, doamna mea. Un înțelept a spus demult: „Recunoștința este mai convingătoare când nu se risipește în vorbe goale.” Dar, vai mie, doamna mea, eu nu-s decât o adunătură de vorbe goale, după cum se vede. Pe vremea când vorbele mele îl încântau pe Catâr, căpătăm un costum de curtean sau un nume fălos, pentru că, vedeți dumneavoastră, numele meu a fost la început Bobo, și nimic mai mult, dar nu l-a satisfăcut, iar atunci când nici vorbele mele meșteșugite, dar goale, nu l-au mai mulțumit, a început să slobozească bătăi și lovituri asupra sărmanelor mele ciolane.

Toran intră din camera pilotului:

— Nu putem decât să așteptăm, Bay. Sper că totuși Catârul va

înțelege că o navă a Fundației reprezintă un teritoriu al Fundației.

Magnifico Giganticus, fost Bobo, făcu ochii mari și exclamă:

— Mare e Fundația, căci și nemiloșii servitori ai Catârului tremură când aud de ea.

— Și tu ai auzit de Fundație? întrebă Bayta, zâmbind ușor.

— Păi cine n-a auzit de ea? zise Magnifico, cu o voce șoptită și misterioasă. Sunt unii care spun că e o lume fermecată, cu focuri ce pot înghiți planete întregi și cu nebănuite și secrete puteri. Se spune că nici măcar cei mai de vază nobili ai Galaxiei nu pot dobândi respectul pe care omul simplu îl consideră normal când afirmă: „Sunt cetățean al Fundației”, fie că e doar miner salvator sau un nimeni ca mine.

— Hai, Magnifico, spuse Bayta, n-o să mai termini în veci de mâncat dacă te apuci să ne ții discursuri. Uite, ți-am pregătit niște lapte cu arome. E foarte bun.

Puse o cană cu lapte pe masă și-i făcu semn lui Toran să iasă din cameră.

— Torie, ce-ai de gând să faci acum în ceea ce-l privește? Arată spre bucătărie.

— Ce vrei să spui?

— Dacă vine Catârul, ai intenția să-l predai?

— Păi ce altceva pot face, Bay? (Părea hărțuit de gânduri și gestul cu care își înlătură bucla de pe fruntea îmbrobonată de sudoare îi trăda îngrijorarea.) Înainte de a sosi aici, continuă el neliniștit, îmi închipuisem că nu trebuie decât să întrebăm de Catâr și să trecem la treabă, neavând o idee prea clară despre ce însemna asta.

— Înțeleg ce vrei să spui, Torie. Eu nici măcar nu speram să-l văd pe Catâr în carne și oase, dar mă gândeam că am putea culege *câteva* impresii la fața locului privind situația de aici și apoi am discuta cu oamenii care știu ceva mai multe despre intrigile interstelare. Spionilor din cărțile copilăriei mele le era mai ușor.

— Suntem în aceeași oală, Bay. (Își încrucișă brațele și se încruntă.) Ce încurcătură! Nici n-ai fi zis că *există* o asemenea persoană, dacă nu s-ar fi ivit această mică șansă neașteptată. Crezi că va veni după mășcărici?

Bayta ridică ochii spre el:

— Nu sunt sigură. Nici nu știu ce-aș face sau ce-aș spune. Tu? Soneria interioară sună sfredelitor și intermitent.

— Catârul!

Magnifico apăru în cadrul ușii cu ochii cășcați și scânci:

— Catârul?

— Trebuie să le dau drumul înăuntru, murmură Toran.

O simplă apăsare pe un buton deschise ecluza, apoi ușa se închise în urma proaspătului sosit. Detectorul indică doar o singură persoană.

— E numai o persoană, spuse Toran vădit ușurat, și vocea

aproape că-i tremură când se aplecă spre instalația de semnalizare: Cine sunteți?

— Lăsați-mă să intru și veți afla. Cuvintele se auziră slab în difuzor.

— Vă informez că aceasta este o navă a Fundației și, prin urmare, în virtutea tratatelor internaționale, teritoriu al Fundației.

— Știu.

— Intrați neînarmat, altfel trag.

— S-a făcut!

Toran deschise ușa interioară, eliberă piedica dezintegratorului și rămase cu degetul pe declanșator. Se auzi un zgomot de pași, apoi ușa se deschise larg și lui Magnifico îi scăpă un strigăt:

— Nu-i Catârul. E un necunoscut.

„Necunoscutul” se înclină sobru în direcția mășcariciului:

— Foarte exact. Nu sunt Catârul. Ridică mâinile în lături: Nu sunt înarmat și vin cu gânduri pașnice. Liniștiți-vă și lăsați arma deoparte. Mâna nu vă este atât de fermă încât să mă pot simți în siguranță.

— Cine sunteți? întrebă precipitat Toran.

— Și eu v-aș întreba același lucru, spuse necunoscutul cu răceală, întrucât *dumneavoastră* vă dați drept ceea ce nu sunteți, nu eu.

— Cum vine asta?

— Pretindeți că sunteți cetățean al Fundației când, de fapt, nu există niciun Neguțător autorizat pe planetă.

— Nu este adevărat. De unde știți?

— Pentru că eu *sunt* cetățean al Fundației și am documente doveditoare. *Dumneavoastră* aveți?

— Cred c-ar fi mai bine să plecați.

— Eu nu cred. Dacă ați cunoaște unele metode ale Fundației – și, cu toată impostura *dumneavoastră*, așa s-ar părea –, ați înțelege că, dacă nu mă voi întoarce la o anumită oră pe nava mea, ar fi informat cel mai apropiat cartier general al Fundației, și mă îndoiesc că armele vă vor ajuta în vreun fel.

După o tăcere incertă, Bayta spuse calm:

— Lasă arma, Toran, și crede-l pe cuvânt. Se pare că-i adevărat.

— Vă mulțumesc, spuse necunoscutul.

Toran puse arma pe scaunul de lângă el.

— Acum dați-mi și mie o explicație.

Necunoscutul rămase în picioare. Înalț, cu membrele lungi, avea chipul alcătuit din suprafețe dure și plane, ceea ce dădea senzația că nu zâmbea niciodată. În schimb, ochii îi erau lipsiți de duritate.

— Veștile circulă repede, spuse el, mai ales atunci când întrec orice închipuire. Cred că nu există cineva pe Kalgan care să nu știe că oamenii Catârului au fost umiliți astăzi de către doi turiști de pe Fundație. Eu cunoșteam detaliile importante încă înainte de lăsarea

serii și, așa cum am spus, noi suntem siguri că, în afară de mine, nu există alți turiști de pe Fundație pe această planetă.

— Care „noi”?

— „Noi” suntem... „noi”. Eu, de pildă! Știam că vă aflați la Hangar, ați fost auziți vorbind în sensul acesta. Cu metodele mele, am verificat registrul și am localizat nava. Se întoarse brusc spre Bayta: Sunteți de pe Fundație prin naștere?

— Eu?

— Sunteți membră a opoziției democratice căreia i se spune „Rezistență”. Numele dumneavoastră nu mi-l amintesc, însă vă recunosc după chip. Ați plecat recent și n-ați fi putut s-o faceți dacă erați o persoană mai importantă.

Bayta ridică din umeri, nedumerită:

— Știți multe.

— Așa e. Ați fugit cu un bărbat. Acesta e?

— Are vreo importanță ce vă voi spune?

— Nu. Voiam doar să ajungem la o înțelegere reciprocă. În cursul săptămânii în care ați plecat în mare grabă, cred că parola era: „Seldon, Hardin și Libertate.” Porfirat Hart era șeful grupului dumneavoastră.

— De unde știți toate astea? Întrebă Bayta înfuriată din senin. L-a prins poliția?

Toran încercă să o calmeze ținând-o de umeri, dar ea se smuci, se eliberă și făcu un pas înainte.

Bărbatul de pe Fundație zise calm:

— Nu l-a prins nimeni, pentru că Rezistența își sporește puterea și ajunge și în locuri ciudate. Sunt Căpitanul Han Pritcher de la Informații și sunt și eu șef de grup – n-are importanță sub ce nume. Se opri o clipă, apoi continuă: Nu, nu-i nevoie să mă credeți. În meseria noastră e de preferat să fii mai degrabă bănuitor decât credul. Dar să trecem peste această introducere.

— Da, făcu Toran, chiar așa.

— Pot să mă așez? Vă mulțumesc. (Căpitanul Pritcher se așeză picior peste picior, lăsându-și mâna să atârne pe speteaza scaunului.) Voi începe prin a spune că nu înțeleg ce aveți de gând să faceți – vorbesc din punctul dumneavoastră de vedere. Nu sunteți de pe Fundație, dar nu e greu de bănuir că veniți de pe una din Lumile Independente ale Neguțătorilor. Asta nu mă deranjează în mod deosebit. Totuși, dacă nu sunt indiscret, ce aveți de gând cu omul acesta, cu măscăriciul pe care l-ați salvat? Vă riscați viața păstrându-l.

— Nu vă putem spune încă.

— Hmm. În regulă, nici nu mi-a trecut prin minte c-o veți face. Dar dacă vă așteptați cumva să apară Catârul în persoană, însoțit de surle, trâmbițe, tobe și altele, lua-ți-vă gândul! Catârul nu procedează

astfel.

— Poftim? exclamă Toran și Bayta în același timp, iar din colțul în care Magnifico se ascunsese, stând cu urechile ciulite, se auzi o izbucnire de bucurie.

— Cum ați auzit. Și eu am încercat să iau legătura cu el și am procedat cu mai multă pricepere decât dumneavoastră, care sunteți amatori în meseria asta. Nu se poate. Omul nu apare în public, nu permite să fie fotografiat sau imitat și nu se arată decât asociaților celor mai apropiați.

— Asta explică interesul pe care-l prezentăm noi pentru dumneavoastră, domnule căpitan? întrebă Toran.

— Nu. Măscăriciul este cheia. Măscăriciul e una dintre puținele persoane care l-au văzut. S-ar putea ca aceasta să fie dovada care-mi trebuie și, martoră mi-e Galaxia, am nevoie de ceva pentru a trezi Fundația la realitate.

— Trebuie trezită? îl întrerupse tăios Bayta. Împotriva cui? Și în ce calitate acționați dumneavoastră pentru a trage semnalul de alarmă: ca rebel democrat sau ca agent al Poliției Secrete și provocator?

Chipul căpitanului se crispă:

— „Doamnă Revoluție”, atunci când întreaga Fundație este amenințată, pier atât democrații cât și tiranii. Să-i salvăm pe tiranii noștri de un alt tiran mai mare, pentru ca, la rândul nostru, să-i putem răsturna pe primii.

— Cine este tiranul mai mare despre care vorbiți? se aprinse Bayta.

— Catârul! Știu suficiente lucruri despre el încât să fiu ucis în orice clipă, dacă n-aș fi precaut. Spuneți-i măscăriciului să iasă din cameră. Ce vă voi dezvălui acum nu e pentru urechile lui.

— Magnifico! făcu Bayta, însoțindu-și vorba cu un gest, și măscăriciul ieși tăcut.

Vocea căpitanului deveni gravă și reținută, iar Toran și Bayta se dădură mai aproape.

— Catârul este un individ șiret – mult prea șiret ca să nu-și dea seama de avantajul, fascinația și strălucirea conducerii personale. Dacă renunță la așa ceva, înseamnă că are un motiv întemeiat. Ar putea crede că un contact personal i-ar dezvălui ceva de o importanță covârșitoare, ceva *ce nu trebuie cunoscut*. Le făcu semn să nu-l întrerupă cu întrebări și continuă grăbit: În acest scop, m-am deplasat în locurile lui natale și am chestionat oameni care, pentru ceea ce știu, nu vor trăi mult. Oricum, mai sunt doar câțiva în viață. Își amintesc de copilul născut cu treizeci de ani în urmă, de moartea mamei, de tinerețea lui ciudată. *Catârul nu este o ființă umană!*

Cei doi ascultători se traseră înapoi, îngroziți de implicațiile

nebănuite. Niciunul nu înțelege pentru moment prea limpede, dar amenințarea era reală.

— E un mutant, continuă căpitanul, și asta rezultă cu claritate din cariera lui plină de succese. Nu știu ce putere are sau în ce măsură poate fi ceea ce romanele noastre de aventuri numesc „supraom”, însă ascensiunea lui de la zero până la stăpânirea Kalganului, în numai doi ani, este revoltătoare. Înțelegeți pericolul, nu-i așa? În Planul Seldon se pot calcula accidente genetice sau calități biologice imprevizibile?

— Nu-mi vine a crede, spuse rar Bayta. E o capcană pe care n-o înțeleg. Dacă e supraom, de ce nu ne-au ucis oamenii lui când au avut prilejul s-o facă?

— V-am spus că nu știu în ce măsură a acționat mutația. S-ar putea să nu fie încă pregătit pentru a ataca Fundația, și ar fi un semn de mare înțelepciune să ne opunem oricărei provocări pripite. Mă lăsați să discut cu măscăriciul?

Căpitanul se așează în fața lui Magnifico, care începu să tremure. Era clar că nu avea încredere în acest bărbat solid și rigid care-l sfreddea cu privirea.

— L-ai văzut vreodată pe Catâr cu ochii tăi? începu căpitanul calm.

— Ba chiar prea bine, bunule domn. Și i-am simțit și greutatea palmei.

— Nu mă îndoiesc de asta. Poți să-l descrii?

— Mi-e groază să-mi amintesc, înălțimea voastră. E un bărbat cu o statură impunătoare, cu părul purpuriu aprins. Pe lângă el, chiar și dumneavoastră ați părea un pitic. Adunându-mi toată puterea și greutatea trupului, am încercat odată să-i clintesc o mână, dar n-am reușit. (Pe cât de slab și de pipernicit era, Magnifico păru să se prăbușească și să devină o grămăjoară minusculă de brațe și picioare.) Adeseori, ca să-și distreze generalii sau doar ca să se amuze, mă ridică la o înălțime amețitoare, trecându-și un singur deget prin centura mea, și mă pune să-i recit poeme. Mă lăsa jos numai după ce alcătuiam douăzeci de versuri, fiecare improvizat și cu rimă perfectă, căci altfel mă ridică din nou. Are o putere înspăimântătoare, bunule domn, pe care o folosește cu o cruzime de nedescris, iar ochii săi, mărite domn, nu-i vede nimeni.

— Ce vrei să spui?

— Mărite domn, poartă ochelari de un fel nemaîntâlnit. Se spune că sunt opaci și că vede prin ei grație unei vrăji nebănuite de puternice care depășește puterile omenești. Am mai auzit – spunând acestea, vocea îi deveni reținută și misterioasă – că a-i vedea ochii înseamnă a-ți găsi moartea, căci ucide cu ochii, mărite domn.

Magnifico își roti privirea spre fiecare și spuse cu o voce pierdută:

— Pe viața mea, acesta-i adevărul!

Bayta oftă adânc:

— Se pare că aveți dreptate, domnule căpitan. Vreți să preluați conducerea?

— Păi, să vedem cum stau lucrurile. Nu datorați nimic aici? Bariera de deasupra Hangarului este ridicată?

— Putem pleca oricând.

— Atunci plecăm imediat. Catârul s-ar putea să nu dorească să supere Fundația, dar el riscă enorm dacă-l lasă pe Magnifico să scape. De-aia s-a făcut atâta zarvă după fuga acestui amărât. S-ar putea, totodată, să fim așteptați de câteva nave imediat cum ne ridicăm. Iar dacă vom dispărea fără urmă în spațiu, pe cine să învinuiești de crimă?

— Așa e, îl aprobă Toran pierdut.

— Aveți, totuși, un scut și probabil că nava dumneavoastră e mai rapidă decât oricare alta de aici, așa că, imediat ce ieșim din atmosferă, îndreptați-vă nepăsători spre cealaltă emisferă, apoi îndepărtați-vă de planetă cu viteză maximă.

— Da, spuse Bayta cu răceală, și când ne vom întoarce pe Fundație ce vom face, domnule căpitan?

— Păi, în acest caz, sunteți niște cetățeni de treabă de pe Kalgan. Ori nu-i adevărat? Altceva nu știu.

Nu mai spuseră nimic. Toran se îndreptă spre tabloul de bord. Curând simțiră o ușoară zdruncinătură.

Abia când Kalgan rămase în urmă, la o distanță sigură pentru a încerca primul salt interstelar, chipul Căpitanului Pritcher se descreți puțin. Nicio navă a Catârului nu încercase să le împiedice plecarea.

— Se pare că ne lasă să plecăm cu Magnifico, spuse Toran. Povestea dumneavoastră nu se potrivește.

— Doar dacă nu cumva vrea să plecăm cu el, ceea ce n-ar fi în avantajul Fundației, îl corectă căpitanul.

După un ultim salt, când ajunseră la o distanță care să le permită un zbor normal până la Fundație, recepționară primul buletin de știri în ultraunde.

Era o știre pierdută printre atâtea altele. Se menționa că un lord războinic – crainicul nu se obosise să-i dezvăluie numele – protestase față de Fundație în legătură cu răpirea unui membru al curții sale. Apoi, fură prezentate știrile sportive.

— E cu un pas înaintea noastră, spuse Căpitanul Pritcher cu o voce glacială, și adăugă cufundat în gânduri: E gata să atace Fundația, folosind acest incident pentru a-și justifica acțiunea. Asta ne va îngreuna situația. Va trebui să acționăm fără a fi pe deplin pregătiți.

15. Psihologul

Existau motive întemeiate pentru ca noțiunea de „știință pură” să se bucure de cea mai deplină libertate pe Fundație. Căci într-o Galaxie în care supremația și chiar supraviețuirea Fundației se bazau pe superioritatea tehnologică, în ciuda forței fizice folosite în ultimul secol și jumătate, Omul de Știință se bucura de o anumită imunitate. Era nevoie de el, iar el știa bine acest lucru.

Tot astfel, existau motive întemeiate pentru care Ebling Mis – doar cei ce nu-l cunoșteau îi adăugau titlurile la nume – se bucura de cea mai deplină formă de libertate pe Fundație în domeniul „științei pure”. Într-o lume în care știința era respectată, el era Omul de Știință fără a stârni zâmbetul și fără litere de-o șchioapă. Era nevoie de el, și el știa asta.

Iată motivul pentru care, în timp ce alții își plecau capul și făceau temenele, el le refuza și adăuga, fără să se teamă, că strămoșii lui nu se ploconiseră vreodată în fața nepricopsiților de primari și că pe vremea strămoșilor lui primarul ales putea fi dat afară din post cu un șut la voința alegătorilor, căci singurii oameni care moșteneau ceva prin naștere erau doar idioții congenitali.

Așa se face că, atunci când Ebling Mis hotărî să-i permită lui Indbur să se bucure de onoarea de a-l primi în Audiență, nu se mai osteni să transmită cererea lui de-a lungul întregului lanț obligatoriu de comandă și să aștepte răspunsul favorabil pe aceeași cale. După ce-și puse pe umeri, la întâmplare, cea mai ponosită dintre cele două haine de culoare închisă pe care le avea, își trânti pe creștet o pălărie neasortată, pleoștită și cu o formă greu de recunoscut, își aprinse o țigară de foi, interzisă în acel loc, și dădu buzna în palatul primarului, împingându-i pe cei doi paznici care protestară neconvincător de parcă behăiau.

Excelenței sale îi parveniră primele semnale ale acestei încălcări de etichetă în timp ce se afla în grădină, când auzi hărmălaia din ce în ce mai vehementă și o voce ca de taur care răspundea cu blesteme.

Indbur puse jos fârașul cu care făcea curățenie, se ridică încet în picioare și, cu aceeași încetineală, se schimbă la față. În fiecare zi după muncă, timp de două ore la începutul amiezei, dacă vremea era bună, Indbur se relaxa în grădină. Acolo, florile creșteau în pătrate și triunghiuri, trasate cu o rigoare severă în roșu și galben, cu minuscule

tușe de violet la vârfuri, și plante verzi care mărgineau totul cu linii rigide. Acolo, în grădina sa, nimeni nu avea voie să-l tulbure – *nimeni!*

Indbur își scoase mânușile murdare de pământ în timp ce se îndreptă spre poarta grădinii.

— Ce înseamnă asta? întrebă el în cele din urmă.

Răspunsul veni foarte prozaic, pentru că Mis apărură ca din senin, cu vocea lui bubuitoare, gesticulând sălbatic din brațe către cei care încă se mai agățau de haina pe care o transformase în zdrențe.

Indbur le făcu semn să se îndepărteze cu o uitătură solemnă și dezaprobatoare, iar Mis se aplecă să-și culeagă pălăria mototolită; scutură de pe ea un pumn de praf și pământ, o vârî la subsuoară și zise:

— Ascultă la mine, Indbur, protejații ăștia ai tăi incalificabili trebuie să-mi cumpere o haină nouă. Pe asta o mai puteam purta mult și bine.

Primarul rămase țeapăn și, nemulțumit, își puse în valoare înălțimea de un metru și aproape șaiszeci de centimetri și vorbi cu un aer semeț:

— Mis, nu mi s-a adus la cunoștință că ai fi solicitat o audiență. Sunt sigur că nu ți-a fost programată.

Ebling Mis privi în jos către primar, neîncrezător și vizibil mirat:

— Pentru numele Galaxiei, Indbur, n-ai primit bilețelul de la mine? Parcă i l-am dat ieri unui neisprăvit în uniformă stacojie. Ți l-aș fi dat direct, dar știam că ții la formalități.

— Formalități! Indbur își dădu ochii peste cap exasperat, apoi spuse cu hotărâre: N-ai auzit de organizarea rațională a activității? Pe viitor, va trebui să prezinți o cerere pentru audiență, redactată cum se cuvine, în trei exemplare, la biroul guvernamental la care ai treabă, în care să specifice și scopul. Apoi va trebui să aștepti până când mersul normal al evenimentelor îți va aduce o înștiințare referitoare la data programării audienței acordate. Abia după aceea trebuie să te înfățișezi în ținută adecvată – am zis adecvată, înțelegi? – și cu respectul convenit unei asemenea ocazii. Acum poți să te retragi.

— Ce nu-i în ordine cu ținuta mea? întrebă Mis, întărit. Cea mai bună haină pe care o aveam până când sălbaticii aceia incalificabili și-au înfipt ghearele în ea. Voi pleca de îndată ce-ți voi spune ce am de spus. Pentru numele Galaxiei, dacă n-ar fi vorba de o Criză Seldon, aș pleca imediat.

— Criză Seldon?! manifestă Indbur un început de interes.

Mis era un mare psiholog – un democrat, o persoană incomodă și, cu siguranță, un rebel – dar, cu toate acestea, psiholog. În starea de nedumerire în care se afla, primarul ezită să exprime cu voce tare durerea intimă ce-l străfulgeră când Mis smulse nepăsător o floare, o duse spre nări plin de speranță și apoi o azvârli cât colo, strâmbând

din nas.

Indbur spuse cu răceală:

— Vrei să-mi ascuți sfatul? Grădina aceasta n-a fost făcută pentru discuții pe teme importante și grave.

S-ar fi simțit mai în largul său pe fotoliul înalt din spatele biroului lat, de unde ar fi putut privi nestingherit cele câteva șuvițe de păr care se străduiau să ascundă chelia roz a lui Mis. S-ar fi simțit mult mai bine dacă Mis și-ar fi aruncat ochii în toate părțile căutând un scaun inexistent și ar fi rămas în picioare, mutându-și greutatea de pe un picior pe altul, fără să lase această impresie. S-ar fi simțit cel mai bine când, ca răspuns la o apăsare pe un anume buton, un subordonat îmbrăcat în livrea ar fi intrat temător, pe vârful picioarelor, ar fi făcut o plecăciune în drum spre biroul său și ar fi așezat acolo un tom pântecos legat în metal.

— Acum, de bună seamă, zise Indbur – din nou stăpân pe situație –, pentru a face această audiență neautorizată cât se poate de scurtă, te rog să prezinți lucrurile în câteva cuvinte.

— Știi cu ce m-am ocupat în zilele din urmă? întrebă Ebling Mis fără să se grăbească.

— Am rapoartele tale aici, răspunse primarul satisfăcut, împreună cu rezumatele autorizate. După câte înțeleg, cercetările tale în ceea ce privește matematica psihoistoriei au fost efectuate în scopul de a reproduce opera lui Hari Seldon și, evident, de a trasa desfășurarea proiectată a istoriei viitoare pentru uzul Fundației.

— Exact, spuse Mis inflexibil. Când Seldon a întemeiat Fundația, a fost îndeajuns de înțelept să nu includă niciun psiholog printre oamenii de știință aduși aici, astfel încât Fundația a acționat orbește, în funcție de cursul neîntrerupt al necesității istorice. În cadrul cercetărilor mele, am pus un mare accent pe aluziile făcute cu prilejul deschiderii Bolții Timpului.

— Cunosci acest lucru, Mis. E o pierdere de vreme să te repeți.

— Nu mă repet, se dezlănțui Mis, pentru că ceea ce am de gând să-ți comunic nu este inclus în niciunul dintre rapoartele acelea.

— Cum adică nu este inclus în rapoarte? întrebă prostește Indbur. Cum ai putut...?

— Pentru numele Galaxiei! Lasă-mă pe mine să-ți explic, ființă respingătoare ce ești. Nu-mi mai pune în cârcă ceea ce n-am spus și nu mai întoarce pe toate fețele orice afirmație de-a mea, că altfel plec și las totul să se facă praf în jurul tău. Ține minte, neghiob incalificabil ce ești, Fundația va reuși pentru că așa trebuie, dar dacă eu plec acum și te las în pace, *tu* nu vei reuși nimic.

Trântindu-și cu năduf pălăria de pământ, Mis o luă grăbit pe scările platformei pe care era așezat biroul larg și, împingând precipitat hârtiile de pe el, se așază pe-un colț.

Înnebunit, Indbur se gândi să cheme garda sau să folosească vreuna din armele aflate în birou. Ochii lui Mis îl ținutau însă cu furie și nu reuși decât să se facă mai mic și să adopte o atitudine de supușenie.

— Doctore Mis, încep eu, nu prea convins de necesitatea respectării formalităților, trebuie să...

— Ține-ți gura, se răsti feroce Mis, și ascultă. Dacă chestia asta de aici, zise el și lovi strașnic cu palma dosarul legat de pe birou, e o prelucrare neroadă a raportului meu, azvârle-o cât colo. Orice raport pe care-l înaintez trece prin mâinile a douăzeci și ceva de funcționari, ajunge la tine și apoi îmi este înmănat, după ce mai trece pe la alți douăzeci. Toate bune și frumoase dacă nu există nimic secret în raport. Ei, bine, eu am aici ceva confidențial. Atât de confidențial, încât nici băieții cu care colaborez n-au prins de veste. Munca au făcut-o ei, desigur, dar fiecare a desăvârșit câte o porțiune neînsemnată și izolată, iar eu am asamblat toate părțile astea. Știi ce reprezintă Bolta Timpului?

Indbur dădu afirmativ din cap, dar Mis continuă să vorbească nestăpânit, cu o plăcere și o bucurie nedisimulate.

— Ei, o să-ți spun eu, pentru că de multă vreme îmi imaginam că Galaxia va ajunge în situația asta incalificabilă; îți citesc în ochi ce-ai vrea să faci acum, farsor și guguman ce ești. Ții mâna lângă un buton pe care, dacă apeși, or să năvălească aici soldați cu zecile ca să mă căsăpească, dar te temi de ceea ce știu, te temi de o Criză Seldon. Dar te asigur că, dacă atingi ceva de pe birou, îți fărâm capul incalificabil înainte de intrarea vreunuia. Oricum, tu, banditul de taică-tu și piratul de bunică-tu ați supt de-ajuns din vloga Fundației.

— Asta e înaltă trădare, bâigui Indbur.

— Bineînțeles că e, făcu Mis cu o bucurie ascunsă, dar ce poți să faci? Hai să-ți vorbesc despre Bolta Timpului. Această Boltă a Timpului e ceea ce Hari Seldon a instalat aici la început pentru a ne ajuta să depășim situațiile mai grele. Seldon a pregătit câte un simulacru personal ca ajutor pentru fiecare Criză și a dat explicații. Au fost patru crize până acum – deci patru apariții. Prima oară a apărut când criza era la apogeu. A doua oară, în momentul imediat următor evoluției reușite a celei de-a doua crize. La crizele a treia și a patra a fost ignorat, probabil, pentru că nu mai era nevoie de ajutorul lui, dar cercetările recente, și care nu sunt incluse în rapoartele pe care le ai, ne arată că el oricum a apărut, și încă la momentul potrivit. Pricepi?

Mis nici nu așteptă, de altfel, un răspuns. Își azvârli, în cele din urmă, țigara de foi, ajunsă într-o stare jalnică, și se scotoci prin buzunare după alta, o găsi și o aprinse. Pufăi nervos de câteva ori, scoțând vâlătuci de fum.

— În mod oficial, spuse el, am încercat să reconstruiesc știința

psihoistoriei. Ei bine, nimeni n-o să reușească asta nici acum, nici peste un veac. Numai că eu am făcut progrese în ceea ce privește elementele simple și le-am putut folosi ca scuză ca să mă amestec și în problema Bolții Timpului. Ceea ce *am făcut* presupune determinarea, cu o doză apreciabilă de siguranță, a datei exacte a următoarei apariții a lui Hari Seldon. Cu alte cuvinte, pot să-ți ofer data la care iminenta Criză Seldon, cea de-a cincea, va ajunge la apogeu.

— Și când va avea loc? Întrebă încordat Indbur.

Mis, cu o nepăsare veselă, lăsă bomba să explodeze:

— Peste patru luni. Patru luni incalificabile, fără două zile.

— Patru luni! făcu Indbur cu o vehemență care nu-i era în fire. Imposibil.

— Imposibil, pe naiba!

— Patru luni? Îți dai seama ce înseamnă asta? Unei crize iminente peste patru luni i-au trebuit ani întregi ca să se dezvolte.

— Și de ce nu? Există vreo lege a naturii care să-i impună unui proces să se maturizeze la lumina zilei?

— Dar nimic n-o prevestește. Nu se simte niciun pericol. Indbur aproape că-și frângea mâinile de îngrijorare. Apoi, cu o furie care mocnise îndeajuns, explodă: *Dă-te jos* de pe biroul meu și lasă-mă să-mi pun lucrurile în ordine. Cum îți închipui că pot să *gândesc* în condițiile astea?

Luat prin surprindere, Mis se ridică greoi de pe birou și se dădu într-o parte.

Indbur rearanjă obiectele pe locurile lor inițiale cu mișcări febrile. Spuse repede și precipitat:

— Nu ai niciun drept să dai buzna aici. Dacă ți-ai fi prezentat teoria...

— Dar nu e o *teorie*.

— Iar eu spun că *este* o teorie. Dacă ai fi prezentat-o cu probe și argumente într-un mod adecvat, ar fi mers la biroul de Științe Istorice. Acum ar fi fost tratată cu toată seriozitatea, analiza rezultată mi-ar fi fost prezentată mie și apoi, desigur, s-ar fi întreprins măsurile ce se cuveneau. Așa, însă, m-ai săcăit pe mine fără niciun motiv întemeiat. Aha, uite-o aici!

Ținea în mână o foaie de hârtie argintie și transparentă pe care o scutură în direcția solidului psiholog.

— Acesta este un scurt rezumat pe care-l pregătesc eu însumi, săptămânal, privind problemele externe care apar. Ascultă: am încheiat negocierile pentru un tratat comercial cu Mores, continuăm negocierile pentru un altul cu Lyonesse, am trimis o delegație la nu știu ce sărbătorire pe Bonde, am primit nu știu ce plângere de pe Kalgan și am promis să o soluționăm, am protestat împotriva unor practici comerciale ilegale din Asperta, iar ei au promis să rezolve

problema, și altele, și altele, tot așa. (Privirea primarului alunecă în josul listei cu notații codificate și apoi așază cu atenție foaia la locul ei în dosarul potrivit, din locul potrivit.) Ți spun eu, Mis, că de aici nu rezultă decât adieri de ordine și pace...

Ușa de la capătul îndepărtat se deschise și în birou intră, într-o manieră dramatică, fără nicio legătură cu viața reală, o notabilitate îmbrăcată într-un costum simplu.

Indbur dădu să se ridice de pe scaun, dar se răzgândi. Avu ciudata și ireala senzație că lumea se învârtește în jurul lui, senzație pe care mulți dintre noi o încercăm atunci când se întâmplă prea multe într-o singură zi. După ce Mis intrase cu forța și-l enervase, acum apărea, la fel de nepotrivit, secretarul său, care cel puțin cunoștea regulile casei.

Acesta făcu o plecăciune adâncă.

Indbur întrebă tăios:

— Ce e?

Secretarul răspunse cu capul plecat, de parcă s-ar fi adresat pardoselii:

— Excelență, Căpitanul Han Pritcher de la Informații s-a întors de pe Kalgan, încalcând ordinele dumneavoastră, și a fost întemnițat potrivit ordinului dumneavoastră anterior – ordinul X20-513. Acum își așteaptă execuția. Cei care-l însoțesc au fost reținuți pentru interogatoriu și s-a întocmit un raport complet.

Exasperat, Indbur spuse:

— S-a primit un raport complet. Și?

— Excelență, Căpitanul Pritcher a raportat, cam confuz, despre existența unor planuri primejdioase din partea noului Lord al Kalganului. Nu i s-a acordat dreptul la replică, potrivit ordinelor anterioare – ordinul dumneavoastră X20-651 –, dar afirmațiile lui au fost înregistrate și vi s-a înaintat un raport complet.

— S-a primit un raport complet. Și? urlă Indbur.

— Excelență, în ultimul sfert de oră au fost primite o serie de rapoarte de la frontiera Salinniană. Nave identificate ca aparținând Kalganului au pătruns pe teritoriul Fundației fără autorizație. Navele sunt înarmate. Au avut loc lupte.

Secretarul se aplecă până la pământ. Indbur rămase în picioare. Ebling Mis se scutură ca să-și revină din surpriză, îl apucă pe secretar de mână, îl ridică în picioare și-l lovi sănătos peste umăr:

— Hei, ai face bine să-l eliberezi pe acest Căpitan Pritcher și să-l trimiți încoace. Acum, ieși!

Secretarul plecă și Mis se întoarse către primar:

— N-ar fi cazul să pui mașinăria în mișcare, Indbur? Patru luni, îți amintești?

Indbur rămase cu ochii pierduți. Doar un deget părea că mai are viață în el, și acesta trasa triumphiuri tremurătoare pe suprafața

lucioasă a biroului.

16. Conferința

Când cele douăzeci și șapte de Lumi Comerciale Independente, unite doar prin neîncrederea față de planeta-mamă a Fundației, realizează împreună o întrunire și fiecare dintre ele este animată de mândria născută din propria-i neînsemnătate, încurajată și întărită de propria-i insularitate și împătimită de pericole eterne, există o serie de negocieri preliminare, de o meschinărie îndeajuns de mare, care pot să-i descurajeze până și pe cei mai perseverenți în a le depăși.

Nu este suficient să fixezi dinainte detalii, precum metoda de votare sau modul de alegere a reprezentanților. Acestea devin probleme de importanță politică. Nu este de ajuns să stabilești problemele prioritare la masa de seară sau la tratative, pentru că acestea sunt probleme de importanță socială.

Fusese mai greu să se stabilească locul întrunirii – pentru că aceasta era o problemă de un covârșitor provincialism. Și, în cele din urmă, căile întortocheate ale diplomației au condus către lumea Radole, pe care unii comentatori o sugeraseră dintru început, din simplul și logicul motiv că avea o poziție centrală.

Radole era o lume unică și, ca potențial militar, deținea cea mai slabă forță între cele douăzeci și șapte de Lumi. Aceasta fusese încă un factor care atârnamea greu în logica alegerii.

Era o lume ca o panglică – și Galaxia e plină de lumi ca aceasta, dintre care cele locuibile constituie o raritate. Cu alte cuvinte, cele două jumătăți ale ei stăteau îndreptate spre veșnicele extreme de arșiță și frig, iar regiunea în care viața era posibilă se afla în panglica subțire a zonei crepusculare.

O asemenea lume pare a fi, în mod invariabil, neatrăgătoare pentru cei ce n-au încercat să se stabilească acolo, dar există locuri plasate strategic, și Radole City era așezat într-un astfel de loc.

Se întindea de-a lungul pantelor domoale ale unor dealuri mici, în fața unor munți teșți care-l mărgineau spre granița emisferei reci și care opreau înaintarea înspăimântătoare a gheturilor. Aerul cald și uscat al emisferei însorite venea în valuri asupra orașului, iar dinspre munți era pompată prin conducte apa – și astfel, Radole City devenise o grădină continuă, plutind într-o dulce dimineață de iunie fără de sfârșit.

Fiecare casă se cuibărea între florile propriei grădini, expusă

tuturor elementelor îmblânzite. De dragul comerțului exterior, pe care îl dezvoltaseră până într-atât încât Radole devenise o lume mai degrabă productivă decât o lume tipică a Neguțătorilor, fiecare grădină era un teren horticol pe care plantele luxuriante creșteau în împerecheri stranii.

Prin urmare, în felul său, Radole City era un mic petic smuls din Eden, o unică oază de blândețe și de lux pe o planetă altfel îngrozitoare, ceea ce fusese, de asemenea, un element ce atârname greu în această alegere.

Ciudățenia mai venea și din fiecare dintre cele douăzeci și șase de Lumi de Neguțători: delegați, soții, secretare, jurnaliști, nave și echipajele acestora. Populația din Radole aproape că se dublase, iar resursele erau puse la grea încercare. Se mânca după dorință, se bea după voia fiecăruia și nu se dormea defel.

Și totuși, printre oaspeții care forfoteau de colo-colo, doar câțiva nu erau pe deplin conștienți că întreaga Galaxie se mistuia încet într-un soi de război tăcut și aducător de somn. Cei care realizau acest lucru puteau fi împărțiți în trei categorii. Din prima făceau parte cei care știau puține și se dovedeau neîncredători...

Așa era și tânărul pilot spațial care purta la șapcă o cocardă cu inscripția Haven și care, ținând paharul în dreptul ochilor, reușise să prindă privirea fetei din Radole ce stătea în fața lui și zâmbea. El tocmai spunea:

— Am trecut exact prin zona în care se poartă războiul ca să ajungem aici, și am făcut-o dinadins. Vreme de un minut-lumină am călătorit în zona neutră, foarte aproape de Horleggor...

— Horleggor? se băgă în vorbă un localnic cu picioare lungi, care făcea pe gazda acestei adunări. Acolo a fost înfrânt Catârul săptămâna trecută, nu?

— De unde ai auzit? Întrebă pilotul cu superioritate.

— De la un post de radio al Fundației.

— Daa? Păi află de la mine: Catârul *a ocupat* Horleggorul. Aproape că ne-am ciocnit de un convoi de nave de-ale lui care tocmai dintr-acolo veneau. Când rămâi la locul bătăliei, iar învingătorul se îndepărtează în goană, nu înseamnă că ai fost înfrânt.

În discuție interveni cineva cu o voce puternică și guturală:

— Nu mai vorbiți așa. Întotdeauna Fundația primește primele lovituri acolo unde-o doare mai tare. Ascultați la mine: mai aveți puțină răbdare și veți vedea. Bătrâna Fundație știe când să se întoarcă. Și atunci să te ții: *Poc!* Cel care vorbise tăcu și zâmbi ușor batjocoritor.

— Oricum ar fi, zise pilotul de pe Haven, după o scurtă pauză, așa cum vă relatam, noi am văzut navele Catârului și arătau tare bine. Vă spun eu – păreau noi.

— Noi? făcu localnicul gânditor. Le construiesc chiar ei? (Rupse o

frunză din ramura ce-i atârna deasupra capului, o mirosi cu delicatețe, apoi o zdrobi între dinți, și seva verzuie răspândi în jur o aromă mentolată.) Vrei să-mi spui mie că au înfrânt navele Fundației cu hârburi făcute de ei? Hai, mai zi ceva.

— Le-am văzut, amice. Doar știu încă să deosebesc o navă de o cometă, nu crezi?

Localnicul se dădu mai aproape de pilot și se aplecă spre el:

— Știu eu ce știu. Ascultă, nu te lăsa păcălit. Războaiele nu pornesc din senin, iar noi avem o gloată de deștepți care fac jocurile.

Apoi un altul zise cu o voce răstită:

— Așteaptă până-n ultima clipă, și atunci: *Bum!* Zâmbi tâmp cu toată gura către fată, care se trase deoparte.

— Bătrâne, îți închipui că individul ăsta, Catârul, face toate jocurile. Nici vorbă! (Radolianul își întări spusele cu o mișcare a degetului.) După câte-am auzit, e omul nostru, și am auzit asta dintr-o sursă demnă de încredere, de sus. Noi îl plătim și, probabil, tot noi am construit și navele acelea. Să fim realiști – cred că așa stau lucrurile. A, sigur, până la urmă n-o să reușească să înfrângă Fundația, dar poate s-o șubrezească și atunci *intervenim noi*.

— Numai despre asta știi să vorbești, Clev? i-o tăie fata. Despre război? Mă obosești.

Într-un acces de galanterie, pilotul din Haven interveni împăciuitor:

— Să schimbăm subiectul. Doar n-o să le supărăm pe fete.

Celălalt repetă fraza și bătu ritmul vorbelor cu halba în tăblia mesei. Micile grupuri care se formaseră se destrămară chicotind și comentând, iar alte câteva perechi ieșiră din chioșcul de vară din spate.

Conversația deveni mai generală, mai variată și mai fără noimă...

În a doua categorie intrau aceia care știau ceva mai multe lucruri și erau mai puțin siguri pe ei...

Așa era Fran, mătăhălosul cu un singur braț, care reprezenta Havenul ca delegat oficial și care își dădea silința să fie la înălțime, cultivând tot felul de amicitii: cu femei, când putea, și cu bărbați, când n-avea încotro.

Acum se odihnea în locuința unuia dintre noii săi prieteni, situată pe vârful unui deal, ceea ce nu prea i se întâmplase decât o dată sau de două ori de la sosire. Noul său prieten se numea Iwo Lyon, un suflet înflăcărat din Radole. Casa lui era izolată de restul caselor și părea să plutească singură în mijlocul unei mări de parfumuri florale și zumzet de insecte. Fran stătea întins și se lăfăia la soare pe mica plajă de pe o fâșie de iarbă tunsă scurt așezată în pantă.

— N-avem așa ceva pe Haven, zise el.

Somnolent, Iwo îi răspunse:

— Să vezi ce-i pe emisfera friguroasă. E un loc la vreo douăzeci de mile de aici unde oxigenul curge ca apa.

— Nu mai spune?

— Serios.

— Păi, să-ți povestesc și eu una, Iwo... În vremurile de odinioară, înainte de a-mi pierde brațul, am umblat și eu printr-o mulțime de locuri, știi, și n-o să-ți vină a crede, dar... Și povestea ce urmă se depănă multă vreme, iar Iwo nu vru s-o creadă.

Într-un moment în care nu căsca, Iwo spuse:

— Nimic nu se mai face ca pe vremuri, ăsta-i adevărul.

— Da, și eu am aceeași impresie. Ei, dar nu-i chiar așa, își reveni Fran, să nu mai zici asta. Ți-am povestit despre fiul meu, nu? *El* este unul din vechea școală, dacă vrei. Are să devină mare Neguțător, pe cinstea mea. E leit taică-su în toate, numai că s-a căsătorit.

— Vrei să zici că are un contract legal cu o fată?

— Asta vreau să zic. Eu unul nu-i văd rostul. S-au dus pe Kalgan să-și petreacă luna de miere.

— Kalgan? *Kalgan*? Și când a fost asta?

Fran zâmbi cu toată gura, vorbind cu subînțeles:

— Cu puțin înainte ca Lordul Kalganului, Catârul, să declare război Fundației.

— Serios?

Fran încuviință cu o mișcare a capului și-i făcu semn lui Iwo să se dea mai aproape. Apoi spuse cu voce răgușită:

— De fapt, o să-ți spun ceva, dar numai pentru urechile tale. Fiul meu a fost trimis pe Kalgan cu un scop anume. Acum n-aș vrea să se știe chiar totul, mă înțelegi, dar dacă ești la curent cu situația actuală, presupun că poți să ghicești și singur. În orice caz, băiatul meu a fost omul potrivit pentru treaba asta. Noi, Neguțătorii, am avut nevoie de puțin scandal. (Zâmbi cu subînțeles.) Așa s-a și întâmplat. N-o să-ți spun cum am reușit, dar băiatul meu s-a dus pe Kalgan, iar Catârul și-a trimis navele. Fiul meu!

Iwo rămase profund impresionat. Deveni, la rândul lui, secretos:

— Foarte bine. Știi, se zice că și noi avem cinci sute de nave pe care suntem gata să le aruncăm în luptă la momentul potrivit.

Iar Fran spuse răspicat:

— Poate chiar mai multe. Asta e adevărata strategie. Strategia care-mi place. (Se scărpină îndârjit pe burtă.) Dar să nu uităm că și Catârul e un tip deștept. Ceea ce s-a întâmplat la Horleggor mă îngrijorează.

— Am auzit că a pierdut vreo zece nave.

— Așa e, dar mai avea o sută, așa că Fundația a trebuit să se retragă. E cât se poate de bine că tiranii aceia au fost înfrânți, dar cam repede. Clătină neîncrezător din cap.

— Ce mă frământă pe mine e de unde are Catârul toate navele astea? Se zvonește peste tot că noi i le facem.

— Noi? Neguțătorii? Dintre toate Lumile Independente, Havenul are cele mai mari întreprinderi producătoare de nave, dar n-am făcut până acum decât nave pentru noi. Crezi că e vreo lume care să construiască singură o flotă pentru Catâr, fără să-și ia măsuri pentru o acțiune unită? Asta e un... un basm.

— Bine, dar atunci de unde le are?

— Le face singur, bănuiesc, spuse Fran ridicând din umeri. Și asta îmi dă fiori.

Fran clipi, căci soarele îi bătea în ochi, și se prinse cu degetele picioarelor de rezemătoarea lustruită. Apoi adormi ușurel și bolboroseala respirației lui se pierdu în forfota și bâzâitul insectelor.

Și, în cele din urmă, mai existau acei câțiva care știau multe, dar nu credeau nimic...

Așa era Randu, care în cea de-a patra zi a Conferinței tuturor Neguțătorilor intră în Pavilionul Central unde-l așteptau cei doi bărbați pe care-i rugase să vină acolo. Cele cinci sute de scaune erau goale – și așa aveau să rămână.

Randu vorbi repede, aproape înainte de a se așeza:

— Noi trei reprezentăm aproximativ jumătate din potențialul militar al Lumilor Comerciale Independente.

— Da, spuse Mangin din Iss, eu și colegul meu am discutat deja acest aspect.

— Sunt gata să tratăm repede și precis, zise Randu. Nu mă interesează negocierile sau subtilitățile. Poziția noastră e gravă.

— Ca rezultat al... îl îndemnă Ovall Gri din Mnemon.

— Al evoluției situației din ultima vreme. Vă rog, să începem cu începutul. În primul rând, poziția în care suntem nu se datorează acțiunilor noastre; situația ne-a scăpat de sub control. Negocierile noastre nu s-au desfășurat cu acest Catâr, ci cu alți câțiva, între care cel mai important a fost ex-lordul războinic de pe Kalgan, pe care Catârul l-a înfrânt în momentul cel mai nepotrivit pentru noi.

— Da, dar acest Catâr este un înlocuitor mai valoros, spuse Mangin. N-o să-mi mai bat mintea cu detaliile.

— S-ar putea s-o faci când vei cunoaște *toate* detaliile. Randu îi privi semnificativ și continuă: Acum o lună, i-am trimis pe nepotul meu și pe soția lui pe Kalgan.

— Nepotul tău? făcu surprins Ovall Gri. Nu știam că e nepotul tău.

— În ce scop? întrebă sec Mangin. Acesta? – și degetul lui mare descrie un cerc în aer.

— Nu. Dacă te referi la războiul declanșat de Catâr împotriva Fundației, nu. Cum aș fi putut să ținesc așa de sus? Tânărul nu știa

nimic – nici despre organizație, nici despre scopurile noastre. I s-a spus că sunt un membru neimportant al unei societăți patriotice de pe Haven și că misiunea lui pe Kalgan era aceea de observator amator. Intențiile mele au fost cam neclare, trebuie să recunosc. În primul rând, eram curios în ceea ce-l privește pe Catâr. E un fenomen ciudat – însă ceea ce vă spun știe și un țânc, așa că trec peste asta. În al doilea rând, ar fi constituit un proiect interesant și educativ pentru un om care avea oarece cunoștințe despre Fundație și despre Rezistența de pe Fundație și părea să promită a ne fi util în viitor. Vedeți deci că...

Pe fața lungă a lui Ovall apăru o strâmbătură. Apoi vorbi, arătându-și dinții:

— Prin urmare, trebuie să fi fost surprins de rezultate, pentru că nu e nimeni printre Neguțători care să nu știe că acest nepot al tău a răpit un supus de-al Catârului în numele Fundației, oferindu-i Catârului un *casus belli*. Pentru numele Galaxiei, Randu, te-ai apucat să ne depeni povești răsuflate. Mi se pare greu de crezut că n-ai niciun amestec în toate astea. Hai, recunoaște, ai făcut o treabă iscusită.

Randu clătină din cap și părul alb i se zbârli:

— N-am niciun amestec. Și nici nepotul meu, care este acum reținut pe Fundație și care s-ar putea să nu mai apuce să vadă desăvârșirea acestei trebi iscusite. Tocmai am primit vești de la el. Capsula Personală a ajuns prin contrabandă, a trecut prin zona în care se poartă războiul, a ajuns la Haven și a călătorit de acolo până aici. A făcut o lună pe drum.

— Și...?

Randu își împreună mâinile și zise cu tristețe în glas:

— Mă tem că suntem distribuiți în același rol pe care l-a jucat și fostul lord războinic de pe Kalgan. Catârul este un mutant.

Se lăsă o liniște cumplită, iar bătăile repezi ale inimilor lor erau aproape perceptibile. Sau așa i se năzărise lui Randu.

Când Mangin vorbi din nou, cu voce egală, nu lăsă impresia că se schimbase ceva în atitudinea lui:

— De unde știi asta?

— Pentru că așa spune nepotul meu, doar a fost pe Kalgan.

— Ce fel de mutant? Sunt multe feluri, după cum bine știi.

Randu se sili să-și ascundă furia:

— Da, tot felul de mutanți, Mangin. Dar ăsta e un fel de Catâr. Ce fel de mutant ar porni ca un necunoscut, ar aduna o armată, ar stabili, după cum se spune, o bază pe un asteroid cu raza de cinci mii și ar captura o planetă, apoi un sistem, apoi o regiune, pentru ca, în cele din urmă, să atace Fundația și s-o înfrângă la Horleggor. *Și toate astea în doi sau trei ani!*

Ovall Gri ridică din umeri nedumerit:

— Deci tu crezi că va înfrânge Fundația?

— Nu știi ce să zici. Dar dacă o va face?

— Îmi pare rău, dar n-aș îndrăzni să afirm asta. Fundația *nu* poate fi înfrântă. Ascultă, nu avem niciun alt element de la care să pornim, în afară de afirmația unui... ei bine, a unui băiețandru fără pic de experiență. Să zicem că stăm o vreme deoparte. Cu toate victoriile astea ale Catărului, nu ne-am făcut probleme până acum și, dacă nu merge ceva mai departe, nu văd de ce ne-am schimba planurile. De acord?

Randu se încruntă îngrozit când înțelese țesătura foarte complicată a situației. Le zise amândurora:

— S-a luat legătura cu Catărul până acum?

— Nu, răspunseră cei doi într-un glas.

— E adevărat însă că am încercat. Întrunirea noastră nu are niciun rost dacă nu ajungem la el. Până acum, mai mult am băut decât am gândit, mai mult am curtat decât am durat – citez dintr-un articol de fond din *Radole Tribune* –, și toate acestea din cauză că nu-l putem contacta pe Catăr. Domnilor, avem aproape o mie de nave care așteaptă să fie azvârlite în luptă la momentul propice pentru a prelua controlul asupra Fundației. Eu sunt de părere să schimbăm acest plan. Spun că ar fi mai bine să lansăm cele o mie de nave în luptă acum – dar *împotriva Catărului*.

— Vrei să zici în sprijinul tiranului Indbur și al îmibuibaților Fundației? întrebă Mangin veninos.

Randu ridică obosit o mână:

— Scutește-mă de calificative... Am zis *împotriva* Catărului, și nu altceva.

Ovall Gri se ridică:

— Randu, nu vreau să am nimic de-a face cu asta. Prezintă-ți propunerea diseară în fața întregului consiliu, dacă ții neapărat să te sinucizi politic.

Plecă fără vreun cuvânt și Mangin îl urmă tăcut, lăsându-l pe Randu să petreacă în singurătate o oră ce păru să nu se mai sfârșească, gândindu-se cum să rezolve această situație fără ieșire.

La întrunirea în plen a consiliului din acea seară, Randu nu scoase o vorbă.

Însă a doua zi dimineață, Ovall Gri veni pe neașteptate în camera lui; Ovall Gri era îmbrăcat sumar și nici măcar nu era pieptănat sau bărbierit.

De la masa de pe care nu strânsese încă resturile micului dejun, Randu îl privi cu uimire crescândă, ceea ce-l făcu să scape și pipa din mână.

Fără altă introducere, Ovall spuse pe nerăsuflăte:

— Mnemon a fost bombardată din spațiu printr-un atac mișelesc.

— Fundația? întrebă Randu gânditor.

— Catârul! izbucni Ovall. Catârul! (Vorbea precipitat.) A fost un atac deliberat. Majoritatea flotei noastre s-a alăturat flotilei internaționale. Puținele nave care au rămas ca Escadron de Pază au fost insuficiente și făcute praf. N-au coborât încă pe planetă și s-ar putea să n-o facă, pentru că jumătate din atacanți au fost distruși, dar e stare de război și am venit să te întreb despre situația de pe Haven.

— Sunt încredințat că Havenul va adera la spiritul Cartei Federației. Acum înțelegi? Ne atacă și pe noi!

— Catârul ăsta e un descreierat. Crede că poate înfrânge tot Universul? (Începu să se bâlbâie, se așeză și-l apucă pe Randu de încheietura mâinii.) Supraviețuitorii noștri au raportat despre deținerea de către Catâr a... a unei noi arme. Un anihilator de câmp atomic.

— Ce anume?

— Majoritatea navelor noastre au fost pierdute deoarece armele lor atomice nu le-au fost de niciun folos. Așa ceva nu s-ar fi putut produce printr-un accident sau prin sabotaj. Trebuie să fi fost o armă de-a Catârului. N-a funcționat perfect; efectul a fost intermitent; au existat modalități de a-l neutraliza; oricum, informațiile mele nu sunt detaliate. Îți dai seama că o asemenea armă ar schimba natura războiului și că, probabil, ar face ca întreaga noastră flotă să fie inutilă.

Randu se simți dintr-o dată foarte bătrân. Cu chipul transfigurat de disperare, spuse:

— Mă tem că a apărut un monstru care ne va devora pe toți. Cu toate astea, trebuie să luptăm împotriva lui.

17. Vizi-Sonorul

Casa lui Ebling Mis, dintr-un cartier nu prea pretențios din Terminus City, era binecunoscută oamenilor de știință, literaților și celor informați de pe Fundație. Caracteristicile ei memorabile depindeau, subiectiv vorbind, de sursa care era lecturată. Pentru un biograf care cântărește bine tot ce scrie, casa era „simbolul unui refugiu din fața realității neacademice”; un redactor de la rubrica mondenă ar fi debitat cu voluptate catifelată că era „încărcată cu o atmosferă masculină, agresivă, de dezordine nepăsătoare”; un doctor în filosofie ar fi numit-o, fără a sta prea mult pe gânduri, „elevată, dar lipsită de organizare”; un prieten fără titluri universitare ar fi declarat simplu că era „binevenită pentru un chef la orice oră, mai ales că-ți poți pune picioarele pe canapea”, iar un redactor de la o emisiune săptămânală plină de ifose, în goană după amănuntul care să dea culoare, ar fi vorbit de „locuința simplă, din piatră, a nonconformistului chel și stângist, Ebling Mis”.

Pentru Bayta, care în acel moment gândea doar pentru sine și nu pentru public și care beneficia de avantajul informării la fața locului, casa nu era nici mai mult, nici mai puțin decât neîngrijită.

Cu excepția primelor câteva zile, întemnițarea i se păruse o povară mai ușor de suportat decât aceasta jumătate de oră de așteptare în casa psihologului – și poate chiar sub supraveghere secretă. Atunci măcar îl avusese pe Toran alături de ea.

Și poate că starea de tensiune ar fi doborât-o dacă n-ar fi văzut nasul lung al lui Magnifico într-o postură care arăta, fără puțință de tăgadă, cât era de încordat.

Magnifico stătea cu bărbia sprijinită pe picioarele sale subțiri ca niște fuse, îndoite sub el, de parcă ar fi încercat să se chircească până la dispariție, iar Bayta întinse mâna cu un gest mecanic de blândețe pentru a-l calma. Magnifico tresări, vrând parcă să se facă și mai mic, apoi zâmbi:

— Așa e, doamna mea, s-ar părea că până și trupul meu refuză să accepte ceea ce mintea știe, și se așteaptă la lovituri din partea celorlalți.

— Nu-i nevoie să fii îngrijorat, Magnifico. Sunt cu tine și n-o să las pe nimeni să-ți facă vreun rău.

Ochii măscăriciului priviră pe furiș către ea, dar își schimbară

iute direcția.

— M-au ținut separat de tine și de bunul tău soț și, pe cuvântul meu, poți să și râzi, dar tare singur m-am simțit lipsit de prietenia voastră.

— N-am de ce să râd. Și eu m-am simțit singură.

Fața măscăriciului se luminează și-și strânse genunchii mai aproape de piept.

— Nu l-ai mai întâlnit pe omul acesta care vrea să ne vadă? Întrebă el precaut.

— Nu. Dar este un om celebru. L-am văzut în transmisiuni televizate și am auzit o groază de lucruri despre el. Cred că-i un om de treabă, Magnifico, și n-o să ne facă niciun rău.

— Da? Întrebă măscăriciul foindu-se neliniștit. S-ar putea, doamna mea, dar pe mine m-a mai interogat, și se comportă atât de impulsiv și de gălăgios încât mă bagă în sperieți. Folosește tot felul de vorbe stranii, iar răspunsurile la întrebările lui parcă îmi îngheață în gură. Aproape că-mi vine să dau crezare unuia care cândva a râs de ignoranța mea, spunându-mi o istorie care, în unele momente, făcea să-mi simt inima spărgându-mi pieptul, de nu mai puteam scoate o vorbă.

— Dar acum situația e cu totul alta. Suntem doi la unul, și n-o să ne poată înspăimânta pe amândoi.

— Bine, doamna mea.

Undeva în casă se auzi o ușă trântindu-se și răsună o voce tunătoare. De-abia în fața ușii, vorbele furioase deveniră mai inteligibile: „Pentru numele Galaxiei, pieriți de-aici!” Când ușa se deschise, Bayta și Magnifico putură vedea pentru o clipă doi paznici în uniformă retrăgându-se spășiți.

Ebling Mis intră încruntat, așeză pe podea un pachet ambalat cu grijă și se apropie să-i strângă mâna Baytei. Bayta nu se lăsă mai prejos și i-o strânse pe a lui cu vigoare bărbătească. Mis făcu o piruetă și se întoarse către măscărici, după ce mai aruncă o privire lungă Baytei.

— Căsătorită?

— Da. Am trecut prin formalitățile legale.

— Și ești fericită?

— Deocamdată, da.

Mis ridică din umeri și se întoarse din nou către Magnifico. Desfăcu pachetul:

— Băiete, știi ce-i asta?

Magnifico se ridică iute din poziția în care stătea și prinse instrumentul cu multe clape. Atinse ușor cu degetele nenumăratele contacte și făcu o tumbă pe spate de bucurie, cât pe-acți să se lovească de mobilă.

— Un Vizi-Sonor, spuse el cu glasul înecat de emoție, și încă de o lucrătură care poate să stoarcă lacrimi de bucurie și unui mort. Degetele lui lungi mângâiară clapele și contactele cu apăsări ușoare, într-o unduire înceată, oprindu-se când și când mai mult pe o clapă, apoi pe alta și, în aerul din fața lor, se materializă o strălucire de culoare roz.

— În regulă, băiete, spuse Mis, ai afirmat că te pricepi să mânuiești o asemenea jucărioară și asta-i șansa ta. Ai face bine s-o acordezi mai întâi. Am luat-o dintr-un muzeu. Apoi îi spuse în șoaptă Baytei: După câte știu eu, nu-i nimeni pe Fundație care s-o poată face să cânte. Se aplecă și mai aproape de urechea ei și adăugă repede: Măscăriciul n-are să vorbească dacă nu ești de față. Îmi dai o mână de ajutor?

Ea dădu afirmativ din cap.

— Bun! făcu el. Starea lui de frică e aproape stabilizată și mă îndoiesc că rezistența lui mintală ar putea suporta examinarea cu Sonda Psihică. Dacă e să obțin ceva de la el, trebuie să se simtă în siguranță. Înțelegeți?

Ea îl aprobă din nou.

— Vizi-Sonorul este primul pas în această acțiune. El zice că știe să cânte la instrument, și reacția de adineauri aproape că ne dă certitudinea că asta e una din marile bucurii ale vieții lui. Prin urmare, fie că va cânta bine sau rău, să te arăți interesată și plăcut impresionată. De asemenea, să dovedești prietenie și încredere în mine. Și, mai presus de toate, să urmezi toate sugestiile mele. Aruncă iute o privire către Magnifico care, ghemuit pe un colț al canapelei, umbla la reglajele din interiorul instrumentului, complet absorbit de ceea ce făcea.

Mis se adresă cu voce tare Baytei:

— Ai ascultat vreodată un Vizi-Sonor?

— Odată, la un concert de instrumente rare, spuse Bayta pe același ton. Nu m-a impresionat în mod deosebit.

— Ei, cred că n-ai avut norocul să urmărești un interpret prea bun. Sunt foarte puțini interpreți cu adevărat pricepuți. Instrumentul acesta cere nu numai o perfectă coordonare fizică – deși un pian cu mai multe claviaturi e și mai pretențios –, ci și o gândire neîngrădită. Cu voce scăzută, îi spuse Baytei: Tocmai de aceea scheletul nostru ambulant de colo s-ar putea să fie mai bun decât ne închipuim. De cele mai multe ori, instrumentiștii buni sunt idioți în viața de zi cu zi. Este una dintre ciudățeniile care fac din psihologie o știință interesantă. Apoi adăugă, într-un efort vădit de a crea un cadru pentru o conversație fără pretenții: Știi cum funcționează făcătura asta? Am consultat special niște manuale în acest scop și am aflat că radiațiile lui stimulează direct centrul optic din creier, fără a mai trece prin

nervul optic. Apelează de fapt la utilizarea unui simț care nu este întâlnit în natură. Remarcabil, dacă stai să te gândești. Ceea ce auzi e una, e un lucru comun: timpan, melc și celelalte. Însă... Șșș!... E gata! Vrei să închizi lumina? Rezultatele sunt mai interesante pe întuneric.

În întuneric, Magnifico devenise o simplă pată, iar Ebling Mis – o masă care respira greoi. Bayta se trezi că-și încordează privirea neliniștită, la început fără niciun rezultat. Putu percepe un tremur ușor și subțire ca de trestie în vânt, care începu să fâlfâie dezordonat pe măsură ce sunetul crescă în înălțime. Tremurul plutea, scădea și se ridica din nou, adunându-se și materializându-se, și plonjă cu un vâjâit pătrunzător care avu efectul sfâșierii unei perdele ce acoperea totul.

Un glob minuscul și pulsatoriu de culoare crescă într-o mișcare ritmică și se sparse în aer în picături inofensive care țâșniră spre înalt, apoi coborâră ca niște ghirlande, descriind mișcări curbe și întrepătrunzându-se, formând o horbotă mereu schimbătoare. Picăturile se aglomerară din nou în mici sfere, fiecare de altă culoare, și Bayta începu să descopere o sumedenie de lucruri nebanuite.

Observă că dacă ținea ochii închiși, modelul colorat devenea cu mult mai precis; că fiecare mișcare, oricât de mică, a culorii își avea propriul model de sunet; că nu putea deosebi și numi culorile și că, în cele din urmă, micile globuri nu erau ceea ce păreau, ci delicate siluete.

Siluete delicate; minuscule vâpăi trecătoare care dansau și pâlpâiau cu miile; care dispăreau din raza privirii și reveneau de niciunde, care se loveau una de alta și se întrupau apoi într-o altă culoare.

Fără să vrea, Bayta se gândi la micile pete de culoare care pot fi percepute noaptea când strângi pleoapele până la durere. Era efectul cunoscut și vechi al punctelor mișcătoare care-și schimbă culoarea, al cercurilor concentrice care se micșorează, al maselor inofensive care au o licărire efemeră. Toate acestea le percepea acum, însă mai mari, mai variate – și fiecare punct de culoare era o siluetă microscopică.

Aceste siluete țâșniră către ea în perechi, și-și ridică deodată mâinile, lăsând să-i scape un ușor țipăt de uimire, dar acestea se rostogoliră pe lângă ea și, vreme de o clipă, deveni centrul unei furtuni sclipitoare de zăpadă, în timp ce lumina rece i se scurse pe umeri, apoi pe brațe, ca o avalanșă luminoasă, trecând în zbor peste degetele încleștate și întâlnindu-se cu toatele într-un punct strălucitor din fața ei. Și, dincolo de asta, sunetele a o sută de instrumente se contopiră într-o curgere de șuvoaie lichide, până când ea nu le mai putu deosebi de lumină.

Se întrebă dacă Ebling Mis vedea aceleași lucruri și, dacă nu, ce anume vedea. Curiozitatea trecu și apoi...

Privi din nou. Micile siluete – dar erau oare siluete? –, femeii minuscule cu părul ca para focului, care se răsuceau și se îndoiu mult prea repede pentru a fi percepute, se prinseră în grupuri stelare care se învârtteau, iar muzica era un râs greu perceptibil – un râs de fete – care răsună în urechea ei.

Stelele se strânseseră una în alta, își răspândiră strălucirea și se uniră încet într-o structură – iar de dedesubt, un palat începu să crească cu rapiditate. Fiecare cărămidă era de altă culoare, fiecare culoare era o scânteie minusculă, fiecare scânteie era o lumină pătrunzătoare care-și schimba continuu conturul și făcea ochiul să privească spre cer, către douăzeci de minarete bătute în pietre prețioase.

Un covor sclipitor țâșni încoace și încolo, răsucindu-se și unduindu-se, țesând o pânză imaterială care cuprinse tot spațiul, și din el răsăriră muguri care prinseră să crească devenind ramuri și apoi copaci care cântau o muzică numai a lor.

Bayta era învăluită în cântec. Muzica se ridică precum un zid în jurul ei, în zboruri rapide, lirice. Întinse mâna ca să atingă un copac fragil și petalele înflorite plutiră spre pământ și se stinseră, fiecare, cu un clinchet limpede și ușor.

Muzica deveni o ultimă izbucnire de alămuri și, în fața ei, se aprinse ceva ca o coloană înaltă, care curse ca o cascadă pe niște trepte invizibile, căzându-i Baytei în poală, de unde se revărsă și se împrăstie în torente repezi, înălțând strălucirea înfocată până la talia ei, în timp ce în poală îi apărură un pod arcuit ca un curcubeu și, pe el, mici siluete...

Un lac, o grădină, bărbați minusculi și femei minuscule pe pod, înlănțuiți în depărtare, cât putea ea cuprinde cu ochii, plutind prin marea impresionantă de muzică de coarde care convergea asupra ei...

Și apoi – o pauză înspăimântătoare, o mișcare de recul ezitantă, o năruire fulgerătoare. Culorile își pierdură strălucirea, se țesură într-un glob care deveni tot mai mic, se ridică și dispărură.

Și se făcu din nou întuneric deplin.

O mână căută comutatorul, îl atinse și lumina inundă încăperea; lumina lipsită de contur a unui soare prozaic. Bayta clipi până-i veniră lacrimi în ochi, de parcă ar fi tânjit după ceea ce dispăruse. Ebling Măstăcea inert, cu ochii încă holbați și cu gura deschisă.

Doar Magnifico era vioi și mângâia Vizi-Sonorul extaziat.

— Doamna mea, spuse el aproape șoptit, are cu adevărat un efect magic. Are un echilibru și o reacție cum nici n-am sperat în ceea ce privește delicatetea și stabilitatea. S-ar părea că pot face adevărate minuni cu instrumentul acesta. Cum ți-a plăcut compoziția, doamna mea?

— Era compoziția ta? Întrebă șoptit Bayta. A ta?

Văzându-i uimirea și încântarea, chipul lui se îmbujoră până în vârful nasului:

— Chiar a mea, doamnă. Catârului nu i-a plăcut, dar am cântat-o mereu, mereu pentru propria mea desfătare. Odată, în tinerețe, am văzut palatul acela – un loc uriaș și bogat în nestemate pe care l-am zărit de la distanță în timpul unui mare carnaval. Erau acolo oameni de o strălucire nevisată și de o splendoare neasemuită, cum n-am mai văzut niciodată de atunci, nici măcar la curtea Catârului. Ceea ce am creat eu nu este decât o palidă imitație, dar asta din cauza sărăciei imaginației mele. Eu îi spun: „Amintirea Catârului”.

În timp ce Bayta și Magnifico flecăreau, Mis se scutură și redeveni vioi.

— Ascultă, zise el, ascultă, Magnifico, ai vrea să faci același lucru și pentru alții?

O clipă, măscăriciul se trase înapoi speriat.

— Pentru mii de oameni, ridică Mis glasul, în marile Săli ale Fundației. Ai vrea să-ți fii propriul stăpân, respectat de toată lumea, bogat și... – aici imaginația îl părăsi. Și câte altele. Ei, ce spui?

Măscăriciul privi în treacăt spre Bayta:

— Ea are să fie lângă mine?

Bayta pufni în râs:

— Bineînțeles, caraghiosule. Ar fi posibil să te părăsesc acum, când ești pe punctul de a deveni celebru și bogat?

— Totul va fi al tău, răspunse el cu convingere, și bineînțeles că toate comorile Galaxei vor fi ale tale ca să-mi răscumpăr datoria pentru bunătatea ce mi-ai arătat-o.

— Dar, interveni Mis ca din întâmplare, dacă mai întâi mă ajută...

— Cu ce?

Psihologul făcu o pauză, apoi spuse zâmbind:

— O mică sondare superficială care n-o să-ți facă niciun rău. Nu-ți va atinge decât suprafața creierului.

Chipul lui Magnifico trădă brusc o spaimă de moarte:

— Nu vreau Sonda. Am văzut-o la lucru. Îți secătuiește mintea și-ți lasă țeasta goală pe dinăuntru. Catârul o folosea în cazul trădătorilor și apoi îi lăsa să cutreiere fără nicio țință pe străzi, până se milostivea cineva de ei și-i ucidea. Ridică brațele ca să-l îndepărteze pe Mis.

— Acea era o Sondă Psihică, explică Mis răbdător, și oricum nu dăunează cuiva decât dacă e utilizată greșit. Sonda aceasta a mea este de suprafață și nu face rău niciunui copilaș.

— Așa e, Magnifico, îl îndemnă Bayta. O facem doar ca să ne ajuti să-l înfrângem pe Catâr și să-l ținem departe de noi. De îndată ce vom face asta, tu și cu mine vom fi vestiți și bogați toată viața.

Magnifico întinse o mână tremurătoare:

— Atunci, vrei să mă ții de mână?

Bayta îi luă mâna între ale ei și măscăriciul urmări cu ochii mari cum i se pun pe cap plăcuțele lustruite ale aparatului.

* * *

Ebling Mis se lăfăia nepăsător pe scaunul luxos din apartamentului particular al primarului Indbur, câtuși de puțin impresionat sau recunoscător pentru cinstea ce i se făcuse, și-l privea cu răutate neascunsă pe micuțul primar care nu-și găsea locul. Zvârli apoi chiștocul țigării de foi și scuipă câteva firișoare de tutun ce-i rămăseseră pe limbă.

— Și, apropo, Indbur, dacă vrei ceva special pentru următorul concert de la Sala Mallow, zise el, poți să-i trimiți pe cântăreții aceia la jucării electronice în pustiul din care au venit și să-l angajezi pe șmecherul ăsta mic pentru a cânta la Vizi-Sonor. Indbur, e de necrezut cum cântă.

— Nu te-am chemat aici să-mi ții prelegeri despre muzică, spuse Indbur necăjit. Ce vești mai ai despre Catâr? Asta să-mi spui. Ce-i cu el?

— Catârul? Păi, să-ți spun și despre asta. Am folosit o sondă de suprafață și n-am obținut mare lucru. Nu pot folosi Sonda Psihică pentru că amărătul acela este speriat de moarte când aude de ea, astfel că rezistența pe care ar opune-o i-ar pârjoli mintea aia incalificabilă de îndată ce i-aș aplica-o. Dar, uite ce-am descoperit și dacă o să încetezi să mai bați darabana cu degetele în masă... În primul rând, trebuie alungată teama de forța fizică a Catârului. Probabil că e puternic, dar majoritatea basmelor pe care le spune măscăriciul ăsta sunt considerabil umflate de memoria lui încărcată de temeri. Poartă ochelari ciudați și ochii lui ucid, deci are evidente puteri mintale.

— Asta o știam de la bun început, comentă acru primarul.

— Atunci, Sonda confirmă același lucru, și de aici încolo voi lucra matematic.

— Zău? Și cât are să dureze? O să mă ametești cu vorbe și promisiuni.

— Cam o lună, aș zice, și s-ar putea să mai am ceva pentru tine. După cum, la fel de bine, s-ar putea să n-am nimic. Dar ce contează? Dacă totul e în afara Planului Seldon, șansele noastre sunt infime, incalificabil de mici.

Indbur se rătoi furios la psiholog:

— Acum te-am prins, trădătorule. Mincinosule! Zi că nu ești și tu unul din ticăloșii propagatori de zvonuri care propovăduiesc defetismul și panica în întreaga Fundație, făcându-mi sarcina de două ori mai grea.

— Eu? Eu? făcu Mis, simțind că vede negru în fața ochilor de furie.

— Pentru că, pe toți norii de praf ai Spațiului, spuse Indbur arțăgos, Fundația va învinge – Fundația *trebuie* să învingă.

— În ciuda înfrângerii de la Horleggor?

— N-a fost o înfrângere. Ai înghițit și tu minciuna pe care o vântură toată lumea? Am fost copleșiți și trădați...

— De către cine? întrebă Mis disprețuitor.

— Democrații păduchioși sunt cei care-au făcut-o, strigă Indbur. Știam demult că Flota este parazitată de grupuri democratice. Majoritatea au fost dați afară, dar au rămas destui care ar putea să explice incredibila capitulare a douăzeci de nave în toiul bătăliei – suficient pentru a forța o înfrângere. Din punctul ăsta de vedere, domnule slobod la gură, patriot și culme a virtuților primitive, care sunt legăturile tale cu democrații?

Ebling Mis ridică din umeri, respingând acuzația:

— Ai luat-o razna, știi? Dar de atunci retragerea continuă și, în plus, pentru pierderea unei jumătăți din Siwenna tot democrații sunt de vină?

— Nu. Nu democrații, zâmbi tăios omulețul. Ne retragem – așa cum s-a retras dintotdeauna Fundația în fața atacurilor, până când inevitabilul mers al istoriei ne va surâde. Văd deja rezultatul. Așa-zisa Rezistență a democrațiilor a difuzat deja manifeste, jurând să-și dovedească credința și să sprijine Guvernul. S-ar putea să fie o farsă, o acoperire pentru o trădare și mai mare, dar mă slujesc de ea, iar propaganda care rezultă își va avea efectele ei bune, oricare ar fi planurile trădătorilor și ticăloșilor. Și chiar mai mult decât atât...

— Ce anume e mai mult, Indbur?

— Judecă și singur. Acum două zile, așa-numita Asociație a Neguțătorilor Independenți a declarat război Catârului, și flota Fundației s-a întărit, dintr-un foc, cu o mie de nave. Înțelegeți tu, Catârul ăsta a împins lucrurile prea departe. Ne găsește dezbinați și ciorovăindu-ne între noi, dar sub presiunea atacului ne unim și redevenim puternici. *Trebuie* să piardă. E inevitabil, ca întotdeauna.

Mis părea să mai radieze încă scepticism:

— Atunci spune-mi tu că Seldon a plănuit până și apariția întâmplătoare a unui mutant.

— Mutant? Eu nu l-aș putea deosebi de o ființă umană și nici tu, dar dăm crezare scornelilor unui căpitan rebel, unor tineri fără minte, de cine știe unde, și unui măscărici nătâng. Pierzi din vedere cea mai convingătoare dovadă dintre toate – cea pe care singur ai descoperit-o.

— Eu?

Pentru o clipă, Mis rămase descumpănit.

— Da, tu, rânji primarul. Bolta Timpului se va deschide peste

nouă săptămâni. Și ce-i cu asta? Se deschide pentru o criză. Și dacă acest atac al Catârului *nu* este o criză, atunci care e „adevărata” criză pentru care se va deschide Bolta? Răspunde-mi, umflat bătrân.

Psihologul făcu un semn a lehamite:

— Bine, bine, dacă asta te face fericit. Fă-mi, totuși, o favoare, te rog. Numai dacă, dar *numai dacă* bătrânul Seldon își va ține cuvântarea, lasă-mă și pe mine să asist la Marea Deschidere.

— În regulă. Acum, pleacă de-aici. Și să nu te mai văd în fața ochilor nouă săptămâni.

— Cu plăcere incalificabilă, oroare uscată a naturii, bolborosi Mis în barbă și plecă.

18. Prăbușirea Fundației

În jurul Bolții Timpului se crease o atmosferă care, din mai multe motive, era greu de explicat. Nu era un aer de degradare, pentru că Bolta, bine iluminată și bine întreținută, cu desenul coloristic al pereților încă foarte proaspăt și cu șirurile de scaune confortabile fixate în podea, părea proiectată să dureze o veșnicie. Nici măcar nu era din cale-afară de veche, pentru că cele trei secole care trecuseră peste ea nu lăsaseră nicio urmă. Nu era vizibil niciun efort în construcția clădirii care să trezească un respect exagerat sau venerație, pentru că înzeestrările erau simple sau, mai degrabă, sobre.

Cu toate acestea, după ce se adunau toate minusurile și se făcea totalul, mai rămânea ceva: acel cubicul de sticlă care domina jumătate din încăperea, cu goliciunea lui străvezie. De patru ori în decurs de trei secole, simulacrul viu al lui Hari Seldon stătuse acolo și vorbise. De două ori, vorbise fără să aibă auditoriu.

De-a lungul a trei secole, și respectiv nouă generații, bătrânul, care anticipase zilele mărețe ale Imperiului Universal, înțelesese mai multe despre Galaxia stră-ultra-stră-strănepoților săi decât cei care trăiau în prezent.

Cubiculul gol aștepta răbdător.

Primul sosi Primarul Indbur al Treilea, care călătorise cu automobilul lui de sărbătoare pe străzi tăcute ce purtau pecetea îngrijorării pe care o trăia orașul. Își adusesese cu el propriul scaun, care era mai înalt și mai confortabil decât cele de aici. Îl așezase în fața celorlalte, astfel că Indbur domina totul, mai puțin limpezimea goală de sticlă din fața lui. Funcționarul din stânga sa înclină capul ceremonios:

— Excelență, s-au făcut toate demersurile pentru o transmisie subterică cât mai largă în vederea anunțului oficial pe care îl veți citi astă-seară.

— Bine. Între timp, programele interplanetare speciale în legătură cu Bolta Timpului să continue. Bineînțeles că nu se vor face previziuni sau speculații de niciun fel asupra acestui subiect. Reacția populară continuă să fie satisfăcătoare?

— Desigur, Excelență. Zvonurile răutăcioase care circulau în ultimul timp s-au mai calmat. Încrederea a sporit.

— Bine!

Primarul îi făcu semn funcționarului să plece și-și aranjă papionul.

Mai erau douăzeci de minute până la amiază!

Înălții sprijinitori ai primăriei – liderii marilor Organizații Comerciale – apărură câte unul sau câte doi, cu pompa cuvenită statutului lor financiar sau al favorurilor de care se bucurau din partea primarului. Se prezentară pe rând în fața acestuia pentru a li se adresa câteva cuvinte politicoase și se așezară pe locurile rezervate.

Undeva, nelalocul său în ceremonialul rigid al acestei zile, Randu din Haven își făcu apariția, croindu-și drum, neanunțat, către scaunul primarului.

— Excelență! bolborosi el și se înclină.

Indbur se încruntă:

— Nu ți s-a acordat audiență.

— Excelență, am solicitat o audiență acum o săptămână.

— Regret, dar problemele de stat pe care le presupune apariția lui Seldon au...

— Regret nespus, Excelență, dar trebuie să vă cer să contramandați ordinul prin care navele Neguțătorilor Independenți sunt distribuite în Flota Fundației.

Indbur se înroși la față de furie pentru că fusese întrerupt:

— Nu e momentul potrivit pentru o asemenea discuție.

— Excelență, e singurul moment potrivit, șopti Randu îngrijorat. Ca reprezentant al Lumilor Comerciale Independente, vă declar că nu ne vom supune unei asemenea hotărâri. Trebuie să fie contramandată înainte ca Seldon să rezolve problema noastră. De îndată ce starea de urgență va trece, va fi prea târziu ca să negociem, și alianța noastră se va dezmembra.

Indbur îl privi cu răceală pe Randu:

— Înțelegi că eu sunt șeful Forțelor Armate ale Fundației? Am dreptul să hotărâsc politica militară, sau nu?

— Excelență, aveți acest drept, dar unele acțiuni sunt dezavantajoase.

— Nu recunosc niciun dezavantaj. E periculos să permit oamenilor voștri să posede flote separate în aceste clipe de cumpănă. Acțiunile neconcertate fac jocul inamicului. Trebuie să fim uniți, ambasadorule, atât din punct de vedere militar, cât și politic.

Randu simți că nu mai poate scoate o vorbă și se sufocă de indignare. Făcu uitată folosirea titlului de adresare:

— Vă simțiți în siguranță acum, când Seldon va vorbi, și de aceea acționați împotriva noastră. Cu o lună în urmă, când navele noastre l-au învins pe Catâr la Terel, erați maleabil și conciliant. Aș dori să vă reamintesc, domnule, că Flota Fundației este cea care a fost învinsă clar în cinci bătălii și că navele Lumilor Comerciale Independente au

câștigat victoriile pentru dumneavoastră.

Indbur se încruntă amenințător:

— Nu mai ești binevenit pe Terminus, domnule ambasador. Astăseară se va solicita încheierea misiunii dumitale aici. În plus, legăturile dumitale cu forțele democratice subversive de pe Terminus vor fi – au și fost deja – investigate.

— Când voi pleca eu, vor pleca și navele noastre, răspuse Randu. Nu știi nimic despre democrații la care vă referiți. Știu doar că navele Fundației s-au predat Catârului prin trădarea ofițerilor dumneavoastră superiori, nu a piloților sau soldaților de rând, fie ei democrați sau altceva. Vă declar că douăzeci de nave ale Fundației s-au predat la Horleggor din ordinul contra-amiralului, când erau încă nevătămate și neînfrante. Contra-amiralul era asociatul dumneavoastră apropiat – el a fost președinte al tribunalului care l-a judecat pe nepotul meu la sosirea de pe Kalgan. Nu este singurul caz pe care-l cunosc, așa că navele și oamenii noștri nu se vor expune riscurilor sub conducerea unor potențiali trădători.

— Vei fi scos sub pază la plecarea de-aici, spuse Indbur.

Randu se îndepărtă sub privirile tăcute și disprețuitoare ale păturii conducătoare de pe Terminus.

Mai erau zece minute până la amiază!

Bayta și Toran sosiseră deja. Se ridicară de pe locurile din spatele sălii și-i făcură semn lui Randu să se apropie.

— Ați venit, până la urmă, spuse el zâmbind trist. Cum de-ați reușit?

— Magnifico a fost politicianul nostru, spuse Toran zâmbind larg. Indbur insistă ca Magnifico să facă o compoziție pentru Vizi-Sonor având ca temă Bolta Timpului și pe el însuși, fără îndoială, drept erou principal. Magnifico a refuzat să participe fără noi, și n-a fost chip să-l clinească din ale lui. Ebling Mis e sau, mai exact, era cu noi. Trebuie că umblă de colo-colo. Apoi, cu un acces de gravitate și îngrijorare, întrebă: Hei, ce s-a întâmplat, unchiule? Nu arăți deloc bine.

Randu înclină din cap aprobator:

— Așa e, Toran. Ne așteaptă vremuri grele. Tare mi-e teamă că după ce va fi eliminat Catârul va veni și rândul nostru.

O siluetă cu ținuta dreaptă și solemnă, îmbrăcată în alb, se apropie și-i salută cu o plecăciune sobră.

Ochii negri ai Baytei erau numai zâmbet în timp ce-i întinse mâna:

— Căpitane Pritcher! Deci ești în misiune spațială?

Căpitanul strânse ușor mâna întinsă și se înclină din nou.

— Nici vorbă de așa ceva. Înțeleg că doctorul Mis a insistat să vin și eu aici, dar numai pentru o perioadă de timp. Mă voi întoarce la treburile mele mâine. Cât e ceasul?

Era douăsprezece fără două minute!

Magnifico reprezenta imaginea tipică a nenorocirii și deprimării totale. Trupul îi era chircit în veșnicul lui efort de a-și face curaj și de a înfrunta lumea. Nasul lui mare era palid, iar ochii triști și coborâți oblic spre tâmpile se roteau neliniștiți în toate părțile.

Se agăță de mâna Baytei și, când ea se aplecă spre el, șopti:

— Doamna mea, crezi că toți acești oameni importanți s-au numărat printre cei care m-au urmărit atunci când... când am cântat eu la Vizi-Sonor?

— Toți, toți, sunt sigură, îl liniști Bayta și-l scutură ușor de umăr. Sunt convinsă că toți socotesc că ești cel mai minunat interpret din Galaxie și că acel concert al tău a fost cel mai mareț pe care l-au văzut vreodată, așa că ridică-te și stai ca toată lumea. Trebuie să fim demni.

El făcu o încercare de a zâmbi la încruntarea ei jucăușă și-și destinse încet membrele lungi.

Era amiaza...

... și cubiculul de sticlă nu mai era gol.

În mod cert, nimeni nu fusese martor la apariție. Totul se petrecuse pe neașteptate; cu o fracțiune de secundă în urmă, cubiculul era gol, iar acum în el se afla o siluetă într-un scaun cu rotile, un bătrân scofâlcit, pe a cărui față pergamentoasă doar ochii erau vii și strălucitori și a cărui voce se vădi mai apoi a fi cel mai viu element. Ținea pe genunchi o carte deschisă cu fața în jos și vorbea cu blândețe:

— Sunt Hari Seldon!

În tăcerea profundă care se lăsase, vocea lui răsună cu intensitatea tunetului.

— Sunt Hari Seldon! Nu știu dacă este ceva prezent, căci nu pot detecta acest lucru prin simplă percepție senzorială. Deocamdată am prea puține temeri în ceea ce privește un eșec al Planului. Pentru primele trei secole, procentajul de probabilitate în privința nondeviației este de nouăzeci și patru virgulă doi.

Făcu o pauză pentru a zâmbi, și apoi continuă vioi:

— Apropo, dacă vreunul dintre voi stă în picioare, îl rog să ia loc. Dacă vrea ceva să fumeze, e liber s-o facă. Eu nu sunt prezent în carne și oase. Nu este nevoie să faceți paradă de protocol. Să abordăm problema momentului, deci. Pentru prima oară, Fundația s-a confruntat cu războiul civil, sau trece probabil prin ultimele stadii înainte de izbucnirea acestuia. Până acum, atacurile din exterior au fost înfrânte, așa cum era de așteptat, și, potrivit legilor stricte ale psihoistoriei, acest lucru era inevitabil. Atacul din acest moment vine din partea unui grup extern prea indisciplinat împotriva unui guvern central excesiv de autoritar. Procedul era necesar, iar rezultatul – evident.

Aerul demn al înalților membri ai publicului începu să se vestejească. Indbur se ridică pe jumătate de pe scaun.

Bayta se aplecă în față, profund tulburată. Despre ce vorbea Seldon? Îi scăpaseră câteva cuvinte...

— ... încât compromisul la care s-a ajuns este necesar din două puncte de vedere. Revolta Neguțătorilor Independenți introduce un nou element de incertitudine pentru Guvern, care a devenit, probabil, peste măsură de încrezător în forțele sale. Elementul de strădanie spre mai bine este reinstaurat. Deși înfrântă, o dezvoltare sănătoasă a democrației...

Se auziră câteva voci stridente. Șoaptele deveniseră din ce în ce mai puternice și prevedeau izbucniri de panică.

Bayta îi spuse lui Toran la ureche:

— De ce nu vorbește despre Catâr? Neguțătorii nu s-au revoltat niciodată.

Toran ridică din umeri drept răspuns.

Silueta așezată vorbi bine dispusă unui public în mijlocul căruia dezordinea creștea:

— ... un nou și mai ferm guvern de coaliție era rezultatul necesar și benefic al unui război civil normal, care i-a fost impus Fundației. Acum, doar rămășițele Vechiului Imperiu mai stau în calea continuării expansiunii, iar aceste rămășițe, în următorii câțiva ani cel puțin, nu vor pune probleme. Bineînțeles că nu pot dezvălui natura următoarei probleme...

În vacarmul de nedescris, buzele lui Seldon se mișcau fără a mai emite vreun sunet.

Ebling Mis ședea lângă Randu și avea chipul roșu de supărare. Striga:

— Seldon a luat-o razna. A greșit criza. Voi, Neguțătorilor, ați plănuit vreodată să declarați război civil?

Randu spuse moale:

— Da, am plănuit unul. Am renunțat când a apărut Catârul.

— Atunci Catârul e un element suplimentar, neanunțat în psihiistoria lui Seldon? Hei, ce se întâmplă?

În tăcerea înghețată care cuprinse brusc publicul, Bayta văzu din nou cubicul gol. Strălucirea atomică a pereților dispăruse și ușoara adiere a aerului condiționat nu se mai simțea.

De undeva, se auzi vaietul strident al unei sirene, și Randu abia reuși să îngaiame:

— Raid spațial!

Ebling Mis duse ceasul la ureche și izbucni:

— S-a oprit, pentru numele Galaxiei! Mai e vreun ceas care să meargă în încăperea asta? Vocea lui era ca un muget.

Zeci de ceasuri fură duse la zeci de urechi. Și, după câteva

secunde, era evident că niciun ceas nu mai funcționa.

— Atunci, spuse Mis cu un aer sumbru și îngrozit, ceva a oprit toată energia atomică din Bolta Timpului – iar Catârul atacă.

Răcnetul lui Indbur se auzi dominând vacarmul din sală:

— Ocupați-vă locurile! Catârul este la cincizeci de parseci distanță.

— Era acum o săptămână, urlă Mis către el. În momentul acesta, Terminus este bombardat.

Bayta se trezi cuprinsă încet de o adâncă deprimare. Îi simțea învăluirea și strânsoarea, încât cu greu mai putea vorbi, iar puținele cuvinte păreau să i se oprească în gât, sufocând-o.

De afară se auzi vuietul din ce în ce mai puternic al unei mulțimi în continuă creștere. Ușile fură brusc date în lături. În sală intră un bărbat îngrozit și se adreseă precipitat lui Indbur, care se năpustise spre el:

— Excelență, reuși el să articuleze, niciun vehicul nu mai circulă în tot orașul, nicio linie de comunicație cu exteriorul nu mai funcționează. Mi s-a raportat că Flota a Zecea este înfrântă și că navele Catârului sunt dincolo de atmosfera planetei. Cartierul General...

Indbur se prăbuși și, așa cum zăcea pe podea, părea imaginea neputinței. Nu se mai auzi nicio voce în toată sala. Până și mulțimea din fața ușii era înspăimântată, dar tăcută; peste toți plutea un aer înghețat de panică și primejdie.

Câțiva îl ridicară pe Indbur de jos și-i duseră un pahar cu vin la buze. Încercă să vorbească înainte de a deschide ochii și reuși să spună un singur cuvânt:

— Capitulați!

Baytei îi veni să izbucnească în lacrimi – nu de tristețe sau de umilință, ci pur și simplu de disperare și groază. Ebling Mis o trase de mânecă:

— Hai, tânără doamnă...

Se trezi ridicată cu forța de pe scaun.

— Plecăm, spuse Mis, și ia-ți și muzicianul cu tine. Buzele voluminosului om de știință erau livide și tremurau.

— Magnifico, zise Bayta, pierită.

Măscăriciul se strânse de groază. Avea ochii sticloși.

— Catârul, izbucni el. Catârul vine după mine.

Se zbătu sălbatic atunci când ea îl atinse. Toran se aplecă și-l lovi cu pumnul în bărbie. Magnifico se lăsă moale și-și pierdu cunoștința, iar Toran îl ridică și-l puse în spinare ca pe un sac de cartofi.

* * *

În ziua următoare, dizgrațioasele nave de luptă ale Catârului,

înnegrite de fumul bățăliilor, coborâă în șir nesfârșit pe terenurile de aterizare ale planetei Terminus. Generalul care condusesese atacul trecu în mare viteză pe strada principală, pustie, din Terminus City, într-un automobil de teren de fabricație străină, singurul care funcționa, în timp ce toate automobilele atomice din oraș zăceau inutile.

Proclamarea ocupației a fost dată publicității exact la douăzeci și patru de ore după apariția lui Seldon în fața atotputernicilor Fundației.

Dintre toate planetele, doar cele ale Neguțătorilor Independenți mai rezistau, și puterea Catârului – acum cuceritor al Fundației – se îndrepta împotriva lor.

19. Începutul căutării

Izolată, planeta Haven – singura planetă a unui soare unic din Sectorul Galactic ce strălucea palid în golul intergalactic – era asediată.

În înțeles strict militar, era sigur în stare de asediu, întrucât pe o distanță de douăzeci de parseci în direcția Galaxiei se aflau granițele controlate de bazele din linia întâi ale Catărului. În cele patru luni ce trecuseră de la răsunătoarea prăbușire a Fundației, comunicațiile planetei Haven fuseseră spulberate ca o pânză de păianjen luată de furtună. Navele Havenului se strânseseră toate pe lumea-mamă și doar Haven propriu-zis era acum baza de luptă.

Asediul era mai aproape ca oricând și din alte pricini, mai ales că sentimentul de neajutorare și pieire invadase inimile oamenilor.

Bayta o luă pe intervalul sinuos, vopsit în roz, pe lângă șirurile de mese cu tăblii de plastic alb ca laptele și-și găsi locul, lăsându-se în voia simțului ei de orientare. Se așează confortabil pe scaunul înalt, fără brațe, răspunse mecanic la câteva saluturi pe care abia dacă le auzi, se frecă cu dosul mâinii obosite la ochiul care o durea și întinse cealaltă mână după meniu.

Avu timp să constate o violentă reacție mintală de dezgust față de prezența persistentă a diferitelor feluri de mâncare din ciuperci de cultură, care erau considerate delicatese deosebite pe Haven, dar pe care Bayta, ca una crescută pe Fundație, le găsea total necomestibile – când deodată își dădu seama că cineva suspina lângă ea și ridică privirea.

Până în acel moment nu-i prea acordase atenție lui Juddee, o blondă oarecare, nu prea frumoasă, cu nasul cârn, care stătea de obicei la o masă situată în diagonală față de a ei, și pe care o considerase drept o prezență, și nu o cunoștință. Dar acum Juddee plângea, mușcând cu amărăciune din batista udă de lacrimi, suspinând și încercând să se stăpânească, dar nereușind decât să se înece, încât fața ei era punctată de pete roșii. Avea pe umeri costumul antiradiații, iar masca transparentă îi căzuse în farfuria cu desert și rămăsese uitată acolo.

Bayta se alătură celor trei fete care încercau, pe rând, dar fără niciun folos, s-o încurajeze bătând-o ușor pe umeri, mângâindu-i părul sau șoptindu-i vorbe de alinare.

— Ce s-a întâmplat? Întrebă încet Bayta.

Una dintre fete se întoarce către ea și ridică discret din umeri în semn de „nu știu”. Apoi, simțind ineficacitatea gestului, o trase pe Bayta deoparte.

— Cred că a avut o zi cumplită și e îngrijorată în legătură cu soțul ei.

— E în vreo patrulă spațială?

— Da.

Bayta întinse mâna în semn de prietenie către Juddee.

— De ce nu te duci acasă, Juddee? Cuvintele ei transmiseră bună-dispoziție și curaj, în contrast cu vorbele pierite, neconvingătoare și fără noimă ce i se adresaseră până atunci.

Juddee ridică ochii și spuse pe jumătate îmbufnată:

— Am mai avut o zi liberă săptămâna asta...

— Atunci o să-ți iei două. Dacă încerci să rămâi în continuare, să știi că săptămâna cealaltă va trebui să-ți iei trei zile libere – așa că, ducându-te acum acasă, dai și o dovadă de patriotism. Fetelor, lucrați vreuna în același departament cu ea? Bine, atunci aveți grijă de cartela ei. Juddee, cel mai bine e să treci întâi pe la toaletă, ca să-ți revină culoarea în obraji. Hai! Mișcă-te!

Bayta se întoarce ușurată la scaunul ei și ridică din nou meniul de pe masă. Stările acestea erau contagioase. Într-o asemenea situație tulbure și încordată, o fată care s-ar pune pe plâns ar da peste cap activitatea unui întreg departament.

Făcu o alegere care-o umplu de dezgust, apăsă butoanele potrivite de lângă cotul ei și puse meniul la locul lui.

Fata înaltă și brunetă din fața ei spuse:

— Nu prea putem face altceva decât să plângem, nu crezi?

Buzele ei uimitor de pline aproape că nici nu se mișcaseră, iar Bayta băgă de seamă că fata avea colțurile buzelor ușor fardate pentru a crea impresia unui zâmbet imperceptibil, care reprezenta ultimul cuvânt al eleganței.

Bayta analizează înțepătura insinuantă a vorbelor fetei și rămase recunoscătoare pentru momentul de răgaz ce i-l oferi sosirea prânzului, apărut după ce o porțiune din tăblia mesei lunecă fără zgomot într-o parte și tava se ridică. Rupse cu atenție ambalajul tacâmurilor, pe care le manevră delicat ca să nu se frigă.

— Nu te poți gândi la altceva, Hella?

— A, ba da, zise Hella. *Pot!* (Cu o mișcare expertă a degetelor, își azvârli țigara în dezintegratorul de lângă ea, și minuscula licărire atomică o mistui într-o clipă.) De exemplu, spuse ea – împreunându-și mâinile cu degete lungi și îngrijite sub bărbie –, mă gândesc că am putea încheia un acord favorabil cu acest Catâr și am pune capăt acestui război fără sens. În al doilea rând, *eu* nu am nici... ăă...

mijloacele necesare care să-mi permită să plec repede undeva atunci când Catărul ne va cuceri.

Bayta reuși să-și păstreze calmul și limpezimea gândirii. Cu o voce plăcută și indiferentă întrebă:

— N-ai pe nimeni – soț sau frate – pe vreo navă de luptă?

— Nu. Și tocmai de aceea nu văd rostul sacrificiului pe care îl fac soții sau frații altora.

— Sacrificiile vor fi mai mari dacă ne predăm.

— Fundația a capitulat și acum e pace. Bărbații noștri sunt plecați cu toții și întreaga Galaxie ne este împotriva.

— Mă tem că lipsa bărbaților te îngrijorează cel mai mult, îi spuse duios Bayta, care mesteca în grabă legume, simțind vag că în jurul ei se făcuse liniște. Nimeni nu catadicsi să răspundă vorbelor cinice ale Hellei.

Plecă în goană, după ce apăsă pe butonul pentru curățarea mesei și pregătirea ei pentru ocupanta din schimbul următor.

O fată proaspăt sosită, la trei mese mai încolo, șopti către Hella:

— Cine era?

Hella se strâmbă indiferentă:

— Nepoata coordonatorului. Nu știai?

— Zău? Și ce face aici? Întrebă aceasta, căutând să mai vadă o dată silueta care se îndepărta.

— Lucrează la banda de montaj. N-ai băgat de seamă că sentimentele patriotice au mare trecere? Totu-i atât de democratic încât îmi vine să vărs.

— Ei, și tu, Hella, zise fata grăsuță din dreapta. Doar nu ne-a amenințat cu relațiile ei până acum. De ce nu-i dai pace?

Hella își ignoră vecina, măsurând-o cu o privire glacială, și-și aprinse o altă țigară.

Fata proaspăt sosită asculta cu interes flecăreala contabilei cu ochi strălucitori din fața ei:

— ... și se zice că a fost în Boltă... chiar în Boltă, când a vorbit Seldon... și se mai zice că primarul spumega de furie, că au avut loc tulburări stradale și că a plecat înainte de sosirea Catărului... S-ar părea că a fost o evadare ca prin urechile acului... au trecut prin blocadă... Mă-ntreb de ce n-o fi scriind o carte despre aventura asta, pentru că sunt foarte căutate cărțile despre război, știi? Și se zice că a fost și pe lumea Catărului... Kalgan, și...

Se auzi soneria care anunța sfârșitul orei de masă; încet-încet, încăperea se goli. Vocea contabilei depăna în continuare, iar fata cea nouă, cu ochi mari și uimiți, o întrerupea când și când cu câte un „chiar așa?”.

Când Bayta se întoarce acasă, luminile din uriașa peșteră se stinseseră unele după altele, până ce coborî întunericul care aducea binemeritul somn celor îndreptățiți să doarmă după o zi grea de muncă.

Toran o întâmpină la ușă, ținând în mână o felie de pâine cu unt.

— Unde-ai fost până acum? Întrebă el cu gura plină. Apoi înghiți și spuse mai limpede: Am improvisat și eu o cină cum m-am priceput. Să nu te superi dacă n-o fi prea grozavă.

Ea, însă, îl cercetă mirată:

— Torie! Unde ți-e uniforma? Ce-i cu tine în ținută civilă?

— Așa e ordinul, Bay. Randu discută acum cu Ebling Mis, dar n-am idee ce plănuiesc. Asta e tot ce pot să-ți spun.

— Vom pleca? Întrebă ea și făcu brusc un pas către el.

Torie o sărută înainte de a-i răspunde:

— Așa cred. Va fi periculos.

— Ce nu-i periculos acum?

— Exact... A, să nu uit, am trimis deja după Magnifico, așa că va veni și el, probabil.

— Vrei să spui că va trebui să anulăm concertul de la Fabrica de Motoare?

— Desigur.

Bayta trecu în camera alăturată și se așeză să mănânce o cină care purta cu prisosință urmele „improvizației”. Tăie repede și precis sandvișurile în două și spuse:

— Foarte rău că anulăm concertul. Fetele de la fabrică îl așteptau cu interes și nerăbdare. Și dacă e pe-așa, și Magnifico dorea ca el să aibă loc. La naiba, e o ființă atât de bizară!

— Reușește să-ți trezească un sentiment matern. Bay, asta-i adevărul. Într-o bună zi, o să avem un copil și atunci o să-l uiți pe Magnifico.

— Mi se pare mie că, până una, alta, tu îmi trezești sentimente materne, îi răspunse Bayta mestecând de zor. Apoi lăsă sandvișul deoparte, redevenind gravă și serioasă: Torie!

— Mmm?!

— Torie, am fost astăzi la primărie, la Biroul Producție. De aceea am întârziat atât.

— Ce-ai căutat acolo?

— Păi... – începu ea nesigură – demult voiam s-o fac. Situația se agravează pe zi ce trece. Am ajuns într-o asemenea stare încât nu mai pot suporta fabrica. Moralul fetelor e la pământ. Izbucnesc în crize de plâns din nimica toată. Cele care nu se îmbolnăvesc devin morocânoase. Chiar și cele mai vesele au chipuri melancolice. În secția în care lucrez, producția a ajuns aproape pe sfert față de cât era la sosirea mea, și nu e zi în care să vină toate la lucru.

— Bine, spuse Toran, asta-i treaba Biroului Producție. Tu ce-ai rezolvat acolo?

— Am pus câteva întrebări. Dar pretutindeni pe Haven e la fel, Torie. Producția scade, iar atitudinea de răzvrătire și insatisfacția sunt în creștere. Șeful Biroului n-a făcut decât să ridice din umeri – după ce așteptasem în cameră mai mult de-o oră să mă primească, și asta numai pentru că sunt nepoata coordonatorului – și să-mi spună că problema îl depășește. Eu cred, însă, că nici nu-i pasă.

— Ei, și tu, n-o lua chiar așa, Bay.

— Nu-i pasă, insistă ea cu convingere și amărăciune. Se întâmplă ceva ciudat. Există același sentiment cumplit de frustrare pe care l-am avut și în Bolta Timpului, atunci când Seldon ne-a abandonat. Și tu ai simțit asta.

— Da, ai dreptate.

— Ei, bine, sentimentul acesta a revenit, continuă ea cu îndărătnicie. Iar dacă-i așa, nu vom putea rezista în fața Catârului... Chiar dacă am avea partea materială, ne lipsește sufletul, spiritul și voința, Torie. Lupta nu are niciun rost.

După câte își amintea Toran, Bayta nu plânsese niciodată în fața lui, și n-o făcu nici de data asta. Sau, oricum, nu vărsă lacrimi. Toran o cuprinse ușor pe după umăr și-i șopti:

— Ar fi bine să uiți, draga mea. Înțeleg ce simți. Dar nu...

— Da, nu putem face nimic! Așa zice toată lumea, iar noi stăm și așteptăm măcelul.

Se întoarse din nou la sandvișul și la ceaiul pe care le avea în față. Toran aranjă tăcut paturile. Afară era întuneric beznă.

* * *

Lui Randu, noul coordonator – o funcție la vreme de război – al Confederației orașelor de pe Haven, îi fusese atribuită, la cerere, o cameră la un etaj superior, pe fereastra căreia putea contempla acoperișurile caselor și verdeța orașului. Acum, în lumina palidă a peșterii, orașul devenise o mare de umbre fără contur. Dar acum Randu nu încerca să le deslușească, fiind preocupat de alte lucruri.

— Pe Haven se spune că atunci când luminile peșterii se sting, e vremea ca cei dreپți și harnici să se culce, îi sugeră el lui Ebling Mis, ai cărui ochi mici și limpezi nu păreau să privească decât paharul cu vin roșu pe care-l ținea în mână.

— Dormi mult în ultima vreme?

— Nu, Mis! Îmi cer scuze că te-am chemat atât de târziu. E adevărat, îmi place să lucrez mai mult noaptea. Nu-i ciudat? Oamenii de pe Haven au înțeles foarte bine că absența iluminatului înseamnă somn. Chiar și eu. Acum, însă, situația s-a schimbat...

— Te ascunzi, spuse Mis placid. Ești înconjurat de oameni în

timpul orelor de veghe și le simți privirile și speranțele pe care și le pun în tine. Nu poți rezista astfel. În perioada de somn ești liber.

— Ai și tu, deci, sentimentul ăsta nenorocit al înfrângerii?

Ebling Mis încuviință cu o domoală mișcare a capului:

— Da, e o psihoză în masă, o panică generală incalificabilă. Pentru numele Galaxiei, Randu, ce credeai? Suntem o cultură devitalizată care a fost educată să creadă orbește că un erou popular al trecutului a plănuit totul și că se îngrijește de fiecare aspect, fie el cât de minor, al vieții noastre incalificabile. Modelul de gândire evocat are toate caracteristicile *ad religio* și știi bine ce înseamnă asta.

— Câtuși de puțin.

Mis nu se simți entuziasmat să explice. Așa i se întâmpla mereu. Prin urmare, mârâi, privi îndelung țigara de foi pe care o învârtea gânditor între degete și zise:

— Caracterizată prin puternice reacții de credință. Credințele nu pot fi abandonate decât cu riscul provocării unui șoc grozav, care produce o discontinuitate mentală aproape completă. Cazurile ușoare înseamnă isterie și un morbid sentiment de insecuritate. Cazurile grave: nebunie și sinucidere. Cu alte cuvinte, când Seldon ne-a înșelat, punctul nostru de sprijin a dispărut, iar noi ne-am bazat pe el într-atât de mult încât mușchii ni s-au atrofiat și n-am mai fost capabili să stăm pe propriile noastre picioare. Asta se întâmplă acum. Metafora e cam butucănoasă, dar e purul adevăr.

— Dar tu, Ebling, cum stai cu musculatura?

Psihologul trase cu nesaț din țigara de foi, apoi dădu drumul ușor fumului printre buze:

— Cam ruginită, dar nu atrofiată. Profesiunea m-a învățat să gândesc cât de cât independent.

— Și vezi vreo ieșire din situația asta?

— Nu, dar trebuie să existe una. Probabil că Seldon n-a anticipat apariția Catârului. Poate că nu a garantat victoria noastră, dar nici înfrângerea. El a ieșit din joc și acum trebuie să ne descurcăm singuri. Catârul poate fi înfrânt.

— Cum?

— Prin singurul mod în care oricine poate fi bătut – atacând cu forțe superioare acolo unde el este mai slab. Vezi tu, Randu, Catârul nu e supraom. Dacă va fi în cele din urmă înfrânt, toată lumea va înțelege asta. Numai că este un necunoscut, iar legendele se nasc iute. Se presupune că e un mutant. Ei bine, și ce-i cu asta? Un mutant înseamnă „supraom” pentru ignoranții umanității. Nici vorbă de așa ceva. Se apreciază că în Galaxie se nasc în fiecare zi câteva milioane de mutanți, dintre care numai unu sau doi la sută pot fi detectabili cu ochiul liber sau cu ochiul minții. Dintre aceștia, unu sau doi la sută sunt farsori, numai buni pentru centrele de distracții, pentru

laboratoare și pentru moarte. Macromutanții cu mutații pozitive sunt aproape toți curiozități inofensive, fiind neobișnuiți doar din punct de vedere normal sau, adesea, subnormal față de ceilalți. Înțelegi, Randu?

— Înțeleg. Dar ce-mi poți spune despre Catâr?

— Presupunând, prin urmare, că el este un mutant, putem considera că are unele atribute – mentale, desigur – pe care le poate folosi pentru a cuceri lumile. În alte privințe, fără îndoială, are și lipsuri, pe care trebuie să le descoperim. N-ar fi atât de secretos, nu s-ar sfii să apară în fața altora, dacă aceste minusuri n-ar fi evidente și fatale. Asta, *dacă* este mutant.

— Există alternativă?

— S-ar putea. Dovezile privitoare la mutație provin de la Căpitanul Pritcher, de la ceea ce era odată Serviciul de Informații al Fundației. El a tras aceste concluzii folosind amintirile neclare ale celor care pretindeau că l-ar fi cunoscut pe Catâr în copilărie și în tinerețe. Pritcher a lucrat pe baza unor informații greu de verificat, probele descoperite putând fi sugerate chiar de către Catâr pentru a-și atinge scopurile numai de el știute, fiindcă el a fost ajutat în mod sigur de reputația sa de mutant-supraom.

— E interesant ce spui. Când ai ajuns la concluzia asta?

— Nu-i o concluzie. Mai precis, e doar o alternativă ce trebuie adâncită. Randu, să presupunem, de pildă, că acest Catâr a descoperit o formă de radiație capabilă să anihileze energia mintală, tot așa cum posedă una care anihilează energia atomică. Ce zici? N-ar putea fi asta explicația stării care ne-a cuprins pe toți și a tot ceea ce a distrus Fundația?

Randu părea cufundat într-o tristețe fără margini, încât aproape că nici nu mai știa ce să răspundă.

— Dar ce s-a ales de cercetările tale asupra măscăriciului Catărului?

Ebling Mis avu un moment de șovăială:

— Deocamdată, niciun rezultat. I-am vorbit curajos primarului cu puțin înainte de prăbușirea Fundației, în primul rând pentru a-l îmbărbăta pe el, și apoi pe mine. Randu, dacă uneltele mele matematice ar fi eficiente, l-aș putea analiza complet pe Catâr numai cu ajutorul măscăriciului. Doar așa am putea pricepe și rezolva ciudatele anomalii care deja mă impresionează.

— Ca de pildă?

— Gândește-te numai că acest Catâr a înfrânt flotele Fundației după cum a vrut, dar n-a reușit defel să forțeze flotele mult mai slabe ale Neguțătorilor Independenți să se retragă atunci când s-a confruntat cu ele în luptă deschisă. Fundația s-a prăbușit la prima lovitură; Neguțătorii Independenți rezistă, însă, împotriva forței lui superioare. Întâi a folosit Câmpul de Anulare pentru a face inofensive armele

atomice ale Neguțătorilor Independenți din Mnemon. Elementul-surpriză i-a făcut să piardă acea bătălie, dar au găsit modalitatea de a contracara Câmpul. De atunci, n-a mai reușit să-l folosească cu succes împotriva Independenților. Totuși, arma aceasta a dat întotdeauna roade împotriva forțelor Fundației. Câmpul a funcționat chiar și pe Fundație. De ce? La nivelul cunoștințelor noastre de astăzi, totul pare lipsit de logică. Deci trebuie să existe anumiți factori de care nu ne dăm seama.

— Trădarea?

— Astea-s prostii și vorbe goale, Randu. Bolboroseală incalificabilă. Nu era nimeni pe Fundație care să nu fie sigur de victorie sau care să treacă de partea învingătorului.

Randu păși spre fereastră și privi afară fără să vadă nimic, pentru că nici nu se putea zări ceva:

— Dar acum suntem siguri că vom pierde, chiar dacă acest Catâr ar avea și o mie de puncte slabe; chiar dacă ar fi ca o rețea plină de găuri... (Nu se întoarse. Rămase la fereastră cu umerii căzuți, cu mâinile la spate, căutându-se una pe alta.) Ebling, noi am evadat cu ușurință după episodul din Bolta Timpului. S-ar putea să mai fi evadat și alții. Câțiva au reușit. Majoritatea însă nu. Câmpul de Anulare ar fi putut fi contracarat. Cereea ingeniozitate și multă muncă. Toate navele Fundației s-ar fi putut refugia pe Haven sau pe alte planete apropiate pentru a continua lupta, așa cum am făcut-o noi. Dar nici măcar unu la sută dintre ele n-au făcut-o. De fapt, au trecut de partea dușmanului. Rezistența de pe Fundație, pe care majoritatea oamenilor de aici pare să se bazeze foarte mult, n-a făcut până acum nimic notabil. Catârul a dovedit destul fler politic promițând apărarea proprietății și a profiturilor Marilor Neguțători, iar aceștia au trecut de partea lui.

— Plutocrații au fost dintotdeauna împotriva noastră, zise Ebling Mis cu îndărătnicie.

— Pentru că au deținut întotdeauna puterea. Ascultă, Ebling, avem motive să credem că oamenii Catârului, sau chiar el, au contactat deja o serie de Neguțători Independenți influenți. Se cunosc deja zece dintre cele douăzeci și șapte de Lumi Independente care au trecut de partea Catârului. Alte zece lumi oscilează încă. Există și pe Haven personalități care nu s-ar simți nefericite sub dominația lui. E o tentație clară, ce nu poate fi controlată, de a abandona puterea politică, și așa periclitată, dacă această acțiune te lasă în posesia forței economice.

— Nu crezi că Haven ar putea lupta împotriva Catârului?

Randu își întoarse chipul tulburat către psiholog.

— Nu, cred că Haven așteaptă să capituleze. Te-am chemat ca să-ți comunic acest lucru și să te rog să părăsești Havenul cât mai curând.

Ebling Mis își umflă mirat obrazii și pufăi:

— Cât mai curând?

— Ebling, spuse Randu, simțindu-se la capătul puterilor, ești cel mai mare psiholog al Fundației. Adevărații mari psihologi au pierit o dată cu Seldon, dar tu ești cel mai bun pe care-l avem. Reprezinți singura noastră șansă de a-l înfrânge pe Catâr. Nu poți face nimic aici; va trebui să mergi spre ceea ce a mai rămas din Imperiu.

— Pe Trantor?

— Exact. N-au mai rămas decât fragmente din Vechiul Imperiu, dar în zona centrală trebuie să existe ceva. Acolo au toate documentele și cărțile vechi, Ebling. S-ar putea să afli mai multe despre psihologia matematică pentru a interpreta gândurile măscăriciului, care va merge, desigur, cu tine.

— Mă îndoiesc că va dori acest lucru, spuse Ebling sec. Cu toate că se teme de Catâr, nu va merge decât dacă-l însoțește nepoata ta.

— Tocmai de aceea, Toran și Bayta vor pleca cu tine. Și mai ai o sarcină importantă, Ebling. Hari Seldon a întemeiat *două* Fundații acum trei secole: câte una la fiecare capăt al Galaxiei. *Trebuie să descoperi cea de-a Doua Fundație.*

20. Conspiratorul

Palatul Primarului – adică ceea ce fusese cândva palatul acestuia – apărea ca o pată întunecată în beznă. Orașul înfrânt și sub stare de asediu era tăcut, iar pulberea lăptoasă a marilor Constelații Galactice și poate ici-colo câte o stea singuratică dominau cerul Fundației.

De-a lungul a trei secole, dintr-un grup restrâns de oameni de știință, Fundația devenise un imperiu comercial care-și extinsese tentaculele până în adâncurile Galaxiei, iar aproape jumătate de an fusese de ajuns ca s-o arunce din înălțimile la care aspirase și s-o reducă la statutul de provincie cucerită ca atâtea altele.

Căpitanul Han Pritcher refuza să priceapă acest lucru.

Tăcerea morocănoasă a orașului scufundat în noapte, palatul întunecat, ocupat de intruși, erau îndeajuns de elocvente și de convingătoare, însă Căpitanul Han Pritcher, aflat dincolo de zidurile exterioare ale palatului, cu o minusculă bombă atomică ascunsă sub limbă, refuza să înțeleagă.

Se apropie o umbră, și Căpitanul își lăsă capul în jos.

Auzi o șoptă temătoare:

— Sistemul de alarmă e ca întotdeauna, Căpitane. Poți trece la treabă! Nu va înregistra nimic.

Cu pași ușori, Căpitanul se aplecă pe sub o arcadă joasă, urmând poteca mărginită de un havuz spre ceea ce fusese odată grădina lui Indbur.

Se împliniseră patru luni de la deschiderea Bolții Timpului, iar amintirile acelei zile îl copleșeau fără încetare. Îi reveneau una câte una, nechemate și nedorite, și asta i se întâmpla de cele mai multe ori noaptea.

Bătrânul Seldon, rostindu-și cuvintele binevoitoare, dar înspăimântător de nepotrivite, agitația turbată și confuză, Indbur, cu costumele lui strălucitor de primar, care contrasta orbitor cu fața sa lividă, mulțimile îngrozite, care se strânseseră cât ai clipi, așteptând ca cineva să pronunțe inevitabilul cuvânt „capitulare”, tânărul Toran, dispărând pe o ușa lăturalnică, purtându-l în spate pe măscăriciul ale cărui brațe se bălăngăneau neputincioase...

Iar apoi, el însuși, cumva detașat de toate acestea, cu automobilul inutil, făcându-și loc cu coatele și cu umerii prin mulțimea fără conducători, care părăsea deja orașul spre o destinație necunoscută.

Se îndrepta orbește spre locuri de întâlnire care erau – sau care fuseseră, mai bine zis – cartierele generale ale rezistenței democratice, dar care de optzeci de ani încoace se subțiau și dispăreau.

* * *

În ziua următoare, fură văzute pe cer nave străine și întunecate, coborând apoi lin printre grupurile de clădiri ale orașului apropiat. Căpitanul Han Pritcher încercase atunci un sentiment de nimicnicie și se simțise înecat de disperare.

Își începuse îndârjit călătoria.

În treizeci de zile parcurse pe jos aproape două sute de mile, se schimbaseră în hainele unui muncitor de la o uzină hidroponică, al cărui cadavru îl descoperise pe marginea unui drum, lăsă să-i crească o barbă firoasă, roșcată...

Și abia atunci găsi ceea ce mai rămăsese din Rezistență.

Orașul se numea Newton, cartierul era rezidențial, altă dată simbol al eleganței ce alunecase încet spre desfrâu, casa, o clădire prin nimic remarcabilă între celelalte, iar bărbatul, un tip ciolănos și cu ochi mici, ai cărui pumni strânși se vedeau după forma umflată a buzunarelor și al cărui trup viguros rămăsese îndărătnic în deschizătura îngustă a ușii.

— Vin din Miran, bolborosi Căpitanul.

— Miran s-a cam grăbit anul acesta, îi răspunse morocănos bărbatul la parolă.

— Nu mai mult decât anul trecut, spuse Căpitanul.

Însă bărbatul nu-i făcu loc să intre, în schimb îl întrebă:

— Cine ești?

— Nu ești Vulpoiul?

— Întotdeauna răspunzi prin întrebări?

Căpitanul inspiră adânc, apoi spuse calm:

— Sunt Han Pritcher, Căpitan al Flotei și membru al Partidului Rezistenței Democratice. Acum mă lași să intru?

Vulpoiul se dădu deoparte, adăugind:

— Numele meu adevărat este Orum Palley. Îi întinse mâna. Căpitanul i-o strânse.

Încăperea nu era luxoasă, ci doar bine întreținută. Într-un colț se afla un proiector decorativ de lecturat cărți-film care, pentru ochii de militar ai Căpitanului, ar fi putut fi un dezintegrator de calibru mare camuflat. Lentilele proiectorului erau îndreptate spre ușă, iar aparatul putea fi controlat de la distanță.

Vulpoiul urmări privirea oaspetelui bărbos și schiță un zâmbet:

— Da! Dar era bun pe vremea lui Indbur și a vampirilor săi cu inimi de lachei. Nu cred c-ar avea mare efect asupra Catărului. Nimic nu-i vine de hac. Ți-e foame?

Căpitanul strânse din dinți și încuviință.

— O clipă, dacă nu te superi. (Vulpoiul luă câteva containere dintr-un dulap și puse două în fața Căpitanului Pritcher.) Ține degetul pe ele și deschide-le când vor fi îndeajuns de calde. Aparatul meu de încălzit nu mai are combustibil. Lucrurile astea îți amintesc că suntem sau că am fost în război.

Spusele lui repezite aveau o încărcătură de jovialitate, dar tonul era departe de a fi jovial, iar ochii îi erau gânditori și glaciali. Se așeză la masă în fața căpitanului și-i spuse:

— Dacă faci ceva ce n-o să-mi placă, n-o să rămână din tine decât o mână de cenușă pe locul pe care stai. Ai înțeles?

Căpitanul nu răspunse. Deschise cutiile din fața lui printr-o simplă apăsare.

Vulpoiul continuă sec:

— Ghiveci! Îmi pare rău, dar situația cu alimentele e gravă.

— Știu, spuse Căpitanul. Mâncă grăbit, fără a ridica ochii.

— Te-am văzut o dată, făcu Vulpoiul. Încerc să mi te reamintesc, dar e clar că pe vremea aceea nu aveai barbă.

— Nu m-am bărbierit de treizeci de zile. Apoi, cu furie reținută: Ce dorești? Parola a fost corectă. Am acte.

Celălalt făcu un semn cu mâna:

— Oho, sunt sigur că ești Pritcher. Numai că sunt mulți care cunosc parola, locurile și *identitățile* și care acum sunt de partea Catărului. Ai auzit de Levvaw?

— Da.

— E unul dintre aceștia.

— Poftim? Doar era...

— Chiar așa. Era supranumit „Nu Capitulăm”. (Vulpoiul deschise gura ca pentru a râde, dar fără să scoată vreun sunet.) Apoi, mai erau Willing, Garre și Noth. Toți sunt cu Catărul! De ce n-ar fi și Pritcher? De unde să știi?

Căpitanul se mărgini să clatine din cap.

— În fine, nu contează, spuse Vulpoiul încet. Dacă Noth a trecut dincolo, au precis numele meu – așa că, dacă nu ești cumva trimis, ești în primejdie mai mare decât mine.

Căpitanul termină de mâncat și se rezemă de spătarul scaunului:

— Dacă n-ai nicio organizație aici, cum aș putea găsi eu una? Fundația a capitulat, eu încă n-am făcut-o.

— Așa o fi! Dar nu vei putea umbla de colo-colo la nesfârșit. Acum, oamenii de pe Fundație trebuie să posede permise de călătorie pentru a merge dintr-un oraș în altul. Știi? Ca și cărți de identitate. Ai așa ceva? Tuturor ofițerilor din Flotă li s-a ordonat să se prezinte la cel mai apropiat cartier general de ocupație. Asta te privește direct, nu?

— Da, răspunse grav Căpitanul. Crezi că mi-e frică? Am fost pe Kalgan nu la mult timp după căderea sa în mâna Catârului. În mai puțin de o lună, niciunul dintre ofițerii fostului lord războinic nu mai era în libertate, întrucât ei erau considerați conducătorii militari ai oricărei revolte. Rezistența a știut dintotdeauna că nicio revoluție nu poate avea sorti de izbândă fără a deține controlul măcar asupra unei părți din Flotă. E limpede că și Catârul știe asta.

— Logic. Catârul nu lasă nimic la întâmplare, spuse Vulpoiul, clătînând gânditor din cap.

— Eu am abandonat uniforma aproape imediat și mi-am lăsat barbă. La urma urmelor, există posibilitatea ca și alții să fi procedat ca mine.

— Ești căsătorit?

— Soția mea a murit și nu am copii.

— Deci ești imun la amenințarea cu ostaticii.

— Exact.

— Vrei să-ți dau un sfat?

— Dacă ai vreunul, da.

— N-am idee care e politica acestui Catâr sau care-i sunt intențiile, dar muncitorilor calificați nu li s-a făcut încă niciun rău. Salariile lor au crescut, iar producția tuturor tipurilor de arme atomice a sporit amețitor.

— Da? S-ar părea că-și va continua ofensiva.

— Nu știu, Catârul ăsta e tare imprevizibil. Cred că încearcă doar să-i liniștească pe muncitori ca să-i fie supuși. Dacă nici Seldon n-a fost în stare să-l dibuiască prin psihoistoria aia a lui, eu n-am de gând să-mi bat capul. Dar te văd purtând haine de lucru și asta mi-a dat o idee, ce zici?

— Nu sunt muncitor calificat.

— Ai urmat cursuri militare în probleme atomice, nu-i așa?

— Bineînțeles.

— E suficient. Atom Field Bearings, Inc. are un sediu în oraș. Le spui că ai experiență. Ticăloșii care conduceau fabrica în numele lui Indbur o mai conduc și-acum, dar pentru Catâr. N-or să-ți pună prea multe întrebări, fiindcă au nevoie de muncitori care să le crească producția și buzunarul. Îți vor da o carte de identitate și poți solicita o cameră în cartierul muncitoresc al Corporației. Ai începe de îndată să lucrezi.

Și astfel, Căpitanul Han Pritcher din Flota Națională deveni muncitorul Lo Moro de la Atelierul 45 al Atom Field Bearings, Inc. Și, din agent de Informații, coborî scara socială ajungând „conspirator” – o îndeletnicire care îl aduse, câteva luni mai târziu, în ceea ce fusese grădina lui Indbur.

În grădină, Căpitanul Pritcher consultă radometrul din palmă al

căruia câmp avertizor intern mai funcționa încă, și așteptă. Mai rămăsese jumătate de oră din viața bombei pe care o ținea în gură. O rostogoli delicat cu limba.

Radometrul încetă să mai lumineze în întunericul înspăimântător și Căpitanul înaintă cu pași repezi.

Până acum, totul mersese conform planului.

Se gândi că viața bombei atomice era în același timp viața lui; că moartea ei era și a lui, dar și a Catârului.

Punctul culminant al războiului lui personal de patru luni încoace fusese atins; un război care trecuse prin mai multe etape, începând cu angajarea sa într-o fabrică din Newton.

Vreme de două luni, Căpitanul Pritcher purtase șorț plumbuit și măști grele de protecție, până când comportamentul său militaros fusese complet uitat. Devenise un muncitor ca atâția alții, care-și încasa salariul, își petrecea serile în oraș și nu discuta niciodată politică.

Vreme de două luni nu-l văzuse pe Vulpoi.

Dar, într-o zi, un bărbat trecu pe lângă bancul lui de lucru, se împiedică și din buzunar îi căzu un petic de hârtie pe care stătea scris „Vulpoiul”. Omul îl aruncă în camera atomică, unde dispăru cu un fâșâit, făcând ca intensitatea să crească cu un milimicrovolt, și se întoarse la locul de muncă.

În noaptea aceea îl vizitase pe Vulpoi acasă și participase, ca al patrulea, la o partidă de cărți cu alți doi bărbați pe care-i cunoștea după reputație și, respectiv, după chip și nume.

În timpul jocului, purtaseră o discuție.

— Faceți o greșală fundamentală, spuse Căpitanul. Trăiți într-un trecut care a explodat. De optzeci de ani, organizația noastră așteaptă momentul istoric potrivit. V-ați lăsat orbiți de psihoistoria lui Seldon, după care individul și viața lui n-au nicio valoare, căci nu ele fac istoria, ci factorii economici și complexul social care sunt deasupra omului și care-l transformă într-o marionetă. (Își aranjă cărțile atent, apreciindu-le valoarea.) De ce nu-l ucidem pe Catâr? spuse în timp ce miza.

— Ei, și ce-ai realiza cu asta? întrebă iritat bărbatul din stânga lui.

— Vedeți, continuă Căpitanul, cerând două cărți, asta este atitudinea generală. Ce înseamnă un om din atâtea trilioane? Galaxia n-o să se oprească din rotație pentru că moare un om. Numai că acest Catâr nu e om, ci mutant. A dat deja peste cap Planul Seldon și, dacă veți analiza toate consecințele, asta înseamnă că el a răsturnat toată psihoistoria lui Seldon. Dacă mutantul n-ar fi trăit, Fundația nu s-ar fi prăbușit. Dacă va înceta să trăiască, Fundația va reînvia. Hai să fim serioși, democrații s-au luptat cu primarii și cu Neguțătorii grație

acordului tacit dintre ei. Să încercăm asasinatul.

— Cum? interveni Vulpoiul cu răceală și bun simț.

— Mi-am petrecut trei luni gândindu-mă la o soluție, silabisii Căpitanul. Am venit aici și am găsit-o după cinci minute.

Aruncă o privire către bărbatul cu obraji umflați ca niște pepeni rozalii care stătea în dreapta lui și care zâmbi auzindu-l:

— Ai fost șambelanul primarului Indbur. Nu știam că faci parte din Rezistență.

— Nici eu nu știam acest lucru despre tine.

— Ei bine, în calitate de șambelan, verificai periodic modul de funcționare a sistemului de alarmă al palatului.

— Așa e.

— Iar Catârul ocupă acum palatul.

— Așa s-a anunțat – deși e un cuceritor modest care nu ține cuvântări, nu dă proclamații și nici nu apare în public.

— Asta-i poveste veche și nu schimbă cu nimic lucrurile. Tu, dragul meu ex-șambelan, ești persoana de care avem nevoie.

Cărțile fuseseră etalate, iar Vulpoiul strânsese tot potul. Calm, făcuse iar cărțile.

Bărbatul care fusese cândva șambelan își luă cărțile, una câte una:

— Îmi pare rău, Căpitane. Verificam sistemul de alarmă, dar era o acțiune de rutină. Nu știu nimic despre el.

— Bănuiam, dar mintea noastră are o memorie eidetică⁸ privind situarea butoanelor de control dacă sondăm îndeajuns de adânc, cu o Sondă Psihică.

Fața șambelanului pălise dintr-o dată și își pierduse rotunjimile. Fără să-și dea seama, mototolise în mâini cărțile de joc:

— O Sondă Psihică?

— Nu trebuie să te îngrijorezi, spuse Căpitanul tăios. Știu să folosesc Sonda și n-o să-ți fac niciun rău. O să ai o stare de slăbiciune câteva zile și apoi o să-ți treacă. Și chiar dacă te-ar vătăma în vreun fel, e riscul pe care ți-l asumi și prețul pe care-l plătești în numele Cauzei. Sunt, neîndoielnic, unii dintre ai noștri care, cunoscând punctele de control ale sistemului de alarmă, ar putea determina combinațiile lungimilor de undă și ar putea fabrica o mică bombă cu efect întârziat pe care chiar eu însumi o voi duce până la Catâr.

Cei patru se aplecară deasupra mesei.

— Într-o seară anume, începu Căpitanul, va izbucni o revoltă în Terminus City, în vecinătatea palatului. Fără lupte de stradă. Un scandal, apoi dispersarea. Cât să atragă atenția gărzilor palatului, sau măcar să creeze puțină agitație.

* * *

Din acea zi, vreme de o lună, se desfășuraseră pregătiri, iar

Căpitanul Han Pritcher din Flota Națională, devenit conspirator, mai coborâse o treaptă pe scara socială, transformându-se în „asasin”.

Căpitanul Pritcher – asasin – se afla acum chiar în palat, sumbru și satisfăcut de metoda psihologică folosită. Un sistem sofisticat de alarmă exterioară însemna pază redusă înăuntrul palatului. În cazul de față, nu era niciun paznic.

Avea limpede desenat în minte planul etajului. Iar el era o pată întunecată care se mișca fără zgomot pe rampa mochetată. La capătul ei, se făcu una cu peretele și așteptă.

În fața lui se afla ușa închisă a unei camere, dincolo de care trebuia să fie mutantul care îi învinsese pe neînfrânți. Ajunsese acolo prea devreme; bomba mai avea zece minute de viață.

Cinci dintre ele trecuseră și încă nu auzise niciun sunet. Catârul mai avea de trăit cinci minute. La fel și Căpitanul Pritcher.

Făcu câțiva pași înainte, parcă împins de un impuls interior. Complotul nu mai putea eșua. Când bomba avea să explodeze, întregul palat se va nărui. O ușă între el și... zece pași între el și... nu însemnau nimic. Dar voia să-l vadă pe Catâr și să moară împreună cu el.

Cu un ultim gest, insolentă de neiertat, se azvârli cu toată puterea asupra ușii...

Ușa se deschise și dinăuntru se revărsă o lumină orbitoare.

Căpitanul Pritcher făcu câțiva pași nesiguri, apoi își treveni. Bărbatul cu aer solemn, care stătea în picioare în mijlocul încăperii în fața unui acvariu suspendat, ridică privirea ușor mirat.

Purta o uniformă sobră, de culoare neagră; cu un gest absent, bătu ușor cu degetul în acvariu, iar peștișorul cu aripioare fine, colorate în portocaliu și cinabru, țâșni nebunește într-o parte.

— Intră, Căpitane!

Căpitanul avu senzația că micul glob metalic de sub limbă se umflă înspăimântător, dar își dădu seama că acest lucru era o imposibilitate fizică. Mai avea un minut de trăit.

Bărbatul în uniformă îi spuse:

— Mai bine ai scuipa bila aia ridicolă ca să poți vorbi. Nu va exploda.

Minutul trecea inexorabil; în transă, cu o mișcare lentă, căpitanul își lăsă capul în piept și dădu drumul bilei argintii în palma deschisă. O aruncă apoi furios de perete și ea ricoșă cu un zgomot ascuțit, licărind inofensiv în rostogolirea ei prin aer.

— Asta-i situația, spuse bărbatul în uniformă și ridică nepăsător din umeri. În orice caz, nu ți-ai fi atins scopul, Căpitane. Nu sunt Catârul. Va trebui să te mulțumești cu viceregele lui.

— Cum ai aflat totul? bolborosi Căpitanul nedumerit.

— Pune-o pe seama eficienței sistemului de contraspionaj. Cunosc

numele fiecărui membru al micului tău grup, fiecare pas pe care-l faceți și orice plan...

— Și ne-ai lăsat să mergem atât de departe?

— De ce nu? Unul dintre scopurile mele principale a fost să te gădesc pe tine și pe alți câțiva. Mai ales pe tine. Aș fi putut să te prind cu luni în urmă, când erai încă muncitor la Newton Bearing Works, dar e mult mai bine așa. Dacă n-ai fi sugerat tu însuși liniile generale ale complotului, unul dintre oamenii mei ar fi propus ceva asemănător. Rezultatul e cam teatral, cu o oarecare doză de umor negru.

— Așa mi se pare și mie, spuse Căpitanul și îl privi sfidător pe bărbat. Acum s-a terminat totul.

— Abia a început. Hai, vino, Căpitane, și ia loc. Să lăsăm eroismele ieftine pentru proștii care se lasă impresionați de ele. Căpitane, ești un om deosebit de capabil. Potrivit informațiilor pe care le dețin, ai fost primul de pe Fundație care a recunoscut puterea Catârului. De atunci, ai efectuat investigații, foarte îndrăznețe chiar, pentru a culege informații despre începuturile vieții Catârului. Ai fost unul dintre cei ce i-au răpit măscăriciul, care întâmplător nu a fost găsit încă și pentru care recompensa este încă valabilă. Desigur, priceperea ta este recunoscută, iar Catârul nu este dintre aceia care să se teamă de dușmani inteligenți atâta vreme cât îi poate converti pentru a-i deveni prieteni destoinici.

— Aici voiai să ajungi? O, mai bine nu.

— Ba da! Acesta a fost scopul comediei de astă-seară. Deși ești un om inteligent, conspirația ta împotriva Catârului a eșuat într-un mod caraghios. Nici n-ai putea să ridici la rangul de conspirație ceea ce ai făcut. Pierderea navelor în acțiuni fără sorti de izbândă face parte din pregătirea ta militară?

— Întâi, trebuie să recunoști că asta este natura unor asemenea acțiuni.

— Așa este, îl asigură calm viceregele. Catârul a cucerit Fundația. Ea s-a transformat rapid într-un arsenal pentru împlinirea scopurilor lui mai înalte.

— Care scopuri?

— Cucerirea întregii Galaxii. Unirea tuturor lumilor dispersate într-un nou imperiu. Realizarea visului lui Seldon cu șapte sute de ani mai devreme decât a sperat el, patriot lipsit de simțul previziunii ce ești! Și, în această operă, tu ne poți ajuta.

— Pot, neîndoielnic. Dar e la fel de sigur că n-o voi face.

— Înțeleg că doar trei dintre Lumile Comerciale Independente mai opun rezistență. Nu vor mai rezista multă vreme. Vor fi ultimele dintre forțele Fundației. Încă mai șovăi?

— Da.

— Cu toate acestea, n-o vei face. Un voluntar ne-ar fi mai util. Din nefericire, Catârul lipsește. Conduce, ca întotdeauna, lupta împotriva Neguțătorilor care rezistă. El este în contact permanent cu noi și nu vei avea mult de așteptat.

— În ce scop?

— În scopul convertirii tale.

— Catârul va descoperi, spuse căpitanul cu un aer îndărătnic, că îi va fi peste puteri să mă convertească.

— Te înșeli. Și *eu* am crezut asta. Nu mă recunoști? Doar ai fost pe Kalgan, așa că nu se poate să nu mă fi văzut. Purtam monoclu, o mantie stacojie tivită cu blană și o pălărie cu calotă înaltă.

Căpitanul rămase ca trăsniț:

— Ai fost lordul războinic al Kalganului.

— Da. Iar acum sunt vicerege loial Catârului. Vezi, deci, că e foarte convingător.

21. Interludiu în spațiu

Trecură cu succes prin blocadă. În acel spațiu uriaș nici măcar un număr mare de nave nu ar fi putut supraveghea perfect zonele rămase libere. Dar dacă era vorba de o singură navă, de un pilot iscusit și de o oarecare doză de noroc, existau locuri prin care se putea strecura.

Cu sânge rece și calm, Toran conduse nava în siguranță, de la o stea la alta, și tot așa, până când reuși. Vecinătatea unei mase mari făcea ca orice salt interstelar să devină dificil și chiar riscant, dar în același timp făcea ca instrumentele inamice de detectare să devină aproape inutile.

Și, de îndată ce nava trecu de centura de nave, fu depășită și sfera interioară de spațiu mort, prin al cărui subeter supus blocadei nu putea pătrunde niciun mesaj. Pentru prima oară în ultimele trei luni, Toran nu se mai simțea izolat.

Trecu o săptămână, timp în care programele informative ale inamicului prezentară numai și numai detalii plicticoase și autolaudative privind controlul într-o măsură din ce în ce mai mare asupra Fundației. O săptămână în care nava comercială blindată se îndepărtă de Periferie cu salturi grăbite.

Ebling Mis strigă către cabina pilotului și Toran se ridică de pe fotoliu, ștergându-și ochii împăienjeniți și obosiți de efortul cerut de consultarea hărților stelare.

— Ce s-a întâmplat? întrebă Toran, intrând în mica încăpere centrală pe care Bayta o transformase în cameră de zi.

— Să mă ia naiba dacă-mi dau seama, spuse Mis clătinând din cap. Prezentatorii ăștia ai Catârului tot anunță un buletin special. Mă gândeam că poate vrei și tu să-l vezi.

— Poate. Unde-i Bayta?

— Aranjează masa în sufragerie și alege meniul – sau cam așa ceva.

Toran se așează pe patul mic, ce-i slujea drept culcuș lui Magnifico, și așteaptă. Jocul propagandistic privind „buletinul special” al Catârului devenise de-acum monoton. Începu într-un târziu cu muzică marțială, apoi apărură crainicul cu un aer spilcuit și fercheș. Fură prezentate mai întâi vești minore, care se succedară una după alta într-o strânsă înlanțuire. Urmă o pauză. Apoi din nou trompete menite să ridice cota de interes până la apogeu.

Toran suportă toate astea în tăcere. Mis bolborosea și spumega.

Prezentatorul dezlănțui apoi, în limbajul obișnuit al corespondenților de război, o cascadă de fraze onctuoase care încercau să redea în cuvinte metalul topit și trupurile pârjolite ale unei bătălii spațiale:

„Escadriile de crucișătoare rapide aflate sub conducerea General-locotenentului Sammin au declanșat o contraofensivă astăzi împotriva forțelor de rezistență cu baza pe Iss...” Chipul prezentatorului cu trăsături controlate și goale de orice expresie de emoție dispăru de pe ecran pentru a face loc beznei spațiale prin care săgetau nave îndreptându-se spre focul bătăliei. Vocea continuă în timp ce navele treceau ca fulgerul...

„Cea mai impresionantă acțiune a bătăliei a fost lupta crucișătorului greu *Cluster* împotriva a trei nave dușmane din clasa *Nova*.”

Imaginea de pe ecran crea impresia de zbor și prezintă o filmare de aproape. O navă uriașă scânteie și una dintre navele atacatoare emise o strălucire furioasă, făcând o întoarcere care o scoase din cadrul imaginii, efectuează o răsucire și veni la abordare prin pintenare. *Cluster* se înclină disperat și reuși să supraviețuiască loviturii tangențiale care făcând nava atacatoare să ricoșeze, răsucindu-se.

Vocea monotonă și lipsită de orice sentiment continuă să înșire cuvânt după cuvânt până la ultima lovitură și ultima cuirasă străpunsă.

Apoi din nou o pauză, și o transmisie cu imagini și comentarii, similare în cea mai mare parte, privind lupta din preajma planetei Mnemon, la care se adăugă un element de noutate: descrierea detaliată a unei coborâri după un atac razant – imaginile unui oraș distrus, prizonieri zgribuliți și extenuați –, și aici reportajul se încheie.

Mnemon nu mai avea mult de trăit.

O nouă pauză, și se auziră sunetele stridente ale alămurilor. Pe ecran apărură imaginea unui coridor impresionant, format din oameni așezați disciplinat ca soldații, de-a lungul căruia pași grăbit purtătorul de cuvânt al Guvernului, îmbrăcat în uniformă de consilier.

Tăcerea era apăsătoare.

Vocea care se auzi, în cele din urmă, era solemnă, răspicită și clară:

„Din ordinul suveranului nostru, se anunță că planeta Haven, care până acum a opus rezistență armată în fața voinței sale, s-a supus și a acceptat înfrângerea. În aceste momente, forțele suveranului nostru ocupă planeta. Opoziția a fost sporadică, lipsită de coordonare și zdrobită rapid.” Imaginea dispăru și reapărură prezentatorul de la început pentru a declara cu emfază că alte detalii vor fi transmise pe măsura desfășurării evenimentelor.

Urmă muzică de dans și Mis închise aparatul nervos.

Toran se ridică și se îndepărtă cu pași nesiguri, fără să spună o vorbă. Psihologul nu făcu niciun gest să-l oprească.

Când Bayta veni din bucătărie, Mis îi făcu semn să păstreze tăcerea și spuse:

— Au cucerit Havenul.

— Deja? făcu Bayta cu ochii rotunzi de uimire, nevoind totuși să creadă.

— Fără luptă. Fără o incalif... (Simți un nod în gât.) Ar fi mai bine să-i dai pace lui Toran. Nu-i deloc plăcut pentru el. Hai să mâncăm.

Bayta aruncă o privire spre cabina pilotului, apoi se întoarse apatică:

— Foarte bine!

Magnifico se așează la masă, nebăgat în seamă. Nici nu vorbi și nici nu mănă, ci rămase cu privirea pierdută și cu o teamă pe chip care părea să-l secătuiască de toate puterile trupului lui descărnăt.

Absent, Ebling Mis împinse deoparte înghețata de fructe și zise cu glas răgușit:

— Două dintre Lumile Neguțătorilor luptă. Luptă, sângerează și mor, dar nu capitulează. Doar Haven... La fel ca și pe Fundație...

— Dar de ce? De ce?

Psihologul clătină din cap:

— E indisolubil legat de restul problemei. Fiecare fațetă, cu ciudățeniile ei, este o aluzie la natura Catârului. Întâi, modul în care a putut cuceri Fundația, cu puține victime și, practic, dintr-o singură lovitură, în timp ce Lumile Comerciale Independente au rezistat. Anularea reacțiilor atomice a fost o armă perfidă – am discutat și-am întors problema asta pe toate părțile de mi s-a acrit – și n-a funcționat decât pe Fundație. Randu a sugerat – sprâncenele stufoase și fioroase ale lui Ebling se împreună – că ar putea fi vorba de un Anihilator al Voinței care a emis radiații pretutindeni, deci și pe Haven. Dar de ce n-a fost folosit pe Mnemon și pe Iss, care și acum luptă cu o furie demonică, încât e nevoie de jumătate din Flota Fundației, pe lângă forțele Catârului, pentru a le înfrânge? Da, am recunoscut nave ale Fundației în atacul acela.

— Fundația, apoi Haven, spuse Bayta în șoaptă. Dezastrul pare să cadă mereu în urma noastră, fără a ne atinge pe noi. Întotdeauna scăpăm ca prin urechile acului. Așa are să dureze la nesfârșit?

Ebling Mis nu o asculta. Raționa în continuare cu voce tare:

— Dar mai există o altă problemă. Bayta, îți amintești vestea aceea că măscăriciul Catârului nu a fost găsit pe Terminus; că se bănuia că ar fi fugit pe Haven sau fusese dus acolo de către răpitorii lui? Bayta, omul ăsta are o importanță pe care noi nu am descoperit-o

încă. Magnifico trebuie să știe ceva ce i-ar putea fi fatal Catârului. Sunt sigur de asta.

Magnifico, alb la față, protestă bâlbâindu-se:

— Sire, nobile stăpân, jur că-mi este peste puteri să vă satisfac vrerea. V-am spus totul, până la ultima amintire, și cu ajutorul Sondei ați obținut din sărmana mea minte tot ceea ce știam, lucruri de care habar n-aveam.

— Ai dreptate, dar e puțin. Niște elemente atât de mărunte, încât nici eu, nici tu nu ne dăm seama la ce ne-ar putea sluji. Cu toate acestea, trebuie să aflăm adevărul, pentru că și Mnemon și Iss vor fi înfrânți în curând și, când se va întâmpla asta, noi vom fi ultimele rămășițe, ultimele picături rămase din Fundația independentă.

* * *

Stelele încep să se grupeze mai aproape una de alta când se pătrunde în inima Galaxiei. Câmpurile gravitaționale încep să se suprapună cu intensități suficient de mari care pot introduce perturbații deloc neglijabile în salturile interstelare.

Toran își dădu seama de acest lucru când, după un salt, nava ajunsese în apropierea unei Gigante Roșii care atrase cu furie nava și a cărei strânsoare era când mai slabă, când mai puternică, încât abia după douăsprezece ore de luptă, pe viață și pe moarte, reuși să îndepărteze nava.

Cu hărți stelare nu prea detaliate și cu o experiență încă imperfectă, atât din punct de vedere operațional cât și matematic, Toran se resemnă să calculeze neobosit înainte de a mai plănuî vreun salt.

Toată lumea participa la efectuarea acestor planuri. Ebling Mis verifica toate calculele matematice ale lui Toran, iar Bayta testa rutele posibile prin diverse metode de generalizare, căutând soluțiile reale. Până și Magnifico trebuia să opereze calcule simple pe o mașină de calculat, activitate care, odată explicată și înțeleasă, poate deveni o sursă de bună-dispoziție și de eficiență uimitoare.

Așa se face că, după aproape o lună, Bayta ajunsese să inspecteze și să verifice linia roșie care șerpuia prin modelul tridimensional al Lentilei Galaxiei până la jumătatea drumului spre centru și să exclame cu o veselie sarcastică:

— Știi cu ce seamănă? Cu o rămă de zece picioare lungime care suferă cumplit de indigestie. O să ne duci aproape sigur înapoi pe Haven.

— Dacă nu-ți ții gura, am s-o fac, mârâi Toran, răsfoind furios un set de hărți stelare.

— Și dacă tot vrei s-o faci, continuă Bayta, poate găsești o rută mai directă, fără atâtea ocoluri.

— Da? Ei, atunci află, istepto, că probabil au fost necesare cinci sute de nave cărora le-au trebuit cinci sute de ani ca să găsească ruta asta prin încercare și eroare, pe care hărțile nenorocite din fața mea, care au costat câteva credite, nu mi-o arată. În plus, ar fi de preferat să evităm rutele directe. Probabil că sunt înșesate de nave. Și, pe lângă toate astea...

— O, pentru numele Galaxiei, termină cu vorbăria și nu-ți mai striga atât de vehement sfânta indignare.

Bayta își înfipse mâinile în părul său.

— Au! Dă-mi drumul! țiță el, și o prinse de încheieturile mâinilor, încercând să i le smulgă din păr, drept care se prăbușiră cu scaun cu tot la podea. Neînțelegerea degeneră într-o încăierare plină de gâfăituri, râsete înfundate și lovituri nepermise.

Toran scăpă din strânsoare tocmai când Magnifico intră într-un suflet.

— Ce s-a întâmplat?

Semnele de îngrijorare urâteau și mai tare chipul măscăriciului, iar nasul enorm îi ieșea și mai mult în evidență:

— Instrumentele de bord se comportă bizar, domnule. Eu, conștient de ignoranța mea, nu am atins nimic...

În două secunde, Toran ajunsese în cabina pilotului. Îi spuse calm lui Magnifico:

— Trezește-l pe Ebling Mis și roagă-l să vină aici. Apoi, adresându-se Baytei, care încerca să-și aranjeze cât de cât părul: Am fost reperați, Bay.

— Reperați? apuse Bayta și mâinile îi căzură moi pe lângă corp. De către cine?

— Galaxia știe, murmură Toran, dar îmi imaginez că e vorba de unii care au armele de bord îndreptate spre noi, gata să tragă.

Se așează și, cu voce scăzută, transmise în subter codul de identificare al navei.

Iar când intră Ebling Mis, îmbrăcat în halat de casă și cu ochii lipiți de somn, Toran i se adresează cu o disperare liniștită:

— Se pare că suntem dincolo de granițele unui Regat Interior care se cheamă Autarhia Filiei.

— N-am auzit de ea, spuse precipitat Mis.

— Păi, nici eu, totuși suntem opriți de o navă din Filia și nu știu ce înseamnă asta.

Căpitanul-inspector al navei filiene veni la bord urmat de șase oameni înarmați. Era scund, cu părul rar, cu buzele subțiri și pielea pergamentoasă. Îl cuprinse un acces de tuse când se așează și deschise carnetul pe care îl ținea sub braț la o pagină albă.

— Pașapoartele dumneavoastră și documentele navei, vă rog!

— Nu avem, spuse Toran.

— Nu aveți?

Înșfăcă microfonul agățat de centură și vorbi grăbit:

— Trei bărbați și o femeie. Documentele nu sunt în ordine. Făcu și câteva notații în același sens în carnet.

— De unde sunteți?

— Siwenna, răspunse Toran precaut.

— Unde este asta?

— La o sută de mii de parseci, optzeci de grade vest de Trantor, patruzeci de grade...

— Lasă, lasă asta!

Toran reuși să vadă că omul cu maniere inchizitoriale notase „Punct de origine – Periferie”.

Apoi, filianul continuă:

— Încotro mergeți?

— Sector Trantor.

— Scopul?

— Călătorie de plăcere.

— Transportați mărfuri?

— Nu.

— Hmm. Vom verifica. Făcu un semn din cap și doi dintre oamenii săi se apucară de treabă. Toran nu făcu niciun gest ca să-i împiedice.

— Ce vă aduce în spațiul filian? Întrebă căpitanul și ochii îi străluciră neprietenos.

— Nu știam unde ne aflăm. Nu avem hărți prea bune.

— Va trebui să plătiți o sută de credite pentru această neglijență – și, desigur, taxa obișnuită pentru vamă și altele.

Vorbi din nou la microfon, dar de data aceasta mai mult ascultă. Apoi i se adresă lui Toran:

— Te pricepi la tehnologie atomică?

— Puțin, răspunse Toran cu fereală.

— Da? Filianul închise carnetul și adăugă: Oamenii de la Periferie sunt recunoscuți pentru această pricepere. Puneți-vă un costum și veniți cu mine.

Bayta le tăie calea:

— Ce aveți de gând să-i faceți?

Toran o dădu la o parte cu un gest blând și întrebă indiferent:

— De ce vreți să vă însoțesc?

— Centrala noastră atomică necesită mici reglaje. El va veni cu dumneavoastră – și arată cu degetul direct către Magnifico, ai cărui ochi căprui se făcură cât cepele de spaimă.

— Ce-are el de-a face cu centrala? Întrebă furios Toran.

Căpitanul îi aruncă o privire glacială:

— Sunt informat în legătură cu activități piraterești desfășurate în

această zonă. Semnalmentele unuia dintre pirații cunoscuți seamănă întrucâtva cu ale acestui om. Va fi doar o formalitate legată de identificare.

Toran ezită o clipă, însă șase oameni și șase arme îl convinseseră să se potolească. Se duse la dulap pentru a lua costumele.

O oră mai târziu, se ridică în picioare în pânțele navei filiene și răcni:

— Nu constat absolut nimic în neregulă la motoare. Barele colectoare sunt corect montate, tuburile L asigură o alimentare continuă și analiza de reacție este conform cărții tehnice. Cine răspunde de acest sector?

— Eu, spuse calm mecanicul-șef.

— Ei, scoate-mă de aici...

Mecanicul îl conduse la etajul ofițerilor, dar în mica anticameră nu se afla decât un sublocotenent nepăsător.

— Unde-i ofițerul care a venit cu mine?

— Așteptați, vă rog, răspunse acesta.

Abia după cincisprezece minute îl aduseră și pe Magnifico.

— Ce ți-au făcut? îl întrebă Toran îngrijorat.

— Nimic. Absolut nimic – și Magnifico își întări spusele clătinând hotărât din cap.

Plătiră două sute cincizeci de credite pentru taxele legale pe Filia – dintre care cincizeci de credite pentru eliberare imediată.

— Nu merităm o escortă? întrebă Bayta, râzând mânzește. Nu primim obișnuitul șut dincolo de frontieră?

— Aceea n-a fost navă filiană, răspunse Toran sumbru, iar noi o să mai stăm o vreme aici. Veniți puțin încoace.

Se strânseseră în jurul lui.

— A fost o navă a Fundației, iar oamenii de la bord erau ai Catărului, spuse el, având fața albă ca varul.

Ebling se aplecă să culeagă de pe jos țigara de foi pe care-o scăpase din mână:

— Aici? Suntem la treizeci de mii de parseci depărtare de Fundație.

— Ce i-ar fi putut împiedica să facă același voiaj ca și *noi*? Pentru numele Galaxiei, Ebling, crezi că nu-s în stare să deosebesc navele? Le-am văzut motoarele și mi-a fost de ajuns. Îți spun sigur că era un motor produs pe Fundație, montat pe-o navă a Fundației.

— Și cum de-au ajuns până aici? întrebă Bayta, apelând la logică. Care sunt șansele aleatorii ale întâlnirii în spațiu a două nave date?

— Ce-are asta de-a face cu ce ni s-a întâmplat? întrebă infierbântat Toran. Totul ne demonstrează că am fost urmăriți.

— Urmăriți? îl imită Bayta. Prin hiperspațiu?

Ebling Mis interveni fără vlagă:

— Se poate, dacă ai o navă bună și un pilot nemaipomenit. Dar posibilitatea asta mă lasă rece.

— Nu mi-am șters urmele, insistă Toran. Am zburat în linie dreaptă ca să câștig viteza de salt. Până și un orb ar fi putut calcula ruta noastră.

— Ei, pe naiba! strigă Bayta. Cu salturile ciudate pe care le-ai făcut, observarea direcției inițiale nu a însemnat absolut nimic. Nu o dată am ieșit din salt îndreptându-ne în direcție opusă.

— Ne pierdem vremea, izbucni Toran, care încercă totuși să se stăpânească strângând din dinți. E o navă a Fundației, supusă Catărului. Ne-au oprit, ne-au percheziționat și l-au luat tocmai pe Magnifico ca ostatic, pentru a vă închide gura dacă ați fi bănuie ceva. Acum o să-i atac și o să-i fac praf și pulbere.

— Stai liniștit, spuse Ebling Mis, apucându-l de braț. Ai de gând să ne autodistrugem pentru o navă pe care o consideri inamică? Gândește-te, omule, îți închipui că blestemații ăștia ne-ar fi urmărit pe o rută aproape imposibilă, de-a lungul a jumătate din Galaxie, doar ca să ne privească și apoi *să ne lase în pace*?

— Încă îi mai interesează unde vrem să mergem.

— Atunci de ce ne-au oprit și s-au dat de gol? Ne poți explica asta?

— O să fac ce mi-am pus în minte. Dă-mi drumul, Ebling, altfel te lovesc.

Magnifico se aplecă înainte de pe speteaza scaunului pe care stătea cocoțat. Nările îi fremătau de emoție:

— Vă implor să mă iertați că vă întrerup, dar puțină mea minte a fost străfulgerată de un gând ciudat.

Bayta anticipă gestul de lehamite pe care voi să-l facă Toran, și-l luă repede de braț.

— Hai, vorbește Magnifico. Te vom asculta cu răbdare.

— Cât am stat eu pe navă, zise el, mintea mea, așa puțină câtă este, a fost uimită și amețită de teama ce mă cuprinsese. E-adevărat că am uitat aproape tot ce mi s-a întâmplat acolo. Mulți oameni s-au tot holbat la mine și au vorbit într-o limbă pe care n-am priceput-o. Dar spre sfârșit – așa cum câte-o rază de soare străpunge uneori norii – am avut deodată o iluminare: un chip pe care-l cunoșteam. Doar o clipă, o clipită l-am văzut și, cu toate acestea, imaginea lui strălucește în mintea mea tot mai puternic și mai clar.

— Cine era? făcu Toran.

— Căpitanul acela care a fost cu voi demult, demult, atunci când m-ați salvat din sclavie.

Dacă Magnifico avusese intenția de a crea senzație, zâmbetul încântat care-i inundă fața mărturisi clar că-și realizase cu succes planul.

— Căpitan... Han... Pritcher? Întrebă Mis cu hotărâre. Ești sigur de asta? Absolut sigur?

— Sire, jur – și-și duse mâna slabă și ciolănoasă în dreptul inimii –, aș susține adevărul acesta chiar și în fața Catârului, cu toată forța pe care ar avea-o ca să mă împiedice să-l spun.

— Atunci ce se întâmplă? spuse Bayta uimită la culme.

Măscăriciul se întoarse spre ea, dornic să explice:

— Doamna mea, am eu o teorie. Mi-a venit așa, dintr-o dată, de-a gata, de parcă Spiritul Galactic mi-ar fi șoptit-o la ureche. (Spuse acestea ridicând ușor glasul ca să-l acopere pe-al lui Toran care voia să-l contrazică.) Doamna mea, continuă el, adresându-se exclusiv Baytei, dacă acest căpitan ar fi scăpat, ca și noi, pe o navă, dacă și el, ca și noi, ar întreprinde o călătorie într-un scop pe care-l cunoaște numai el, atunci, descoperindu-ne, ne-ar suspecta că-l urmărim și că încercăm să-i aflăm intențiile, așa cum *noi* îl suspectăm pe *el* din aceleași motive. De ce să ne mai minunăm că joacă o astfel de comedie pentru a intra pe nava noastră?

— Atunci de ce ne-a dus pe nava *lui*? întrebă Toran. Asta nu se potrivește.

— Ba da, se potrivește, vociferă măscăriciul, cu o inspirație subită. A trimis un ofițer care nu ne cunoaște, dar care ne-a descris când a vorbit la microfon. Căpitanul a fost mirat de asemănarea descrierii amărâtei mele persoane, pentru că adevărul e că nu se găsește vreunul în toată Galaxia care să aducă cât de cât cu mine. A fost dovada de identificare pentru voi.

— Nu fi încăpățânat, Torie. Asta *chiar* că explică situația, spuse Bayta încet.

— S-ar putea, aprobă Mis.

Toran părea neajutorat în fața unui front unit și ceva în explicația curgătoare a măscăriciului îl deranjase. Ceva nu era în regulă. Cu toate acestea, fiind prins pe picior greșit, furia i se mai potoli, împotriva voinței sale.

— Pentru o clipă, șopti el, am crezut că am fi putut distruge *una* dintre navele Catârului.

Ochii îi erau îndurerați de pierderea Havenului.

Ceilalți îl înțelesesă.

NEOTRANTOR – ... Mica planetă Delicass, numită astfel după ce se produsese Marea Devastare, fusese vreme de aproape un secol locul de reședință al ultimei dinastii a Primului Imperiu. Era o lume ștearsă și un Imperiu fără strălucire, iar existența sa prezintă importanță doar din punct de vedere legal. Sub conducerea primei dinastii neotrantoriene...

ENCICLOPEDIA GALACTICA

22. O moarte pe Neotrantor

Neotrantor îi era numele! Noul Trantor! Dar, după ce-l pronunțai, epuizai dintr-o dată orice asemănări între noul Trantor și mărețul original. La doi parseci distanță, soarele Vechiului Trantor încă mai strălucea, iar Capitala Imperială a Galaxiei încă mai brăzda spațiul în rotirea tăcută și eternă pe orbita sa.

Vechiul Trantor era încă locuit și avea o populație nu mai mare de o sută de milioane, probabil, în timp ce cu cincizeci de ani mai devreme forfoteau acolo patruzeci de miliarde. Uriașa lume de metal era o ruină cumplită.

Temeliile ameiților de înalte ale multiturnurilor ce porneau din rețeaua unică de metal erau acum rupte și goale – purtând încă găurile provocate de explozii și de focul distrugător –, cioburi din Marea Devastare ce avusese loc cu patruzeci de ani în urmă.

Era ciudat că o lume care fusese centrul Galaxiei vreme de două mii de ani, care dominase asupra unui spațiu fără limite și fusese cămin pentru legiuitori și domnitori, ale căror capricii făceau să tremure lumi aflate la sute de parseci distanță, putea muri într-o singură lună. Era ciudat că o lume care rămăsese neclintită de-a lungul mareelor cuceritoare și retragerilor, vreme de un mileniu, o lume care rămăsese neatinsă de războaiele civile și de revoluțiile de palat ale unui alt mileniu, să piară în cele din urmă. Era ciudat ca Gloria Galaxiei să devină un cadavru în descompunere.

Patetic!

Pentru că aveau să mai treacă alte și alte secole până când realizările mărețe a cincizeci de generații să decadă într-atât încât să nu mai poată fi folosite. Numai nevolnicia oamenilor le făcea inutile acum.

După ce miliarde de oameni muriseră, milioanele de oameni rămași sfârtecaseră baza strălucitoare de metal a planetei și descoperiseră solul care nu simțise atingerea razelor solare de mai bine de o mie de ani.

Înconjurați de perfecțiunile mecanice, rodul eforturilor umane, împresurați de minunățiile industriale ale omenirii eliberate de tirania mediului, oamenii se întorseseră la pământ. Pe uriașele autostrăzi creșteau acum grâul și porumbul, iar în umbra turnurilor înalte pășteau acum oile.

Dar Neotrantor exista – o planetă obscură ca un sat, înecată în umbra puternicului Trantor, până când o familie regală scăpată ca prin minune din calea pârjolului Marii Devastări își găsise aici ultimul refugiu și rezistase cu greu valului distrugător al rebeliunii. Domnise acolo într-o strălucire fantomatică peste o rămășiță în descompunere a Imperiului.

Douăzeci de Lumi Agricole însemnau un Imperiu Galactic!

Dagobert al IX-lea, stăpânitor a douăzeci de lumi de nobili refractari și țărani morocănoși, era Împăratul Galaxiei, Stăpân al Universului!

Dagobert al IX-lea avusese douăzeci și cinci de ani în ziua însângărată în care sosise pe Neotrantor, împreună cu tatăl său. Încă îi erau vii în memorie gloria și puterea Imperiului. Dar fiul său, care avea să devină cândva Dagobert al X-lea, a văzut lumina zilei pe Neotrantor.

Nu cunoștea decât douăzeci de Lumi.

Automobilul aerian decapotabil al lui Jord Commason era cel mai frumos vehicul de acest fel din întregul Neotrantor. Și asta nu pentru că el era cel mai bogat latifundiar de pe Neotrantor, ci din multe alte motive. De pildă, în tinerețe, fusese tovarășul nedespărțit și geniul rău al unui tânăr prinț-moștenitor, prizonier în strânsoarea dominatoare a unui împărat în puterea vârstei. Acum devenise tovarășul nedespărțit, și tot geniu al răului, al unui prinț-moștenitor în puterea vârstei care detesta și domina un împărat bătrân...

Prin urmare, Jord Commason, în automobilul său aerian, acoperit cu un strat de sîdef și ornamentat cu aur și lumetron, care n-avea nevoie de blazon pentru a se ști cui aparținea, contempla pământurile, milele întregi de grâu unduitor, uriașele batoze și combine – toate fiind proprietatea sa –, și se gândea prudent la propriile-i probleme.

Alături de el, șoferul cocârjat și ofilit conducea atent printre curenții înalți de aer și zâmbea.

Jord Commason vorbea vîntului, aerului și cerului:

— Îți amintești ce ți-am spus, Inchney?

Părul rar și brăzdat de șuvițe albe al lui Inchney flutura ușor în vînt. Zâmbetul de pe față lăsa să i se vadă lipsa câtorva dinți, iar cutele verticale de pe obraji i se adânciră, sporind impresia că ar avea tot timpul de ascuns vreun secret. Șuieră printre dinți:

— Da, sire, și m-am tot gândit.

— Și la ce concluzie ai ajuns, Inchney? întrebă Jord cu un aer ce trăda nerăbdarea.

Inchney își aminti că fusese și el un lord tânăr și atrăgător pe Vechiul Trantor și că acum, pe Neotrantor, era o relicvă de nerecunoscut, care trăia prin mărinimia Nobilului Jord Commason, căruia trebuia să-i răsplătească bunătatea oferindu-i sfaturi subtile la

cerere. Oftă discret și șopti din nou:

— E recomandabil să-i primiți pe vizitatorii de pe Fundație, sire. Mai ales că au sosit doar cu o navă pe care nu se află decât un bărbat capabil să lupte. Cât de bineveniți sunt?

— Bineveniți? făcu Commason întunecat. Se zice despre oamenii de pe Fundație că ar fi magicieni, deci puternici.

— Uf, murmură Inchney, pâcla și distanța ascund adevărul. Fundația nu-i decât o lume obișnuită, iar cetățenii ei nimic altceva decât oameni. Dacă folosești dezintegratorul împotriva lor îi poți ucide. (Inchney menținu vehiculul pe cursul stabilit. Undeva, dedesubt, un râu se unduia scânteietor.) N-ați auzit zvonurile despre omul care tulbură lumile Periferiei? șopti el.

— Ce știi despre asta? întrebă Commason, subit bănuitor.

De astă dată, zâmbetul dispăru de pe chipul șoferului:

— Nimic, sire. Nu era decât o întrebare neroadă.

Nobilul nu ezită prea mult și spuse fără menajamente:

— Nimic din ce întrebi nu arată nerozie, iar modul în care ajungi să cunoști multe lucruri ți-ar putea aduce pieirea într-o bună zi. Dar, fie! Acelui om i se spune Catârul și, cu câteva luni în urmă, un supus de-al său a fost pe-aici cu... cu diverse treburi. Acum aștept pe un altul... ca să ajungem la o înțelegere.

— Și acești nou-sosiți? Probabil că nu sunt cei pe care-i așteptați!

— Nu poartă însemnele pe care trebuia să le recunosc.

— S-a anunțat că Fundația a fost capturată...

— Nu-mi amintesc să-ți fi spus eu așa ceva.

— Așa s-a raportat, continuă Inchney indiferent. Dacă e adevărat, atunci aceștia ar putea fi refugiați și ar fi bine să-i rețineți pentru omul Catârului, ca să-i dați o dovadă de prietenie și cinste.

— Da? întrebă Commason nehotărât.

— Da, sire, întrucât se știe că prietenul unui cuceritor nu e decât ultima lui victimă, această acțiune ar reprezenta doar o măsură justificată de autoprotecție. Încă mai există Sonde Psihice, iar noi avem la îndemână patru creiere de pe Fundație. Am putea afla multe lucruri folositoare despre Fundație, și chiar despre Catâr. Și apoi ar fi o treabă de nimic să câștigați prietenia Catârului.

În liniștea înălțimilor, mintea lui Commason reveni la gândurile dintâi:

— Dar dacă Fundația nu s-a prăbușit?! Dacă toate rapoartele acelea nu sunt decât minciuni? Prezicerile arătau că Fundația nu poate fi înfrântă.

— Vremea prezicătorilor a trecut demult, sire.

— Și, totuși, dacă nu s-a prăbușit, Inchney? Ia gândește-te. E adevărat, Catârul mi-a făcut unele promisiuni... Mersese prea departe cu gândul și ezită speriat: Asta este, s-a lăudat și gata. Laudele nu sunt

decât vorbe în vânt, dar faptele sunt fapte.

Inchney râse pe înfundate:

— Într-adevăr, faptele sunt fapte până nu te lovesc direct. Dar cu greu s-ar putea găsi o amenințare mai îndepărtată decât o Fundație așezată la celălalt capăt al Galaxiei.

— Și mai este și prințul, murmură Commason, mai mult pentru sine.

— Și el poartă tratative cu Catârul, sire?

Commason nu reuși să păstreze secretul privind schimbările din ultima vreme:

— Nu așa ca *mine*. Dar devine pe zi ce trece tot mai nestăpânit și mai greu de controlat. Parcă a intrat un demon în el. Dacă-i voi reține pe acești oameni și el va voi să-i folosească spre propriu-i profit – pentru că nu e lipsit de o anume ascuțime de minte –, eu nu sunt încă pregătit să-l înfrunt. Se încruntă dezgustat.

— I-am văzut ieri în treacăt pe străinii aceia, zise șoferul, aparent fără nicio legătură. Printre ei se află și o femeie ciudată, brunetă. Pășește cu dezinvoltura unui bărbat și chipul ei uimitor de palid contrastează cu strălucirea întunecată a părului. (Simțind o nuanță de căldură în șoapta guturală a vocii seci, Commason se întoarse surprins către el.) Inchney continuă: Socot că prințul își va folosi ascuțimea minții pentru a ajunge la un compromis rezonabil pentru ambele părți. Ați avea de câștigat dacă îi lăsați lui fata...

Chipul lui Commason se luminează dintr-o dată:

— Ce idee! Mi-a venit o idee! Inchney, întoarce! Și, dacă totul va merge bine, vom mai discuta în legătură cu libertatea ta.

Commason găsi că era aproape de domeniul superstiției faptul că pe biroul său îl aștepta o Capsulă Personală. Sosise pe o lungime de undă cunoscută doar câtorva oameni. Commason zâmbi satisfăcut. Omul Catârului era în drum spre el, iar Fundația se prăbușise cu adevărat.

* * *

Visele Baytei în legătură cu Palatul Imperial se risipiră în fața realității și în sinea ei avu un sentiment nelămurit de dezamăgire. Camera în care se afla era mică, aproape sărăcăcioasă, iar Palatul nici pe departe nu egala reședința primarului de pe Fundație, iar în ceea ce-l privea pe Dagobert al IX-lea...

Bayta avea păreri exacte despre modul în care trebuia să arate un împărat. Nu ca un bunicuț binevoitor slab, albit și șters, sau care să servească ceștile de ceai cu mâna lui, vizibil îngrijorat în legătură cu confortul oaspeților săi.

Dar așa era.

Dagobert al IX-lea chicoti în timp ce turna ceaiul în cana pe care

o ținea cu mână sigură:

— Un moment în care să nu am nevoie de ceremonial și curteni e o mare plăcere pentru mine, draga mea. De multă vreme n-am mai avut prilejul de a primi cum se cuvine vizitatori din provinciile mele exterioare. Acum, c-am mai îmbătrânit, fiul meu se ocupă de toate amănuntele astea, plicticoase uneori. Nu l-ai întâlnit pe fiul meu? E un băiat deosebit, dar cam îndărătnic. Așa e tineretul. Vrei cumva o capsulă cu aromă?... Nu?

Toran încercă să-l întrerupă:

— Maiestatea voastră...

— Da?

— Maiestatea voastră, n-a fost în intenția noastră să vă deranjăm...

— Nici vorbă, nu mă deranjați deloc. Astă-seară va avea loc recepția, dar până atunci avem toată libertatea. De unde spuneți că sunteți? De mult n-am mai avut o recepție oficială. Veniți din Provincia Anacreon?

— De pe Fundație, Maiestatea voastră Imperială!

— A, da, Fundația! Acum îmi amintesc. E în Provincia Anacreon. N-am fost niciodată acolo, căci doctorul mi-a interzis să întreprind călătorii lungi și obositoare. Dar nu-mi amintesc de rapoarte recente din partea viceregelui de pe Anacreon. Care e situația la voi? Încheie el curios.

— Sire, băigui Toran, nu avem motive să ne plângem.

— E plăcut să aud asta. Voi transmite felicitări viceregelui meu.

Toran privi neajutorat către Ebling Mis care începu să vorbească cu voce tare:

— Sire, ni s-a spus că vom avea nevoie de permisiunea dumneavoastră pentru a vizita Biblioteca Universității Imperiale de pe Trantor.

— Trantor? întrebă împăratul mirat. Trantor? Apoi o umbră de durere nelămurită i se așternu pe chipul slab: Trantor? șopti el. Acum îmi amintesc. Intenționez să mă întorc acolo cu un puhoi de nave. Veți veni cu mine. Împreună, îl vom zdrobi pe rebel, pe Gilmer. Împreună, vom restaura Imperiul! Își îndreptă spatele cocoșat și vocea îi deveni mai puternică. O clipă privi hotărât, apoi clipi și spuse domol: Dar Gilmer e mort. Acum parcă-mi amintesc. Da, da. Gilmer e mort! Trantor a murit... Pentru o clipă, mi s-a părut... De unde spuneți că veniți?

Magnifico îi șopti Baytei:

— E chiar împărat? Eu credeam că împărații sunt mai măreți și mai înțelepți decât oamenii de rând.

Bayta îi făcu semn să tacă și zise:

— Dacă Maiestatea voastră Imperială ar semna un ordin care să

ne permită să mergem pe Trantor, ar face un mare serviciu cauzei noastre comune.

— Pe Trantor?

Împăratul era cu mintea tulburată, neputând înțelege nimic.

— Sire, Viceregele din Anacreon, în numele căruia vorbim, vă transmite că Gilmer este încă în viață...

— În viață? Trăiește? bubui vocea lui Dagobert. Unde? Ne vom război!

— Maiestatea voastră Imperială, lucrul acesta nu trebuie dezvăluit deocamdată. Nu se știe sigur unde se află Gilmer. Viceregele ne-a trimis pe noi să vă înștiințăm, dar numai pe Trantor am putea să-i găsim bârlogul. Odată descoperit...

— Da, da... Trebuie descoperit... Bătrânul împărat se bălăbăni până la perete și atinse fotocelula minusculă cu un deget tremurător. După ce așteptă să se întâmple ceva, bolborosi: Servitorii mei nu vor să vină. Nu-i mai pot aștepta. Mâzgăli ceva pe o foaie de hârtie și încheie cu o semnătură în care litera D era bogat ornamentată. Apoi zise: Gilmer va afla ce înseamnă puterea împăratului său. De unde spuneți că sunteți? Anacreon? Care e situația pe-acolo? Numele împăratului este cinstit cum se cuvine?

Bayta luă hârtia dintre degetele lui nevolnice:

— Maiestatea voastră Imperială este iubită de popor. Iar dragostea voastră pentru popor este binecunoscută.

— Va trebui să vizitez acest popor bun al Anacreonului, dar doctorul spune... Nu-mi amintesc exact ce spune, dar... Ridică privirea care dintr-o dată deveni foarte pătrunzătoare: Ziceați ceva de Gilmer?

— Nu, Maiestatea voastră Imperială.

— Nu va mai câștiga teren. Mergeți înapoi și spuneți poporului vostru că Trantor va rezista! Tatăl meu conduce flota acum și viermele acela rebel de Gilmer va fi cuprins de frigul spațiului împreună cu susținătorii lui. Se împletici până la fotoliu și privirea îi redeveni absentă. Ce spuneam?

Toran se ridică și făcu o plecăciune adâncă:

— Maiestatea voastră Imperială a fost prea bună cu noi, dar timpul acordat pentru audiență s-a terminat.

Pentru o clipă, Dagobert al IX-lea arată ca un împărat adevărat, se ridică și rămase cu spatele drept, în timp ce vizitatorii săi se retraseră, unul câte unul, cu spatele către ușă...

... unde douăzeci de oameni înarmați îi înconjurară.

O armă fulgeră scurt...

* * *

Bayta își recapătă cu greu cunoștința. Își reaminti limpede de

bătrânul care se autointitula împărat și de ceilalți oameni care așteptaseră afară. Amărțeaua pe care o simțea în încheieturile degetelor însemna că suportase șocul unei arme paralizante.

Rămase cu ochii închiși și ascultă cu atenție vocile din jurul ei.

Erau două. Una, calmă și precaută, care ascundea șiretenie sub masca slugărniceii. Cealaltă, răgușită, care izbucnea când și când în accese de supărare. Baytei nu-i plăcu niciuna dintre ele.

Vocea guturală o acoperea pe cealaltă. Bayta prinse ultimele vorbe:

— Nebunul acela bătrân o să trăiască o veșnicie. Asta mă doboară. Mă irită. Commason, am s-o fac. Și eu îmbătrânesc.

— Înălțimea voastră, să vedem mai întâi la ce ne folosesc oamenii aceștia. S-ar putea întâmpla să găsim o altă sursă de putere decât ne oferă tatăl dumneavoastră.

Vocea răgușită se pierdu într-o șoaptă bolborosită. Bayta reuși să audă doar cuvântul „fata”, când vocea cealaltă, slugarnică, răutăcioasă, continuă pe un ton amical, dar dominator:

— Dagobert, tu nu îmbătrânești. Mint cei care spun că nu ești tânăr ca la douăzeci de ani.

Bayta simți că-i îngheață sângele în vine când îi auzi pe amândoi izbucnind în râs. Dagobert... Înălțimea voastră... Bătrânul Împărat vorbise de un fiu îndărătnic; înțelesul ascuns al șoaptelor de acum o înspăimântă. Nu-și închipuia că se mai pot întâmpla astfel de lucruri...

Deodată, vocea lui Toran izbucni într-un puhoi de blesteme.

Deschise ochii și răsuflă ușurată când îl văzu pe Toran aplecat deasupra ei. Toran spuse furios:

— Împăratul nu va lăsa nepedepsit un asemenea act banditesc. Eliberați-ne!

Abia acum Bayta își dădu seama că încheieturile mâinilor și picioarelor îi erau fixate de perete și de podea cu ajutorul unui puternic câmp de atracție.

Cel cu voce guturală se apropie de Toran. Pleoapele îi erau vineții și umflate, iar peste părul rar purta o pălărie țuguată cu o pană ciudată. Avea un pântec mare, acoperit cu un pieptar tivit cu fir argintiu. Pufni disprețuitor și amuzat:

— Împăratul? Sărmanul nebun?

— Am permis din partea lui. Niciunul dintre supuși nu are dreptul să ne lipsească de libertate.

— Dar eu nu sunt supusul nimănui, gunoi spațial! Sunt regent și prinț-moștenitor, și va trebui să mi te adresezi ca atare. Când îl privește pe nevolnicul meu tată, se mai distrează și el primind vizitatori din când în când. Iar noi îi facem pe plac. Asta-i gâdilă orgoliul și-l amăgește că ar fi împărat. Dar în rest, nu înseamnă absolut nimic.

Apoi se opri în fața Baytei care-l privi cu dispreț. Când se dădu

mai aproape, ea îi simți respirația ce mirosea puternic a mentă:

— Are ochi frumoși, Commason, ba chiar e mai atrăgătoare când îi ține deschise. Va fi un desert exotic pentru cel care a gustat din toate plăcerile, ce zici?

Toran se zbătu zadarnic să se elibereze, dar prințul-moștenitor îi ignoră chinurile și Bayta simți că îngheață. Ebling Mis nu-și venise încă în fire și capul i se bălăngănea neputincios pe piept. Bayta observă însă surprinsă că ochii lui Magnifico erau deschise și vioi, de parcă ar fi fost treaz de când lumea. Magnifico își roti încet ochii mari și căprui, privind-o pe Bayta, apoi scânci și clătină din cap către prințul-moștenitor:

— Omul acela mi-a luat Vizi-Sonorul.

Prințul-moștenitor se întoarse brusc spre cel care vorbise:

— E al tău, monstrule? Instrumentul i se balansa pe umăr, legat cu o curea verde, dar Bayta nu-l observase.

Își trecu degetele peste clape, încercă să scoată măcar un sunet, dar zadarnic:

— Știi să cânti, monstrule?

Magnifico dădu afirmativ din cap.

Toran îi spuse deodată:

— Ai cotrobăit printr-o navă a Fundației. Dacă Împăratul nu ne va răzbuna, atunci Fundația o va face cu siguranță.

Celălalt, Commason, îi răspunse:

— *Care* Fundație? Ori Catârul nu mai e Catâr?

Nimeni nu-i răspunse. Prințul-moștenitor rânji, arătându-și dinții mari și inegali. Întrerupse câmpul de atracție din jurul măscăriciului, îl ridică brutal în picioare și-i aruncă Vizi-Sonorul în brațe.

— Cântă-ne, monstrule! spuse prințul. Cântă-ne o serenadă de dragoste pentru această doamnă. Spune-i că închisoarea tatălui meu nu seamănă cu un palat, dar că eu pot s-o duc într-unul unde va putea să înoate în apă de trandafiri și să afle ce înseamnă iubirea unui prinț. Cântă despre dragostea unui prinț, monstrule!

Se rezemă de o masă de marmură și-și legănă alene un picior, în timp ce, cu ochii zâmbitori și răi, o măsură pe Bayta care-l privi cu o ură stăpânită. Brațele și picioarele lui Toran se zbătură în strânsoarea câmpului, într-un efort care-i îmbroboni fruntea de sudoare. Ebling Mis tresări și gemu.

Magnifico reuși să îngaima gâfâit:

— Mi-s degetele înțepenite și neputincioase...

— Cântă, monstrule! urlă prințul. Făcu un gest către Commason să stingă lumina și, în întuneric, își încrucișă brațele și așteptă.

Magnifico își trecu degetele în salturi jucăușe peste instrumentul cu o sumedenie de clape, și un curcubeu fluid de lumină traversă încăperea. Răsună o notă joasă și slabă, pâlpâitoare și parcă

înlăcrimată. Nota crescuse în înălțime devenind un hohot trist de răs, iar în fundal se auzi un dangăt surd de clopote.

Întunericul părea să fie tot mai dens. Muzica ajunsese la urechile Baytei de parcă ar fi trecut prin faldurile groase ale unei perdele invizibile. O lumină strălucitoare și rece ajunsese până la ea, de parcă o singură lumânare pâlpaia în străfundurile unei fântâni.

Fără să-și dea seama, își concentră privirea. Lumina căpăta strălucire și muzica deveni brusc răutăcioasă, plină de sunete de alămuri înflorind într-un crescendo strident. Lumina pâlpaia scurt și ritmic, într-o mișcare rapidă, împerechindu-se cu ritmul îndrăcit. În lumină se văzu zbătându-se ceva cu solzi metalici și otrăvitori. Un gol păru să se nască, iar muzica se unduia și se zbătea odată cu lumina.

Bayta se sforță, cuprinsă de o emoție ciudată, și reuși apoi să se concentreze și să se domolească. Își reaminti brusc de Bolta Timpului și de ultimele zile petrecute pe Haven. O pânză ca de păianjen, oribilă, învăluia și se lipea de toate, răspândind groază și disperare. Se chirci, simțindu-se apăsată de același sentiment.

Muzica o strivea, în căderea ei, cu un răs oribil, și teroarea ce se zvârcolea, izvorând parcă din acel mic cerc de lumină pe care-l vezi atunci când privești printr-un ochean întors, dispăru. Bayta întoarse capul și încercă să nu mai privească într-acolo. Fruntea îi era umedă și rece.

Muzica pieri. Trebuie să fi durat cincisprezece minute și, în sfârșit, Bayta se simți cuprinsă de un val de plăcere. Lumina se aprinse, strălucind orbitor, iar fața lui Magnifico era aproape de a ei, transpirată, cu ochii transfigurați și sălbatici, lugubri.

— Doamna mea, cum te simți? gâfâi el.

— Destul de bine, reuși ea să șoptească, dar de ce ai cântat astfel?

Abia acum realizează prezența celorlalți din încăperea. Toran și Mis atârnavă inerti, lipiți de perete, dar privirea Baytei trecu peste ei. Prințul zăcea nemișcat, într-o poziție ciudată, la picioarele mesei.

Commason, cu gura deschisă din care îi curgeau bale, gemea din greu și atunci când Magnifico făcu un pas către el, se chirci, urlând strident și isteric.

Magnifico se întoarse și, făcând un salt, îi eliberă pe ceilalți.

Toran se repezi și-l înșfacă pe latifundiar:

— Tu vii cu noi. Vom avea nevoie de tine ca să fim siguri că putem ajunge pe navă.

* * *

Două ore mai târziu, în bucătăria navei, Bayta le servi o plăcintă aburindă de casă și Magnifico sărbători reîntoarcerea în spațiu, atacând desertul și ignorând cu superioritate orice maniere elegante.

— E bună, Magnifico?

- Mmm!
- Magnifico!
- Da, doamna mea?
- Ce ai cântat?

Măscăriciul se chirci.

— Eu... prefer să nu spun. Am învățat cândva compoziția și am aflat că Vizi-Sonorul poate afecta profund sistemul nervos. A fost ceva rău, desigur, dar nu făcut pentru nevinovăția ta, doamna mea.

— Ei, lasă asta, Magnifico. Nu sunt chiar atât de nevinovată. Lasă lingușeala. Am văzut și eu ceva din ce-au văzut ei?

— Sper că nu. Am cântat numai pentru ei. Dacă ai văzut, atunci n-ai surprins decât contururile, și pe acelea de foarte departe.

— Da, și mi-a fost de ajuns. Știi că l-ai făcut pe prinț să-și piardă cunoștința?

Magnifico vorbi sumbru, mestecând o bucată de plăcintă:

— L-am ucis, doamna mea.

— Ce-ai spus? făcu ea și simți un nod dureros în gât.

— Era mort când m-am oprit din cântat, altfel aș fi continuat. Nu mi păsa de Commason. El nu putea decât să ne tortureze sau să ne ucidă. Dar acest prinț, doamna mea, te privea nelegiuit și... – se înecă într-un amestec de indignare și sfială.

Bayta se simți invadată de gânduri ciudate, dar și le zăgăzui hotărâtă.

— Magnifico, ai un suflet galant.

— Vai, doamna mea. Lăsa nasul în farfurie, dar nu începu să mănânce.

* * *

Ebling Mis privi prin hublou. Trantor era aproape, cu strălucirea lui metalică orbitoare. Toran privi și el.

— Am venit degeaba, Ebling, spuse cu amărăciune. Omul Catărului a ajuns înaintea noastră.

Ebling Mis se frecă la ochi cu o mână slăbită, iar vocea îi era o bolboroseală fără noimă.

Toran se enervă:

— Am spus că oamenii aceia știau că Fundația s-a prăbușit. Am spus...

— Ce?

Mis ridică ochii mirat, apoi puse mâna ușor pe încheietura mâinii lui Toran, uitând despre ceea ce discutaseră până atunci.

— Toran, eu... priveam către Trantor. Știi... am o senzație bizară... de când am sosit pe Neotrantor. E ca un îndemn, o forță care mă împinge, mă îmboldește, parcă dinlăuntrul meu. Toran, voi reuși; știu că voi reuși. Lucrurile încep să mi se limpezească în minte –

niciodată nu mi-au fost atât de clare.

Toran îl privi mirat și ridică din umeri. Cuvintele lui Mis nu reușeau să-i redea încrederea. Mai făcu o încercare:

— Mis?

— Da?

— N-ai văzut o navă coborând pe Neotrantor exact când noi ne ridicam?

Fără să se gândească, Mis răspunse:

— Nu.

— Eu am văzut-o. Poate a fost o nălucire, dar ar fi putut tot atât de bine să fie nava filiană.

— Cea pe care era Căpitanul Han Pritcher?

— Cea cu nu se știe cine la bord. Asta-i părerea lui Magnifico. Ne-a urmărit până aici, Mis.

Ebling Mis nu spuse nimic.

— S-a întâmplat ceva cu tine? întrebă Toran îngrijorat. Nu te simți bine?

Ochii lui Mis erau gânditori, strălucitori și stranii. Nu-i răspunse.

23. Ruinele Trantorului

Localizarea unui obiectiv pe lumea uriașă a Trantorului prezintă o dificultate unică în Galaxie. Nu există continente sau oceane care să poată fi observate de la o distanță de o mie de mile. Nu există fluvii, lacuri și insule care să poată fi zărite prin spărtura dintre nori.

Lumea strânsă într-o carapace metalică era sau, mai exact, fusese un singur oraș colosal și numai vechiul Palat Imperial putea fi identificat cu ușurință din spațiu. *Bayta* se roti în jurul lumii la o înălțime joasă, accesibilă și unui autovehicul zburător, căutând cu insistență.

Începură cu zonele polare, unde stratul de gheață format pe turlele metalice era o dovadă sumbră a distrugerii sau funcționării defectuoase a instalațiilor de condiționare, și coborâra spre sud. Din când în când, putură face încercări de corelare între ceea ce vedeau și ceea ce le indicau hărțile incomplete pe care le procuraseră pe Neotrantor.

Dar când zăriră primele semne de verdeață, era limpede că nu se mai puteau înșela. Spațiul liber, neacoperit de metal era de cincizeci de mile. Zona de un verde neobișnuit se întindea pe sute de mile pătrate, înconjurând marea și grația vechilor reședințe imperiale.

Bayta rămase ca suspendată și se orientă încet. Nu se puteau ghida decât după uriașele parapete suspendate. Niște săgeți lungi și drepte pe hartă; panglici netede și lucitoare sub ei.

Ajunseră la ceea ce harta indica drept Universitate mai mult pe ghicite și după zona mai plată a ceea ce demult trebuia să fi fost un cosmodrom aglomerat și nava coborî.

Numai când ajunseră în învălmășeala de structuri metalice iluzia de strălucire și frumusețe pe care o avuseseră în aer se dizolvă de parcă nici n-ar fi fost și imaginea le apără în realitatea ei: metal răsucit și ars, resturi rămase în urma Devastării. Turlele înalte erau retezate, pereții netezi aveau găuri oribile cu margini răsucite și tăioase, și doar pentru o clipă văzură o suprafață de pământ negru și arat – probabil câteva sute de acri.

Lee Senter așteptă coborârea navei, care se așeză încet pe pământ. Rasuflă ușurat văzând nava ciudată ce nu părea să vină de pe Neotrantor. Asemenea nave ca și afacerile necurate cu oameni din spațiu puteau să însemne sfârșitul puținelor zile de pace și o

întorcere la vremurile grandioase din vechime, de luptă și de moarte. Senter era conducătorul Grupului; avea în grijă cărțile vechi și citise despre vremurile de glorie. Nu voia ca ele să revină.

Așteptă aproape zece minute până ce nava se așează pe câmpie, dar în acest timp multe lucruri i se derulară prin minte. Revăzu întâi prima fermă mare a copilăriei – aceasta i se întipărise în memorie mai ales din pricina numărului mare de oameni de-acolo. Apoi, retrăi exodul tinerelor familii către noi pământuri. Avea pe atunci zece ani; era un copil neștiutor și speriat.

Apoi, noile clădiri, marile plăci de metal care trebuiau desprinse și îndepărtate; solul dezgolit care trebuia arat, împrosătat și readus la viață; clădirile din vecinătate care trebuiau dărâmate și nivelate, iar altele transformate în locuințe.

Grânele trebuiau să crească și să fie recoltate, prin eficiența mută a autoconducerii; sosirea pe lume a noii generații de copii viguroși, născuți aproape de pământ; ziua cea mare în care el fusese ales conducător al Grupului și, pentru prima oară de la împlinirea vârstei de optsprezece ani, nu mai trebuise să se bărbierească, lăsând să-i crească primele tulle ale Bărbii de Conducător.

Iar acum, Galaxia ar putea să vină nechemată și să pună capăt efemerei idile a izolării...

Nava își găsi locul. Privi tăcut deschiderea ecluzei. Ieșiră patru oameni, precauți și gata să riposteze. Erau trei bărbați – unul bătrân, altul tânăr și un altul slab și cu nasul mare – și o femeie, pășind printre ei ca un egal. Își luă mâna de pe barba pe care și-o mângâia și avansă câțiva pași în întâmpinarea lor.

Făcu gestul universal care semnifica gândurile pașnice, ținând mâinile în față, cu palmele bătucite și înăsprite de muncă în sus.

Tânărul îi imită gestul:

— Venim cu gând de pace.

Cuvintele îi erau ciudate, dar inteligibile, și fură bine primite. Lee răspunse din adâncul inimii:

— Pace să fie! Sunteți bineveniți și vă veți bucura de ospitalitatea Grupului. Vă e foame? Veți mânca. Vă e sete? Veți bea.

Răspunsul veni calm:

— Îți mulțumim pentru bunătate și vom transmite bunele urări ale Grupului vostru când ne vom întoarce în lumea noastră.

În spatele lui, bărbații Grupului zâmbiră și, din adăpostul structurilor din jur, apărură și femeile.

Când ajunseră la locuința sa, Lee scoase cutia cu pereți de oglindă, ținută sub cheie într-o ascunzătoare, și oferă fiecăruia dintre oaspeți câte o țigară lungă de foi; le păstrase pentru ocazii cu totul deosebite. Ezită în fața femeii, care se așezase printre bărbați. Străinii admiteau asta, poate le făcea chiar plăcere o asemenea sfidare. Cu

mișcări stângace îi întinse cutia.

Ea acceptă o țigară zâmbind și aspiră fumul aromat cu o încântare firească. Lee Senter era scandalizat, dar își stăvili această emoție deplasată.

Conversația destul de rece dinainte de masă atinse politicos și problema agriculturii pe Trantor.

Bătrânul întrebă:

— Dar unde-s uzinele hidroponice? Căci, desigur, numai ele ar fi soluția pentru o lume ca Trantor.

Senter clătină din cap, șovăitor. Toată știința lui se limita la subiectele puțin familiare ale cărților pe care le citise.

— Agricultura artificială, cu substanțe chimice, vreți să spuneți? Nu, nu pe Trantor. Industria hidroponică nu se poate dezvolta în lipsa unei civilizații industriale – de pildă, o mare industrie chimică. La vreme de război sau în cazul unor dezastre naturale, când industria se prăbușește, populația moare de foame, și nici nu pot fi cultivate artificial toate alimentele. Unele își pierd valorile nutritive. Solul este încă foarte ieftin și mult mai bun – întotdeauna mai sigur.

— Alimentele vă sunt suficiente?

— Suficiente, dar nu diversificate. Avem păsări ouătoare și producători de lapte pentru brânzeturi, dar carnea rămâne în sarcina comerțului exterior.

— Comerț. (Tânărul păru dintr-o dată interesat.) Deci faceți negoț. Dar ce exportați?

— Metal, veni pe dată răspunsul. Uitați-vă și dumneavoastră în jur: avem cantități uriașe, gata prelucrate. Vin de pe Neotrantor cu navele, demolează o zonă indicată, făcând să sporească terenurile agricole, și ne lasă în schimb carne, fructe conservate, concentrate alimentare, mașini agricole și așa mai departe. Își iau metalul și ambele părți au un profit.

Mâncară din belșug pâine cu brânză și un ghiveci de legume, care se dovedi absolut delicios. Încheiară cu un desert de fructe congelate, singurul fel de import din meniu, și se simțiră atât de bine încât străinii deveniră mai mult decât niște simpli oaspeți. Tânărul scoase o hartă a Trantorului.

Lee Senter o studie cu calm, apoi spuse grav:

— Terenurile Universității sunt o zonă de care nu ne atingem. Noi, fermierii, nu cultivăm grâne acolo. Este una din relicvele trecutului, pe care am vrea să le păstrăm neatinse.

— Suntem în căutarea cunoașterii. Nu vom face niciun rău. Nava noastră poate fi luată ostatică.

Bătrânul făcuse cu febrilitate această ofertă.

— Vă pot conduce acolo, spuse Senter.

În noaptea aceea, străinii dormiră, și, tot în aceeași noapte, Lee

Senter transmise un mesaj către Neotrantor.

24. Convertitul

Când trecură printre clădirile aerisite de pe Terenurile Universității, uitară de viața Trantorului – și așa nu prea agitată. Aici domnea o tăcere solemnă și solitară.

Străinii de pe Fundație nu știau nimic despre zilele și nopțile de iureș nebun ale sângeroasei Devastări care lăsaseră, totuși, Universitatea neatinsă. Nu știau nimic de perioada de după prăbușirea puterii imperiale, când studenții, cu arme împrumutate și cu temeritatea lor disperată, nepusă vreodată la încercare, formaseră o armată de voluntari pentru a apăra altarul central al științei Galaxiei. Nu aveau de unde să știe despre Războiul de Șapte Zile și despre armistițiul care a lăsat liberă Universitatea, în timp ce chiar Palatul Regal răsuna de bocănitul bocancilor lui Gilmer, în scurta perioadă a domniei lui.

Oamenii de pe Fundație, care se apropiau de Bibliotecă pentru întâia oară, înțeleseseră doar că, în tranziția de la o lume a distrugerii la una a strădaniei individuale, această zonă era o tăcută și delicată piesă dintr-un muzeu plin de măreție.

Într-un fel, erau niște intruși. Tăcerea studioasă părea să-i respingă. Atmosfera academică părea să mai viețuiască și să protesteze iritată pentru că era tulburată.

Biblioteca era o clădire înșelător de mărunță care se lărgea enorm sub nivelul solului, devenind un spațiu-mamut de liniște și visare. Ebling Mis se opri o clipă în fața măiestrelor picturi murale din sala de primire.

Șopti, pentru că în acest loc nu îndrăzneai să vorbești decât în șoaptă:

— Cred că am trecut deja de camera cataloagelor. Mă opresc aici. (Avea fruntea transpirată, iar mâinile îi tremurau.) Să nu fiu deranjat, Toran. Ai vrea să-mi aduci de mâncare jos?

— Cum dorești. Vom face tot ce putem ca să te ajutăm. Vrei să lucrăm sub con...

— Nu. Trebuie să fiu singur...

— Crezi că vei reuși ceea ce ți-ai pus în gând?

Ebling Mis răspunse cu fermitate:

— Știu că voi reuși!

Toran și Bayta ajunseră mult mai aproape de ideea de „a avea un

menaj normal în doi” decât reușiseră vreodată în acel prim an al vieții lor de proaspăt căsătoriți. Era un „menaj” cel puțin ciudat. Locuiau înconjurați de grandoare, dar duceau o viață de o simplitate dezarmantă. Mâncarea o obțineau în cea mai mare parte de la ferma lui Lee Senter și o plăteau cu mici instrumente atomice care se puteau găsi pe nava oricărui Neguțător.

Magnifico învățase singur să se slujească de proiectoare în sala de lectură a Bibliotecii; asculta și vedea atâtea romane de aventuri și de dragoste încât ajunsese să uite de mâncare și de somn, la fel ca și Ebling Mis.

Ebling, cel puțin, se îngropase cu totul în Bibliotecă. Insistase să i se instaleze un hamac în Sala de Bibliografie Psihologică. Slăbise, își pierduse culoarea, vigoarea în exprimare, iar blestemele lui preferate fuseseră date uitării. Erau momente când făcea eforturi disperate pentru a-i recunoaște pe Toran și pe Bayta.

Se simțea mai în largul lui cu Magnifico, acesta aducându-i de mâncare și stând adesea pentru a-l urmări, absorbit și fascinat, pe îmbătrânitul psiholog cum transcria ecuații nesfârșite, cum compara referințele bibliografice ale cărților-film, cum umbla neîncetat de colo-colo, făcând eforturi mentale supraomenești să atingă un scop pe care el îl simțea aproape.

* * *

Toran se apropie de Bayta în camera întunecată și i se adresă pe neașteptate:

— Bayta!

— Da? tresări, parcă vinovată, Bayta. Vrei să-mi spui ceva, Torie?

— Sigur că vreau. De ce stai acolo pe întuneric? Te comporți anapoda de când am ajuns pe Trantor. Ce-i cu tine?

— Uf, Torie, termină, spuse ca plictisită.

— „Uf, Torie, termină”, o maimuțări el, iritat, apoi îi vorbi cu blândețe: Ce ți s-a întâmplat, Bay? Te roade ceva.

— Nu! N-am nimic, Torie. Dacă o să mă sâcâi tot timpul, o să înnebunesc. Mă gândesc.

— La ce te gândești?

— La nimic anume. De fapt, la Catâr, la Haven, la Fundație și la toate. La Ebling Mis, și dacă va găsi ceva în legătură cu cea de-a Doua Fundație, și dacă ne va fi de vreun folos, dacă va descoperi ceva până la urmă, și la un milion de alte lucruri. Acum ești mulțumit? Vocea îi trăda agitația lăuntrică.

— Ar fi mai bine să nu te lași furată de gânduri. Nu-i plăcut nici pentru tine și nici nu rezolvi situația noastră.

Bayta se ridică în picioare și zâmbi abătută:

— Bine. Sunt fericită. Uite, zâmbesc și-s veselă!

Deodată se auzi strigătul agitat al lui Magnifico:

— Doamna mea...

— Ce s-a întâmplat? Intră...

Bayta rămase fără grai când, în cadrul ușii, apăru statura impunătoare și chipul hotărât al lui...

— Pritcher! strigă Toran.

— Căpitane! Cum de ne-ai găsit? exclamă Bayta.

Han Pritcher păși înăuntru. Cu o voce limpede și calmă, lipsită de orice sentiment, spuse:

— Acum am gradul de colonel, sub comanda Catârului.

— Sub comanda... Catârului! Vocea lui Toran se stinse. Cei trei formau o scenă impresionantă.

Magnifico privea cu ochi mari și lacomi și se strecură în spatele lui Toran. Nimeni nu-l băgă în seamă.

Ținându-și mâinile strâns împreunate ca să stăpânească tremurul lor, Bayta întrebă:

— Ne arestezi? Chiar ai trecut de partea lor?

— N-am venit să vă arestez, răspunse colonelul prompt. În instrucțiunile pe care le-am primit nu se făcea nicio referire la voi. Sunt liber și doresc să rămânem prieteni, dacă sunteți de acord.

Chipul lui Toran era devastat de furia pe care reuși să și-o stăpânească:

— Cum de ne-ai găsit? Erai pe nava filiană, așa-i? Ne-ai urmărit?

Pe fața împietrită a lui Pritcher trecu o umbră de reticență:

— *Eram* pe nava filiană! În primul rând, v-am întâlnit... ei, bine... din întâmplare.

— E o întâmplare practic imposibilă din punct de vedere matematic.

— Ba nu. Mai degrabă improbabilă, așa că ceea ce am afirmat rămâne valabil. În orice caz, ați recunoscut față de filieni – de fapt, nici nu există o asemenea națiune – că vă îndreptați spre sectorul Trantor și, întrucât Catârul are oamenii lui pe Neotrantor, a fost ușor să facă în așa fel încât să fiți reținuți acolo. Din nefericire, ați plecat înainte de sosirea mea, dar nu cu mult înainte. Am avut vreme să dau ordin fermelor de pe Trantor să anunțe sosirea voastră. Asta s-a făcut și iată-mă! Pot să mă așez? Vin cu gânduri de prietenie, credeți-mă.

Se așează. Toran rămase cu capul în pământ și gândurile i se învâlmășeau în minte. Bayta pregăti absentă ceaiul.

Apoi Toran ridică ochii și-l privi necruțător pe Pritcher:

— Ei, acum ce mai aștepți... *Colonele*? Ce înseamnă prietenia ta? Dacă nu ne arestezi, atunci ce faci cu noi? Suntem în custodie? Cheamă-ți oamenii și dă ordinele convenite.

— Nu, Toran, spuse Pritcher răbdător, clătînind din cap. Am venit din proprie inițiativă să vă conving de inutilitatea a ceea ce faceți.

Dacă nu reușesc, voi pleca. Asta-i tot.

— Asta-i tot? Atunci vinde-ți marfa; ține-ți discursul și du-te. Eu nu vreau ceai, Bayta.

Pritcher acceptă o ceașcă, mulțumind cu gravitate. Privi spre Toran, neimpresionat de ieșirea lui, sorbi cu grijă, apoi spuse:

— Catârul este un mutant. Nu poate fi înfrânt datorită naturii mutației...

— De ce? Care e această mutație? Întrebă Toran zâmbind acru. Poate ne spui și nouă.

— Da, vă spun. Faptul că-i cunoașteți secretul nu-i va face niciun rău. Vedeți... e capabil să controleze echilibrul emoțional al ființelor umane. Pare un truc ieftin, dar e imbatabil.

Bayta îl întrerupse:

— Echilibrul emoțional, zici? (Se încruntă.) N-ai vrea să explici? Nu prea înțeleg.

— Vreau să spun că-i este foarte ușor să-i inspire unui general capabil un sentiment, să zicem, de loialitate absolută față de el și de încredere nețărmurită în victoria lui. Acești oameni nu-l pot trăda; nu dau înapoi, iar controlul este permanent. Cei mai capabili dușmani ai săi îi devin cei mai credincioși subordonați. Lordul războinic al Kalganului își predă planeta și devine viceregele lui pe Fundație.

— Iar tu, interveni Bayta cu amărăciune în glas, îți trădezi Cauza și devii trimisul Catârului pe Trantor. Înțeleg!

— N-am terminat. Înzestrarea Catârului poate produce efecte contrare mai puternice. Și disperarea este o emoție! În momentul crucial, oamenii-cheie ai Fundației, oamenii-cheie de pe Haven și-au pierdut speranța. Lumile lor au căzut fără multă zbatere.

— Vrei să spui, întrebă încordată Bayta, că sentimentul ce l-am avut în Bolta Timpului era provocat de Catâr, care se juca cu emoțiile și sentimentele mele?

— Și cu ale mele. Cu ale tuturor. Cum era pe Haven spre sfârșit? Îți amintești?

Bayta se întoarse să nu mai audă.

Dar Colonelul Pritcher continuă cu convingere:

— Așa cum obține rezultate în cazul Lumilor, tot așa obține și în cazul indivizilor. Te poți lupta cu o forță care te face să te predai de bună-voie atunci când dorește ea? Care face un servitor credincios din oricine atunci când dorește ea?

— De unde știi că acesta este adevărul? Întrebă rar Toran.

— Poți explica altfel prăbușirea Fundației și a Havenului? Poți găsi altă explicație convertirii mele? Gândește-te, omule! Ce ai izbutit tu, sau eu, sau întreaga Galaxie împotriva Catârului în tot acest timp? Ai reușit vreun lucru cât de mic?

— Pentru numele Galaxiei, voi reuși! răspunse Toran provocării.

Cu o bruscă izbucnire de satisfacție strigă: Nu-i așa că minunatul tău Catâr avea legături pe Neotrantor, despre care susții că trebuiau să ne rețină acolo? Acei oameni sunt morți sau suferă mai rău decât dacă ar fi murit. L-am ucis pe prințul-moștenitor și celălalt și-a pierdut mințile. Catârul nu ne-a oprit acolo și măcar atâta am reușit.

— Ba nu, deloc. Aceia nu erau oamenii noștri. Prințul-moștenitor era o mediocritate și un alcoolic notoriu. Celălalt, Commason, era de-o stupidenie neîntâlnită. Era o forță pe lumea lui, dar asta nu l-a împiedicat să fie rău, ticălos și cu totul incompetent. Noi n-aveam nimic de-a face cu ei. Au fost, într-un fel, doar niște piedici...

— Dar ei ne-au închis, ori cel puțin au încercat.

— Nu și nu. Commason avea un sclav personal – un bărbat pe nume Inchney. Reținerea a fost ideea *lui*. E bătrân, dar va sluji intereselor noastre de moment. Pe el nu l-ați fi ucis, înțelegeți?

Bayta se întoarse spre el. Nici ea nu se atinsese de ceai.

— Dar, după cum singur afirmi, ți-au fost modificate propriile emoții. Crezi orbește în Catâr, ai o credință anormală, *bolnavă*, față de el. Ce valoare mai au părerile tale? Ți-ai pierdut orice capacitate de a gândi obiectiv.

— Te înșeli. (Colonelul clătină încet din cap.) Doar emoțiile îmi sunt modificate. Rațiunea mi-a rămas așa cum era. S-ar putea să-mi fie influențată într-o anumită direcție de către emoțiile mele condiționate, dar nu este *forțată*. Și sunt o serie de lucruri pe care le înțeleg mai limpede acum, de când sunt eliberat de fostele mele condiționări emoționale. Constat că programul Catârului este inteligent și demn de a fi urmat. I-am urmărit cariera de la început, de acum șapte ani. Cu ajutorul puterii lui mentale, a început prin a înfrânge un condotier și prin a-i lua grupul. Apoi, cu acest grup – și cu puterea lui – a cucerit o planetă. Cu aceasta – și cu puterea lui – el și-a mărit forța până a putut ajunge la Lordul Kalganului. Fiecare pas a urmat, logic, altui pas. Cu Kalgan în buzunar, a avut și o flotă de clasă, și cu aceasta – plus puterea lui – a putut ataca Fundația. Fundația este cheia. Este cea mai mare zonă de concentrare industrială din Galaxie, iar acum, când tehnicile atomice ale Fundației sunt în mâinile lui, el a devenit, de fapt, stăpânul Galaxiei. Cu aceste tehnici – plus puterea sa –, el poate determina rămășițele Imperiului să-i recunoască domnia și, evident, o dată cu moartea bătrânului Împărat, care este nebun și nu mai aparține demult acestei lumi, să se încoroneze ca Împărat. Atunci va posedea nu numai numele de Împărat, ci și puterea. Cu asta – plus propria-i putere –, care lume din Galaxie i s-ar mai putea opune? În acești ultimi șapte ani a întemeiat un nou Imperiu. Cu alte cuvinte, în șapte ani el a realizat ceea ce întreaga psihoistorie a lui Seldon n-ar fi putut face în mai puțin de șapte sute de ani. Galaxia va avea, în sfârșit, pace și ordine. Iar voi nu-l puteți opri, așa cum nu puteți opri

zborul unei planete cu mâinile goale.

Spusele lui Pritcher fură urmate de tăcere. Ceea ce mai rămăsese din ceaiul lui se răcise. Își goli ceașca, o umplu din nou și o bău pe îndelete. Toran își mușca furios degetul mare. Chipul Baytei era rece, absent și palid. Apoi ea spuse cu voce sugrumată:

— Noi nu suntem convinși. Dacă vrea să-i fim fideli, să vină Catârul să ne condiționeze și pe noi. Îmi închipui că i te-ai opus până în ultima clipă, când ai fost convertit, am dreptate?

— M-am opus, recunosc Colonelelul Pritcher solemn.

— Atunci permite-ne și nouă același privilegiu.

Colonelelul Pritcher se ridică. Cu un aer reținut, le comunică:

— Eu trebuie să plec. Așa cum v-am mai spus, misiunea mea nu se referă deloc la situația voastră. Prin urmare, nu cred că va fi necesar să raportez în legătură cu prezența voastră aici. Nu vă fac o favoare deosebită. Dacă ar dori să vă împiedice în ceea ce aveți de gând, Catârul ar însărcina, fără îndoială, alți oameni să îndeplinească misiunea aceasta. Dar, așa cum stau lucrurile, eu nu-mi voi permite să fac mai mult decât mi s-a ordonat.

— Mulțumesc, spuse cu voce slabă Bayta.

— Cât îl privește pe Magnifico... Unde este? Vino încoace, Magnifico, n-am să-ți fac niciun rău.

— Cu el ce-ai de gând? Întrebă emoționată Bayta.

— Nimic. Ordinele mele nu prevăd nimic nici în legătură cu el. Am auzit că este căutat, dar Catârul îl va găsi când va dori. Eu nu voi spune o vorbă. Vreți să dați mâna cu mine?

Bayta clătină din cap. Toran îl măsură cu o privire disprețuitoare și reținută.

Colonelelul păru ușor umilit. Păși către ușă, se întoarse și zise:

— Un ultim lucru. Să nu vă închipuiți că nu-mi dau seama care este sursa încăpățănării voastre. Se știe că sunteți în căutarea celei de-a Doua Fundații. La vremea potrivită, Catârul va lua măsurile ce se impun. Nimic n-are să vă ajute... V-am cunoscut în alte vremuri și probabil că mai am amintiri care mă îndeamnă să vă spun măcar atât: am încercat să vă ajut și să vă păzesc de pericolul final, înainte de a fi prea târziu. La revedere!

Salută scurt și plecă.

Bayta se întoarse spre Toran, care rămăsese tăcut, și-i șopti:

— Știu până și despre cea de-a Doua Fundație.

În tăcerea Bibliotecii, Ebling Mis, înstrăinat față de tot ce se întâmpla în jurul lui, ghemuit sub un fascicul de lumină, bolborosea triumfător.

25. Moartea unui psiholog

După acest triumf, Ebling Mis mai avea de trăit doar două săptămâni.

Între timp, Bayta îl văzu doar de trei ori. Prima dată, în noaptea în care primiseră vizita Colonelului Pritcher. A doua oară la o săptămână după aceea. Iar a treia oară, după încă o săptămână – în ultima zi –, în ziua în care Ebling a murit.

Prima oară fusese deci seara de după vizita lui Pritcher, când tinerii căsătoriți petrecuseră o oră cumplită. Și totul se învărtise amețitor în jurul lor.

— Să-i spunem și lui Ebling, sugerase Bayta.

— Crezi că ne poate da vreun ajutor? Întrebasese absent Toran.

— Suntem doar doi. Trebuie să ne mai ușurăm. Dar, dacă *poate*?

— S-a schimbat mult. A slăbit. E aerian și nici nu mai știe pe ce lume se află. (Făcu un semn elocvent cu degetele.) Uneori îmi vine să cred că nu ne va fi de niciun folos în veci. Alteori, mi se pare că nimic nu ne va ajuta.

— Nu mai gândești așa! Vocea Baytei era calmă, dar nu se mai putu stăpâni: Nu! Când vorbești astfel, am impresia că suntem împresurați de Catâr. Torie, să vorbim cu Ebling – acum!

Ebling Mis își înălță capul de pe banca lungă și-i privi cu ochii lipiți de somn. Părul lui rar era răvășit și plescăi din buze somnoros:

— Îi, făcu el. Vrea cineva să vorbească cu mine?

Bayta se aplecă în genunchi:

— Te-am trezit? Să plecăm?

— Să plecați? Cine e? Bayta? Nu, nu, rămâi! Nu mai sunt scaune? Am văzut pe-aici – și arată confuz cu degetul.

Toran aduse două scaune și le puse în fața lui. Bayta se așeză și-i luă una din mâinile lipsite de vlagă într-ale ei:

— Putem să vorbim cu tine, doctore? Rareori folosea titlul, dar acum o făcu.

— S-a întâmplat ceva? (O licărire de interes apăru în ochii lui absenți. Obrajii palizi căpătară puțină culoare.) S-a întâmplat ceva?

— A fost pe aici Căpitanul Pritcher, spuse Bayta. Lasă-mă pe *mine* să vorbesc, Torie. Ți-l amintești pe Căpitanul Pritcher, doctore?

— Da... da... – duse mâna la gură și își mușcă buzele. Un bărbat înalt. Democrat.

— Da, el. A descoperit mutația pe care a suferit-o Catârul. Doctore, a fost aici și ne-a spus.

— Dar asta nu-i ceva nou. Mutația Catârului este rezolvată. Cu sinceră uimire, Mis îi întrebă: Nu v-am spus? Am uitat să vă spun?

— Ce-ai uitat să ne spui? interveni iute Toran.

— Despre mutația Catârului, bineînțeles. Alterează emoțiile umane. Control emoțional! Nu v-am spus? Ce m-o fi făcut să uit? Încet, își supse buza de jos și rămase pe gânduri.

Apoi, treptat, păru că prinde viață și făcu ochii mari, de parcă mintea lui confuză ar fi alunecat, împiedicându-se de ceva și având nevoie de un punct de sprijin ca să continue. Vorbea de parcă ar fi visat și nu reușea să-și fixeze ascultătorii, ci mai curând privea dincolo de ei:

— E atât de simplu. Nici nu trebuiau cunoștințe specializate. În matematica psihoistoriei, desigur, se rezolvă imediat, printr-o ecuație de gradul trei care nu presupune mai mult de... Dar să lăsăm asta. Se poate explica și exprima și în cuvinte simple – destul de aproximativ –, deși acest lucru nu prea e obișnuit în cazul fenomenelor psihoistorice. V-ați întrebat vreodată...? Ce-ar putea răsturna atenta schemă a istoriei proiectate de Seldon? (Se uită pe rând când la unul, când la celălalt, cu o neliniște întrebătoare.) Care erau presupunerile de început ale lui Seldon? În primul rând, că nu se va petrece nicio schimbare fundamentală în societatea umană în următorii o mie de ani. Dar, de exemplu, să presupunem că ar avea loc o schimbare majoră în tehnologia Galaxiei, cum ar fi descoperirea unui nou principiu pentru utilizarea energiei sau perfecționarea neurobiologiei electronice. Schimbările sociale ar face ca ecuațiile originare ale lui Seldon să fie depășite. Dar nu-i așa că asta nu s-a întâmplat până acum? Sau, să presupunem că s-ar fi inventat o nouă armă de către forțe din afara Fundației, capabilă să reziste oricăror armamente ale Fundației. *Acest lucru* ar fi provocat o deviere catastrofală, deși nici acest lucru nu e sigur. Dar nici asta nu s-a întâmplat. Anihilatorul de Câmp Atomic al Catârului a fost o armă stângace și a putut fi contracarată. Aceasta a fost singura noutate pe care el a adus-o, așa inefficientă cum s-a dovedit până la urmă. Dar mai era a doua idee, ceva mai subtilă! Seldon a presupus că reacția umană la stimuli va rămâne constantă, dar un anume factor trebuie să fi afectat și distorsionat reacțiile emoționale ale ființelor umane, altfel Seldon n-ar fi dat greș și Fundația nu s-ar fi năruit. Și care era acest factor dacă nu Catârul? Am dreptate? Există vreun punct slab în raționamentul meu?

— Niciun punct slab, spuse Bayta, bătându-l ușor pe mână.

Mis se bucură ca un copil.

— De aici rezultă de la sine și restul. Vă asigur că mă întreb uneori ce se petrece înlăuntrul meu. Abia îmi amintesc de vremea

când atât de multe lucruri mi se pareau misterioase, iar acum toate sunt atât de limpezi... Problemele au dispărut. Întâlnesc ceva ce ar putea fi o problemă și nu știu cum se face că în sinea mea văd și înțeleg. Iar presupunerile, teoriile par să se nască atât de ușor. Simt înlăuntrul meu un impuls... întotdeauna spre înainte... astfel că nu mă mai pot opri... și nici nu vreau să mănânc sau să dorm... ci să merg înainte, mereu înainte... mereu...

Vocea îi devenise o șoaptă slabă. Își duse la frunte mâna vlăguită și tremurătoare, cu vinele albastre vizibile. În ochi avea o licărire dementă care se stingea și se aprindea când și când.

Apoi spuse și mai încet:

— Așa-i că nu v-am vorbit despre puterile de mutant ale Catârului? Dar atunci... ziceați că știți deja?

— De la Căpitanul Pritcher, Ebling, îi răspunse Bayta. Îți amintești?

— El v-a spus? (Se simți un ton de revoltă în vocea lui.) Dar el de unde a aflat?

— A fost condiționat de către Catâr. Acum e Colonel, omul Catârului. A venit să ne sfătuiască să ne predăm Catârului.

— Deci Catârul știe că suntem aici? Trebuie să mă grăbesc... Unde-i Magnifico? Nu-i cu voi?

— Magnifico doarme, spuse Toran înfrigurat. E trecut de miezul nopții.

— Așa? Atunci... dormeam când ați venit?

— Dormeai, zise Bayta cu hotărâre, și nu te vei întoarce la lucru. O să mergi să te culci în pat. Torie, vino să mă ajuți. Iar tu, Ebling, încetează și nu mă mai împinge, pentru că ar trebui întâi să te duc cu forța să faci un duș. Scoate-i pantofii, Torie, iar mâine dimineată o să cobori la el și o să-l scoți afară, la aer, înainte de a deveni alb ca varul. Uită-te la tine, Ebling, o să te trezești învăluit în plase de păianjen dacă mai stai mult aici. Nu ți-e foame?

Ebling Mis clătină îndărătnic din cap și, de pe patul improvizat pe care stătea, privi arțăgos în sus:

— Vreau să mi-l trimiteti pe Magnifico mâine, bolborosi el.

Bayta îi aranja cearșaful în jurul gâtului.

— Eu voi veni mâine dimineată, cu schimburi curate. Ai să faci o baie bună și după aceea o să vizitezi ferma și o să stai puțin la soare.

— Nici vorbă, spuse Mis, fără vlagă. Auzi? Sunt prea ocupat.

Părul rar îi zăcea răvășit pe pernă ca o aură argintie în jurul capului. Vocea îi devenise o șoaptă secretoasă:

— Vreți cea de-a Doua Fundație?

Toran se întoarse repede și se așeză pe patul improvizat:

— Ce-i cu cea de-a Doua Fundație, Ebling?

Psihologul își eliberă o mână de sub cearșaf și degetele lui obosite

se încheștară de mâneca lui Toran:

— Fundațiile au fost întemeiate la un mare Congres al Psihologilor, prezidat de Hari Seldon. Toran, am găsit minutele publicate de Congresul acela. Sunt douăzeci și cinci de filme mari. M-am uitat deja prin câteva rezumate.

— Și?

— E foarte ușor să găsești în ele localizarea exactă a Primei Fundații, dacă știi câte ceva despre psihoistorie. Se face deseori referire la ea, atunci când înțelegi ecuațiile. Dar, Toran, nimeni nu face referiri la cea de-a Doua Fundație. Nicăieri nu am găsit așa ceva.

Toran se încruntă mirat:

— Nu există?

— Ba există, strigă Mis înfuriat, cine a zis că nu există? Doar că se vorbește mai puțin despre ea. Totul e mai bine ascuns, mai bine disimulat. Nu înțelegi? Dintre cele două, *aceasta este cea importantă* și ea se află în pericol! Am minutele de la Congresul Seldon. Catârul n-a câștigat încă...

Calmă, Bayta închise luminile:

— Gata, la culcare!

Fără să mai spună ceva, Toran și Bayta urcară treptele și merseră în camera lor.

În ziua următoare, Ebling Mis făcu baie și se îmbrăcă în haine curate, stătu la soare și simți adierea vântului de pe Trantor pentru ultima oară. La sfârșitul aceleiași zile, coborî din nou în subsolul gigantic al Bibliotecii și nu mai apucă vreodată să iasă de acolo.

În săptămâna ce urmă, viața reintră în matcă. Soarele Neotrantorului era o stea calmă și strălucitoare pe cerul nopții. Lumea de la fermă era ocupată cu lucrările de primăvară. Terenurile Universității erau tăcute și părăsite. Galaxia însăși părea goală. Parcă nici Catârul nu existase vreodată.

Bayta se gândea la toate acestea în timp ce se uita la Toran, care-și aprindea tacticos țigara de foi. Își mută apoi privirea către frânturile de cer ce se vedeau printre nenumăratele turnuri metalice profilate la orizont.

— Frumoasă zi, făcu el.

— Da. Ai scris totul pe listă, Torie?

— Sigur: unt, o duzină de ouă, fasole verde... Am totul aici, Bay. Mă descurc eu.

— Bine. Fii atent ca legumele să fie din ultima recoltă, nu piese de muzeu. Apropo, l-ai văzut cumva pe Magnifico?

— Nu l-am văzut de la dejun. Cred că e jos cu Ebling și urmărește o carte-film.

— În regulă. Să nu întârzii, pentru că am nevoie de ouă la cină.

Toran plecă după ce aruncă un zâmbet peste umăr și flutură din

mână în semn de rămas bun.

Bayta se întoarce imediat ce nu-l mai văzu pe Toran, care dispăruse în labirintul de fiare. Ezită o clipă în fața ușii bucătăriei, se întoarce din nou și intră printre coloanele care duceau la liftul ce cobora în pânțele Bibliotecii.

Ebling Mis era acolo, cu capul aplecat către ecranul proiectorului, aproape înghețat într-o poziție care-l făcea să arate ca un semn de întrebare. Lângă el stătea Magnifico, înșurubat pe un scaun, cu ochii vioi și atenți – o legătură de membre dezlănate și un nas care-i evidenția fața uscățivă.

— Magnifico... spuse Bayta încet.

Magnifico sări în picioare. Vocea lui era șoapta celui care vrea să facă pe plac cuiva:

— Da, doamna mea.

— Magnifico, spuse Bayta, Toran a plecat la fermă și n-o să se întoarcă prea curând. Vrei să fii draguț să te duci după el cu un mesaj pe care o să ți-l scriu?

— Cu plăcere, doamna mea. Cu dragă inimă, îți sunt cu totul la dispoziție și voi face orice stă în puterile mele.

Bayta rămase singură cu Ebling Mis, care nici măcar nu se clintise din loc. Hotărâtă, puse mâna pe umărul lui:

— Ebling...

Psihologul tresări și strigă arțăgos:

— Ce s-a întâmplat? Apoi clipi des și spuse: A, tu erai, Bayta? Unde-i Magnifico?

— L-am trimis cu treburi. Voiam să rămân singură cu tine. (Spuse acestea cu o limpezime exagerată.) Vreau să discut cu tine, Ebling.

Psihologul făcu o mișcare, vrând să se întoarcă la proiector, dar mâna Baytei rămase hotărâtă pe umărul lui. Simți sub strânsoare osul descarnat. Mușchii lui păreau să se fi topit de la sosirea pe Trantor. Chipul îi era slab, gălbui și cu barba nerasă de câteva zile. Umerii îi căzuseră, lucru care era vizibil și când stătea pe scaun.

— Magnifico nu te deranjează, nu-i așa, Ebling? Întrebă Bayta. Pare să stea și el aici zi și noapte.

— Nu, nu, nu. Deloc. Nici nu-l bag în seamă. Nu face gălăgie și nu mă deranjează. Uneori îmi aduce filmele sau le pune la loc; pare că știe ce vreau fără să fie nevoie să-i vorbesc. Dă-i pace.

— Foarte bine... dar, Ebling, nu te uimește purtarea lui? Mă auzi, Ebling? Nu te miră purtarea lui?

Își aduse un scaun lângă al lui și-l privi în ochi, de parcă ar fi vrut să obțină astfel răspunsurile.

— Nu, spuse Ebling Mis clătinând din cap. Ce vrei să spui?

— Vreau să spun că tu și Colonelul Pritcher susțineți că acest Catâr poate condiționa emoțiile ființelor umane. Dar sunteți siguri de

asta? Magnifico nu este un punct slab în teoria voastră?

Niciun răspuns.

Bayta abia își reprimă un puternic impuls de a-l zgâlțâi pe psiholog:

— Ce *s-a întâmplat* cu tine, Ebling? Magnifico a fost măscăriciul Catărului. De ce n-a fost și *el* condiționat să-și iubească stăpânul și să aibă încredere în el? De ce doar el, dintre toți cei care au fost în preajma Catărului, îl urăște atât de mult?

— Dar... dar *a fost* condiționat. Bineînțeles, Bay! (Părea din ce în ce mai sigur de ceea ce spunea.) Îți închipui că-și tratează măscăriciul la fel cum își tratează generalii? Are nevoie de credința și de loialitatea acestora din urmă, și doar de teama măscăriciului. N-ai observat că starea continuă de panică a lui Magnifico este de natură patologică? Teamă exagerată devine comică. Probabil, pentru Catâr acest lucru a fost comic, dar și util, întrucât teama l-a împiedicat pe Magnifico să ne ajute mai mult la început.

— Vrei să spui că informațiile pe care ni le-a dat Magnifico despre Catâr au fost false?

— Au fost înșelătoare. Erau influențate de teama patologică. Catârul nu are o forță fizică uriașă, așa cum crede Magnifico. Mai degrabă este un om obișnuit, dacă ignorăm puterile lui mentale. Dar îl distra să pară un supraom față de Magnifico... (Psihologul ridică din umeri.) În orice caz, informațiile lui Magnifico nu mai contează demult.

— Atunci ce e important?

Mis se întoarce brusc la proiectorul său.

— Atunci ce e important? repetă ea. Cea de-a Doua Fundație?

Psihologul îi aruncă o privire bănuitoare:

— Ți-am spus eu ceva despre asta? Nu-mi amintesc să-ți fi spus. Încă nu am terminat. Ce ți-am spus?

— Nimic, spuse Bayta cu convingere. Of, pentru numele Galaxiei, nu mi-ai spus nimic, dar aș vrea să-mi povestești, pentru că nu mai pot suporta. Când vei termina?

Ebling Mis miji ochii și o privi ușor îndurerat:

— Hai, și tu... draga mea, n-am vrut să te supăr. Uneori uit cine... cine-mi sunt prietenii. Uneori am impresia că nu trebuie să vorbesc cuiva despre ceea ce fac. Secretul trebuie păstrat, dar față de Catâr, nu față de tine, draga mea. O bătu ușor și prietenește pe umăr.

— Ce-i cu cea de-a Doua Fundație?

Instinctiv, vocea lui deveni o șoaptă, un susur slab:

— Știi cât de precaut a fost Seldon pentru a-și ascunde intențiile? Lucrările Congresului Seldon nu mi-ar fi fost de niciun folos acum o lună, înainte de a-mi veni o inspirație. Chiar și acum adevărul mi se pare fluid și gata să-mi scape. Lucrările prezentate de Convenție apar

adesea fără nicio legătură între ele; întotdeauna încifrate, neinteligibile. M-am întrebat, și nu numai o dată, dacă înșiși participanții la Congres aveau idee despre ceea ce se petrecea în mintea lui Seldon. Uneori îmi vine să cred că el a folosit Congresul doar ca pe o perdea uriașă de fum, și singur a ridicat întreaga structură...

— A Fundațiilor? îl îndemnă Bayta.

— A celei de-a Doua Fundații! Fundația noastră a fost o treabă simplă. Cea de-a Doua Fundație, însă, era doar un nume. A fost menționată, dar, dacă a existat vreo dezvoltare, ea a rămas adânc ascunsă în matematică. Sunt multe lucruri pe care nici măcar n-am început să le înțeleg; de vreo șapte zile încoace, fragmentele par să se assembleze într-o imagine aproximativă. Fundația Numărul Unu a fost o lume de oameni de știință din lumea fizică. A reprezentat o concentrare a științei pe cale de dispariție în condițiile necesare pentru a o face să trăiască din nou. N-au fost incluși psihologi. Era o denaturare curioasă și trebuie să fi avut un scop. Explicația obișnuită spune că psihoistoria lui Seldon ar fi dat rezultatele cele mai bune acolo unde entitățile funcționale – adică ființele umane – nu ar fi avut cunoștință de ceea ce avea să se întâmple și, prin urmare, ar fi reacționat normal în orice situație. Mă urmărești, draga mea?

— Da, doctore.

— Atunci ascultă cu atenție. Fundația Numărul Doi a fost o lume de oameni de știință a minții, imaginea în oglindă a lumii noastre. Psihologia – și nu fizica – era regină. Apoi, triumfător: Înțelegi?

— Nu.

— Dar gândește-te, Bayta. Folosește-ți mintea. Hari Seldon știa că psihoistoria lui putea anticipa doar probabilități, nu certitudini. Există întotdeauna o marjă de eroare și, pe măsură ce timpul a trecut, această marjă a crescut în progresie geometrică. Bineînțeles că Seldon ne-a apărât cât a putut împotriva acestei creșteri. Fundația noastră a fost viguroasă din punct de vedere științific. Putea să înfrângă armate și orice armă, să mobilizeze forța împotriva forței. Dar ce putea face împotriva atacului mental al unui mutant precum Catărul?

— Problema asta va trebui să fie rezolvată de psihologii celei de-a Doua Fundații.

Bayta era din ce în ce mai emoționată.

— Da, da, da! Bineînțeles!

— Dar ei n-au făcut nimic până acum.

— De unde știi că n-au făcut?

— Nu știu, spuse Bayta după ce se gândi o clipă. Ai vreo dovadă că au făcut ceva?

— Nu. Sunt mulți factori despre care nu știu nimic. Cea de-a Doua Fundație nu s-ar fi putut întemeia decât în stare embrionară, așa cum

s-a întâmplat și cu noi. Noi ne-am dezvoltat încet și forța noastră a crescut constant; tot așa și ei. Poate doar stelele să știe ce putere au acum. Oare îl pot înfrunta pe Catâr? Sunt măcar conștienți de pericol? Au lideri capabili?

— Dar dacă ei urmează Planul Seldon, atunci Catârul *trebuie* să fie înfrânt de cea de-a Doua Fundație.

— A, din nou problema asta? (Chipul ridat și slab al lui Ebling Mis deveni gânditor.) Dar cea de-a Doua Fundație a fost o încercare mai grea decât Prima. E mult mai complexă și, prin urmare, probabilitatea ca ea să comită greșeli este mai mare. Este grav, catastrofal chiar, dacă cea de-a Doua Fundație nu-l va înfrânge pe Catâr. Asta ar însemna, probabil, sfârșitul rasei umane, așa cum o cunoaștem noi.

— Nu se poate.

— Ba da. Dacă descendenții Catârului moștenesc puterile lui mentale... Înțelegeți? Homo Sapiens n-ar putea să concureze cu ei. S-ar crea o nouă rasă dominantă... o nouă aristocrație... iar Homo Sapiens ar fi degradat și trimis să facă o muncă de sclav, ca rasă inferioară. Am dreptate?

— Da, așa e.

— Și chiar dacă, printr-o întâmplare, Catârul n-ar întemeia o dinastie, el ar pune bazele unui nou Imperiu diform, susținut doar prin puterea lui personală. Acest Imperiu ar pieri o dată cu el; Galaxia ar rămâne acolo unde era înainte de apariția lui, doar că nu vor mai exista Fundații în jurul cărora s-ar putea închea un al Doilea Imperiu, sănătos și adevărat. Ar însemna mii de ani de barbarie. Barbarie care nu va fi depășită nicicând.

— Și ce putem face? Putem avertiza cea de-a Doua Fundație?

— Trebuie, ori dacă nu, va fi înfrântă, neștiind de ce trebuie să se apere. Dar nu există nicio modalitate de a o avertiza.

— N-avem nicio șansă?

— Nu știu unde se află. Este la „celălalt capăt al Galaxiei”, dar asta-i tot, deci trebuie să alegi între milioane de lumi.

— Dar, Ebling, acolo nu se spune? – și făcu un gest larg către filmele care erau împrăștiate pe masă.

— Nu, nu se spune. Și nici unde aş putea-o găsi – deocamdată. Secretul acesta are o însemnătate. Trebuie să existe un motiv... (O expresie de nedumerire îi apărură în ochi.) Dar aş vrea să mă laşi singur acum. Am pierdut deja destul timp şi nu mai am mult... nu mai am...

Se smulse, încruntat şi enervat.

Se auziră paşii uşori ai lui Magnifico.

— Soţul tău este acasă, doamna mea, o anunţă el.

Ebling Mis nu-l salută pe măscărici. Se întorsese la proiectorul lui.

În acea seară, după ce ascultă totul, Toran spuse:

— Și crezi că are dreptate, Bay? Nu crezi că e...?

— Are dreptate, Torie. E bolnav, știu asta. Schimbarea care s-a petrecut cu el, pierderea în greutate, modul în care vorbește... e bolnav. Dar îndată ce vine vorba de Catâr, de cea de-a Doua Fundație, sau de ceva ce intră în preocupările lui, merită să-l asculți. E lucid și limpede ca lumina zilei. Vorbește cu înțeles profund. Cred în ceea ne spune.

— Atunci mai e o speranță.

Era, de fapt, pe jumătate o întrebare.

— Nu știu... încă nu m-am gândit. Poate că da! Poate că nu! De azi înainte voi purta o armă cu mine. (Și, spunând asta, îi arătă lui Toran arma al cărei pat strălucea.) Pentru orice eventualitate. Cine știe, Torie, pentru orice eventualitate.

— Ce eventualitate?

— Lasă, spuse Bayta, și izbucni într-un hohot de râs nestăpânit. Poate că și eu mi-am ieșit din minți ca Ebling Mis.

Din acel moment, Ebling Mis mai avea de trăit șapte zile și ele se scuseră pe nesimțite, una după alta.

Pentru Toran, acele zile aduseră un aer de lăncezeală și confuzie. Viața părea să-și fi pierdut din vioiciune și din interes și devenise o mare nesfârșită cuprinsă de un calm monoton.

Mis nu mai era decât o entitate funcțională a cărei muncă nevăzută nu aducea nimic nou. Se baricadase. Nici Toran, nici Bayta nu-l puteau vizita. Doar un du-te-vino al lui Magnifico dovedea că Mis mai exista. Mascăriciul, care devenise taciturn și gânditor, ducea tiptil tava cu mâncare și era singurul martor atent în lumina crepusculară a Bibliotecii.

Bayta trăia din ce în ce mai singuratică. Vivacitatea ei pierise fără urmă, priceperea și siguranța îi erau în cumpănă. Își căuta cu înfrigurare singurătatea, iar Toran o surprinse jucându-se cu arma. O ascunse imediat și mimă un zâmbet.

— Ce faci cu ea, Bay?

— Mă joc. E interzis?

— O să-ți zbori creierii.

— S-ar putea. Mare pagubă!

Viața în doi îl învățase pe Toran că era inutil să se certe cu o femeie deprimată. Ridică din umeri și plecă.

În ultima zi, Magnifico veni la ei în fugă, transpirat și gâfâind. Însăpăimântat, îi trase după el:

— Vă cheamă eruditul doctor. Nu se simte bine.

Și, într-adevăr, nu se simțea bine. Zăcea în pat, iar ochii dilatați de emoție îi străluceau inuman. Așa murdar cum era, cu greu putea fi recunoscut.

— Ebling! strigă Bayta.

— Lăsați-mă să vorbesc, spuse el cu greutate, făcând un mare efort ca să se ridice într-un cot. Vreau să vă vorbesc. Sunt la capătul puterilor; trebuie ca voi să continuați munca mea. Nu am luat notițe; am distrus și puținele calcule pe care le-am făcut. Nimeni nu trebuie să afle. Totul trebuie să rămână în mințile voastre.

— Magnifico, spuse Bayta cu asprime și hotărâre. Mergi sus!

Cu mare părere de rău, măscăriciul se ridică și făcu un pas înapoi. Ochii lui triști îl priveau fix pe Mis.

— Nu-l băgați în seamă; lăsați-l să rămână, spuse Mis slab, făcând un gest cu mâna. Rămâi, Magnifico.

Măscăriciul se așeză repede jos. Bayta rămase cu privirea pironită în pământ. Își mușcă buzele, concentrată.

Mis vorbi cu o voce șoptită și șuierătoare:

— Sunt convins că cea de-a Doua Fundație poate învinge dacă nu va fi luată prin surprindere de către Catâr. Acest lucru a fost ținut secret; secretul trebuie păstrat și are un scop. Trebuie să plecați într-acolo. Ceea ce știți este de importanță vitală... și poate ajuta enorm. Auziți?

— Da, da! strigă Toran aproape deznădăjduit. Cum să ajungem acolo? Unde este?

— Vă pot spune, zise el cu o voce pierdută.

Dar nu mai apucă.

Bayta, cu o expresie înghețată pe chipul alb ca varul, ridică arma și trase. Detunătura reverberă în încăperea goală. Trupul lui Mis se volatiliză de la brâu în sus, iar în perete se făcu o gaură cu margini neregulate. Degetele fără vlagă lăsară arma să cadă pe podea.

26. Sfârșitul căutării

Nimeni nu scoase o vorbă. Ecoul împușcăturii se rostogoli cu vuiet spre alte încăperi și se stinse într-o șoaptă. Înainte de a se stinge, înăbuși zgomotul discordant produs de căderea armei Baytei, acoperi plânsul strident al lui Magnifico și înecă urletul neomenesc al lui Toran.

Se lăsă peste toți o tăcere îndurerată.

Bayta rămase cu capul plecat. În cădere, o picătură prinse o rază de lumină și străluci rece. Bayta nu mai plânsese până atunci.

Toran era încordat și crispat, cu mușchii gata să-i plesnească; simțea că nu va mai fi niciodată în stare să-și descleșteze fălcile. Chipul lui Magnifico era o mască lipsită de culoare și de viață.

În cele din urmă, Toran șuieră printre dinți cu o voce de necunoscut:

— Ești femeia Catârului, deci. A ajuns până la tine.

— *Eu*, femeia Catârului? spuse Bayta, ridicând capul și gura i se strâmbă cu o veselie forțată și îndurerată. Asta-i o glumă.

Un zâmbet chinuit trecu pe fața ei și, cu o mișcare bruscă a capului, își dădu părul pe spate. Încet, vocea îi redeveni normală, sau aproape normală:

— S-a terminat, Toran; acum pot vorbi. Nu știi cât voi mai supraviețui. Dar acum pot spune anumite lucruri...

— Despre ce, Bay? spuse Toran a cărui încordare se topise, făcând loc tristeții și neputinței. Ce mai este de spus?

— Despre nenorocirea care ne-a urmat pretutindeni. Am mai discutat în treacăt despre asta, Torie. Nu-ți amintești? Înfrângerea ne-a urmărit pe oriunde am pus piciorul și totuși nu ne-a lovit câtuși de puțin pe noi. Am mers pe Fundație, și ea s-a prăbușit în timp ce Neguțătorii Independenți încă mai luptau, dar *noi* am plecat la vreme ca să mergem pe Haven. Am rămas pe Haven și Haven s-a prăbușit în timp ce restul Neguțătorilor continuau lupta – și iarăși am scăpat la vreme și de-acolo. Am mers pe Neotrantor, și de-acum planeta s-a alăturat sigur Catârului.

— Nu înțeleg, spuse Toran, clătinând neîncrezător din cap.

— Torie, astfel de lucruri nu se întâmplă în viața reală. Eu și cu tine suntem oameni insignifianți; nu cădem neîncetat dintr-un vârtej politic în altul în decursul unui singur an decât dacă purtăm vârtejul

cu noi. Decât dacă purtăm cu noi sursa infecției. Acum înțelegeți?

Toran strânse din buze. Privirea îngrozită îi rămase fixată pe rămășițele însângerate ale celui care fusese odată un om și simți că-i vine rău:

— Să plecăm de aici, Bay. Să ieșim la lumină.

Cerul era înnorat. Vântul venea în scurte rafale dezordonate și încălci părul Baytei. Magnifico se furișase după ei și rămăsese în preajmă, ascultându-i.

— L-ai ucis pe Ebling, spuse Toran crispat, crezând că *el* este sursa infecției? (În ochii ei citi ceva care îl uimi.) Apoi șopti: El era Catârul?

Nu credea, nu putea crede așa ceva.

Bayta izbucni într-un hohot de râs:

— Sărmanul Ebling să fie Catârul? Pentru numele Galaxiei, nu! Nu l-aș fi putut ucide dacă ar fi fost Catârul. Ar fi detectat emoția care ar fi însoțit gestul meu ucigaș și mi-ar fi transformat sentimentul în dragoste, dăruire, adorație, groază sau în orice altceva. Nu l-am ucis pe Ebling pentru că *el* era Catârul, ci pentru că știa unde se află cea de-a Doua Fundație și peste câteva clipe i-ar fi dezvăluit secretul chiar Catârului.

— I-ar fi dezvăluit secretul chiar Catârului? repetă Toran prost. I-ar fi spus Catârului...

Și apoi scoase un țipăt ascuțit, se întoarse și privi îngrozit spre măscărici, care stătea ghemuit la pământ, insensibil la toți și la toate, probabil conștient de adevărul spuselor Baytei.

— Doar nu Magnifico...? întrebă Toran în șoaptă.

— Ascultă! zise Bayta. Îți amintești ce s-a întâmplat pe Neotrantor? Of, gândește-te și singur, Torie...

Dar el clătină doar din cap, bâiguind, incapabil să-și amintească.

— Pe Neotrantor a murit un om, continuă ea cu glas obosit. A murit un om fără ca cineva să-l atingă. E adevărat? Magnifico a cântat la Vizi-Sonor și, când a terminat, prințul-moștenitor era mort. Nu e ciudat? Nu e bizar că o ființă care se teme de orice, care este în aparență neajutorată din cauza groazei, are capacitatea de a ucide atunci când vrea?

— Muzica și efectele luminoase, spuse Toran, au un profund efect asupra emoțiilor și...

— Da, un efect *emoțional*. Și încă unul foarte puternic. Efectele emoționale sunt, întâmplător, specialitatea Catârului. Să zicem că asta poate fi considerată o coincidență. O ființă care poate ucide prin sugestie ar fi atât de dominată de spaime? Ei bine, Catârul trebuie să-i fi creat, probabil, starea asta, deci situația poate avea o explicație. Dar, Toran, am reușit să surprind o parte din compoziția pentru Vizi-Sonor care l-a ucis pe prințul-moștenitor. Doar o frântură... dar a fost de-ajuns pentru a-mi crea același sentiment de disperare care mă

cuprinsese și în Bolta Timpului, și pe Haven. Toran, nu mă pot înșela asupra acelui sentiment ciudat.

Toran se înnegură la chip:

— Eu... și eu am simțit la fel. Uitasem. Nu m-am gândit la asta...

— Atunci a fost prima oară când mi-am dat seama. Doar un sentiment neclar... intuiție, dacă pot zice așa. N-o puteam asocia cu nimic. Iar apoi, când Pritcher ne-a spus despre Catâr și despre mutația lui, parcă mi s-a ridicat o ceață de pe ochi. Catârul a fost cel care crease disperarea din Bolta Timpului; Magnifico a fost cel care crease disperarea pe Neotrantor. Aceeași emoție. Prin urmare, Catârul și Magnifico erau una și aceeași persoană. Nu se leagă totul, Torie? Nu-i exact ca o axiomă în geometrie... când două sau mai multe lucruri egale cu un altul sunt egale între ele?

Era în pragul isteriei, dar se stăpâni și redeveni gravă.

— Descoperirea aceasta, continuă ea, m-a speriat de moarte. Dacă Magnifico era Catârul, atunci putea să cunoască emoțiile mele și să le facă uitate în propriu-i interes. N-am îndrăznit să-l las să mi le afle. L-am evitat. Din fericire, m-a evitat și el; în schimb, Ebling Mis prezenta un interes mult mai mare pentru el. Am plănuir să-l ucid pe Mis înainte de a vorbi. Am plănuir în mare secret – am fost atât de ascunsă, încât nici nu îndrăzneam să-mi mărturisesc gândul. Dacă l-aș fi putut uide chiar pe Catâr... Dar nu puteam risca. Ar fi băgat de seamă și aș fi pierdut totul.

Părea acum golită de orice sentiment.

— E imposibil, spuse Toran violent, vrând să pună capăt discuției. Uită-te numai la ființa asta nenorocită. El, Catârul? Nici măcar n-aude despre ce discutăm.

Numai că, atunci când arată cu degetul spre Magnifico, acesta era deja în picioare, vioi, privindu-i pătrunzător cu ochi strălucitori. Vocea lui nu mai avea accent ciudat.

— Am auzit ce-ai spus, prietene, însă rămăsesem pe gânduri, socotind că, în ciuda inteligenței mele, am putut greși atât de mult – și am pierdut enorm.

Toran făcu un pas împleticit înapoi, de parcă s-ar fi temut că măscăriciul l-ar fi putut atinge ori că răsuflarea lui l-ar fi putut infecta.

Magnifico confirmă din cap și lămuri întrebarea rămasă fără răspuns:

— Eu sunt Catârul.

Nu mai avea o înfățișare grotescă; membrele lui subțiri și dezarticulate, nasul coroiat își pierduseră însușirile care te făceau să pufnești în răs. Teama îi dispăruse din privire; ținuta-i era fermă.

Cu o ușurință născută din obișnuință, deveni stăpân pe situație.

— Așezați-vă, spuse el îngăduitor. Faceți-o fără grijă, simțiți-vă în largul vostru. Jocul s-a isprăvit și aș vrea să vă spun o poveste. E o

slăbiciune a mea – îmi place ca oamenii să mă înțeleagă.

Și o privi pe Bayta cu ochii triști și blânzi ai lui Magnifico, măscăriciul.

— Nu-mi pot aminti cu plăcere de copilăria mea, începuse el să vorbească nerăbdător, participând cu toată ființa la ceea ce spunea. Probabil că înțelegeți acest lucru. Puținătatea trupului meu este funcțională, iar nasul mare îl am din naștere. Nu mi-a fost dat să mă bucur de o copilărie normală. Mama a murit fără să mă vadă. Nu mi-am cunoscut tatăl. Am crescut la întâmplare; jignit și torturat în sensibilitatea mea, copleșit de milă față de propria-mi persoană și ură față de ceilalți. Eram cunoscut ca un copil bizar. Toată lumea mă ocolea – unii din dezgust, alții din teamă. S-au petrecut lucruri ciudate... Ei, dar să lășăm asta. S-au întâmplat destule în copilăria mea care să-i permită Căpitanului Pritcher să ajungă, la sfârșitul cercetărilor lui, să înțeleagă că eram un mutant, lucru pe care *eu* nu l-am înțeles decât atunci când aveam douăzeci de ani.

Toran și Bayta ascultau cu detașare. Așa cum stăteau așezați pe pământ, tumultul cuvintelor lui părea să se reverse asupra lor. Măscăriciul – ori Catârul – se plimba încoace și încolo cu pași mărunți, vorbind cu capul plecat și ținând brațele încrucișate.

— N-am înțeles de la început puterea neobișnuită cu care eram înzestrat și ea mi s-a revelat încet, cu pași șovăielnici. Și când am înțeles pe deplin, nu-mi venea a crede. Pentru mine, mințile oamenilor sunt ca niște cadrane, cu ace care indică emoția dominantă. Aceasta este o imagine puțin sugestivă, dar cum să vă fac să înțelegeți? Încet-încet, am descoperit că puteam pătrunde în acele minți și întoarce acul indicator în direcția pe care o doream, fixându-l acolo pe vecie. Mi-a trebuit și mai mult timp să înțeleg că ceilalți nu erau capabili de așa ceva.

Astfel s-a născut conștiința puterii și, totodată, dorința de a-mi reabilita copilăria. Poate veți reuși să înțelegeți, sau veți încerca măcar. Nu e ușor să fii o curiozitate a naturii – să ai minte și capacitate de înțelegere, și totuși să fii o monstruozitate. Râs și cruzime! Să fii diferit! Să fii ignorat! N-ați trăit un asemenea sentiment.

Magnifico ridică privirea spre cer, se legănă pe călcâie și continuă să povestească nepăsător:

— Cum am aflat, am hotărât ca eu și restul Galaxiei să schimbăm rolurile. Lumea profitase de mine până atunci și răbdasem în tăcere vreme de douăzeci și doi de ani. Venise rândul meu! Acum restul lumii trebuia să mă asculte pe mine! Și șansele Galaxiei erau destul de mari. Unul ca mine! Iar ei, trilioane! (Făcu o pauză și se uită pe furiș la Bayta.) Aveam însă un punct slab. Nu reprezentam nimic. Dacă voiam să dobândesc putere, o puteam face doar cu ajutorul celorlalți.

Am reușit prin mijlocitori. Întotdeauna! Exact cum spunea Pritcher. Prin mijlocirea unui pirat, am obținut prima mea bază de operații de pe un asteroid. Prin mijlocirea unui industriaș, am pus piciorul pentru prima oară pe o planetă. Prin mulți alții, terminând cu Lordul războinic al Kalganului, am cucerit Kalganul și am căpătat o flotă. A urmat Fundația, și ați apărut voi doi în viața mea. Fundația, continuă el delicat, a fost întreprinderea cea mai dificilă cu care m-am confruntat. Pentru a o înfrânge, trebuia să câștig de partea mea, să zdrobesc sau să fac inutilă o parte foarte mare a clasei conducătoare. Aș fi putut s-o fac pornind de la zero, însă a fost posibilă o lovitură de teatru. La urma urmelor, dacă un bărbat puternic ridică două sute cincizeci de kilograme, asta nu înseamnă că e dispus s-o facă tot timpul. Controlul emoțional nu este o treabă ușoară și prefer să-mi folosesc puterea numai atunci când este absolut necesar. Așa că am acceptat aliați în primul meu atac asupra Fundației. În postura de propriul meu măscărici, am căutat agentul, sau agenții Fundației, care fuseseră fără îndoială trimiși pe Kalgan să facă cercetări în legătură cu persoana mea. Acum știu că-l căutam pe Han Pritcher. Printr-o întorsătură norocoasă, v-am găsit pe voi. Eu *sunt* telepatic, dar nu desăvârșit, și, doamna mea, voi erați de pe Fundație. Acest lucru m-a indus în eroare. Faptul că Pritcher ni s-a alăturat s-a dovedit a fi punctul de plecare al unei erori *fatale*.

Toran dădu semne de nemulțumire.

— Stai puțin, spuse el pe un ton revoltat. Vrei să spui că atunci când l-am înfruntat doar cu o armă paralizantă pe locotenentul acela de pe Kalgan, și te-am salvat, m-ai controlat emoțional și m-ai determinat să fac asta? (Turba de furie.) Vrei să spui că mi-ai controlat sentimentele tot timpul de atunci încolo?

Pe chipul lui Magnifico trecu o umbră de zâmbet:

— De ce nu? Nu crezi că e posibil? Atunci întreabă-te... Dacă ai fi judecat cu propria-ți minte, ai fi riscat să mori pentru un monstru necunoscut pe care nu-l mai văzuseși în viața ta? Îmi imaginez că ai fost și tu surprins de ceea ce-ai făcut când, mai târziu, ai apreciat lucrurile la rece.

— Da, spuse Bayta distantă, ai fost controlat. E cât se poate de limpede.

— Așa cum s-a și întâmplat, continuă Catârul, Toran nu era în primejdie. Locotenentul avea ordine precise să ne facă scăpați. Așa că noi trei și Pritcher am plecat pe Fundație și ați văzut cum s-a pornit de îndată campania mea. Când Pritcher a fost judecat de Curtea Marțială cu noi de față, am fost foarte ocupat. Judecătorii militari din acel proces au comandat mai apoi escadroane în război. S-au predat destul de repede, iar Flota mea a câștigat bătăliile de la Horleggor și altele mai neînsemnate. Prin Pritcher l-am cunoscut pe doctorul Mis care mi-

a adus un Vizi-Sonor din proprie inițiativă și mi-a simplificat extraordinar misiunea. Dar n-a făcut-o *numai* din proprie inițiativă.

— Concertele acelea! îl întrerupse Bayta. Tot încercam să le găesc rostul. Acum înțeleg.

— Da, spuse Magnifico. Vizi-Sonorul acționează ca un instrument de focalizare a atenției. Într-un fel, este un instrument primitiv pentru controlul emoțional. Cu el pot manipula mai intens mulțimi și indivizi luați separat. Concertele pe care le-am dat pe Terminus, înainte de a capitula, și pe Haven, înainte să cadă și ea, au contribuit la proliferarea unui defetism general. L-aș fi putut face pe prințul-moștenitor să se simtă foarte rău, dar nu l-aș fi ucis fără Vizi-Sonor. Înțelegeți? Cea mai importantă descoperire era însă Ebling Mis. Sau, mai degrabă, ar fi putut să fie... spuse Magnifico îndurerat, apoi reluă grăbit: Există o anumită fațetă a controlului emoțional despre care nu știți nimic. Intuiția, sau acuitatea percepției, sau înțelegerea fără cuvinte, sau cum vreți s-o numiți, poate fi tratată drept o emoție. Cel puțin așa o consider eu.

Fără a aștepta un răspuns, continuă:

— Mintea umană lucrează cu un randament scăzut. De obicei se vehiculează cifra de douăzeci la sută. Când și când, pentru o frântură de secundă, apare câte o licărire de mare forță care se numește intuiție. Am descoperit demult că pot induce o utilizare continuă a creierului cu un randament superior. Este un proces ucigător pentru persoana afectată, însă e util... Anihilatorul de Câmp Atomic pe care l-am folosit în războiul contra Fundației a fost rezultatul inducerii unei asemenea stări la un Tehnician de pe Kalgan. Din nou am lucrat prin intermediul celorlalți. Ebling Mis era ținta mea. Posibilitățile lui erau considerabile și aveam nevoie de el. Chiar înainte de a se declanșa războiul împotriva Fundației, trimiseseam deja delegați pentru a negocia cu Imperiul. De atunci am început căutarea celei de-a Doua Fundații. Evident că n-am găsit-o. Dar era clar că trebuia s-o găesc, iar Ebling Mis era răspunsul. Cu mintea lui, la maximum de randament, ar fi putut reface munca lui Hari Seldon. Parțial a reușit. L-am împins până la ultima limită. Procesul era nemilos, însă trebuia terminat. Ar fi murit în final, dar ar fi trăit... (Redeveni îndurerat.) Ar fi trăit îndeajuns de mult. Noi trei, împreună, ne-am fi putut continua drumul până la cea de-a Doua Fundație. Ar fi fost ultima bătălie... dacă n-aș fi greșit.

— De ce o lungești atât? întrebă Toran, care nu se mai putea stăpâni. Care a fost greșeala pe care ai făcut-o? Și... și termină odată cu discursul ăsta.

— Ei, bine, greșeala a fost soția ta. Ea era o persoană neobișnuită. Nu mai întâlнисem una ca ea până atunci. Eu... eu... (Vocea lui Magnifico se frânse brusc. Își reveni cu greu.) Continuă sumbru: Ea m-

a plăcut fără a fi nevoie să mă joc cu emoțiile ei. Nu-i provocam repulsie și nici nu-și bătea joc de mine. Ei îi era doar milă. *Ținea la mine!* Nu înțelegeți? Nu pricepeți ce însemna acest lucru pentru mine? Nimeni, până atunci... Ei, bine, am prețuit asta. M-au trădat propriile mele emoții, deși eu le stăpâneam pe ale tuturor celorlalți. Ei nu i-am controlat deloc emoțiile, nu am intervenit. Țineam prea mult la acel sentiment *normal*. A fost greșeala mea, prima mea greșală. Tu, Toran, erai sub control. Nu m-ai bănuț niciodată; niciodată n-ai pus la îndoială ce spuneam; niciodată n-ai văzut ceva deosebit sau ciudat la mine. De exemplu, atunci când ne-a oprit nava „filiană”. Apropo, cunoșteau poziția noastră în spațiu pentru că eram în legătură cu ei, așa cum am rămas tot timpul în legătură cu generalii mei. Când ne-au oprit, am fost dus la bordul acelei nave pentru a mă ocupa de Han Pritcher, care era prizonier. Când am plecat, el era colonel, un om al Catărului, și comanda nava. Întreaga operațiune a fost prea în văzul lumii chiar și pentru tine, Toran. Cu toate acestea, ai acceptat explicația mea, care era plină de inadvertențe. Înțelegi ce vreau să spun?

Toran făcu o strâmbătură și-l provocă:

— Cum ai păstrat legătura cu generalii tăi?

— N-a fost o problemă. Transmițătoarele în ultraunde sunt ușor de mănuit și, pe deasupra, portabile. Nici nu puteam fi detectat în adevăratul înțeles al cuvântului. Oricine m-ar fi surprins asupra faptului ar fi plecat după ce-i lăsam un gol în memorie. S-a întâmplat de câteva ori. Pe Neotrantor, emoțiile mele proteste m-au trădat din nou. Bayta nu era sub controlul meu, dar, chiar și așa, nu ar fi putut să mă suspecteze vreodată dacă mi-aș fi păstrat sângele rece cu prințul-moștenitor. Intențiile lui față de Bayta... m-au scos din minți. L-am ucis. A fost un gest necugetat. O luptă nevăzută ar fi dat același rezultat. Și totuși, bănuțelile tale n-ar fi devenit certitudini dacă l-aș fi oprit pe Pritcher din vorbăria lui sau i-aș fi acordat mai puțină atenție lui Mis și mai multă ție... Ridică din umeri.

— Acesta e finalul? întrebă Bayta.

— Acesta e finalul.

— Și acum?

— Eu îmi voi continua programul. Voi găsi un altul la fel de dotat și de pregătit ca și Ebling, deși mă îndoiesc că în vremurile astea decăzute voi reuși. Va trebui să caut altfel cea de-a Doua Fundație. Într-un fel, voi m-ați înfrânt.

Bayta se ridică în picioare, triumfătoare:

— Într-un fel? Doar într-un fel? Noi te-am înfrânt *pe de-a-ntregul!* Toate victoriile tale în afara Fundației nu valorează nimic, întrucât Galaxia este un gol supus barbariei. Fundația însăși reprezintă o victorie neînsemnată fiindcă nu era menită a împiedica felul de criză

creată de *unul ca tine*. Trebuie să învingi cea de-a Doua Fundație – A Doua Fundație –, dar aceasta te va înfrânge. Singura ta șansă este s-o descoperi și s-o lovești cât este nepregătită. Acum n-o vei putea face. Cu fiecare clipă care trece, ei vor fi tot mai pregătiți ca să te înfrunte. În acest moment, *poate chiar în această clipă*, mașinăria a pornit. Vei afla doar când te va izbi, iar puterea ta vremelnică se va nărui și vei fi încă unul dintre cuceritorii țănoși care vor fi strălucit o clipă, pentru ca apoi să dispară din istorie. (Respira precipitat, gâfâind, în pornirea ei vehementă.) Iar noi te-am înfrânt, eu și Toran. Sunt gata să mor.

Dar ochii triști și căprui ai Catârului erau ochii triști, căprui și iubitori ai lui Magnifico:

— Nu te voi uide nici pe tine, nici pe soțul tău. Vă va fi imposibil să-mi mai faceți vreun rău, iar moartea voastră nu-l va învia pe Ebling Mis. Greșelile îmi aparțin și răspund pentru ele. Tu și soțul tău puteți pleca! Mergeți în pace, de dragul a ceea ce numesc eu prietenie. Apoi adăugă cu puțină mândrie: Dar, între timp, încă mai sunt Catârul, cel mai puternic om din Galaxie. Și *totuși* voi înfrânge cea de-a Doua Fundație.

Bayta își slobozi ultima săgeată cu o certitudine calmă și hotărâtă:

— Ba nu! Încă mai am încredere în înțelepciunea lui Seldon. Vei fi primul și ultimul stăpânitor al dinastiei tale.

Magnifico avu o tresărire:

— Al dinastiei mele? Da, m-am gândit adesea la asta: Aș putea întemeia o dinastie. Ar trebui să am o consoartă potrivită...

Bayta surprinse licărirea semnificativă din ochii lui și îngheță de groază.

Magnifico dădu din cap:

— Îți simt repulsia, dar e o copilărie. Dacă lucrurile ar sta astfel, mi-ar fi foarte ușor să te fac fericită, să plutești într-o beatitudine artificială, cu nimic deosebită de emoția adevărată. Numai că lucrurile nu stau astfel. Mă numesc Catârul... dar, evident, nu datorită puterii mele...

Se îndepărtă fără a mai privi în urmă.

Cuprins

Partea întâi – GENERALUL

1. În căutarea magicienilor
2. Magicienii
3. Mâna moartă
4. Împăratul
5. Începe războiul
6. Favoritul
7. Mita
8. Spre Trantor
9. Pe Trantor
10. Războiul ia sfârșit

Partea a doua – CATĂRUL

11. Mire și mireasă
12. Căpitan și primar
13. Locotenent și mășcărici
14. Mutantul
15. Psihologul
16. Conferința
17. Vizi-Sonorul
18. Prăbușirea Fundației
19. Începutul căutării
20. Conspiratorul
21. Interludiu în spațiu
22. O moarte pe Neotrantor
23. Ruinele Trantorului
24. Convertitul
25. Moartea unui psiholog
26. Sfârșitul căutării

nautilus



Isaac Asimov

FUNDAȚIA ȘI IMPERIUL

25

Fundația devenise cel mai puternic stat din Galaxie, cu excepția Imperiului care, concentrat în zona centrală a Căii Lactee, încă mai controla trei sferturi din populația și bogăția Universului. Părea inevitabil ca următoarea amenințare căreia Fundația va trebui să-i facă față să fie zvicnetul din urmă al muribundului Imperiu. Și chiar era inevitabil...

„IMPERIUL NU NE POATE ÎNVINGE, NU-I RĂSĂ? DORĂ SELDON NE-A ASIGURAT
CĂ, PÎNĂ LA URMĂ, VOM CONSTITUI CEL DE-AL DOILEA IMPERIU. EVORBA DE
O SIMPLĂ CRIZĂ. AM MAI FOST TREI ÎNAINTE.”

„DA, O SIMPLĂ CRIZĂ. DAR ÎN CAZUL PRIMELOR DOUĂ L-AM AVUT PE SALVOR
HARDIN CARE SĂ NE CONDUCĂ; LA CEA DE-A TREIA L-AM AVUT PE HOBER
MALLOW. ACUM PE CINE MAI AVEM?”

N
NEMIRA
'93

ISBN 973-9144-79-9

PREȚ 848 + 2 T.L. = 850 LEI

Observații

[←1]

Ci-devant (lb. fr.) – de viță veche (*n.t.*)

[←2]

Parsec (unitate de măsură pentru distanțele dintre stele) – distanța pe care o parcurge lumina în trei ani și trei luni, aprox. 19 miliarde de mile (*n.l.*)

[←3]

Lèse-majesté (lb. fr.) – ofensă adusă autorității suveranului (*n.l.*)

[←4]

Aprox. 1,60 m (*n.t.*)

[←5]

Non sequitur (lat. în text) – fără legătură logică (*n.l.*)

[←6]

Casus belli (lat. în text) – motiv de război (*n.t.*)

[←7]

Ad religio (lat. în text) – tipic religiei (*n.t.*)

[←8]

Eidetic – capabil de a reproduce clar o imagine vizuală a ceea ce a fost văzut anterior (*n.t.*)

Table of Contents

Partea întâi – GENERALUL

1. În căutarea magicienilor
2. Magicienii
3. Mâna moartă
4. Împăratul
5. Începe războiul
6. Favoritul
7. Mita
8. Spre Trantor
9. Pe Trantor
10. Războiul ia sfârșit

Partea a doua – CATĂRUL

11. Mire și mireasă
12. Căpitan și primar
13. Locotenent și măscărici
14. Mutantul
15. Psihologul
16. Conferința
17. Vizi-Sonorul
18. Prăbușirea Fundației
19. Începutul căutării
20. Conspiratorul
21. Interludiu în spațiu
22. O moarte pe Neotrantor
23. Ruinele Trantorului
24. Convertitul
25. Moartea unui psiholog
26. Sfârșitul căutării